

པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་ཕྱི་དོན།

ཨ་ཁྱེ་ཆོ།

མཛད་པ་པོ། རེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་མཆན།

མེད་ཕྱེས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་ལྷན་གྱི་ཁང་།

མཛད་པ་པོ། རེ་བཅུ་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་མཛན།
ལེ་རྩེ་ས་རིག་མཛད་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0077

དེབ་གསལ་ཞུ་སྤྲིན་པའི་པར་རྒྱ་མོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཙོང་མྱེག་ཁང་གིས་སློབ་དཔུང་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༡༠༡༦ ཟླ་བཞི་པར་གསར་དུ་ཙོང་མྱེག་བྱས།

༡༠༡༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལ་བསྐྱར་སྤྲིན་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྲིན་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོང་མྱེག་པ།

གསལ་བཤད།

འབྲུལ་དེབ་འདི་ནི་རྫོད་གསལ་བཤད་དང་ཞུ་སྤྲིན་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྒྱ་ཆང་འཛིན་པོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འབྲུལ་
དེབ་ཏུ་ཙོང་མྱེག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་ཙོང་མྱེག་ཁང་གིས་ཙོང་མྱེག་བྱེད་སྐབས་མཆན་སོགས་དུས་བསྐྱེད་སྤྲིན་བཞོད།
ཙོང་མྱེག་ཁང་གི་སྤྱི་སྡེ་ལྟར་བྱི་དཀར་ཆག་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་ཙོང་མྱེག་དང་། སྤྱི་མཆོངས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྲུག་པ་ལས་གཞན། ཞུས་དག་སོགས་
བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཙོང་མྱེག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ཞུ་སྤྲིན་པར་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་
དང་། ཞུ་སྤྲིན་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསར་སྤྲིན་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཆན་རྟགས་
སོགས་ཞུ་སྤྲིན་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། འགོངས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྱིན་སོགས་མ་བྱི་དངོས་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ།
འདི་ག་ཙོང་མྱེག་ཁང་གིས་ཞུ་སྤྲིན་པ་མཆོག་ལ་བཅོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

པར་སྐྱེན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་མཁས་སྙན་གྲུ་ཆང་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

པ་གོང་ས་པ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།	iv
རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མདོར་བསྟར།	vi
༡༡།།བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀར་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྟོར་ལམ་གྱི་མྱེ་དོན་བཞུགས་སོ།།	༡
གདམས་ངག་གི་འབྲས་བྱ་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་བཤད་པ།	༡
རོ་མོ་མདོར་བསྟན་བ།	༢
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༢
མདོ་དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་འཆད་པ།	༣
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་བྱུང་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་བསྟན་བ།	༣
ཉན་རང་གི་སྟོར་ལམ་བྱུང་པར་ལྷ་བྲལ་དུ་སྟོན་བ།	༥
བྱང་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༦
བོད་བཤད་པ།	༧
ཅེ་མོ་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོན་བ།	༡༠
བཟོད་པ་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་རྣམས་སྟོན་བ།	༡༣
ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་རྣམས་སྟོན་བ།	༡༤
མཆོངས་ལྷན་རྟོག་པའི་བྱང་ཆོས་སྟོན་བ།	༡༥

རང་ལུགས།	༡༡
གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༡༤
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ནུས་ཉེན་མོངས་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༡༤
རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༡༧
རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༡༩
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྤྱིར་སྟོན་པ།	༢༤
སྤང་བུ་རྟོག་པ་བཤད་པ།	༤༠
ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ།	༤༢
༢༢༥།།བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་ གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྤྱད་པར་གི་རོལ་མཆོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལས་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བཞུགས་པོ།.....	༢༧
གདམས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པ།	༢༧
སྤྱད་པའི་རྟོན་བཤད་པ།	༢༧
རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བ།	༤༠
སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ།	༤༦
རང་ལུགས།	༧༩
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་བྱང་ཆོས་བཞིའི་སྟོན་པ་འཆད་པ།	༧༩
དངོས་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ།	༡༠༦
རྒྱད་མ་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༡༠༢

སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་འཆད་པ།	༡༣༠
ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ།	༡༣༣
རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	༡༣༣
དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་བཤད་པ།	༡༣༤
སྤྱི་བ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ།	༡༤༡
སྤྱི་བ་བསྟན་པ་གསུམ་བཤད་པ།	༡༤༧
སྤྱི་བ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ།	༡༤༩
འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ།	༡༥༥
༡༥༥།།བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་ནམ་བཤད་ནམ་པ་	
གཉིས་ཀྱི་དཀར་པའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྤྱི་དབང་གི་རོལ་མཆོ་	
ཞེས་བྱ་བ་ལས་གོ་སྤྱོད་མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ།།	༡༥༧
སྤྱི་བ་དང་གི་རོ་བོ་རྟོན་པ།	༡༥༧
མཆོན་པ་ལུལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ།	༡༥༨
ཐེག་ཆེན་ལ་གོ་བཤོས་པའི་གོ་སྤྱོད་པ།	༡༥༩
དབྱེ་བ།	༡༦༠
འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ།	༡༦༡
གངས་རེས།	༡༦༢
འཇུག་སྤྱི་བ་བཤད་པ།	༡༦༣
ཆོགས་སྤྱི་བ་བཅུ་བརྟན་སྤྱི་བ་བསྟན་པ།	༡༦༤

རྟོགས་དཀར་བ་ཤེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	༡༠༣
ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་སའི་ཆོགས།	༡༠༤
སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ།	༡༠༥
ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས།	༡༡༡
འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ།	༡༡༣
ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབྱེ་མ་པའི་ལྷགས་འདི་ཉིད་འཐད་པ།	༡༡༤
སའི་ཆོགས་ཤེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	༡༡༥
ཡོངས་སྤྱོད་སོ་སའི་རོ་བོ།	༡༡༧
འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ།	༡༡༩
ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ།	༡༢༩
ཐེག་དམན་གྱི་ལམ།	༡༣༥
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ།	༡༣༦
འཕོ་ཚུ་ལ།	༡༣༩
མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	༡༤༣
འདིར་བསྟན་བྱང་འཕགས་སའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	༡༤༤
བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	༡༤༩
གཉེན་པོ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ།	༡༥༩
སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ།	༡༦༣
སྟོམ་སྤང་སའི་སྟོན་སྤང་དབྱེ་བ།	༡༦༦

དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ནམ་གཞག་དབྱེད་པ།	༡༥༧
ཇི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་བཤད་པ།	༡༥༩
ས་ཐོབ་པའི་ཉག་ས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།	༡༧༩
ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཁྱད་པར།	༡༧༩
ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་གྱི་སའི་རེས་ཆོག་བཤད་པ།	༡༠༠
འབྲས་བྱའི་སའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	༡༠༥
གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	༡༠༧
རེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཤད་པ།	༡༡༩
བརྒྱད་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་རེས་པའི་རྒྱ་མཆན།	༡༡༧
སྐབས་བསྟར་བ།	༡༡༧
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	༡༡༩

པ་གོང་ས་པ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།

༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་
ཤུགས་རྒྱལ་པོས་སྤྱི་འགོ་ནམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མན་བདེའི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་
རིམ་བ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་
ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཤིས་སྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་བླ་སྐྱབ་གཙོས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་བཤུ་བ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་བ་དང་སྤོང་
བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདྲིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུར་
རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་པོ་བཤུ་བཀའ་བློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྗེ་སྟེང་ཅིག་
བོད་རང་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱིར་དར་རྒྱས་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱུ་སོགས་སུའང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་
འདེགས་ལྷེ་མེད་བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱག་དང་། སྐས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་པོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་གིན་ཏུ་མང་བ་ལས་
རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་བར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཆང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་
མཐའ་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱས་རར་

གཤགས་པ་འདྲ་རྒྱས་བསྟན་འཆམ་ཞིང་སྒོ་གསར་ནམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཀྱི་སྒོ་འབྲེད་པའི་ཐབས་
ཚུལ་ཐབས་པོ་ན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་པན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བ།

ད་ལམ་སེར་གྲེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཆང་ནས་ཇེ་བཅུན་གྱི་ཡིག་ཆ་བོད་ལྷ་སོགས་ཡིག་ཁག་
གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྟུང་ཞིབ་ཀྱིས་ཁྱེད་གཞུང་ལ་འཕྲོད་ས་ཐོག་སྟོགས་སྟེག་པར་སྟན་བཀྱིས་
པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྟན་བཞེད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་ལ་
བསྟོ་བ་དང་པར་དུ་བསྟན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་
ཡོང་བའི་སྟོན་ལམ་དང་བཅས། རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མར་འབོད་བ། འཁྱུང་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྲ་བ་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྟུང་ལྷ་ཆེས་༩དང་། གྱི་ལོ་༡༠༡༣ལྷ་ཆེས་༡༧།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་རོ་སྟོན་མདོར་ བསྟུན།

༢༡། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་
བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཚན་བཙུག་ཅིག་གི་སྟོན་པ་རོ་སྟོན་བྱང་ཙམ་ཞུ་ན།

༡༽བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་(༡༩༥༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱབ་
བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྟེ་དོན་དེབ་གཟུགས་སྟོད་སྟངས་གཉིས་དང་། དེའི་ཙམ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་
འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྤྱི་ལོར་ལོར་གྲེས་བྲལ་ཆང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྟེ་དོན་དང་།
འབུམ་ལྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྟེ་དོན་དཔེ་རྙིང་
བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་མོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་མོར་མཛོད་གསལ་
ཅན་བྱང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་བྱུང་། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ཙམ་
ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྟེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདོག་པའི་སྐབས་སུ།
མེར་གྲེས་བྲལ་ཆང་དང་འབུམ་ལྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་
ཁག་ལས། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྟེ་འབུམ་དང་མཚོ་སྟོན་པར་མ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱུབ་པ་དེ་
ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟར་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་རེས་
པའི་བྱང་ལེན་ཀྱི་སྟོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་ལེན་དཔེ་རྙིང་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་
དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྟེ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་

ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཚོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ལྷ་ཚང་དང་འབྲས་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྩོགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྩོགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱས་པར་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་འདི་པར་གིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བཙུག་གིས་བྱས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། རྩེ་བཅུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཟ་གིས་ལྷན་པོར་པར་སྐྱན་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྐྱན་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཙུག་མདོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་པར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཅམ་གྱིས་གཉིས་ཀྱས་པའི་བཙུག་མདོན་མང་དུ་སྤྱང་། འདིར་ཟུར་ཅམ་ཞིག་བཞིས་ལྷན་པོའི་པར་མ་ལ་བཟང་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱར་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཟང་། རྩེ་བཅུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། དེ་ཁོོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། རྩེ་བཅུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྤང་སྟེ། གནས་རི་ཁོོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆོག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟང་། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཡང་སྐྱེ་

སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲག་བརྒྱུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཀྲར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྒྲུབ། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱུག་ཆོག་སྒྲག་བརྒྱུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཞོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

༡༽བསྐྱར་རྒྱུ་འེམ་དཔེ་དང་རྒྱུ་ལྟེ་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་མེར་བྲེས་བྲུ་ཆར་བྱ་སྐྱར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གས་སུ། དང་པོ་སྐྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱི་དོན་དང་། རིགས་སྐྱི་དོན་དང་། སྐྱོར་ལམ་སྐྱི་དོན་བཅས་ལུང་པས། གཞན་སྐྱི་མཐའ་རྒྱར་བཞོལ་དང་། དབྱ་མའི་སྐྱི་དོན་དང་། འབྲུལ་པའི་སྐྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྐྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྟ་དན་སྐན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཆར་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་གས་སུ། པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་པར་གྱི་སྐྱི་མཐའ་རྒྱར་བཞོལ་མཐའ་དབྱོད་བཅས་ཆ་ཆར་དང་། དབྱ་མ་དང་། འབྲུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྐྱི་དོན་ཆ་ཆར་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཆོན་གསུམ་དང་མཁས་བྱུང་འེན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་རོལ་མཆོ་བཅས་ཆ་ཆར་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ལྗོ་ཕྱོགས་མེར་བྲེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཏུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གས་སུ། པར་ཕྱིན་སྐྱི་མཐའ་དབྱོད་རྒྱར་བཞོལ་ཆ་ཆར་དང་། བྱུང་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཆར་བཞུགས།

བཞི་པ་སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་པར་གྱི་སྐྱི་དོན་ཆ་ཆར་བ་ཞིག་བསྐྱར་མཆན་ཏུ་བཞོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྐྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྲེས་བྲུ་ཆར་བྱ་སྐྱར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གས་དང་། དཔེ་མཛོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྐྱི་དོན་རྣམས་དང་། ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་བྱ་ཡོད་པ་སྐྱར་དཔེར་མཆོན་ཅམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་བ་ལྷེ་མིའི་པར་མའི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤྲག་ལན་ལྟ་དན་
སྐྱ་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྐྱར་གཞིའི་གས་སྤྱ་བཞུགས།

དྲུག་བ་ཟུར་ལྷེ་ཡིག་ཆ་ནི། མཚོ་སྤོན་པར་མ་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་ས་ནས་
པར་སྐྱུན་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་དང་། སེར་གྲེས་བྲུ་ཆང་དང་དགའ་བྱང་
བྲུ་ཆང་བཅས་ནས་སྤྱི་བྱར་པར་སྐྱུན་གནང་པའི་གས་ནས་ཐོད་ལྷ་ཆ་ཆང་དང་། ཐེན་ལན་ནས་པར་
སྐྱུན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྐོར་དང་བྱབ་དོན་ས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་ཐོད་ལྷ་ཆ་ཆང་བཅས་
ཟུར་ལྷེ་ཡིག་ཆའི་གས་སྤྱ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་བ་འདྲིར་བསྐྱར་གཞི་དང་ཟུར་ལྷེ་གས་སྤྱ་མ་འཁོད་པར་རྩི་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆང་
ཞིག་ཉིན་ཉོད་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟིང་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་།
རྒྱ་གར་གྲེས་བྲུ་ཆང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྐྱར་
གཞི་དང་ཟུར་མཆན་གང་གི་གས་སྤྱའང་མེད།

༣ ་ཤུང་མཆན་བཏགས་སྐྱངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྐྱར་འགྱུར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དང་
པོ་བཀའ་བསྐྱར་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་བ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་བ་ཐོད་གང་
ཡིན་དང་། བཞི་བ་ཚུམ་བ་པོའི་མཆན་དང་། ལྷ་བ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། དྲུག་བ་ཤོག་
གངས་ཡིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༡༥། ཁ། སྤོན་བ་
བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཞེ། ༤༥༥ ལྟ་བུ་ཡིན། འདིས་བསྐྱར་འགྱུར་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་བྱས།
གཉིས་བ་ཐོད་མཁས་པས་བཅུམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་
ཡིན་བ་དང་། གཉིས་བ་ཐོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་བ་ཚུམ་བ་པོའི་མཆན་དང་། བཞི་བ་བསྐྱར་
བཅོམ་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་བ་ཤོག་གངས་ཐིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱ་འབྲུམ་པར་
ལ། གསུང་འབྲུམ་ཅ། ༣ ཅོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་། ༡༥༥ ལྟ་བུ་ཡིན།

༤ ་ཤུང་མཆན་འགོད་སྐྱངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྤར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་
དགོས་རིགས་ལ་མདུན་རྟགས་(ན)དང་རྒྱབ་རྟགས་ལ་(བ)བཅས་བཀོད་ཡོད། ཤུང་བསྐྱུལ་གྱིང་མ་

རྟེན་པ་དང་། རྟེན་ཡུང་ལུང་མཆན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་
ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅས་ཇི་ཡོད་ཅོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་
དམིགས་བསལ་མཐུན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཇི་བཙུན་པའི་པར་བྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་
བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེ་ལུ་བརྒྱད་མར་བྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་
བར་མའི་ལུང་མཆན་བཀོད་པ་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་བཀོད་
ཡོད་པས་འགྲུལ་གྱི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྟན་བྱུང་སྟེ།

‘།དཔེ་བསྟར་མའི་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྤར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་
གསལ་སེར་བྲེས་བྲ་ཆང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཟེམ་རྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་
༼ག༽དང་། སེར་བྲེས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼པ༽དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼ཏ༽དང་། ལྷོ་མའི་པར་མ་ལ་༼ད༽དང་། ལྷ་
འབྲས་པར་མ་ལ་༼ག༽དང་། ལྷག་སའི་པར་མ་ལ་༼པ༽རྟེན་གསལ་བཏགས་མཆོན་པར་བྲས་ཡོད།
པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་རྟེན་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཆོམས་སུ་བྲ་ཆང་དང་དཔེ་མཛོད།
འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྟེན་བཅས་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་དཔྱུས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་
ཇི་ཡོད་ཅོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། པར་མ་པན་རྟེན་བསྟར་འབྲས་སུ་ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་
དང་། མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་
ཆེད་དུ་དེའི་གོང་ཅོག་གི་ཆོག་ངེས་དང་སྟར་ནས་ཆོག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་ཉན་སྟབས་དང་
ལྷག་ཉན་གང་ཡང་བཀོལ་སྟོང་བྲས་མེད། རྟོར་མཆན་དང་ལུང་མཆན་དང་དཔེ་བསྟར་མའི་
མཆན་བཅས་ལ་ཨང་རྟགས་སྟོར་བྲིས་མ་འདི་()བེད་སྟོང་བྲས་ཡོད།

‘།རྟོར་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གཞི་མཐུན་ལ་འཕུན་དང་། ས་མཆོམས་ལ་འ་
འཆོམས་བྲིས་པ་སོགས་རྟོར་བ་རྒྱུན་འབྲུམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་
ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྟོན་བྱུང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་
ཅོག་གངས་འཕྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་རྟོར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྟངས་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་

ལས། ཚིག་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་
འགྱུར་བ་བཏང་མེད། རྣམ་པ་དོ་སྟོན་ངོས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྦྲར་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆན་
བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་གཅིག་མཐུན་ཏེ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆོམས་ལ་
ས་འཆོམས་གིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་བྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་
བཀོད་མེད། འུ་ཚིག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གཞིའི་མ་དཔེ་
རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་
འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྱངས་པའི་ཡུང་ལ་ཆད་ལྷག་ཞོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་
བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྱངས་རྒྱུའི་ཡུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་དེའི་འོག་གངས་ཐིག་
ཟེང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ཡུང་མིང་ཞོར་
བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཅུང་ཅི་མ་དེས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།

༡༽དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྟོན། སྤྱིར་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་ཐོད་ལྗེའི་ནང་གསལ་ལ་དག་གཅིག་
འགྱུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་
པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། ཉགས་བསལ་ཉགས་གསལ། ངོས་སྐལ་དོ་སྐལ། མདོན་འགྱུར་བ་
མདོན་གྱུར་བ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ། མཐའ་དབྱུང་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། རྟེན་རྟེན། ཅིག་
ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྦྲང་། འདི་ནི་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་
གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་ཁྲབ་དོ་ཁྲབ་ལྟ་བུར་ཡང་དོན་གྱི་
ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོད་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་ལྡན་དུ་མ་
ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོལ་ན་དགེ་མཆོན་ཆེ་བའི་སྟོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་
སྦྲར་བཅོས་ཟིན་ལྷག་ལུས་བྱུང་པ་བྱུང་གཞན་པར་རྟོག་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༢༽ཐོད་གངས་སྤྱིག་སྦྱངས་ཀྱི་སྟོན། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྤྱིག་སྐབས་སུ་ཐོད་གངས་གོ་
རིམ་འགོད་སྦྱངས་ཐད་མདོ་སྤྱིགས་གཉིས་ལས་སྤྱིགས་དང་པོ། ཐོད་ལྗེ་ལས་དབྱུ་མ་དང་པོར་

མཛད་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡིག་སྒྲིང་ཡང་། འདིར་པོད་ལྗེའི་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་
སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་ཚོད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། བསྐྱུས་གྲགས་མཐོ་རྒྱལ་གཉིས་
བཅས་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་ཡིག་ཆའི་གསུ་སུ་བཞུགས་པར་
བརྟེན། འདིར་པོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མར་བསྒྲིགས་འདུག་བྱས་ཡོད། ཟླ་བཅུ་དྲུག་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་
ཏུ་པར་ཕྱིན་སྐྱེ་དོན་རྣམས་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་པོད་དགྲུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་པོད་ཀ་པ་
ནས་ང་པའི་བར་པོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་རྩུར་བཀོལ་སོགས་ལ་པོད་རྒྱལ་མ་
མཛད་ཡང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་པོད་གསར་བསྒྲིགས་སྐབས་སུ་པོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་
བར་པོད་བཅུ་དྲུག་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།

དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་བླུ་ཟླ་བཅུ་དྲུག་
ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྐྱེ་དོན་དབུ་ནས་སྐྱེ་
ལྷ་མཛོན་ཤེས་བར་དང་། པོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྐྱོར་ལམ་སྐྱེ་དོན་ནས་
སྐབས་དང་པོ་མ་རྗེས་བར་དང་། པོད་བཞི་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་
སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་ལྷ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་དྲུག་པའི་ནང་པར་
ཕྱིན་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུའི་སྐྱེ་དོན་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། པོད་བདུན་པའི་ནང་
བསམ་གཞུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བང་རིམ་སྐྱེ་དོན་བཅས་དང་། པོད་བརྒྱད་པའི་ནང་
པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། པོད་དགྲུ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་
བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྦྱོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་པའི་ནང་
བསམ་གཞུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་གཅིག་པའི་
ནང་དབུ་མའི་སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་བའི་སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གསུམ་
པའི་ནང་མཛོད་སྐྱེ་དོན་དང་། པོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་ཆབ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ། མཉན་བྱ་རྩུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེ་ལུ་
བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། རྟོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། པོད་བཙོ་ལྷ་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྐྱེ་

༡༠། བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྒྲུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ལས་ཀྱི་ད་ལ་སྡེ་ཆོན་མཆོང་བཅད་དེ། དང་
པོ་ལུང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྟར་མཁན། གསུམ་པ་སྒྲོག་མཆོང་དུ་འཇུག་མཁན།
བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ལྔ་པ་དེ་བ་གཟུགས་སྒྲིག་མཁན་དང་ལྔ་པ་དེ་བའི་ནང་ནས།
ལུང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྟར་བ་པལ་ཆེ་བ་ཕྱི་ལོ་(༡༧༡༩)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་ཉིད་དང་དབུ་མ་
གསར་ཉིད་དང་པར་ཕྱིན་བཅས་འཛིན་བྱ་ལྟའི་ནང་ནས་ལོ་ལྔ་མའི་རྒྱ་གསུ་སྒོ་དྲ་གནས་རིམ་མཐོ་
ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན་ཕྱི་ལོ་(༡༧༡༩)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་
བྱ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་ཀྱི་དང་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་བན་ཚུན་ཞིབ་

བསྐྱར་ལེགས་པར་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་ཆུན་ནམ་བས་ཐ་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་
ཁོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་ལུང་སྟོག་ལྟ་དུ་འཇུག་བསྒྲིགས་ལེགས་པར་ཟེན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་
དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྟོག་ཐངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡ ་ཤེས་གཞི་འདིའི་བརྒྱད་རིམ་གྱི་སྒྲོར། ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ལྷན་པས་རྗེ་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཆོས་ནམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་
ཁྱིད་དགེ་ཆུན་ནམ་བ་དང་། དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་ཁྱེད་ཆ་ཆར་ལྷན་ཆོག་གིས་ལས་གཞི་འདིའི་
ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་སྒྲིག་པོར་གནང་སྟེ་(༢༠༡༣)ལོར་གྲུ་ཆར་ཆོག་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་ལྷན་པས་
རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་ཆུན་ནམ་བ་ལྷན་ཆོག་གིས་པོད་གངས་
གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྱེན་གྱི་ཕྱོགས་དང་། དག་གཅིག་འཇུར་དགོས་མིན་སྒྲོར་དང་།
ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད་འགོད་སྤངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱར་སྒྲིག་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་
སྒྲོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

པོད་རྒྱལ་ལོ་༢༠༡༤་ལོ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥་ལོ་༡༦་ཉིན་

སེར་གྲེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་གྱིས།

༡༣༡ །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་
 བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
 ལྷ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྦྱི་དོན་
 བཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་གདམས་དག་གི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ།
 སྦྱིའི་མཆམས་སྦྱར་བ་དང། དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། གདམས་
 དག་དང། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ །ཅེས་བཤད་ན། གདམས་དག་གི་འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྦྱོར་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱང་
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་གདམས་དག་གི་དོན་སློམ་པས་དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་སྦྱོར་གྱི་སློན་ས་
 བཤད་པ་ལ།^༡ ལས་དང་པོ་པ་དེ་ལྟར་གདམས་དག་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་

ཡན་ལག་འབྱུང་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག ། ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ།

ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས་^༡ ། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་
ནམ་པ་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་
པ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།
འདི་ལ་ཡང་།

མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་ལ་
འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ། ^༡ བྱང་སེམས་ཙོམ་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་ལྟོང་བ་
དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྫོགས་པར་བཀྱི་བར་འཆལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲིན་དེ་རིས་པའི་ལན་དུ།
^༢ རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲུས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལ་སྲིད་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། སྒྲོར་ལམ་གྱི་མདོ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། “ལྷ་རིའི་བྱས་སྤྲུས་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་གང་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་
སྤྲུས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་

༡ བ་ཙུ་ན་ཙུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཏ་ཙུ་ན་ཙུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ༡༥༥ ཏ་ཙུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྒྲིན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༥༦༥། ༡།

༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦ ཉི་ཁྱི་ཀ། སྒྲིན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༥༦༥། ༡༥།

༤ བ་ཙུ་ན་ཏ་མདོ་འདིར་གསུངས། ཏ་ཙུ་ན་ཙུ་མདོ་འདིར་གསུངས། ༡༥༥ བ་ཙུ་མདོ་འདི་གསུངས།

༥ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྒྲིན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༥༦༥། ༡༥།

མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ།

མདོ་དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སློན་ས་འཆད་པ་ལ།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང། །ཞེས་པ་ནས། བཅས་པ་དག་ལས་བྱུང་བར་
འཕགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སློན་ས་བཤད་པ་ལ།
'བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་
པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་
འོག་ཏུ་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་བཞི་པོ་འཛིག་རྟོག་པའི་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་བྱིར་
ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་ཏུ་ཡང་སྟན་འབྱེན་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་བསྟན་པ།

ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་བྱལ་བུ་བསྟན་པ་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
དམིགས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་། རྒྱུའི་བྱུང་བར། དམིགས་པའི་བྱུང་བར།
རྣམ་པའི་བྱུང་བར། རོ་བོའི་སློན་ས་དབྱེ་བའི་བྱུང་བར། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་པ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༣། ༡༥།

༢ བ་ཇ་ན་༤་སྦྱོར་ལམ་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་བསྟན་པ། ༡་ཇ་༥། ༥། ༡༡༩༩། བ་༤་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་བར་ཏུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ།

ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དེ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དམིགས་རྣམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ།
 བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ། ཞེས་གསུངས། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་
 སྟོན་པ་ལ།^༡ དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་པོ་འདྲིལ་ཉེན་པའི་བསྐྱོམས་
 པ་ལས་བྱུང་བ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང། དེའི་འོག་ཏུ་རྩ་མོར་
 གྱུར་པ་དང། དེའི་འོག་ཏུ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་
 བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ།^༢ རྒྱུང་དུ་ལ་སོགས་
 པའི་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་
 རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི།
 ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་ལས་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལས་ལས་དམིགས་པའི་སྒོ་
 རས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ།^༣ འཆད་པར་འགྱུར་བ་དམིགས་པའི་ཁྱད་
 པར་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང། ཞེས་གསུངས།
 རྣམ་པའི་སྒོ་རས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལ།^༤ ཆོས་སུ་ལྟ་བའི་གཉིས་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཁྱེགས་པ་དང། ཞེས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༣། ༡༥།
 ༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡།
 ༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༣།
 ༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༥།

གསུངས། རྒྱའི་སྒྲིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྒྲོན་པ་ལ།^੧ ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་
རྟོགས་པའི་རྒྱའི་ངོ་མོ་དང། ཞེས་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པར་སྒྲོན་པ་ལ།^੨ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆན་ཉིད་
གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང། ཞེས་གསུངས། ལྡན་ཆས་གྱི་སྒྲིན་པ་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པར་སྒྲོན་པ་ལ།^੩ མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་
དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་
འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི།

ཉན་རང་གི་སྒྲོར་ལམ་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ལ།

“དེ་དག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། ལྷགས་ལས་
གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་གྱི་བདེན་
པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་གྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང། རང་གི་ཐེག་པ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དང།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་མི་ལྡན་པར་

੧ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ੩੩༥། ༤།

੨ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ੩੩༥། ༥།

੩ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ੩੩༥། ༦།

༤ བ་༤་༩་ན་ཉན་རང་གི་སྒྲོར་ལམ་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ལ། ༩་༤་༩་༧་དེ་དེ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་
མཆན་སྒྲིན་པ་ལ། ༡༡་੩੩༤་བ་༤་ཉ་དང་མཆོངས།

༥ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ੩੩༥། ༧།

འབྲུང་ངོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། 'བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་རྣམས་ནི། ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱུའི་སྟོན་སྟེ། ཁ་
ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྟོན་སྟེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྟེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟོན་སྟེ། རྟེན་སྤྱིད་པ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་
བ་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཀྱན་ཏུ་དམིགས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ།
ཀྱང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཞན་
ལ་བཞེན་ནས་ནི་གང་དུ་ཡང་སུན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱཏོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་
དམིགས་རྣམས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། མཚུངས་ལྡན་རྟག་པའི་ཁྱད་པར། ཡོངས་
འཛིན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་ཡོད་མཆོམས་སྦྱར་བ་
དང། སོ་སོའི་དབྱེ་བ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རིམ་བུ་བྱེད་ན། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
དག་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་གྱིས་བཤད་དེ། ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ལ།

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༥།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༩།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༩།

དོད།

ཅེ་མོ། བཅོད་པ། ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟར་འདྲི་བ་དང་། དང་པོ་ལ།
བོད་ཆུང་དུ་འཛིན་བཞེད་དཔལ་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟར་འདྲི་བ་གཉིས་
སྟོན་པ་ལ། ¹ལྷ་ཁྲིའི་བྱས་སྐབས་པ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཆོས་ལ་སྟེན་པ་གང་
ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐབས་པ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་ཁྲིའི་བྱ་གང་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་
ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་
གནས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་འདི་ནི་ལྷ་ཁྲིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེན་པ་
སྟེ་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ²གཟུགས་འདི་ལྟར་སྤངས་བར་བྱའོ། །འདིས་
གཟུགས་སྤངས་བར་བྱའོ། །ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ³འགོག་
པ་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱའོ། །འདི་ལས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་
སོགས་དང་། ⁴ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་ཁྲིའི་བྱ་གང་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་འདི་
ལྟར་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་པའི་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་གཟུགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
གཟུགས་དེས་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་
ཅན་དེ་ཡི་ནི། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཅེས་དང་། ⁵དེ་ལ་ཆུང་དུ་འཛིན་
དམིགས་པ་ནི་སྟུག་བསྐབ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟག་པ་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 46། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ 46། 12།

2 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 46། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ 46། 3། 4།

3 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 46། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ 46། 4། 5།

4 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 46། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ 46། 5། 6།

5 བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེར་བྱིན་ཅ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 44། 4།

ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུག་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པར་སྟོན་པ་ལ།^༡ ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་མཉན་པར་བྱ། གཟུང་
བར་བྱ། བཅང་བར་བྱ། བསྐྱག་པར་བྱ། གུན་རྒྱབ་པར་བྱ། རྩལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་དང།^༢ རྩ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་རོ་
སོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྟུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རྟོད་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་གྱི་
ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ།^༣ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་
དང་ཤེར་ཕྱིན་མ་དམིགས་ཡང་དག་པར་རྩིས་སུ་མ་མཐོང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་
ན་མིང་དེ་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། གནས་པ་དང་བྲལ་
བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་
འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང། ཞེས་དང།^༤ འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་བྱངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པ་དང་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༢༩། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༢༡་༣། ༡༢།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༢༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༩༥། ༡༢།

༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༢༩། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༢༡་༥། ༢།

༤ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༢༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༩༥། ༡༥།

དགག་པ་དག་མི་དམིགས་ཤིང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་མིང་
ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་དང་རྒྱན་འདྲ་བར་འབྱུག་པའི་མཆོན་
ཉིད་དག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

རྫོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྲད་པར་སྟོན་པ་ལ། འབྱམས་ལྡན་འདས་བརྟུ་
དང་ལྡན་པའི་ཆོས་བཏགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བགྱི་བ་གང་
ལགས་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་འཕམ་ཁམས་སམ། སྐྱེ་མཆེད་དམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། ཞེས་པ་
ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་རིག་པར་
བགྱི་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གནས་དང་བཏགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་དང། ཆེན་
པོའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟུ་
བཏགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བློ་བར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང། རྣམ་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ།

༡ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༩། ཉི་ཁྱི་ཀ་སྟོན་པ་བཙེ་བ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༢༩༥། ༡༩།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༢༧། ༡༩།

ཅེ་མོ་ཚུང་དུ་འདི་དམིགས་ཀྱི་ཆུང་པར་སྟོན་པ་ལ།

‘བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོང་པས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་
བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་བཟུང་བའོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་
བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་
མི་གནས། །ཞེས་དང། ཅུང་དུ་འདི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་
བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང། སྟོང་པ་ཉིད་དག་པའི་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ། རྩོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་གྱི་མཆོད་མའར་བཟུང་བ་བགྱི་བ་མ་
ལགས་ཏེ། མཆོད་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཀྱི་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཆོས་རྣམས་

༡ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༩༩༧། ༩།

༢ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩། ཤེས་ཀྱི་ལྷན་གྱི་སྟོན་པ་ལྷན་གྱི་མཆོད་མའར་བཟུང་བ་བགྱི་བ་མ་
ལགས་པ་དོན་གསལ། ༩༩༦། ༢།

༣ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ ༩༩༧། ༡༢།

མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང། །ཞེས་དང། ¹འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང། རྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང། རྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་བདག་
 ཉིད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་རང་གི་ར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། ²བཅོས་ལྡན་འདས་གང་བྱང་ཆེན་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གང་ཤེར་ཕྱིན་གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་
 ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱིདོ། །ཞེས་པ་ནས།
 ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་ཆེན་དང་ཤེར་ཕྱིན་མ་བུལ་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་མཆན་མར་མི་མཐོང་
 ཟུང། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་ཉོགས་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་
 རོ། །ཞེས་དང། ³ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མར་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བསྟུས་ནས་འཆད་པ་ལ། ⁴དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་ཅེ་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྟོང་པ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༦། 13།

2 བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། རྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 31༧། ༧།

3 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྟོང་པ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༦། 14།

4 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྟོང་པ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༦། 15།

མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
མོ། །ཞེས་གསུངས།

བཟོད་པ་ཆུང་དུ་འདྲི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ལ།^༡

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་སྒྲུས་སོ། །རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་བར་ཤེས་
པར་བྱ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་ཡང་དག་པ་རྩི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་དང། ཆུང་དུ་
དམིགས་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དག་སྟོར་པ་ཉིད་
དུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་
པོ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ལ།^༢ དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆེ་དང་ལྡན་པ་
ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་སྦྱེས་ཤིང་ངེས་པར་མ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང།

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༦། ཉི་མེ་ཀྱ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༡༥། ༡༡།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༥། ༥།

༣ བ་༥༠་བ་༡་ངོ་བོ་ན། ༡་༥༠་ན་༤་ངོ་བོ་ན། ༡༡་༡༩༤་བ་༤་ངོ་བོ་ན། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ་ངོ་བོ་ན།

༤ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༦། ཉི་མེ་ཀྱ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༡༡། ༥།

ཞེས་དང། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ¹རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་སྟོན་པ་ལ། ² དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་
ཏེ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ། ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་སྟོད་ན་
མཆན་མ་ལ་སྟོད་དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་སྟོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་
དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་མཆན་མ་མེད། །དེ་ཡི་མཆན་མར་མི་རྟོག་པས། །མོས་
མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང། ³ ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་རང་དང་སྦྱེའི་
མཆན་ཉིད་མི་འཐད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་རྣམས་ཀྱི་
རྟོན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་མོས་ཤིང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་
གི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ⁴ དེ་ལྟར་ན་དན་འགྲོ་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟུང་བ་དཔོན་མེད་ཀྱི་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༤།

2 བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཉི་ཁྱིམ་གྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱིམ་ 393། 3།

3 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟུང་བ་དཔོན་མེད་ཀྱི་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 995། 13།

4 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟུང་བ་དཔོན་མེད་ཀྱི་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 995། 16།

གིས་གནས་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་སྟོན་པ་དང་རྫོམ་པ་
ཟད། །ཅེས་དང། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་
ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་
པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ལ་བདག་ནི་
མཉམ་པར་བཞག་པའོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། འུ་རི་དུ་ཉིདེ་བྱས་
སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་
བསྟན་པ་ཡོད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འུ་རི་དུ་ཉིདེ་བྱ་དེ་ནི་
མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དེ་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གསུམ་པོ་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ ཉིང་
འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་དང། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉིང་
རེ་འཛིན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཤེས་པར་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་དོན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩། ༥།
༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། རྫོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༣༩། ༡༥།
༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩། ༡༠།

གསུམ་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཐབས་དམ་
པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ལ།
དེ་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་
ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང། ལན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་དེ། དམིགས་རྣམ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་སོགས་
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་བློ་
སོགས་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང། ལྷག་
མ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་རྩོད་པ་དེ་
སྟོན་པ་ལ། ཉིད་མིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། ཞེས་
བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང། ཆོས་
བརྗོད་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་
ཆོས་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པ་ནི། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དེར་
མི་རྟོགས་པའི་སྟོན་མེད་པ་དང། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་
ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འབྱུར་དེ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་
པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཁྲད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་

༡ བསྐྱུར་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩། ༡༩།

༢ བསྐྱུར་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩། ༡༠།

མི་སྣོང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱ་གཅིག་གོ་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་ཤིང་
རྩ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་བ་ལ།
‘བྱད་པར་གཞན་སྣོང་བ་དང་མི་སྣོང་བ་མ་གཏོགས་པར་འདི་དག་ལ་དོན་གྱི་བྱད་པར་
ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། གོང་གི་དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། དམིགས་རྣམ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་
གཞུང་གིས་བློ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་
དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ་བ་སྣོར་སྣོར་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་གྱི་^༡ དོན་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བདེན་བཞི་ལ་བྱད་པར་གྱི་གཞི་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་
ནས་བློ་རྩལ་དུ་འཛིན་པ་དེ་བསྟན། དེའི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་པར་དགག་སྒྲིབ་བཀག་
ནས་བློ་དབྱིང་གི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་
ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་བ་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆོག་ལེ་ལྟར་བྱས་
པ་སྟེ་བ་པའི་ངོ་བོར་ཐ་དད་པར་བརྗོད་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་^༢ སོགས་པ་བཀག་
པ་དང་ལྷན་པ་དག་དེ་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་པ་དང་དགག་པ་དང་བྲལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
སྒྲིབ་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

༡ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤིང་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༩།
༢ ག་༥༩ན་༣་གྱིས། ༡༥༩ན་༡་གྱིས། ༡༧༣ན་བ་༤་གྱིས།
༣ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤིང་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༩༡།
༤ བ་༥༩ན་༥་མངོན་པས་ཞེན་པ་ལ། ༡༥༩ན་༣་མངོན་པས། ༡༧༣ན་ན་མངོན་པས།

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པའི་བྱང་ཚེས་སྟོན་པ་ལ།

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་
ཀྱི་བྱང་ཚེས་སྟོན་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་རྟོན་བཤད་པ་དང། བརྟོན་པ་སྦྱོར་ལམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟོན་དང། སེམས་རྟོན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྤྱིང་གསུམ་ཀྱི་སྦྱེས་པ་བྱུང་མེད་
འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་གི་རྟོན་ལ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་
ལ་དེ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྦྱེ་བའི་མཐུན་ཆེན་ཆང་ཞིང་འགལ་ཆེན་དང་བུལ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། 'གསུམ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་
སྤྱིང་གསུམ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོན་སྦྱེས་པ་དག་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མཛོན་
དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སྦྱེ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མིའི་རྟོན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་ཁས་མི་ལེན་
ནོ། །སྦྱོ་མི་སྟན་པའི་རྟོན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསལ་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་སྦྱིབ་
ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རན་སོང་བའི་རྟོན་ལ་དེ་གསལ་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
རྣམས་རྣམ་སྦྱིན་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་རྟོན་
ལ་དེ་གསལ་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་གི་སོ་སྦྱེ་རྣམས་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་

ལ་ཆགས་པས་སྐྱོ་གས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་གསུངས། དེ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
དོ། །ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྣམ་
བཤད་ལས།^༡ ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་ཐོད་དང་ཅེ་མོ་ནི་
གཟུགས་ཁམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་མཛོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རོང་རྒྱུག་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་གཞན་སྟོབས་གིས་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཁམས་གོང་དང། ངན་སོང་བའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
དེ། དེའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་
གིས་ལམ་མ་སྟོམ་པར་གཞན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱོར་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང། ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན།
ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་བྱངས་པའི་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པ་ཡོད་དགོས་
པས། མཛོད་ལས།^༢ བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་
ལོ། །རྒྱས་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་
ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྲུག་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་དངོས་སུ་
གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད། སྤིང་ཅིའི་
སེམས་དང། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

༡ བ་ཤ་བ་ཤ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །ད་ཤ་བ་ཤ་དེ་ལ་དེ་སྐྱེ་ཡོད་དོ། །ཀ་ཤ་མ་ཤ་ཤ་དེ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །

༢ སྐྱེ་བྱས་པ་དཔར་ན། གསུང་འབྲུག་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་ཟེ། རྣམ་བཤད་སྐྱེང་པོ་རྒྱན། ༡༩༥༡ ན།

༣ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༢།༩། མཛོན་པ་གྲུ། རྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཅན་ག། ༩༩། ༡༥།

༤ བ་ཤ་མ་ན་ཤ་དངོས་སུ། ད་ཤ་བ་ཤ་དེ་དངོས་སུ། ཀ་ཤ་མ་ན་ཤ་དེ་དངོས་སུ།

༥ བ་ཤ་མ་ན་ཤ་ཡང་མེད། ད་ཤ་བ་ཤ་ཡང་མེད། ཀ་ཤ་མ་ན་ཤ་ཡང་མེད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་མཁན་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྲུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །ལམ་སྤྲོ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ལམ་དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།^༡ སྒྲོམ་བྱུང་མི་ལྟོགས་མེད་པ་དང། །བྱུང་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོག་མཁན་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཀ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བླ་བ་ཉེར་གཞག་^༡ །ཡང་དག་སྟོང་བ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུར་བ། དབང་པོ། སྟོབས་ཉེ་ལམ་^༢ རྩེ་ཆོན་ལྷ་པོ་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཡང་དག་སྟོང་བ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།^༣ བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྲིད་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ།^༤ རྩེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང། །དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒྲོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་

༡ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༩། མཛོན་བ་ཀྱུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཅ་བ། ༤༤། ༡༡།

༢ བ་ལ་༣ན་ལ་བཞག །༡༩་ལ་ན་༣གཞག །ཀ་༣༣་ལ་ན་ལ་བཞག །

༣ བ་ལ་༣ན་ལ་རྩེ་ཆོན། ༡༩་ལ་ན་༣་རྩེ་ཆོན། ༡༩་ལ་ན་ལ་ལྷ་ཆོན།

༤ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༩། མཛོན་བ་ཀྱུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཅ་བ། ༤༤། ༦།

༥ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢།༩། མཛོན་བ་ཀྱུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཅ་བ། ༤༤། ༡༡།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མེད་པར་ཐལ་། མཛོད་ལས། ཁྱང་རྒྱུ་དང་ནི། ཞེས་
སོགས་རྒྱུ་དང་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ཁང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤྱི་ཅེན་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས་
དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།

མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། སྤྱི་རྒྱལ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
གྱི་ཁྱད་པར། རྒྱུ་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར། སྒྲོ་རིག་གང་ཡིན་དཔྱད་བ། ཁྱད་པར་
གྱི་ཆོས། སྒྲ་བཤད་པ་དང་དགྲུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་ཤིང་། བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་
མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་
ཐོས་དབྱེ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་བསྐྱུ་བར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་གནས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་

༡ བ་༥ ན་ན་༥ འདོད་སེམས་དང་སྤྱི་ཅེན་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མེད་པར་
ཐལ། ༡་༥ ན་ན་༥ ལ་དང་མཚུངས། ༡་༥ ན་ན་༥ བ་༡ བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་སེམས་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་འདོད་
སེམས་དང་སྤྱི་ཅེན་སེམས་མེད་པར་ཐལ།

༢ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༥༩ མངོན་པ་ཀྱི། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས། མཛོད་ཙ་བ། ༩༩ ༦༡

༣ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུབ་ ༡༣༩༧ ༩༡

གི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོག་པ་ལམ་རྫོགས་རྩེས་སུ་བྱུང་ཞིང་མཐོང་ལམ་མ་སྦྱེས་
གོང་གི་མཁུན་པ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཙུག་པའི་རྟོགས་པ་རྩོན་ཏུ་
སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང། རྒྱ་ལྟུང་གི་སྦྱོན་ཏུ་
མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་ངོ་བོ་སྟོན་བྱུང་གཙོ་ཆེ་ཡང། ཐོས་བསམ་ཡང་
ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་ལ་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་
བོ་བྱུང་སྟེ། གུན་བཏུས་ལས།¹ ཆོག་པ་གི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་དབང་བའི་སྟོ་སྟོན་པ་དང། ཟས་གྱི་ཆོད་རིགས་པ་དང། ཉམ་གྱི་ཆ་སྟོད་
དང་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་བའོ། །ཡང་རྒྱུ་ལྷན་པའི་དགེ་བ་
གཞན་དག་དང་ཐོས་པ་དང། བསམ་པ་དང། སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་
ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོག་པ་གི་ལམ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་བྱུང་ ཞེས་
པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས།² ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་འདི་
བཞིར་ཡང་སྟོན་བྱུང་ ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་བྱུང་གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྟོན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩོད་

1 བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྟུར་ན། 26 ། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། གུན་བཏུས། 333 ། 37

2 བ་པ་3 བ་2 སོ་སོའི། 54 ན་བ་4 སོ་སོ། ཀ་3 ན་ལ་3 སོ་སོ།

3 དཔེར་བསྟུར་མ་བསྟན། 26 ། མཛོན་པ་ཁ། དེ་གི་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། 273 ། 27

སོགས་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སློན་སྐྱོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་གང་ཞིག །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྲོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གཉིས་པ་གང་ཞིག །ཤེས་སྒྲིབ་ནས་བྱང་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གསུམ་པ་གང་ཞིག །ཤེས་སྒྲིབ་ཇས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་བཞི་པ་གང་ཞིག །ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན།

རོང་རྒྱུག་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་གང་ཞིག །གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང། དེ་གཉིས་པ་གང་ཞིག །དེའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་འཕེལ་བ་དང། དེ་གསུམ་པ་གང་ཞིག །འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་དང། དེ་བཞི་པ་གང་ཞིག །དེའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་འཕེལ་བ་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྲོད་སོགས་བཞིའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐུན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཐོས་

བསམ་སྒྲིག་གསུམ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པ་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ན།
སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུང་
ལཱིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་པ་དེས་སྦྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་
ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཐོབ་པ་དང། སྦྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱང་
ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །སྦྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་དང། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་བ་དང། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་
བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་དེ་གཉིས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྦྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་ཅིང། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་པ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་མ་ཐོབ་པའི་སྤྲོ་ལ་ཏུ་དེ་ཐོབ་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་སྤྲོ་ལ་ཏུ་སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེས་དེའི་སྤྲོ་ལ་ཏུ་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
རིགས་ངེས་གྱི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་སྦྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་
བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་
ཞིག །ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཆོག་མཆོག་ལས་ཆེན་པོ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཐུག། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ལས་བྱོལ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་
ཐོབ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོམས་རྒྱང་ཐོབ་པར་ཐུག། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཞི་གནས་
ཡིན་ན་སྟོམས་རྒྱང་གི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ལྷ་བ་ལ། གཙོ་བོར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་མང་དུ་སྟོས་པ་ལས་རྒྱང་བའི་ཤེས་
རབ། སྟོས་རྒྱང་གི་ཤེས་རབ་དང་། གཙོ་བོར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བསམས་པའི་
སྟོབས་ལས་རྒྱང་བའི་ཤེས་རབ། བསམ་རྒྱང་གི་ཤེས་རབ་དང་། གཙོ་བོར་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོམས་པའི་སྟོབས་ལས་རྒྱང་བའི་ཤེས་རབ་
སྟོམས་རྒྱང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན།

ཁ་ཅིག །སྟོས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། མིང་རྒྱུད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཁྲབ།
བསམ་རྒྱང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པས་ཁྲབ། སྟོམས་
རྒྱང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། དོན་རྒྱུད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། མིང་
དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་
རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་རྒྱང་གི་ཤེས་རབ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བཅུ་རུ་མ། ༥༩ མཛོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས། མཛོད་ཅན། ༩༩། ༥༡

དམིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཙོ་བོར་མང་དུ་སྟོན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དང། གཙོ་བོར་ལུང་གི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་བསམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དང། གཙོ་བོར་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན། སྟོན་བྱུང་གི་སྟོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། ¹ ལྷུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་སམ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷུང་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་སྟོར་ལམ་དེ་སྟོར་ལམ་ལྷུང་དུ་དང། བར་དུ་སྐྱེས་པའི་དེ་འབྲིང་དང། ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ལྷུང་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་² ཀྱི་ལྷུང་ཀྱི་དེ་ལྷུང་དུ། བྱང་སེམས་དབང་འབྲིང་³ ཀྱི་ལྷུང་ཀྱི་དེ་འབྲིང་། བྱང་སེམས་དབང་ཆོན་⁴ ཀྱི་ལྷུང་ཀྱི་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷུང་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོར་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཆེན་པོས་མ་ཁྱབ་པ་སོགས་རིགས་འདྲ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་དབང་ཆོན་ཀྱི་ལྷུང་ཀྱི་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་སྟོར་ལམ་ཆོས་ཅན། སྟོར་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷུང་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

1) བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ན། སྟོབས་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༭ ༡།

2) བ་༥༥་བ་3་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ། ༩་༥༥་ན་2་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ། ༡༩་36་ན་ལ་དབང་རྒྱལ།

3) བ་༥༥་བ་3་བྱང་སེམས་དབང་འབྲིང་། ༩་༥༥་ན་2་བྱང་སེམས་དབང་འབྲིང་། ༡༩་36་ན་ལ་དབང་འབྲིང་།

4) བ་༥༥་བ་3་བྱང་སེམས་དབང་ཆོན། ༩་༥༥་ན་2་བྱང་སེམས་དབང་ཆོན། ༡༩་36་ན་ལ་དབང་ཆོན།

ན་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྒྱུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུག་སྤྲིག་ལས།^༡ ཐེག་པ་ཆེ་
འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ནི་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྗེས་སོགས་དུ་མ་
ཡོད་ཀྱང། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་བཅད་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སློང་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན། དེ་རྗེས་དཔག་ཤིང་དཔྱད།
སྤང་ལ་མ་ངེས་པ། ཐེ་ཆོས། ལོག་ཤེས། མངོན་སུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ་སློམ་བྱུང་གི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་རྣམས་བྱུབ་སྟེ།
ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་པ་བྱུབ་སྟེ། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་སྤང་སྟེ།
དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།^༢ དེ་ལྟ་
བུའི་མཉམ་གཞག་དེ་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སློམ་བྱུང་དུ་གྱུར་ནས། སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྤང་བ་
སྟོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། སྦྱོང་
ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས།^༣ གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་སློ་

༡ སྤྱུ་འབྲུམ་དཔར་ན། གསུམ་འབྲུམ་ན། ཇི་ཙོང་ཁ་པ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༥༠། ༣།

༢ སྤྱུ་འབྲུམ་དཔར་ན། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྦྱོང་པོ་རྒྱན། ༡༢༠། ༡།

༣ བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༢། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ་རྩ་བ། ༥༥༡། ༥༠།

གང་། འདྲི་དེ་ལ་རྟོག་མེད་འདོད། འཛིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དོན་སྤྱི་
དང་མ་འབྲེས་བར་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་གྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་དུ་རྟེན་ཀར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདྲི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲེས་བྱང་སེམས་སྒྲིབ་ལམ་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་
སུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

རོང་རྟེན་པས། དེ་འབྲེས་མཉམ་གཞག་དེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་
པའི་རྗེས་དཔག་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་བྱུང་གི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
སྒོ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ལ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་མི་སྒྲུང་ཟེར་ན། དེ་ལ་དེ་
སྒྲུང་བར་ཐལ། དེ་འབྲེས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ལ་དེ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པར་སྒྲུང་བར་
ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ།

ཁྱོད་ལ་དེ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཀྱང་རྫོང་བ་པ་བདེན་མེད་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དེ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁུབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང། དེ་འབྲེལ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟོང་ཉིད་བདེན་བྱུང་ཏུ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་
ལ་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་
ལས།^༡ སྒྲིབ་ལམ་བཞི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
པོར་གྱུར་པ་དང། འདྲིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རྫོགས་པའི་སྟོན་ས་
ཁྱད་པར་བྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུང་འདྲིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང། དེ་དག་གིས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་ཤར་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྒྲིབ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཀ་བ་བདེན་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་
བདེན་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་

༡ ལྷ་འབྲས་དཔལ་མ། གསུང་འབྲས་ག །ཀླུ་ལ་ཆབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་ཀློག །༡༩༡། ༦༡

དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།

གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཆས་ཅན། བྱིད་ལ་
བདེན་མེད་བདེན་པར་མི་སྣང་བར་ཐལ། བྱིད་བདེན་མེད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱིད་ལ་དེ་སྣང་བ་གང་ཞིག། བྱིད་
རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྟོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེན་མེད་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
གཟུགས་ཚུར་མཐོང་སྟོར་ནས་སྤར་བཞིན་གཏོང་།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་
པོ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོར་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྟོར་ལམ་ལས་བྱང་
ཆོས་ལྡུངས་དུག་གི་སྟོན་ས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལས་དམིགས་པ།
ནམ་པ། རྒྱ་བྱེད་ཚུལ། ཡོངས་འཛིན་ཀྱི་བྱང་པར། ནམ་རྟོག་ལྡན་ཚུལ་དང། རྒྱ་
འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བའི་སྟོན་ས་ཀྱང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་བདེན་བཞི་ལ་རིགས་པའི་ནམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ས་

དམིགས། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བཅོད་པ་
འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ལྡན་སྟེ། ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུ་འབྲིང་གནས་སྐབས་སུ་
འབྲས་བུ་ལྡན་སྟེ། བཅོད་པ་ཆུང་དུ་འབྲིང་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་པོ་ལྡན་
ནས། གཞན་དགའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟོན་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་འདས་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ལུས་
སོགས་དག་པ་ལྡན་རྒྱུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འདྲིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དཔའ་བར་
འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་འབྲས་བུ་དང་
ལྡན་ཅོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱང་རྩི་བཅུ་ལོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འདྲིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ།
བདེན་བཞི་སྟོས་བྲལ་རོན་དམ་པ་དེ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་བདེན་
བཞི་ལ་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། ཅིག་ཤོས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཆང་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་བྱེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་
སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྩོགས་པར་བསྟན་པའི་ཡོངས་འདྲིན་
བྱེད། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
རྟོད་སོགས་བཞི་ལ་བདེན་འདྲིན་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་ལྷན། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་ལྟར་མི་

ལྷན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་
ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་འཐད། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།^༡ དེ་ནི་སྐད་
ཅིག་ག་ཅིག་དེ་བཞིན། །ཆོས་མཆོག་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགྲུ་བ་ནི། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
པས་སྦྱོར་ལམ། རྒྱུད་མཐོང་སྤང་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆའི་རྒྱན་ཡིན་
པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན། དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཅེས་
གསུངས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྐྱེ་བའི་སྤྲ་ལྟས་ཡིན་པས་རྟོད། ལོག་
ལྟས་དགེ་ཅ་གཙོད་པའི་ཅེ་མོར་གྱུར་པས་ཅེ་མོ། བདེ་འགྲོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་
ངན་འགྲོར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པས་བཟོད་བ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་
ཡིན་པས་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བཟོད།

གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཙན། རྒྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་ཏེ་
རྒྱའི་རྒྱད་པར་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་ལས་བྱུང་ཞིང་།
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་རྒྱད་པར་རང་གི་འབྲས་བྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞི་རྟོགས་
པའི་མཐོང་ལམ་དང་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཚུལ་མཚུངས། རོ་བོའི་རྒྱད་པར་སྦྱོར་
ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་^༢ པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་མོར་གྱུར་པའི་སྒོ་
ཡིན། དབྱེ་བའི་རྒྱད་པར་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོད་སོགས་བཞི། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྐྱར་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢། མཛོད་པ་ཀྱུ་སྦོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཅ་ག ༩༧། ༩།

༢ བ་པ་ལ་ན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན། ༡་པ་ལ་ན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན། ༡༡་པ་ལ་ན་པ་ཐེག་རྟེན།

དེ་ཆོས་ཅན། རེག་དམན་གྱི་སྒྲིབ་ལས་ལས་ཁྲད་ཆོས་ལྷུངས་བྱུག་གི་སྒྲོན་ས་ཁྲད་
བར་དུ་འབགས་ཏེ། དེ་ལས་དམིགས་པ། རྣམ་པ། རྒྱ་བྱེད་ཚུལ། ཡོངས་འཛིན། ལུན་
ཆོས་དང། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་ཁྲད་བར་དུ་འབགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྲད་བར་གཞན་སྒྲིབ་བ་དང། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་
དང། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་ཁྲད་བར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། ཆོས་དེ་ཁྲད་ཆོས་ལྟ་བུར་
སྒྲོན་པའི་མཉན་བྱ། ཆོས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེ་
ཁྲད་གཞི་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པའི་མཉན་བྱ། ཆོས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།^༡ ཀྱན་ལས་རྩས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །སྐྱ་
ཡི་ཁྲད་བར་འདི་ཉིད་ནི། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ། །ཁྲད་བར་འགའ་ཡང་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དེས་རང་གང་ལ་ཆོས་
བརྗོད་ཀྱི་སྐྱར་སོང་བའི་དོན་དེ་ཁྲད་བར་གཞན་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱེད།
ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེས་རང་གང་ལ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱར་སོང་བའི་དོན་དེ་
ཁྲད་བར་གཞན་མི་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་བརྟ་དང་
འདོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།^༢
ཁྲད་བར་གཞན་ནི་སྒྲིབ་བ་དང། །མི་སྒྲིབ་བ་ནི་མ་གཏོགས་པ། །བརྟ་ཡི་བྱེ་བྲག་
རྟོགས་པའོ། །འདོད་པའི་རྩས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
དཔེར་མཆོན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་སྐྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༤༣། ཆོད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙུ་བ། ༩༣༥། ༡།

༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༤༣། ཆོད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙུ་བ། ༩༣༥། ༢།

དང། མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱུ་བྱང་གཞི་དང། མི་རྟག་
པ་བྱང་ཆོས་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྱུ་དེ་སྤྱུ་ལ་ལྟོས་
ཏེ་ཆོས་དང། མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱུ་བྱང་
ཆོས་དང། མི་རྟག་པ་བྱང་གཞིར་བྱས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱུ་དེའི་རྗེས་སྤྱུ་
འབྲང་བའི་རྟག་པ་དེས་མི་རྟག་པ་སྤྱུས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་
པའི་གཟུགས་མཛེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱུའི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བའི་རྟག་པ་དེས་གཟུགས་
མཛེས་པ་བྱས་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།^༡ དེ་སྤྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། །བྱས་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྤྱུ་མ་
ཡིན། །དེ་རྣམས་བྱང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་པས་འདི་གཞན་ལ་འང་བརྗོད་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྟས་བྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པས་
ལྟས་བྱིན་བྱང་ཆོས་དང། རིལ་བ་བྱང་གཞི། མཆི་གྲུའི་ལྟས་ཞེས་བརྗོད་པས་མཆི་
གྲུ་བྱང་ཆོས། ལྟས་བྱང་གཞི། རྩ་ཅན་གྱི་མགོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པས་རྩ་ཅན་བྱང་ཆོས་
དང། མགོ་བྱང་གཞིར་བྱས་ནས་བརྗོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་རྟག་པའི་བྱང་
ཆོས་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།^༢ དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་སྟེ། རབ་འབྱོར་བྱོང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༥། ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་བ། ༥༠། ༡༡།

༢ བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཁྱིཀ། ལྟན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི ༣༣། ༥༠།

མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི། བཙུན་འབྲུས་ཀྱི། བཟོད་པའི།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆོས་
རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིེ་བྱས། བཙུན་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསམ་གཏན་
གྱི། བཙུན་འབྲུས་ཀྱི། བཟོད་པའི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སྟོན་པ་ལགས་སམ། བྱང་ཆོས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་སྟོན་པ་ལགས་སམ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟ་
རིེ་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་
ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ལྟ་རིེ་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་
པར་སྤྱིར་བསྟན་ནས། སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། གསོལ་པ། བཙུན་ལྡན་འདས། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་བ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་
བསྐྱུ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་སོ་ཡི། ཞེས་སོགས་
མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
མདོར་བསྟན་དུ། རྣམ་རྟོག་བཞི་སོ་ལྡན་བརྟེན་པ། ཞེས་པ་ཅུམ་ལས་མ་གསུངས་

བས་དེའི་དོན་སྣང་བྱ་རྒྱུ་ལའི་རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ་^༡ རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡང་
དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་གཅིག་དང། ^༢ གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་
རྟོན་ཅན་དང། གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་དང་བཏགས་པའི་རྟོན་ཅན་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང། ^༣ གང་ཟག་རྣམ་སུ་ཡོད་པ་དང་སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་
ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ།
བདག་རང་དབང་ཅན་དང། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་དེ་
ལྟར་རྣམ་པ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་བ་དང། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ^༤ དེ་ལ་མདོར་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ།

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༩༥། ༩།
༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༩༥། ༩།
༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༩༥། ༡༣།
༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༩༥། ༡༦།

གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

འཇིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།

ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།

ནམ་བུར་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དགུ་ཡོད་
པའི་བྲིས། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མ་རིག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
གཟུང་རྟོག་དེ་སྒྲོན་པ་ལ། མདོ་ལས།^༡ གསོལ་པ། བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་
པའི་བྱང་ཆེན་ཆོས་གང་ལ་སྒྲོབ་པ་ལགས། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།
ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་བྱང་ཆེན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྒྲོབ་པ་མེད་དོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་
ཆོས་འདི་དག་ནི་བྲིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རི་ལྟར་མདོན་པར་ཆགས་པ། བྱ་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ། བཙུན་ལྡན་འདས་འོན་ཆོས་
འདི་དག་ནམ་པ་རི་ལྟ་བུར་མཆིས་པ་ལགས། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
པ། རི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་བྲིས་མེད་ཅེས་བྲལོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།^༢ ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟོན་ཅན་མ་རིག་
པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༢༤། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྒྲོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི། ༣༩། ༡༥།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཉིན་ཇ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩། ༡༦།

སྟོན་པ་ལ། ཉ་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་ལ་
མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་
གཟུགས་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་
ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་
སྐར་ནས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་དང།
ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་མིང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཉ་ལ་
བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་མ་རིག་པ་དང། མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། ཉེ་
དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་མེད་པར་བཏགས་སོ། ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་བཤད་པ་ལ། མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་
བྱེད་དོ། ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོའོ། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

- ༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༣༩༥། ༡།
- ༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༥། ༡༢།
- ༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༣༩༥། ༡༡།
- ༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༥། ༡༣།
- ༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༣༩༥། ༡༡།
- ༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༥། ༡༣།

ལྷ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང། རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་
སྟོན་པ་ལ།^༡ དེ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་
ངོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དག་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།^༢ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་ཤེས་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

བྱུག་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི་རྟོག་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༣ དེ་དག་ནི་
མི་དད་དོ། །རྩི་ལྟར་མི་དད་ཅེན། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་
དད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།^༤ འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་དང།
ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ།^༥ གསོལ་བ། བཙུམ་ལྟར་
འདས་བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པ་རྩི་བྱ་ལགས། བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་ནས་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་ཤེས་ཕྱིན་དེ་མི་
དམིགས་ཤིང་ཡང་དག་པར་རྩིས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་སྟོབ་པ་ན་བྱང་ཆེན་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མཐུན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟར་འདས། ཉི་མེ། ༣༩༥། ༤།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༥། ༡༥།

༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟར་འདས། ཉི་མེ། ༣༩༥། ༥།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥༥། ༥༡།

༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟར་འདས། ཉི་མེ། ༣༩༦། ༡༡།

སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། ¹དམིགས་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

བརྒྱད་བ་བདག་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་བ་སྟོན་བ་ལ། ²ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་ལེན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ལེང་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ལེན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་ལེང་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། ³བདག་ལ་སོགས་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

དགུ་བ་རྣམ་པར་དག་བ་སྐྱེད་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་སྟོན་བ་ལ། ⁴ལྷ་རིའི་བྱ་རྣམ་པར་དག་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་བ་མ་བྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། ⁵རྣམ་པར་དག་བ་སྐྱེད་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་བ་རྣམས་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ།

གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱང་པོའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་བ་སྟོན་བ་ལ། ⁶ཐབས་མི་མཁས་པས་

1 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩། ༩༠།
2 བཀའ་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༩། ༡༠།
3 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩། ༩༠།
4 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་གཤ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ལེ་བྲུ་བརྒྱད་མ། ༣༩། ༣། ༥།
5 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩། ༩༡།
6 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་གཤ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ལེ་བྲུ་བརྒྱད་མ། ༣༩། ༤།

གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་རྟོག་
 ཅན་ཕུང་པོ་དང། ཞེས་གསུངས། གཉེས་པ་སྦྱེ་བའི་སྦྱོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 སྟོན་པ་ལ། མིག་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་བར་དང།
 གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བར་ལ་
 རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 སྦྱེ་བའི་སྦྱོ་དང། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་
 ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཁམས་སུ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཁམས་ཀྱི་བར་ལ་
 རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རིགས་
 དང། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྦྱེ་བའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། མ་རིག་
 པར་རྟོག་ཅིང་ཞེན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ག་ཤིང་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྦྱེ་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནང་སྦྱང་བ་ཉིད་

- ༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ ཤིང་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠ ག
- ༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ ཤིང་ཕྱིན་གསལ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བུ་བརྒྱད་མ། ༣༩༣ ག
- ༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ ཤིང་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠ ག
- ༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ ཤིང་ཕྱིན་གསལ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བུ་བརྒྱད་མ། ༣༩༣ ག
- ༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ ཤིང་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠ ག
- ༦ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ ཤིང་ཕྱིན་གསལ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བུ་བརྒྱད་མ། ༣༩༣ ག
- ༧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ ཤིང་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠ ག
- ༨ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ ཤིང་ཕྱིན་གསལ། སྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བུ་བརྒྱད་མ། ༣༩༣ ག

ནས། དངོས་སོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་བར་ཞེན་པ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།^༡ སྟོང་བ་ཉིད་དང། ཞེས་གསུངས། རྒྱག་པ་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ།^༢ བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་པ་རྟོག་
 ཅིང་མངོན་བར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།^༣ བ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པའི་དོན་དང། ཞེས་གསུངས།

བརྟན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ།^༤ བྱང་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་
 ཅུ་བརྟན་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་བར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 “མཐོང་བ་དང། ཞེས་གསུངས། བརྟན་པ་སྟོན་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་
 ལ།^༥ དེ་བསམ་གཏུན་རྣམས་དང། མངོན་བར་ཤེས་པ་རྣམས་དང། ཆད་མེད་པ་
 རྣམས་དང། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོང་མས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་བར་
 ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།^༦ སྟོན་པ་དང། ཞེས་གསུངས།
 དགྲུ་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ།^༧ དེ་སྟོབ་པ་བཅུ་ལ་རྟོག་ཅིང་
 མངོན་བར་ཞེན་པ་ཡིན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་
 བར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།^༨ མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠། ༩།
 ༢ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་གསལ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བྱ་བརྒྱད་མ། ༣༤། ༩།
 ༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠། ༩།
 ༤ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་གསལ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བྱ་བརྒྱད་མ། ༣༤། ༡༠།
 ༥ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠། ༣།
 ༦ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་གསལ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བྱ་བརྒྱད་མ། ༣༤། ༡༣།
 ༧ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠། ༣།
 ༨ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་གསལ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བྱ་བརྒྱད་མ། ༣༤། ༡༧།
 ༩ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༠། ༣།

གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ།

རྩི་བཙུན་ཆོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང།

བཏགས་པ་རྩི་བཙུན་ཆོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཤེས་
སྤྱི་བ་རྩི་བཙུན་ཆོག་པ་ལ་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། ¹ཤུ་རིའི་བྱ་བདག་ཉེ་བར་མི་དམིགས། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
དང། སྟོག་དང། གསོ་བ་དང། སྦྱེས་བྱ་དང། གང་ཟག་དང། ཤེད་ལས་སྦྱེས་དང།
ཤེད་བྱ་དང། བྱེད་པ་པོ་དང། ཆོར་བ་པོ་དང། མཐོང་བ་པོ་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ²གང་ཟག་རྩི་བཙུན་ཆོག་པ་ལ་རྟོན་ཅན་བདག་རང་
དབང་ཅན་དང། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བདག་གཅིག་ཤུར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་
པ་ལ། ³ཤུ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བར་དུ་ཉེ་བར་མི་དམིགས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ⁴གཅིག་ཤུ་དང།
ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཆོག་པ་སྟོན་པ་ལ། ⁵ཤུ་རིའི་
བྱ་མིག་མི་དམིགས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་བར་དང་གཟུགས་མི་དམིགས་ཆོས་
ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ⁶རྒྱ་དང། ཞེས་

1 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༠ ཤེད་ཤེད་ཆོག་པ་སྟོན་པ་ལ་བཟང་སོ། ལེ་ལྷ་བརྒྱུད་ས། ༣༥༥། 11

2 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། 1111 ཤེད་ཤེད་ཆོག་པ་སྟོན་པ་ལ་བཟང་སོ། ལེ་ལྷ་བརྒྱུད་ས། 430། 12

3 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༠ ཤེད་ཤེད་ཆོག་པ་སྟོན་པ་ལ་བཟང་སོ། ལེ་ལྷ་བརྒྱུད་ས། 355། 13

4 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥3 ཤེད་ཤེད་ཆོག་པ་སྟོན་པ་ལ་བཟང་སོ། ལེ་ལྷ་བརྒྱུད་ས། 430། 14

5 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༠ ཤེད་ཤེད་ཆོག་པ་སྟོན་པ་ལ་བཟང་སོ། ལེ་ལྷ་བརྒྱུད་ས། 355། 15

6 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥3 ཤེད་ཤེད་ཆོག་པ་སྟོན་པ་ལ་བཟང་སོ། ལེ་ལྷ་བརྒྱུད་ས། 430། 16

གསུངས། བཞི་བ་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། ^੧ འུ་
རིའི་བྱ་མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་ཤེས་སོ། །ཡིད་དང་
ཚོས་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། ^੨ ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་དང་། ཞེས་གསུངས།

ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་
པ་ལ། ^੩ འུ་རིའི་བྱ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
^੪ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བྱག་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ།
“བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་སྟོངས་པར་འཇུག་པའི་
བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ^੫ འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ།
^੬ འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་

-
- 1) བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ ཞེར་ཕྱིན་གསལ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ། ༣༥༧ 19
2) བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 430 11
3) བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ ཞེར་ཕྱིན་གསལ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ། 357 19
4) བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 430 61
5) བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ ཞེར་ཕྱིན་གསལ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ། 357 19
6) བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 430 61
21) བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ ཞེར་ཕྱིན་གསལ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ། 357 31
-

ལ། ¹མཐོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་བ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་
པར་རྟོག་བ་སྟོན་བ་ལ། ²རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་
པར་འབྲུག་བ་དགུ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་བ་ལ། ³སྒྲོམ་བ་
དང། ཞེས་གསུངས།

དགུ་བ་དོན་བྱས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་བ་སྟོན་བ་ལ། ⁴
སྟོབས་བཅུ་མི་དམིགས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གྱི་བར་དུ་མི་
དམིགས་སོ། །རྩི་ལྟར་མི་དམིགས་ཤེས། བདག་ཉིད་དུ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས།
བདག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་བ་ལ། ⁵
དོན་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་བ་རྣམས་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྤྱིར་སྟོན་བ་ལ། ⁶

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འཁྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་འདི་ཞིད། ཅེ་སྟུ་མའི་སྤྱིས་བྱ་
འདི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
སྐད་དུ་འདི་བ་དེ་ལ་རི་སྐད་དུ་བསྟན་པར་བགྱི། ཞེས་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩ ཤེར་ཕྱིན་ཟེང་གེ་བཟང་སོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ པ།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་གསལ། རྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་སོ། རེ་བྱ་བརྒྱད་ས། 366 པ།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩ ཤེར་ཕྱིན་ཟེང་གེ་བཟང་སོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ པ།

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་གསལ། རྟོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་སོ། རེ་བྱ་བརྒྱད་ས། 366 པ།

5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩ ཤེར་ཕྱིན་ཟེང་གེ་བཟང་སོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ པ།

6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 366 ཉི་མེ་ཀྱི་སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ 367 པ། 366

གྲིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། ཁྱིམ་གྲིས་ཅི་ལྟར་
བཟོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོན་ཅིག ། ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་དགུ་སོ་སོར་སྒྲོན་པ་ལ། དང་པོ་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་སྒྲོན་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། བཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་
སྒྲུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུ་མ་མས། ཆོར་བ་དང། འདུ་ཤེས་དང། འདུ་བྱེད་དང།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་ལ། སྒྲུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུ་མ་མས། གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཅི་སྒྲུ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ²སྒྲེས་
ལུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་སྤང་པོ་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྒྲེ་མཆེད་དུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲོན་པ་ལ། ³བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། མིག་ཀྱང་གཞན་
ལ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྲུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུ་མ་མས། རབ་
འབྱོར་གྲིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཅི་སྒྲུ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། ⁴སྒྲེ་མཆེད་དང། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཁམས་སུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲོན་པ་ལ། ⁵བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྲིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། མིག་དང་གཟུགས་
དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 46 ཉི་ཁྱི་ཀ། སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ 36 ག། 13།
2 བསྒྲུན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 48 ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོན་པ་དོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 43 ག། 4།
3 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 46 ཉི་ཁྱི་ཀ། སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ 36 ག། 16།
4 བསྒྲུན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 48 ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོན་པ་དོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 43 ག། 4།
5 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 46 ཉི་ཁྱི་ཀ། སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ 36 ག། 17།

ཁམས་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུ་མ། སྐྱུ་མ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁམས་དང། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་
པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། སྐྱུ་
མ་ཡང་གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྣམ་མཐ།
ཞེས་པ་ནས། སྐྱུ་མ་ཉིད་ཀྱང་གྲོ་ཤི་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་རྣམ་པར་བྱང་བར་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་བར་ཡང་གཞན་ལ། སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྣམ་མཐ། གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་
བྱང་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

དྲུག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། རྟོང་བ་
ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ལ། སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༠། ༥།
༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་གསལ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ། ལེའུ་བརྒྱུད་མ། ༣༩༥། ༡༢།
༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༠། ༥།
༤ བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༣༤༥། ༡༤།
༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༠། ༥།
༦ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་གསལ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ། ལེའུ་བརྒྱུད་མ། ༣༩༥། ༡༢།

ཡིན་སྐྱེས་མཁལ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་བ་ལ། མཐོང་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲོན་པ་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྐྱེས་དུ་སེམས། སྐྱེ་མ་
ཡང་གཞན་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམ་ས་པར་འཇུག་པ་ཡང་
གཞན་ནས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་འཆད་བ་ལ། སྒྲོམ་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

བརྒྱད་པ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲོན་པ་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྐྱེས་དུ་སེམས། སྐྱེ་མ་
ཡང་གཞན་ལ། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྐྱེས་མཁལ། གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་བ་ལ། བྱུང་
བར་དང། ཞེས་གསུངས།

དགུ་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲོན་པ་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྐྱེས་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲོབ་ས་བཅུ་དང། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་

༡ བསྐྱེད་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ ༡༡

༢ བསྐྱེད་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་གསལ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བྱ་བརྒྱད་མ། ༣༩༡ ༡༡

༣ བསྐྱེད་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ ༡༡

༤ བསྐྱེད་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་གསལ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རེ་བྱ་བརྒྱད་མ། ༣༩༡ ༡༥

༥ བསྐྱེད་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ ༡༡

༦ བཀའ་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་མེ་ཀྱུ་སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༣༩༡ ༡༥

བར་ཡང་གཞན་ལ། སྤྱི་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་མཐུག་ཞེས་བ་ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་རྩིས་སྤྱོད་བ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།^༡ མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཏེ།
ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་མདོ་ལས་རྩི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་
རྟོག་གཉིས་པ་དང། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་དགུ་པ་རྣམས་མདོ་ལས་གཉེན་པོའི་སྟོན་ནས་
བསྟན། རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་བཞི་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་རོ་བོའི་སྟོན་ནས་བསྟན།
རྩིས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་གཉེན་པོའི་སྟོན་ནས་བསྟན། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ལུལ་
ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྟན་པ་ལ།^༢ དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་གངས་བཞིན་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།

སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང།

སྤང་བྱེད་གཉེན་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་གིས་རྟོག་པའི་རོ་བོ། གང་
ལ་རྟོག་པའི་ལུལ། རྩི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚུལ། རྟོག་པ་དེའི་རབ་དབྱེ། གངས་ངེས་པ། གོ་
རིམ་ངེས་པ། ལུ་བཞིར་བཅི་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ། ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་
དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྩི་བ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ ་༡༡།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྩི་བ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ ་༡༡།

རྟོག་པ་ལ་གསུང་རབ་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས།^༡ རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་
ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅིང་བའི་
རྣམ་པ་ཅན་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང། རྣམ་འབྲེལ་ལས།^༢ ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲོད་ན་
འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲོད་ན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་ལ་རྟོག་པར་
བཤད་པ་དང། དབྱས་མཐའ་ལས།^༣ ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། །སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཁམས་
གསུམ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་ནང་ནས། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྒྲོད་ན་འདྲེས་རུང་
དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྱུང། ཟུར་མ་བྱུང་བོ། །དེས་ན་རང་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
འཛིན་པའི་སྒོ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་མཆོད་ཉིད།

ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་
ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྒྱེ། སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་
མཐའ་ལས།^༤ ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེ་
ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། དེ་བོང་རྩ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། མཆོད་བྱ་དར་ཐལ། མཆོད་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མཛོད་པ་ཀུ་སྒྲོབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅན། ༡༡ ༥༡

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༣ ཆད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གསལ། ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ། ༡༥༡ ༡༥༡

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ སེམས་ཅམ་སྟེ། རྩ་བཅུ་དྲུག་མཐའ་དཔྱད། དབྱས་མཐའ། ༤༠༣ ༤༡

༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠ སེམས་ཅམ་སྟེ། རྩ་བཅུ་དྲུག་མཐའ་དཔྱད། དབྱས་མཐའ། ༤༠༤ ༥༡

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རི་མོང་རྩ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྟོག་པ་འདི་དག་དགག་པ་འཕམ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་། དེ་ལ་དགག་རྟོག་གིས་ཁུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་
འདི་དང་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀར། ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པ་དང་སྐྱབ་རྟོག་གི་གཞི་
མ་ཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་
དམིགས་ནས་ལོངས་སྟུང་བྱར་བ་དེན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང། རྣམ་བུར་སྟོགས་གྱི་ཕྱང་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
སྟུང་བྱར་བ་དེན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ། ཤེས་སྤྱིབ་རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དང། ཅེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་
བྱར་བ་དེན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ། ཤེས་སྤྱིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང། ཉན་རང་གི་
ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བ་དེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། ཤེས་སྤྱིབ་
ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱབ་རྟོག་གིས་ཀྱང་མ་ཁུབ་མྱེ།
གཟུགས་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྤྱིབ་
རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི། འདིར་བསྟན་ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིའི་
གཟུང་འཛིན་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་

༡ བ་༤་ན་༡་སྐབས་འདིས། ༡་༤་ན་༡་སྐབས་འདིར། ༡་༡་ན་༥་སྐབས་འདིར།

༢ བ་༤་བ་༡་ལོངས་སྟོང་བྱར། ༡་༤་ན་ལོངས་སྟོང་བྱར། ༡་༡་ན་༥་ལོངས་སྟོང་བྱར།

གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་དང་དབང་པོ།^༡ ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུལ་བྱག་གཟུང་བ་དང། དབང་པོ་བྱག་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་སོགས་རྣམས་གཟུང་བ་དང། རིག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདག་ནི་འཛིན་པ་དང། བདག་གི་བ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་ནི་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱད་^༢ པར་བྱ་བ་སྟེ་བཟའ་བྱ་དང། འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་སྟེ་ཟ་བ་པོ་^༣ ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་འཐད་པར་གསེར་གྱིང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། ^༤ གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་^༥ གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོག་ལྟ་མ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཞིག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་

༡ བ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དང་དབང་པོ། ༡༩༩་ན་སྐྱེ་མཆེད་དང། ༡༩༩་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དང། ཤེས་པ་དང།

༢ བ་ཆེ་བ་ཆ་སྤྱོད། ༡༩༩་ན་པ་སྤྱོད། ༡༩༩་པ་ན་ཆ་སྤྱོད།

༣ བ་ཆེ་བ་པ་ཟ་བ་པོ། ༡༩༩་བ་པ་ཟ་བ་པོ། ༡༩༩་པ་པ་ཟ་བ་པོ།

༤ བསྐྱན་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༩། ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི། འཕགས་པ་སྟོན་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་། ༡༩༩་། ༡༩༩་།

༥ བ་ཆེ་ལ་ན་ཡིན་པ་ནི། ༡༩༩་བ་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི། ༡༩༩་པ་ཆེ་ཡིན་པ་དེ་ནི།

ཙམ་ལ་^༡བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་
ཡུལ་ལ་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་བྱང་གི་
དངོས་པོ་ཙམ་དུ་གསུངས་ལ།

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཉི་ལྔ་ལ་ནང་འགལ་རྟེ། ཤེས་སྤྱི་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ལ་
དམིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ།
འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་དམིགས་པར་ཐལ། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱུང་ན། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། གཟུང་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བྱུང་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། ཤེས་སྤྱི་བ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་
གྱི། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་གཉིས་པས་བྱུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཤིག་
དང་པོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས།^༡ སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་གཟུང་^༢ བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
 རོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དོན་ནི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ན།
 གཟུང་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ལ་
 རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གིས་ཁྲབ་པར་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་ལས།^༣ གཞན་དག་ན་རེ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་
 བ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པས།
 འདི་གཉིས་པན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི་ཐ་
 དད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཤེས་སྤྱོད་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་
 གཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་གསུངས། གཟུང་རྟོག་དང་པོས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ཟློགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་དང་། གཉིས་པས་རྣམ་བྱང་ཟློགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་དམིགས་ལུལ་
 ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འཛིན་རྟོག་གི་ལུལ་ལ། ཆེག་གསལ་དུ།^༤ སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་
 སྤྱིས་བྱ་རྩས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་
 ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཞེས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྟོར། ཞེས་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སྤྱིས་རྩས་ཡོད་དུ་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པས་
 བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོག་པར་བཤད་པ་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅ་འབྲེལ་གཉིས་

༡ སྤྱུ་འབྲུམ་དཔར་ན། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། ༡༩༩༡ ༡།
 ༢ བ་༩༥་བ་༡་བཟུང་། ༩༩་༥་ན་མ་བཟུང་། ༡༡་༩་བ་མ་བཟུང་།
 ༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༩༩༩༡ ༡༦།
 ༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཉ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། འབྲེལ་བཤད་ཆེག་གསལ། ༡༩༩༡ ༥།

ཀར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤོང་བ་དང། སེམས་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པ།
ཞེས་བཤད་པས་འདྲིན་རྟོག་སྤྲ་མ་རྣམས་འདྲིན་དང། གཉིས་པ་བཏགས་འདྲིན་ལ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམས་འདྲིན་རྟོག་པས་རྣམས་འདྲིན་ལ་
དམིགས། རྣམས་འདྲིན་གྱིས་རྣམས་ཡོད་ལ་དམིགས། བཏགས་འདྲིན་རྟོག་པས་
བཏགས་འདྲིན་ལ་དམིགས། བཏགས་འདྲིན་གྱིས་བཏགས་ཡོད་ལ་དམིགས་པ་
ཡིན་ལ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་དང། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
གཉིས་འདྲིན་བསྟན་རྣམས་ཡོད་དང། དེར་འདྲིན་པའི་སློ་གཉིས་རྣམས་འདྲིན་དང། སྤང་
པའི་ཆོགས་ལ་སྤྱེས་སྤང་བཏགས་པ་དང། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྤྱེས་
སྤང་བཏགས་པ་གཉིས་འདྲིན་བསྟན་བཏགས་ཡོད་དང། དེར་འདྲིན་པའི་སློ་གཉིས་
བཏགས་འདྲིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་
བྱའི་གཟུང་བའོ་སྟེ་དུ་མི་མ་སྟན་པ་དང། འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆང་བྱའི་གཟུང་
བའོ་སྟེ་དུ་མ་སྟན་པར་འདྲིན་པ་ནི་གཟུང་རྟོག་གི་ཞེན་ཡུལ་དང། གང་ཟག་ཏུ་
བཏགས་པའི་གཞི་རྣམས་སྤྱུ་བྱུ་བ་པ་འདི་དང་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་འདི་
ནི་ཡུལ་ནམས་ཀྱི་འདྲིན་པ་པོ་འདྲ། འོངས་སྤོང་བ་པོ་འོ་སྟེ་དུ་ཞེན་པ་ནི་འདྲིན་
རྟོག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲིན་སེམས་ཅན་དང་སྤྱེས་སྤང་ཞེས་པ་ནི་
གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་ལ་བསམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་

༡ པ་༤༦ན་༡འདྲིན་གྱི། ༡༥༥པ་༡འདྲིན་གྱིས། ༡༥༥ན་༣འདྲིན་གྱིས།
༢ པ་༤༦ན་ལ་ལོ། ༡༥༥པ་ལ་ལོ། ༡༥༥ན་༦པ་ལོ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཙམ་བའི་སློན་ནས་དབྱེ་
ན་བཞིར་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་། རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་། རྩིས་འཛིན་
རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་ན་དུ་
མར་ཡོད་དེ། དེ་དག་སོ་སོ་ལ་ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་དགྲ་དགྲར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་
དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བྱེད་པར་
ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་
བྱར་བྱེད་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་མ་རིག་པ་
ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་སོགས་དགྲ་ཡོད།
རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བུར་ཕྱོགས་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་གི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་བུར་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བྱེད་པར་
པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་སོགས་དགྲ་ཡོད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་
པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། ཤེས་སྒྲིབ་
འཛིན་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྩིས་འཛིན་ལ་

༡ བ་༩༩་ན་ཧ་ལྷོད་བྱས། ༩༩་ལ་༩་སྤྱད་བྱས། ༡༩་༩་ལ་༩་སྤྱད་བྱས།

༢ བ་༩༩་བ་༡་ལྷོད་བྱས། ༩༩་ལ་ཧ་ལྷོད་བྱས། ༡༩་༩་ལ་ཧ་ལྷོད་བྱས།

༣ བ་༩༩་བ་༩་ལྷོད་བྱས། ༩༩་ན་ཧ་ལྷོད་བྱས། ༡༩་༩་ལ་ཧ་ལྷོད་བྱས།

དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། །ཤེས་སྒྲིབ་རྩིས་
འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདག་རང་དབང་ཅན་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་
དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་སོགས་དགྲར་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་བཏགས་
འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། །ཤེས་སྒྲིབ་
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱེས་བྱར་
བཏགས་ནས་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་སོགས་དགྲར་ཡོད།

ཁ་ཅིག་། །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། །ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད། དེར་གྱུར་པའི་
འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་། །ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་གི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ལ་
དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་
དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། མཆོན་ཉིད་གཉིས་
པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་
བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། །ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་དང། ཞེས་དང། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་བ་དང་
མི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ལ་

དམིགས་ནས་གཟུང་བྱས་པ་དེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ ། གཏུག་ནས་ཉོན་མོངས་
གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་
བྱས་པ་དེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ ། རྣམ་བུ་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
སྒྲུབ་བཅས་སྒྲུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
ལ་དམིགས་ནས་མོངས་སྒྱུད་བྱས་པ་དེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྒྲ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་ལ་དེ་གཏུག་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྒྲུབ་བཅས་ཀྱི་སྒྱུར་པའི་དད་པའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
མོངས་སྒྱུད་བྱས་པ་དེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་
ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་བུ་གི་
དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞེས་སྒྲིབ་གཏུག་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་
རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་དད་པའི་དབང་པོ་དེ་གཏུག་ནས་ཉོན་
མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ། རྣམ་ཡོད་དང་རྣམ་འཛིན་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མོངས་སྒྱུད་བྱེད་དུ་
བཅས་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ ། ཞེས་སྒྲིབ་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། བཏགས་
ཡོད་དང་བཏགས་འཛིན་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་རིག་པ། ཞེས་སྒྲིབ་
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཡོད་དང་བཏགས་

ཡོད་གཉིས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་
པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་
གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོད་ཉིད། དེར་གྱུར་པའི་སྤྱིས་བྱ་བ་ཉག་པས་ཡོད་
དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རིག་པ། སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་བཟག་པས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷས་བྱིན་རྣམས་
ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་^༡བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་
རིག་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་
པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྷས་བྱིན་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་
པ་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་ཁྱོད་གྱི་
དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྦངས་གྱི་ཡུལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཟག་པས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་
འགལ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་རྣམས་འཛིན་
དང་བཟག་པས་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གང་ཟག་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་
འཛིན་པའི་སློང་དང། སྤྱིས་བྱ་བ་ཉག་པས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྟོག་བྱ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཟུང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས། འཛིན་པ་ལ་ཡང་རྣམས་འཛིན་དང། བཏགས་འཛིན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་བྱིར།

དྲུག་པ་ནི། རྟོག་པ་བཞིའི་གོ་ངེས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བློན་སོགས་བཞི་དང་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱོར་བའི་ངེས་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

བདུན་པ་སྤྱི་བཞིར་ཅི་ཚུལ་ནི། ཉི་སྤང་ལས།^༡ གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲུག་གོ། གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། བཞི་པ་ནི། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་གཟུགས་སྤང་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། གཟུང་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱད་དང། ཤེས་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། འཛིན་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན། དེ་གཟུང་རྟོག་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་

༡ བ་༤༩ན་མ་ཕྱིར་རོ། ། ༡༥༦་པ་༡་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་༣༥༡་བ་༤་ཕྱིར།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༩། ཤེས་ཕྱིན་ཀ། ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། ཉི་སྤང་། ༤༠༣། ༡༤།

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཚུར་མཐོང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱན་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཐུ།
འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐུ་ཡིན་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
ནས། དེར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་གཟུང་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གིས་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་པ་
ཉིད་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་
འཐད་དེ། ཤེས་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལོངས་སྟོང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱེད་ལོངས་སྟོང་བྱེད་གཉིས་
ཀར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་རྟག་
མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། བུམ་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དང། དེ་མི་རྟག་
པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྟོང་བྱེད་སྟོང་བྱེད་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་
ལོངས་སྟོང་བྱེད་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དང། ལོངས་སྟོང་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་
པའི་སྒོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དུ་ཐལ།
བུམ་པ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་

༡ བ་༤་ན་མ་རྟོག །༡༥་མ་བ་རྟོགས། ༡༥་ན་མ་རྟོགས།

༢ བ་༤་ན་མ་སྟོང་བྱེད་མ་ཡིན། ༡༥་མ་པ་སྟོང་བྱེད་མ་ཡིན། ༡༥་ན་མ་སྟོང་བྱེད་མ་ཡིན།

༣ བ་༤་ན་མ་བདེན་པའི། ༡༥་མ་མ་བདེན་པར། ༡༥་ན་མ་བདེན་པར།

༤ བ་༤་ན་མ་སྟོང་བྱེད། ༡༥་མ་མ་སྟོང་བྱེད། ༡༥་ན་མ་སྟོང་བྱེད།

༥ བ་༤་མ་མི་རྟག་པའི། ༡༥་མ་མ་མི་རྟག་པར། ༡༥་ན་མ་མི་རྟག་པར།

བདེན་སྟོང་གཉིས་ཀ་ལ་¹དམིགས་ནས་བདེན་བྱུང་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ། དེ་གཉིས་ཀར་
 ཐལ་བས་དེ་དག་གཞིག་དང་སྐྱབ་ཆོག་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་དང། སྐྱག་བདེན་དང་ལམ་
 བདེན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་སྐྱག་བདེན་ལ་དམིགས་
 ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང། ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་
 ཀར་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཆོག་དང། རྣམ་བྱང་གཟུང་ཆོག་
 གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མང་དུ་འཇུག་གོ།

ཁ་ཅིག ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཆོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་ཆོག་གཉིས་
 ལ་སྐྱབ་བཞིན་ཕྱེ་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་གཉིས་ཀ་
 ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པའི་སྐྱ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་རིགས་པ་དེས་ཁེགས་སོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
 ཞེན་རིག་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་²བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། རྣམ་བཤད་ལས། ³གཟུང་བར་ཆོག་པ་འཇིན་པར་ཆོག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོགས་ཅམ་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། སྤང་བྱ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་

1 བ་ཙཱ་བ་ན་གཉིས་ལ། ཏ་ཙཱ་ན་ཉ་གཉིས་ཀ་ལ། ཀ་མཁའ་ན་ལ་གཉིས་ཀ་ལ།

2 བ་ཙཱ་བ་མ་སྤྱད་བྱར། ཏ་ཙཱ་ན་ལ་སྤྱད་བྱར། ཀ་མཁའ་བ་ན་སྤྱད་བྱར།

3 སྐྱ་འབྲུམ་དཔར་ན། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཟེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། 149། 6།

འཛིན་པ་སྤངས་དེ་འབྲས་བུ་ཐང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་
ནས་ལྟོག་བྱར་བཤེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་འདིར་བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བཤེན་པར་ཞེན་པ་དང། ལོངས་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བཤེན་
པར་ཞེན་པ་ནི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ལ། བྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག །འདི་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། ཉན་
རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱར་སེམས་ལམ་གྱི་ལྟོག་བྱར་བཤེན་པར་ཞེན་
པའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བཤེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཏུ་ཐལ།
ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་གསལ་ལུང་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སོང་།
ཁྲབ་པ་ལུང་རྗེས་མའི་སྐབས་སུ་སོང་བས་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།

འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོན་ཟེད་དེ། ལུང་དང་པོས་ཉན་རང་གི་ལམ་
འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བཤེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་འདིར་
བསྟན་ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པར་བསྟན་གྱི། འདིར་བསྟན་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་དང་པོས་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན།
ལོངས་སྤྱད་བྱར་བཤེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པ་གང་
ཞིག །དེ་འབྲའི་ཞེན་རིག་དེ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བཤེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་མ་ཡིན་
པར་ཡང་ལུང་དང་པོས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། འདིར་བསྟན་
ཤེས་སྤྱིབ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ།

༡ བ་༩ན་༡་ཅད་འཛིན། ༩༩་ན་༥་ཅད་འཛིན། ༡༡༥ན་བ་༩་ཅད་དེར་འཛིན།

༢ བ་༩ན་༩་སྟོད་བྱར། ༩༩་བ་མ་སྤྱད་བྱར། ༡༡༥་ན་ན་སྤྱད་བྱར།

དེ་འབྲེལ་ཞེན་རིག་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྤྱི་བརྟེན་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་
པའི་དོན་ནི། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་རྟོག་
གི་མཆན་ཉིད་དང། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཤེས་སྤྱི་བ་
འཛིན་རྟོག་གི་དོན་ཡིན། ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས། རེ་ཞིག་དབྱེད་ན། དེ་འབྲེལ་
ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ།
གཟུང་བར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་
ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་
རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང། དེ་ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་
སེམས་ལམ་གྱི་ཕྱོག་བྱའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྣོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྣོད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཉགས་སྒྲ། གཞན་ཡང། སྔ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་
རྟོག་ཏུ་ཐལ། ཤེས་སྤྱི་བ་ཕྱོག་བ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་
བཤད་ལས།^༡ དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་ཅེ་སྟེར་གྱི་སྐབས་
སུ་བསྟན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་
འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

དེས་ན་རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་དོན། གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྣང་

༡ སྤྱི་འབྲས་དཔར་ན། གསུང་འབྲས་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་ཟེ། རྣམ་བཤད་སྤྱི་དོན་རྒྱན། ༡༩༡། ༩།

བྱེད་ཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་ཙམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་འཛིན་པ་ཙམ་དུ་
བདེན་པར་ཞེན་པར་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་
བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྗོན་བྱང་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་
ཡང་། དེ་གཟུང་བ་ཙམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་
རྟོག་ཡིན་ཏེ། །འཇུག་པ་དང་ནི་ལྗོན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆ་འགྲེལ་གྱིས་དེ་ཤེས་
སྒྲིབ་ལྗོན་པ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཟུང་བའི་ཁྱད་
པར་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྗོན་བྱང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

བརྟུན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཅུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས། ཐེག་
དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེས་
བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་འདོད་བྱའི་ཡུལ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་འབད་
ཅོལ་ངལ་དུ་བ་དུ་མ་བྱེད་དགོས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱན་སྒྲུང་ལས།^༡ དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཞི་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་
དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་གཞག་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

འོ་ན། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་སྤྱད། ༥༡ ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༤༥༦། ༡༠༡

ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྗན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྗན་འདས་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྗན་འདས་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ལ་གསལ་དུ་ཞུགས་པས་
བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་ཞུས་ཞིང་ཀུན་ཏུ་ཞུས་པར་བགྱིད་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་
ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྗན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་པ། རབ་
འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ལ་གསལ་དུ་ཞུགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ན་
ཐབས་མི་མཁས་པ་དང། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལག་ཏུ་སོང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི་
དངང་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་ལ་སྐྱག་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྗན་འདས་གང་ལ་སྦྱོད་པ་མི་དངང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱག། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་
ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པ་དེ་གང་
ལགས། བཀའ་སྣུལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དང་ལྗན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་
བར་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་དེ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
ཡོངས་འཛིན་བསྟན། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྗན་འདས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཤེར་ཕྱིན་བསྟན་པ་
ཐོས་ནས་མི་དངང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱག་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱང་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྗན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༣༥༦། ༡༡

༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྗན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༣༥༦། ༡

ཆེན་དེའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་
བྱང་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་དེ་ལ་
མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཅིང། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་ཡོངས་སུ་བསྡོར་མི་འདུག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྟོན་པའི་
ཐོགས་པོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྐབས་འདིར་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམས་དང་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན།
སྟོན་མེད་དེ། མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་གོ་རིམས་དང་བསྟན་ན་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་ཆོས་སྤར་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་བར་
དུ་འགྱུར་བ་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་པ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱར་བ་དང་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་སྤར་གསུངས་ན་ཡང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་སྟན་བཤད་པ་བྱང་བར་དུ་འགྱུར་
ངོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མཐུག་ཐོགས་སུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།
ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་འབགས་པ་ལྟར་ན། མདོ་ཚན་དང་པོ་དེས། བྱང་
 སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །དེ་ཡི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་
 ལམ་པའི་རྒྱ་དེ་གི་སེམས་མི་འགོང་བ་སྟེ་མི་ཞུས་ཞིང་མི་སྐྱབས་པའི་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དང། དེའི་རྒྱ་དེ་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་
 དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། 'ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་མི་ཞུས་པ་ཉིད་
 དང་མི་དངང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པའི་མདོ་ཚན་གཉིས་པས་དོན་འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་
 དེའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པས་སྦྱོང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། 'དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བར་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མི་དམིགས་པར་སྟོན་ཅིང། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༩༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི། །འབགས་པ་གྲོལ་སྟེ། ཉི་སྣང་། ༡༩༥། ༢།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༩༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི། །འབགས་པ་གྲོལ་སྟེ། ཉི་སྣང་། ༡༩༥། ༣།

སློབ་དཔོན་གྱིས་ལེའུ་བརྒྱད་མར་སྤར་བཞིན་མདོ་ཆོན་དང་པོས་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དང། གཉིས་པས་དགོ་བཤེས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པར་
བཤད་ལ། རྒྱན་སྤར་དང་འབྲེལ་བ་འདི་གཉིས་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་
དགོ་བཤེས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་ནས། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སློན་སྤྱོད་ཀྱི་
སེམས་སྦྱོར་ལས་པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་བ་
ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་སྤར་ལས། རྩི་པར་རྟོག་པ་བཞི་
དང་ལྗན་པ་བསྟན་ནས་ལས་དང་པོ་བ་ནི་ཐབས་མཁས་པའི་དགོ་བཤེས་གཉིས་
གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་བསྟན་པར་བྱ། བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། འདིར་ཡང། དགོ་བཤེས་
གཉིས་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཐབས་མཁས་པའི་བྱད་པར། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱད་པར། འགལ་
རྒྱུ་སྤོང་བའི་བྱད་པར། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས། །ཞེས་པས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་ཞིང་མི་
སྐྱེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེའི་དོན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྤར། ༤༩༩། ༡༩།

༢ རྒྱན་སྤར་ལས། བཞི་དང་ལྗན་པ་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དགོ་བཤེས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
བསྟན་པར་བྱ།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ ༩༡།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡ ༡༥།

བཤད་པ་ལ། ¹བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་བདག་མེད་པ་ལ་
སོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡི་མི་མ་བློན་སྟོགས་པོར་བ། ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། ¹མི་མ་བློན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སེར་སྒྲུབ་པ་སོགས་པ་དང་མི་ལྟོན་པ་ནི།
ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀླན་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་དང། དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་
སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེའི་ནང་གི་
ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱི་ཞི་གང་རུང་གི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དེའི་
མཁུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མཆོག་གི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན།
དེའི་བྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་
བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག མཆོག་གི་
སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་
བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོམས་པས་བྱུང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྫོགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོགས་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༣༡ ༡༩།

2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོགས་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༣༡ 20།

དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་ལྷ་བ་ལ་གནས་པའི་གསེར་སྒྲིང་བ་ཆེན་པོ་
དང། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱ་བར་གྱུར་པའི་སྦྲ་མ་རྣམ་རྟེན་ཏེ་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོད་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཆོད་ཉིད། རི་ལྷར་བསྟེན་པའི་
ཚུལ། བསྟེན་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། གདམས་ངག་རི་ལྷར་
སྟེར་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་
ཡོན་ཏན་བཙུད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་དབང་
པོ་དུལ་བ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
པས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ། སློབ་མ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་
གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྦྱག་པ།
གནས་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། གདུལ་བྱ་ལ་
ཆོས་སྦྱ་བ་ལ་མཁས་པ། ཐབས་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་སྦྱིང་རྩི་དང་ལྡན་པ། ཆོས་
བཤད་པ་སོགས་གཞན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྦྱོང་ལ་སྤངས་པ་སྟེ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ‘བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་
ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་སྦྱག་ །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་
རྟོགས་ལ་སྦྱ་མཁས་ལྡན། །བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་སྦྱོང་ལ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

བསྟེན་བཙུན་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ལ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་དང་

ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་འཛིགས་པའི་དངང་བ་དང། དེ་དག་ལ་རྒྱན་དུ་འཛིགས་པའི་
སྐྱག་པ་དང། སྐྱག་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་གྱུར་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྐྱག་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་གཉེན་
པོར་གདུལ་བྱའི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྐྱག་པ་དང། ཀྱན་ཏུ་མི་
སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་པར་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་
མོ་སྐྱག་པ་ལི་བ་ལ་རིམ་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་འབྲེལ་བར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རིམ་
བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ། འགལ་རྒྱུ་
སྟོང་པའི་བྱང་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་
སེར་སྐུ་སོགས་པོར་བ་སྟེ་མི་ལྷན་པར་གདུལ་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་
འབྲས་བྱ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྷན་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་གྱིས་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འཆོལ་རིགས་ཏེ། མཛའ་བཤེས་གྱི་ཆོས་ལས། ཉམན་པ་
བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་གྱུར་ཞིང། ཐད་ཀ་བབས་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་
གནས། །གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བས། །དེའི་ཕྱིར་བདག་པས་ཆེས་
གཙོ་བོ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་དམིགས་པ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡོངས་
འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་
ཡང་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཡོ་སྒྱུ་སོགས་དང་བྲལ་པའི་སྒོ་
གཟུ་བོར་གནས་པ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་
ལྷན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་སྒོ་ལྷན་དོན་གཉེར་པ། ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་
བརྟེན། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཉན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་
ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྷན་དུ་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། སྣོན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་
སོགས་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ། དེ་རྣམས་ལ་དགོ་པའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྷན་གྱི་སྣོན་ས་
རང་གི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ།
སྟན་བྱེད་སྒོ་བའི་མཆོད་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། སྒོ་བ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་
ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་དེ་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱིས་སྣོན་ས་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། བསམ་པའི་སྣོན་ས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒོ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲུ་བའི་
འདུ་ཤེས་བཞག་པའི་སྣོན་ས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་སྐབས་

ལས། སངས་རྒྱལ་ལྷ་བར་དེ་ལ་འདྲ་ཤེས་གཞག་ཅེས་དང། མདོ་ལས། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་རི་ལྷ་ར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྦྱོར་བའི་སྒྲོན་པ་བསྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསོད་སྦྱོམས་དང་ན་བཟའ་དབུལ་བ་
སོགས་ཉིད་པ་དང། དུག་དང་ལྷ་བ་སོགས་བཀྱར་སྦྱིད་དང། ལྷ་མའི་གཡོག་བྱེད་པ་
སོགས་རིམ་གྱི་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པའི་སྒྲོན་པ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
མདོ་སྤེའི་རྒྱལ་ལས།^༡ ཉིད་དང་བཀྱར་སྦྱིད་གཤམ་དང་རིམ་གྱི་དང། །སྦྱབ་པའི་སྒྲོན་པ་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་དང། ལྷ་མ་ལྷ་བཟུང་པ་ལས།^༢ མཆོག་ཏུ་དང་བས་
དུས་གསུམ་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་མོས། །སྟོན་པ་ལྷ་མ་བསྟེན་
བཀྱར་ཞིང། །ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་བྱག་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་ཉིད་རབ་
བྱུང་དང། ལྷ་མ་བྱིས་པ་སོགས་ཡིན་ནའང་སྦྱོར་བཏང་ལ་བྱག་འཆལ་དགོས་ཤིང།
དེ་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱིས་སྦོད་པ་སོགས་དགོས་
པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ན་མདུན་དུ་དམ་ཆོས་སོགས་བཞག་སྟེ་ལུས་ཀྱིས་དེ་ལ་བྱག་
འཆལ་ཞིང། ལྷོས་ལྷ་མ་ལ་བྱག་འཆལ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༣ བྱིས་པའམ་ནི་
གསར་བུ་ལ། །འཛིག་ཉེན་སྦོད་པ་སྤང་བའི་བྱིར། །དམ་ཆོས་ལ་སོགས་མདུན་
བདར་ཏེ། །བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་ལྷོས་བྱག་འཆལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་ལ། རི་བཙན་བྱས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱལ། ༡༦༠། ༣།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། རྒྱུད་ཚུ། ལྷོ་བ་དཔོན་ཉིད་བྱངས། ལྷ་མ་ལྷ་བཟ། ༡༤༣། ༡།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། རྒྱུད་ཚུ། ལྷོ་བ་དཔོན་ཉིད་བྱངས། ལྷ་མ་ལྷ་བཟ། ༡༤༣། ༢།

༤ བ་ཨ་ན་ན་ཨ་གསར་བ། ༩༥༣་བ་༡་གསར་བ། ༡༡༣༥་ན་ན་གསར་བ།

བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡། ཡུད་ཚུ། རྫོང་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས། ག་མ་ལྟ་བུ། ༡༩༣། ༡།

ལྷ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་མ་གྲུས་པ་སོགས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་
ལྟར་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཁྲ་མ་སྦྱིང་ཐག་
པ་ནས་བརྟམས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟམས་པ་དང་འབྲ་བས་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པས་ཆེ་འདིར་ཆོར་བ་མི་བཟད་པ་སྒྲོང་བ་དང། ཕྱི་མར་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་
གྱི་ཉེས་པ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ དེ་འབྲའི་མགོན་ལ་བསམ་བློས་
ནས། །སློབ་མར་གྲུབ་ནས་བརྟམས་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟམས་པས་ན། །དེ་
ནི་རྟག་ཏུ་སྒྲུབ་བཤམ་ཐོབ། །ཅེས་དང།^༢ སློབ་དཔོན་ལ་ནི་བརྟམས་པ་དེ། །ཡམས་དང་
འཆེ་བའི་ནད་རྣམས་དང། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་རྣམས་གྱིས། །མྱོང་ས་ཆེན་དེ་
ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྒྲུལ་གཏུག་དང། །རྩ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་རྒྱན་
དང། །གདོན་དང་ལོག་འབྲེན་རྣམས་གྱིས་གྲུབ། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་
འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་སློབ་མ་དེ་ལྟ་བུས་བཤེས་གཉེན་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་
སྒྲོར་གཉེས་གྱི་སློན་ནས་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་ན། བཤེས་གཉེན་དེས་གྲུབ་སློབ་མ་དེ་རི་
ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཐང་བེང་གིས་པན་འདོགས་ཅི་
དགོས་པ་དང་ཁྲད་པར་དུ་གཏུལ་བུའི་དབང་པོ་དང་འཆོམས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
སྡེ་སྟོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དུ་བརྟག་པ་སོགས་གྱི་སློན་ནས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༡ རྒྱད་ཚུ། སློབ་དཔོན་རྟོག་འབྲུང་ས། ཁྲ་མ་ལྟ་ ༥༩༥། ༡༠།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༡ རྒྱད་ཚུ། སློབ་དཔོན་རྟོག་འབྲུང་ས། ཁྲ་མ་ལྟ་ ༥༩༥། ༡༡།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤུལ་བརྒྱ་པ་ལས། འཁྱུ་ལ་ཁྱིམ་ས་ལྡན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་
ལེས། །ནད་པར་སྦྱིང་བཅེ་ནང་འཁོར་དག་པ་དང། །ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་པན་འདོགས་
ལ་བཙོན་པ། །དུས་སྤུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྒྲ་མར་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། །ཤེར་ཕྱིན་སྤྲས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་
སྤྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེ། །སྤྱ་དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྤྱོར་བཙོན་
དགེས། །མད་བྱང་བཤད་སྤྱབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་བྱུར་ཅིག །

སར་མརྒྱ་ལོ། །

། །

༡ བསྐྱར་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༣། འདུལ་བ་ལྷ། འཁྱུ་ལོད། སྤུལ་བརྒྱ་པ་ལས་དགེ་ལྡན་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྲས་པ། ༡༥༥། ༣།

༢ བ་འ་༣ ན་མཐའ་མའི་ཆོགས་བཅད་ཡོད། ༥༧། ༣ ན་མཐའ་མའི་ཆོགས་བཅད་ཡོད། ༡༡༥༥། མཐའ་མའི་ཆོགས་བཅད་མེད།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་
བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པ་ཤད་སྐལ་བཟང་
སྤྱད་བར་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ། །

བཞི་པ་གདམས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ལ།

སྐྱབ་པའི་རྟོན་དང་།

སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་པོ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཞེས་
མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས།^༡ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་

བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཞེས་
བཟྱི་བའི་ཆོག་གི་དོན་གང་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང། བཙེམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་
རྩལ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བྱང་རྩལ་ལ་ནི་སྟེ་
བའམ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་
དེའི་བྱིར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་པའོ། །ཞེས་པས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
མདོར་བསྟན་ནས། རིགས་བཅུ་གསུམ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་
ལྟ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བྱེད་ཐེས་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ།

རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ།

དབྱེ་བ་ལ་ཚོད་བ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྟོར་བ། རྩ་བ། འབྲེལ་བ།
དོན་བསྟུས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་
རྣམ་བཞི་དང། སྦྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་བ། ཞེས་བཤད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་
ཀྱི་རྩེས་སུ་སྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟར་བཤད་པའི་སྟོར་བཞི་དང། ལྷིས་འཆད་
འགྱུར་གྱི་སྦྱབ་པ་བཞི་ཡང་རིགས་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྟོར་བ་ལ། སྦྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེས་པར་འབྲེད་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༩། ཉི་ཁྱི་གསྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི། ༣༩། ༡༢།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༩། ཤེར་བྱིན་ཅ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡། ༧།

སའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རི་སྐད་བཤད་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་
འབྱུང་བས། སྐབས་པའི་ཉེན་ཏུ་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བཤད་པའི་རིམ་པ་
ཡིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དང་པོར་རིགས་འཆད་རིགས་
ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་རིགས་སད་པ་འགྲོ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་ཆེན་ལས།^༡ སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐར་པ་དང་ངེས་
བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་པས། དང་པོ་ཁོ་
ནར་རིགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་བདེན་
མོད་ཀྱི་དེ་ནི་དོན་གྱི་རིམས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་དང་པོ་འབྲས་ཏུ་བསྟན་ལ་རྒྱ་ཕྱིས་
བསྟན་པ་ཡིན་པས་བཤད་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། བདོད་འདི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་པ་རིགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་
པ་ལ། ཉོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་དང། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། ཉེན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ། གོ་རིམས། གངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རེ་ཞིག་དང་པོར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་གོ་རིམས་ཡིན་
ནོ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། འདིས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད།

བཞི་པ་དོན་བསྟུན་པ་ལ།^༢ སྐབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་བསྟན་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོང་དཔོན་མེང་གི་བཟང་པོ། གྲུན་སྒྲིབ། ༡༠༠༩། ༡༣།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡-ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོང་དཔོན་མེང་གི་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༡

ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དང་ཐོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རིགས་ལ་བཙུགས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་བོད་ཀྱི་རྟོག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ¹རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉམས་མཁའ་ལ་ནི་བྱའི་རྩེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །མི་ལམ་དང། སྒྲུ་མ་དང། སྒྲིག་རྒྱ་དང། སྒྲ་བརྟན་དང། མིག་ཡོར་དང། གཟུགས་བརྟན་དང། བྱི་ཟའི་བྱོར་བྱོར་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུལ་པ་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་ཅེ་མའི་རྟོག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་པ་ལ། ²རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང། མ་རྟོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང། ཆོས་ཉིད་དང། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དང། གནས་ཉིད་དང། ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་དང། བདེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་བཟོན་པའི་རྟོག་དེ་སྟོན་པ་ལ། ³རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་བྱའི་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་བྱའི་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 46། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ 345། 13།

2 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 46། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ 345། 14།

3 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 46། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ 345། 15།

འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཆོས་མཆོག་གི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྱུ་མའི་སྒྲེས་བྲའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་ཡང་མདོ་ཆོན་བཞི་པོ་དེས་རིམ་པ་ལྟར་དཔེ་དགུ་དགུས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་དག་རིམ་བཞིན་དུ་མཆོན་ནས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རེ་ཞིག་དང་པོར་འཛིན་རྟོག་པའི་རེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐོང་ལམ་གྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདུས་བྲས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པའི་ཆེ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དཔེ་བཞིས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་མཆོན་ནས་གསུངས།

སྟོམ་ལམ་གྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲེ་བ་མེད་པའི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཉི་མེ་ཀྱི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༣༩༧། ༩།
༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོན་པ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༣༩། ༡།
༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཉི་མེ་ཀྱི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༣༩༧། ༩།
༤ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཉི་མེ་ཀྱི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༣༠༣། ༡༩།

གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་
བའི་ཆེ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བའི་བར་དཔེ་དགུས་སྒྲོམ་སྤང་
གི་རྟོག་པ་དགུ་མཆོན་ནས་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ།^༡ དེའི་འོག་དུ་
འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང། སྒྲོམ་བའི་ལམ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས།

གཉེན་སོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༢ རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་མཛོན་པར་འཆར་བའི་ཆེ་སྤྱན་བའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན། ཞེས་གསུངས།

སྤོང་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༣ རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
བསྐྱལ་བའི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་
ལ།^༤ དེའི་འོག་དུ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་སོ་བྱིར་སྤྱང་བ་དང་སྟོ་འཕར་
བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་སོ་དང་མི་མ་སྤྱན་བའི་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་
པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉེན་སོ་དང་མི་མ་སྤྱན་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་
གཏུགས་པ་སྟེ་སྤོང་བའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༥ “རབ་འབྱོར་
འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུང་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

༡ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་མ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡། ༩།

༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་མེ་ཀུན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། ཉི་མེ། ༩༠༦། ༩།

༣ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་མེ་ཀུན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། ཉི་མེ། ༩༠༧། ༩།

༤ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་མ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡། ༩།

༥ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་མེ་ཀུན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས། ཉི་མེ། ༩༠༧། ༩།

རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་གཟིགས་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།^੧ དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས་དེ་དག་སྦྱེ་བ་དང་འགགས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཤེས་རབ་སྦྱང་བཅུར་བཅས་པའི་སྦྱབ་པའི་དེ་སྟོན་པ་ལ།^੨ རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།^੩ དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

སྟོབས་མ་ཉན་ཐོས་དང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱབ་པའི་རྟེན་དེ་སྟོན་པ་ལ།^੪ རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ལྡན་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།^੫ དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

੧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡། ༡༡།

੨ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༠༩། ༥།

੩ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡། ༡༢།

੪ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༠༩། ༡༠།

੫ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༡། ༡༥།

གཞན་དོན་སྐབས་དང་འཆམས་པར་གོ་རིམས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་ཆེ་གཤིག་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ² དེའི་འོག་ཏུ་བསམས་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཞུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པའི་སྒྲོན་མེའི་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡེ་ཤེས་ཚུལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་སྟོན་པ་ལ། ³ རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་འཁོར་བ་རྩི་སྲིད་པར་མཆོན་མ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོན། ཞེས་སོགས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།

ཁ་ཅིག །དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། རང་བཞིན་གནས་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 46། ཉི་མེ་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། 209། 7།

2 བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 13། ཤེར་ཕྱིན་པ། སྒྲོག་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 437། 76།

3 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 46། ཉི་མེ་ཀྱི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། 209། 47།

རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། རང་གི་རྟེན་ཆོས་སྤྱི་ལྟར་པའི་རྩི་མ་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། རྩི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་དུ་སྤྱར་པའི་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་འགྱུར་རུང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ལྟར་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །གནས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་
འགྱུར་རུང་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་སྤྱར་ཐིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྩི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རིགས་གང་ཞིག །རོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་འགྱུར་རུང་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་
འགྱུར་རུང་གི་རིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་རུང་གི་
དགོ་བ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་

གནས་རིགས་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཆེ་མ་ལས། ^༡དགེ་དང་རྣམ་པར་དག་
ཕྱིར་དང། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེས་དེ་དགེ་པའི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་
པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་རུང་གང་ཞིག །སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ། རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གཉིས། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་འགྱུར་རུང་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད།
དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་དང། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་གཉིས། མཆོན་ཉིད་རིགས་འདྲ།
སྤྲུལ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེས་པའི་རིགས་དང། མ་དེས་པའི་རིགས་གཉིས། ཐེག་པ་གཞན་
ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་རིགས་
འདྲ། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་དེར་འགྱུར་རུང་ཡང་ཡིན། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་
མ་ཆོད་^༢པར་དེར་འགྱུར་རུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་གང་ཞིག །ཅེས་
སོགས་རིགས་འདྲ་སྟེ། དེ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ལས།
ཆོས་དབྱེངས་གང་ཞིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་འགྱུར་རུང། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། སངས་
རྒྱུ་གྱི་རིགས་གང་ཞིག །འདུས་བྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱར་འགྱུར་རུང། གཉིས་
པའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དེས་

༡ པ་མ་ལ་བ་མ་ལྟེ། ཏཱ་ལ་བ་མ་ལྟེ། ཀུན་ལ་བ་ལྟེ།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། མ་ལྟེ། སེམས་ཅམ་སྟེ། རྩེ་བཙུན་བླ་མ་མགོན། རྒྱུད་ཆེ་མ། ༢༡༡ གླེང་།

༣ པ་མ་ལ་ན་མ་བར་མ་ཆོད། ཏཱ་ལ་ན་མ་བར་མ་ཆོད། ཀུན་ལ་ན་མ་བར་མ་ཆོད།

པའི་གང་ཟག་དང་། ཉན་ཐོས་སྤྱི་རིགས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སྤྱི་རིགས་ངེས་པས་
མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་
ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། ཉན་ཐོས་སྤྱི་རིགས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ངེས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་
ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་སྐབས་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། ཐེག་
ཆེན་སྐབས་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་སྐབས་པའི་རྟེན་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་
དེའི་བསྐྱོམ་ཀྱི་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག་ཞེས་སོགས་
ཟེར་ན་དགག་གཞི་མས་སྒྲིན་གཏང། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
རིགས་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བྱུང་གི་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༡ བ་ཤ་ད་བ་ཉ་སྒྲོམ། ཏ་ཤ་ད་བ་ཉ་སྒྲོམ། ཀ་ཤ་ད་བ་ཉ་སྒྲོམ།
༢ བ་ཤ་ད་བ་ཉ་སེམས་ཀྱི་ཆོས། ཏ་ཤ་ད་བ་ཉ་སེམས་ཀྱི་ཆོས། ཀ་ཤ་ད་བ་ཉ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་
གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན།
ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་ངེས་
ཀྱི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་ཟེར་ན་
མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཆེན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་རུང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རོང་རྒྱུག་པས། རི་བཅས་ཀྱི་སེམས་གསལ་རིག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
ཡིན་ཏེ།^༡ རིགས་ཁམས་སྤང་ཅི་དང་འབྲེལ་བའི་གཞིགས་ནས། ཞེས་དང། དེའི་རྒྱས་
བཤད་དུ། དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་བ་མེད་པའི་ཤེས་བ་སྤང་མའི་ཅི་དང་
འབྲ། ཞེས་དང། བསྟོད་ཆོགས་ལས།^༢ བདེ་གཤེགས་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་
འབྱུང། །རང་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཉོན་མོངས་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱང། །དེ་བཞིན་རི་མ་མེད་པར་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅོམ་བས་
འདོད་བ་ལྟར་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རི་བཅས་ཀྱི་སེམས་གསལ་རིག་དེ་ལ་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་
བཅོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས།^༣ དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱའི་རྣམ་གངས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་
ན། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དེ་ཡིན་པས། དེས་ན་དོན་
ཀྱི་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན་ཆོས་
དབྱིངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།^༤ ཆོས་དབྱིངས་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་གདགས་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ སེམས་ཅོམ་ལེ། རྩ་བཅུན་བྲམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེན། ༤༤༡ ན།

༢ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༡ བསྟོད་ཆོགས་ཀ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། བསྟོད་ཆོགས། ༩༠༡ ཇ།

༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༤ ཤེར་ཕྱིན་ཀ། །འཕགས་བ་སྟོལ་སྟེ། ཉི་སྤང་། ༡༣༥ ན།

༤ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩ ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྩོམ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༩ ན།

སོ། །ཞེས་དང། ཉི་སྤང་ལས།¹ ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་འདི་
མེད་དོ། །ཞེས་དང། རྒྱན་སྤང་ལས།² ཚུལ་དབྱིངས་རྒྱུད་དོ་བོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
སློན་པ་རིགས་ཞེས་ཐ་སྦྱད་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང། དེ་ཚུལ་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་འགྱུར་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲུ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།³ རིགས་འདི་གཉིས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱོད་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོའི་སྤྱོད་དང་པོ་
སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་བྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སེམས་གསལ་རིག་དེ་དོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང། སངས་
མི་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་
པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག །སེམས་
ཅན་པའི་ལུགས་ལ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་མ་བཟུང་པའི་རིགས་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་དང། དེས་གསོས་བཟུང་པའི་རིགས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱི་
དོན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་པས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་དང། དེས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་

1) བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀུ། འཕགས་པ་ཤོལ་སྟེ། ཉི་སྤང་། 132། 6།
2) བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 49། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྤང་། 100༤། 1།
3) བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 20། སེམས་ཅན་ལ། རྩེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། རྒྱུད་སྒྲ་མ། 149། 1།
4) བ་21་ན་21་གཉིས་པ་ཡིན། 1514་བ་1་ཡིས་ནི། 1436་བ་1་ཡིས་ནི།

གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོན་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་སྒྲིང་ལས།¹ རྩས་ལ་བསམ་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱར་ཡོད་འབྲས་བྱར་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འབྲས་བྱར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།² དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ལྟོག་པ་འགལ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྩས་འགལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཆོས་ཙན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། འབགས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་སེམས་ཙམ་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དེས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་བྱི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱི་མ་

1 རྒྱ་འབྲས་དཔར་མ། གསུམ་འབྲས་ཅི། རྩེ་ཅོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིང་། ༩༩༠། 3།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བཅུ་ར་མ། 2༡། སེམས་ཙམ་པའི་རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། 170། 2༡

མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག་ གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྐོ་བྱར་གྱི་
བྱི་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དེ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པས་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་སྦྱོན་གཤི་རྒྱ་བའི་འོད་
བཞིན་དུ་དཀར་བའི་དོ་བོར་སྦྱེས་པའི་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག་སྟེ།
དེའི་རྒྱུ་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ།

བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་ལུགས། མདོ་སྤེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས།
དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་
འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་རྟོགས་པའི་ཉིང་ལེན་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོད་དེ།
འདུལ་བའི་མདོ་ལས།^༡ ཆོས་གོས་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་འཕགས་པའི་རིགས།
བསོད་སྦྱོམས་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་འཕགས་པའི་རིགས། གནས་མལ་ངན་
དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་འཕགས་པའི་རིགས། སྤོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་
འཕགས་པའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་རང་འབྲས་

༡ བ་ལྟན་ཅ་སྤྲ་བའི་ལུགས། ཏ་ལྟན་ཅ་སྤྲ་བའི། ཀ་ལྟན་ཅ་སྤྲ་བའི།

༢ བ་ལྟན་ཅ་སྤྲ་བ་རྣམས། ཏ་ལྟན་ཅ་སྤྲ་བ་རྣམས། ཀ་ལྟན་ཅ་སྤྲ་བ་རྣམས།

༣ བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བཅུ་ལ། ༥། བཅོམ་ལྷན་འདས། འདུལ་བ་ལུང་རྣམས་འབྲེད། ༢༠༡། ༦།

འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དང། ཀྱང་པ་ཐ་མའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་བྱང་མ་ཆགས་པ་^༡ དེ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ལས་དངོས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཚུང་ཆོག་
ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་^༢ ལ་བརྟེན་པར་བྱས་པས་^༣ སྲོད་པ་སྒྲོང་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་བདག་གི་བ་ལ་སྲོད་པ་
མངོན་གྱུར་པ་རྫོགས། ཕྱི་མ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་བདག་ལ་སྲོད་པ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །ཞེས་དང།
གསུམ་གྱིས་ཚུལ་^༤ བསྟན་ཐ་མས་ལས། །ཞེས་དང། བདག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་
འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འདི་
དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྩེ་རྒྱལ་གྱི་བྱད་པར་ལ་ཡང་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ཡོད་དེ། མཛོད་
ལས། །ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །ཁ་ཅིག་སྒྲུངས་པ་ལས་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་

༡ བ་ལྟ་ན་པ་མ་ཆགས་པ། ཏ་ལྟ་ན་པ་མ་ཆགས་པ། ཀ་ལྟ་ན་པ་མ་ཆགས་པ།

༢ བ་ལྟ་ན་པ་བསྒྲོམ་པ། ཏ་ལྟ་ན་པ་བསྒྲོམ་པ། ཀ་ལྟ་ན་པ་བསྒྲོམ་པ།

༣ བ་ལྟ་ན་པ་བྱས་པས། ཏ་ལྟ་ན་པ་བྱས་པས། ཀ་ལྟ་ན་པ་བྱས་པས།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ག་ལ། མངོན་པ་ཀྱུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅན་བ། ཅ་ལ། ག།

༥ བ་ལྟ་ན་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ། ཏ་ལྟ་ན་པ་གསུམ་གྱིས། ཀ་ལྟ་ན་པ་གྱིས།

༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ག་ལ། མངོན་པ་ཀྱུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ཅ་ལ། ག།

༧ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ག་ལ། མངོན་པ་ཀྱུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅན་བ། ཅ་ལ། ག།

ལས། ¹མདོ་སྡེ་པ་དག་གིས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྩ་ས་པ་ཡིན་
ལོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འོང་བ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནང་གི་
སྐྱེ་མཆེད་དེ་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྤྲེང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་
རིགས་སུ་འདོད་ཅིང། དེ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཟུབ་པའི་གོང་དུ་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་དང། ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཟུབ་པའི་ཆེ་རྒྱས་འགྲུང་གྱི་རིགས་
སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ། སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང། བྱང་ས་ལས། ²དེ་ལ་རིགས་གང་
ཞེ་ན་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་
སྐྱབ་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
དེ་འོང་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་
ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་ནི་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་
པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དེ་དོན་ཆོན་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 10། མདོན་པ་དུ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ། མདོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། 131ཤ། 6།

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 23། སེམས་ཅམ་མེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། 132ཤ། 6།

དགྲའི་སློན་ནས་འཆད་པ་ལ།^༡ ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཆོན་ཉིད་དང། ཉམས་དང་
 རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང། ཉམས་དམིགས་དང་ནི་པན་ཡོན་དང། དཔེ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་
 རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་གསུངས་ལ། རོན་ནི། སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་དེ་ཡང་དོན་ཆོད་དགྲའི་སློན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། རིགས་ཀྱི་རོ་བོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་སད་པའི་ཉམས། རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རིགས་སད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
 ཉམས་དམིགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་པན་ཡོན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ། རྒྱས་འཁྱུར་གྱི་རིགས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་
 དགྲའི་སློན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཆོད་དགྲ་པོ་དེ་ཡང་བྲད་ཆོས་
 བཞི་བཞིའི་སློན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པར་འཁྱུར་བའི་
 ཕྱིར། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་རྒྱུད་ལ་མཐར་ཐུག་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཁྱུར་
 རུང་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་བྲད་ཆོས་བཞིའི་སློན་ནས་འཆད་པ་ལ་མདོ་
 སྟེའི་རྒྱན་ལས།^༢ ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང། སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་
 དང། འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
 བརྗོད། ཉམས་གསུངས། རོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རིགས་
 ཅན་གསུམ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་།
 ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་

༡ བསྟན་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་གྱི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༡༠། ༡།

༢ བསྟན་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་གྱི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༡༠། ༣།

སྐྱབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང། དེའི་དབང་གིས་མཐར་སྐྱབ་གི་འབྲས་བྱ་བྱང་ཚུབ་ཐ་
དད་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་དམིགས་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཐེག་དམན་
གྱི་རིགས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་སྐྱབ་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ དེ་དགེ་ཁྱད་པར་
འཕགས་པ་དང། །ཐམས་ཅད་དང་ནི་དོན་ཆེན་དང། །མི་ཐད་པ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་
བྱིར། །རིགས་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
དགེ་བ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་དེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་རྟེན་གྱེད་ཀྱས། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་
དེ་ལྟར་མི་ཀུས་པའི་བྱིར་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེས་དོན་ཆེན་པོ་རང་འབྲས་
ཆོགས་གཉིས་མཐར་བྱིན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་གྱེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་
གྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེས་མཐར་སྐྱབ་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན་
དགེ་ཅིའི་རྒྱན་མི་ཐད་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་དེས་མཐར་སྐྱབ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་
ཐོབ་པ་ན་དགེ་ཅིའི་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་ཚུལ་བཞིའི་སྒྲོན་ལ་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཉིད་ལས།^༢ རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
དང། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། བདེ་ལྷེའི་རྒྱན། ༡༡༠། ༥།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། བདེ་ལྷེའི་རྒྱན། ༡༡༠། ༦།

དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲིན་པོ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་
 ལུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆེན་དང་ཅིག་ཤོས་བཞེན་པ་ཡིན་ལ།
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 རྩོས་སོགས་ཀྱི་ས་གསོས་མ་བཟུང་བ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང།
 རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མིན་པ་དང། རིགས་དེ་གཉིས་སྒྲོ་བ་ལམ་ན་ཡོད། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་འདི་ནི་རང་
 རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཏེ། འདི་
 ལ་བཞེན་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ཁྲུང་ཆོས་བཞིའི་སྒྲིན་པོ་འཆད་པ་ལ།
 དེ་ཉིད་ལས།¹ སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་དུ་སྦྱིང་ཆེ་དང། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང། །དགེ་ལ་
 ཡང་དག་སྒྲོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་དངོས་
 གཞི་ལ་སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་ཆེ་ཤས་ཆེ་
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཤས་ཆེ་བ། གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་
 པ་དང། རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བཙོན་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཁྲུང་ཆོས་བཞིའི་སྒྲིན་པོ་འཆད་པ་ལ། དེ་
 ཉིད་ལས།² རིགས་ནི་ངེས་དང་མ་ངེས་དང། །རྒྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོགས་

1 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 20 སེམས་ཅན་སྤེལ་ཆེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། བདེ་སྤྱིའི་རྒྱུ། 190 ཁ།

2 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 20 སེམས་ཅན་སྤེལ་ཆེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། བདེ་སྤྱིའི་རྒྱུ། 190 ཁ།

དང་། །འཕྲོགས་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་རིགས། །དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་
གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེས་པའི་རིགས་དང། མ་
དེས་པའི་རིགས་དང་རྒྱན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་རིགས་དང། འཕྲོགས་པའི་རིགས་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་པོའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ཁྲད་ཆོས་
བཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་
དང་། །འཕོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
ནི། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་
པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང།
གྲོགས་ངན་པ་སྤྲིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཐེན་པ་དང། ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་
འཕོངས་ནས་སྐྱབ་མི་རུས་པ་དང། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་རྒྱལ་
པོ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ཁྲད་ཆོས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་
ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༢ རིང་མོ་ཞིག་ན་ངན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་སྐྱར་དུ་ཐར་པ་དང། །དེ་
ནའང་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆུང་དུ་ཐྱོང། །སྒྲོ་བཙས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་
ཆེན་དུ་རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་དེ། ངན་སོང་དུ་སྒྲོ་བར་ཐྱོང་དེས་ཀྱི་ལས་
བསགས་ནའང་སྐྱར་དུ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དེར་འགྲོ་

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་ལི། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། བདོ་སྤྲིའི་རྒྱན། ༡༧༠༡ ༡༩༡

༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་ལི། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། བདོ་སྤྲིའི་རྒྱན། ༡༧༠༡ ༡༩༢

ཞིང། དེར་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་ཐར་བ་དང། དེར་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་དུས་སུ་
ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ཅམ་སྤྱོད་བ་དང། འཁོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་
ནས་དེར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།

རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དེ་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་བ་ལ།
དེ་ཉིད་ལས། ¹གསེར་གྱི་རིགས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
གནས། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ངི་མེད་ལྡན། །མ་སྤྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། རོན་ནི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་གསེར་གྱི་དཔེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་གཏེར་དེ་གསེར་མང་བ་དང། གསེར་འོད་གསལ་བ་
དང། གསེར་ངི་མ་མེད་བ་དང། གསེར་གྱི་ལས་སུ་རུང་བ་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་དགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་
དང། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་དང། ཉོན་མོངས་པའི་ངི་
མ་མེད་བ་དང། མངོན་ཤེས་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་
གནས་ཡིན་པའི་བྱིར།

རྒྱས་འབྱུང་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དེ་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་བ་ལ། དེ་
ཉིད་ལས། ¹རིན་ཆེན་མཆོག་རིགས་བཞིན་ཤེས་བྱ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཆོན་
བྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཆེ་དང་ཏིང་འཛིན་འཕགས། །སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་གནས་
བྱིར། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱས་འབྱུང་གྱི་རིགས་དེ་རིན་པོ་ཆའི་
འབྱུང་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་དེ་རིན་པོ་

1 བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 20 སེམས་ཅན་ལ། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྤྲིའི་རྒྱ། 190 ནྟ།

2 བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 20 སེམས་ཅན་ལ། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྤྲིའི་རྒྱ། 190 ནྟ།

ཆེད་རིགས་སྤྱན་སྲུང་ཆོགས་པ། དབྱིབས་སྤྱན་སྲུང་ཆོགས་པ། ཁ་དོག་སྤྱན་སྲུང་
ཆོགས་པ། ཆད་སྤྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་ཡང་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་དང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོའི་
དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རིགས་རྒྱད་ལྡན་གྱིས་མ་བྱེད་མེད།
རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་
བཞིར་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་སྟོང་པ་དང་། ལ་ལ་ཁོང་ཁྱོས་
དཀར་པོའི་དགོ་ཅ་བཅོམ་པ་དང་། ལ་ལའི་རྒྱད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་མེད་
པ་དང་། ལ་ལའི་རྒྱད་ལ་དཀར་པོའི་དགོ་བ་དམན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་སེམས་གྱི་
ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་རྒྱད་ལ་མི་ལྡན་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ལ་ལ་
གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྟོང་ངེས་ཡོད། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་
བཅོམ། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆ་མཐུན་དགོ་བ་མེད། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་
དང་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་འགྱུར་
གྱི་རིགས་ཆད་པ་དང་། བཞི་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་
ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་སྟེ། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༩༠༡ ༢༠༡

༢ བ་ལ་ན་ན་དཀར་པོའི་ཆ། ༩་ལ་ན་ན་དཀར་པོའི་ཆ། ༡༡་ལ་ཆ་ན་ལ་ཐར་བའི་ཆ།

དང་ལྷན་ཏེ། དེ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འབྱུང་ཞིང་མཐར་དོན་གཉིས་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་ལྟུང་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། བཟ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འད་པ་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཆེན་
ལ། ཁི་ཤེས་བཞིན་དུ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་ཞིང་སྤྱབ་ལ་བཟོད། །དེ་དག་ཐ་
མར་ནས་པ་གཉིས་མཆོག་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་འབྱུང་གང་ཡིན་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྷན་དེ་རྒྱས་པའི་རིགས་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང། དགའ་བདེ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང། བདག་
གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་རྩ་བ་བཟང་པོ་ལས། ཡལ་ག་དང།
ལོ་མ་དང། མེ་ཏོག་དང། འབྲས་བྱ་དང། བི་བསིལ་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་པས་གཞན་གྱི་
ཆོ་གསུང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང། དེ་ཉིད་
ལས། ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་སྟེད་ཕྱིར། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་
པོ་ཞི་བ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པ་འབྲས་བྱའི་
ཕྱིར། །རིགས་མཆོག་དེ་ནི་རྩ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་
ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་

༡ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅན་སི། རྩ་བཙན་བྱམས་མགོན། བདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༡༡ །

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅན་སི། རྩ་བཙན་བྱམས་མགོན། བདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༡༡ །

ན་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས།^༡ དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་ཁྱུར་ལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀྱན་དེ་ཡི་སྣང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱི་
བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་སྤྱི་
རྩི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང། དེའི་འགྲེལ་པ་སེམས་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་
སྤྱི་རྩི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་རིགས་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་
ཡིན་ན་རིགས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་
ལ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པར།^༢ དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་
འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
ཅན་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཅུ་བའི་གཞུང་འདིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་དེས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་སེམས་ཅན་
ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེ་
གཤེགས་སྣང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅན་སྤི། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༤༩༥། ༩།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅན་སྤི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། ༡༩༠༡། ༣༠།

བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ།
སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྒྲོར་རྣམ་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་དོན་སྒྲོར་རྣམ་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྲུང་གི་རིགས་གཉིས་མི་
འགལ་ཉེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཟག་མེད་སེམས་གྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོས་སོགས་གྱིས་གསོས་མ་བཟུང་ན་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་གསོས་བཟུང་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། ཉན་ས་ལས། ས་བོན་དེས་འབྲས་བྱ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་མ་བྱུབ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་
ལ། གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱུབ་པ་ན་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་
བྱ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་དང། གསེར་སྤང་ལས། རྩ་ས་ལ་བསམ་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། དབྱ་མ་བ་རྣམས་གྱིས་ནི་སྤར་གྱི་ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་
ནས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོ་བྱར་གྱི་ངི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་
ལ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་ངི་མ་མ་ཞུགས་ཤིང། དེའི་ཆོས་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་
འདོད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ངི་མ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན།
ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་ལ་སྤྱོད་མ་ཞུགས་པ་དང། རྩེའི་རང་བཞིན་ལ་རྩྭ་ག་པ་མ་

༡ བཞུན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥་༣། སེམས་ཅན་མེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས། ༥། ༡༥།

༢ བ་ལ་ན་པ་སྒྲིང། ༡་༤་ན་པ་བསྐྱེད། ༡་༥་པ་པ་པ་བསྐྱེད།

༣ རྒྱུ་འབྲས་དཔེར་མ། གསུམ་འབྲས་ཅི། རྩེ་ཅོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་། ༤༤༡། ༥།

ཞུགས་པ་དང། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཡའ་མ་ཞུགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱུད་ཆེ་མ་ལས།^༡ རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱ་དག་བཞིན། །ཏྲག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་
མོངས་མེད། །ཅེས་དང། དབྱས་མཐའ་ལས།^༢ རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་
ནམས། །དག་པ་བཞིན་ཏུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདི་ལ་དངོས་སྤྱོད་བ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ་དང།

རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་
དང། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཁྲི་སྤང་བ་ལས།^༣ དེ་དག་གིས་རང་བཞིན་
ཏུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱའི་ནམ་
གངས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་
པ་དེས་ན་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནམ་གངས་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་
འདི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

^༤ དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་
དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཆང་སྟེ། ཁྱོད་རང་
གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་ཏུ་བཅོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱའི་ནམ་གངས་ཡིན་པའི་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་ལེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེ་མ། ༤༣༡། ༡༦།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་ལེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབྱས་མཐའ། ༤༠༧། ༡།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། ཉི་སྤང་། ༡༣༢། ༣།

༤ དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །ཞེས་ས་བཅད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དེའི་དོན་བཤད་པ་དེ་ཡིན་སྟེ།

ཕྱིར་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལས་^༡ ལྷུང་བའི་རྒྱུ་ལྷུང་གི་རིགས་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱུ་ལྷུང་གི་
རིགས་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་བྱུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་
གི་རྒྱུད་གི་ཐག་མེད་གི་སེམས་གི་ས་བོན་གི་བྱས་པ་དེ་ལ་ཐོས་སོགས་གིས་གསོས་
མ་བཟུང་བའི་ཆེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་དང། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ཆེ་རྒྱུ་
ལྷུང་གི་རིགས་སུ་འཛོལ་བའི་བྱུང་བར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁོ་ན་ལེ། ཉེས་
པ་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ཆོས་ཉིད་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་ལ་^༢ དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པ་ལ་འཛོལ་བའི་སྒྲིན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ།

རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང།

རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱུ་ལྷུང་གི་
ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།^༣ རྩོགས་
སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་
ན་ལུས་ཅན་ཀྱང། །ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་སྟོང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས།^༤ ལུས་ཅན་ཀྱང་ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་གི་

༡ བ་ལ་བ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལས། ༡་ལ་བ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལས། ༡་ལ་བ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལས།

༢ བ་ལ་བ་ལ་འདོད་ན། ༡་ལ་བ་ལ་འདོད་ན། ༡་ལ་བ་ལ་འདོད་ན།

༣ བསྟན་པའི་ལྷུང་གི་ལྷུང་གི་ ༢་ལ། སེམས་ཅན་སེ། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ༤་ལ། ༥།

༤ བཀའ་ལྷུང་དཔེ་བསྟན་པ། ༦་ལ། མདོ་སྟོན། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། ༦་ལ། ༡༡།

སྒྲིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཏེ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་འཕྲོ་བ་སྟེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་བདེན་པས་སྒྲིང་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་གཞག་བཅུའི་སློན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང། དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སློན་སྒྲིབ་པ་སློ་བུར་བར་སྒྲུབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ‘དགེ་སློང་དག་སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་ལྷ་མར།^༡ རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འཕྱོ་བའི་དོན། །ཏྲག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་འདི་ནི་རྣམ་གཞག་བཅུའི་སློན་སྒྲིབ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོའི་དོན། རྒྱུའི་དོན། འབྲས་བུའི་དོན། ལས་ཀྱི་དོན། ལྡན་པའི་དོན། འཇུག་པའི་དོན། གནས་སྐབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། ཀུན་ཏུ་འཕྱོ་བའི་དོན། མི་འགྱུར་བའི་དོན། དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་བ། ༥༠། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཉི་ཁྲུལ་ཕྱུ་རྒྱུད་མར་མདོ་དངས་པ་ལས། ༣༠༥། ༦། མདོ་དངོས་མ་རྟེན།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་བ། ༥༠། སེམས་ཅན་པེ། རྩོམ་སྒྲིག་མགོན། རྒྱུད་ལྷ་མར། ༤༣༩། ༡༩།

བཅུ་ལྔ་པའི་ལོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སླེབ་པ་མ་ཞུགས་པའི་
དོན་གྱིས། སེམས་རྒྱུད་སླེབ་པ་དང་བྲལ་རུང་དུ་ཉོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩའི་རང་བཞིན་ལ་རྩོག་པ་མ་ཞུགས་པ་དང། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་
ལ་གཡའ་མ་ཞུགས་པ་དང། རྩ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ་སློན་མ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱིས་
རྩོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆུ། གཡའ་དང་བྲལ་བའི་གསེར། སློན་དང་བྲལ་བའི་རྩ་
མཁའ་རྩས་པར་དག་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩས་གཞག་བཅུས་རྒྱས་
པར་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ རིན་ཆེན་རྩས་མཁའ་རྒྱུད་གཞིན། ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་དཔེ་དོན། སྐྱེད་བྱེད་དགྲ་
བསལ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་དགྲ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན། བསྐྱེད་
བྱའི་དཔེ་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མདོར་
བསྟན་དུ། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྣང་པོ་
ཅན། ཞེས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ནས། དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅེ་ན།
དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ན་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་དཔེ་དགྲ་དོན་
དགྲ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༢ ཉོན་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུ་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་གྱི་རི་བཅུ་དྲུག་གྱུང་ཆས། ༤༣༥། ༡༦།

༢ བ་༤༥ན་༢་སྐྱེད་བྱ། ༥་༤༥ན་༢་སྐྱེད་བྱ། ༡༡་༢་༤ན་༤་བསྐྱེད་བྱ།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུ་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་གྱི་རི་བཅུ་དྲུག་གྱུང་ཆས། ༤༣༥། ༡།

མོངས་སྤྱབས་ནང་གནས་པ་དེ། དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་འཆད་ན། དཔེ་དག་
གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་
དཔེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བསྐྱེད་པ་དཔྱད་པའི་ནང་དུ་མཆོན་དཔེ་
གསལ་རྫོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱབ་བཞུགས་པ་དང། སྤང་པའི་ནང་དཔྱད་པ་
ན་སྤང་ཅི་ཡོད་པ་དང། སྤྱན་པའི་ནང་ན་འབྲས་བུའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་དང། མི་གཙང་
བའི་ནང་ན་གསེར་ཡོད་པ་དང། ས་ལོག་ན་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཡོད་པ་དང། ལྷོན་
ཤིང་གི་ལྷ་གྲུ་འབྱུང་བུང་སོགས་རང་གི་ས་པོན་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་དང། གོས་
རུལ་དན་པའི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱབ་བཞུགས་
ཡོད་པ་དང། བུང་མེད་དན་མའི་ལྷོ་བ་ན་མི་བདག་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་
བུང་གི་བུ་ཡོད་པ་དང། ས་ལས་བྱུང་བའི་བླགས་གོང་གི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱབ་བཞུགས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་སྒོ་བུར་གྱི་བྱི་མ་དགུས་བསྐྱེད་པས་པའི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་
པོ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱུས་བད་དན་སྤང་
ཅི་སྤང་མ་ལ། རྒྱན་ལ་སྒྲིང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། ས་ལ་གཏེར་དང་ལྷག་
སོགས་འབྲས་འབྱུང་དང། གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱབ་དང་ནི། བུང་མེད་དན་

༡ བ་༤༥་བ་༦་བླགས་གོང་། ༡་༤༥་བ་༦་རུལ་གོང་། ༡༡་༢་བ་༦་རུལ་གོང་།
༢ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༡། སེམས་ཅན་སྟེ། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེན། ༥༥༥། ༣།
༣ བ་༤༥་བ་༢་འབྲས་འབྱུང་། ༡་༤༥་བ་༢་འབྲས་འབྱུང་། ༡༡་༢་ན་ན་འབྲས་ཆུང་།

མའི་སྟོན་མི་བདག་དང། །ས་ལ་རེན་ཆེན་གཞུགས་ཡོད་ཅི་ལྟ་བུ། །སྟོ་བྱར་ཉོན་
མོངས་ཁྱི་མས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་
གནས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དཔེ་དགུ་དང་དོན་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་
སེམས་རྒྱུད་དང་བྲལ་བྱུང་སྟོ་བྱར་བར་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་
རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བོ་བྱིར་བྱེ་བཅོམ་
འགྲུས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་བྱེ།

གཉིས་པ་ནི་གོང་དུ། ཉོན་མོངས་སྐྱབས་ནང་གནས་པ་དེ། །ཞེས་པས་^༡
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོ་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱབས་ན་རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། སྐྱབ་བྱེད་
དང་བྲལ་བ་སྤིང་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ^༡ ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་
པ་རྣམས་ཁོང་གནས་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

འོ་ན་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོ་
བྱར་གྱི་ཁྱི་མ་དང་བྲལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འགྲུར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
དེའི་རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཔེ་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་
ལས། ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་པ་རྣམས་ཁོང་གནས་པ། །མཆན་སྦྱང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི། །དེ་མེད་ལྟ་ཡི་མིག་ལྟ་མིས་མཐོང་ནས། །རྒྱ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྐྱབས་
ནས་འབྱེན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མཐོང་གནས་རྣམས་ལ་འད། །སངས་

༡ བ་༤༤་ན་མེས་པས། ཏ་༤༤་ན་མེས་པས། ཀ་༣་འ་ན་ལ་བུ།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུངས། ག་༡། སེམས་ཅན་པེ། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུ་ས། ༤༤༥། ༡༡

རྒྱལ་སྤྱན་གྱིས་རང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། སྤྱི་བ་མེད་ཕྱི་མཐའི་སྤར་གནས་ཐུགས་
རྩི་ཡིས། །བདག་ཅག་སྤྱི་བ་ལས་ནི་ཤོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ།
སྤྱི་བ་ཁྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བར་
གཤེགས་པས་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་
གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་ནི་མའི་སྤྱབས་སུ་རྩྭ་དཔེ་ཆུལ་གྱིས་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་
ཐུགས་རྩིའི་དབང་གིས་དེ་མ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་བསྟན་ཞིང་གདུལ་བྱས་ཐབས་
དེ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱར་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མདོག་ངན་པའི་བསྐྱའི་སྤྱབས་སུ་
རྩྭ་དཔེ་མཆོན་དཔེས་སྤྱས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་གཟུགས་ཡོད་པར་ལྷ་
མིག་རྣམ་དག་དང་ལྟན་པའི་མིས་མཐོང་ནས། དེ་སྤྱི་བ་ཁྱེད་ཀྱི་རྩ་སྤྱིས་ཀྱི་འདབ་མ་
བསལ་བ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ལོ། །

དཔེ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་སྟོག་ཆགས་ཆོགས་བསྐྱར་
སྤྱང་ཅི་ནི། སྤྱེས་བྱ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡི། །མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་
དང་སྟོག་ཆགས་ཆོགས། །ཀྱང་ནས་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན། །དང་སྟོང་ཆེན་

༡ བ་འཇ་ན་ལ་རང་ཚོས། ཏ་འཇ་ན་ལ་རང་ཚོས། ཀ་མ་འ་ལ་བ་མ་རང་ཆས།

༢ བ་འཇ་ན་ལ་བདག་ཅག་། ཏ་འཇ་ན་ལ་བདག་ཅག་། ཀ་མ་འ་ལ་བ་མ་བདག་ཅག་།

༣ བ་འཇ་ན་ལ་རྩྭ་དཔེ། ཏ་འཇ་ན་ལ་རྩྭ་དཔེ། ཀ་མ་འ་ལ་ལ་ལ་རྩྭ་དཔེ།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། མ་ལ། སེམས་ཅན་སྤེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་སྤྱེས། ༤༥༥ ༥༠།

༥ བ་འཇ་བ་མ་ཡི། ཏ་འཇ་བ་མ་ཡི། ཀ་མ་འ་ལ་བ་འཇ་ཡིས།

པོས་ཀྱུན་མཁྱེན་སྒྱུན་གྱིས་ནི། །རིགས་ཁམས་^༡་སྒྲུང་ཅི་དང་འབྲ་དེ་གཟེགས་
ནས། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་མ་དང་འབྲ་བ། །གཏན་ནས་རབ་དུ་སྒྲོང་བར་མཛད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྒྲིང་པོ་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ངི་མ་དང་བྲལ་བ་ན། དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ།
བར་སྒོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ནམས་ཀྱི་ཀྱུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུན་གྱིས་གཟེགས་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་གཟེགས་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་དང་
བྲལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཉིད་སྒོ་བྱུར་གྱི་ངི་མ་མཐའ་དག་དང་
བྲལ་བ་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུར་འགྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲུང་ཅི་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་སྒྲེས་བྲུས་^༢་སོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྒྲུང་ཅི་ཐབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་
ནམས་བསལ་ནས་^༣་སྒྲུང་ཅི་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༤ ཇི་ལྟར་སྒྱུན་ལྡན་འབྲུལ་ཡི་སྒྲིང་པོ་
ནི། །མི་ནམས་ཀྱིས་ནི་སྒྱུད་བྱུར་མི་འགྱུར་བ། །ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་
ཡིན་ལ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྒྱུན་ནས་དེ་འབྱེན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་
ཉོན་མོངས་ཀྱི། །ངི་མ་དང་འབྲེས་རྒྱལ་བའང་ངེ་སྤེད་དུ། །ཉོན་མོངས་ངི་མ་འབྲེས་

༡ བ་༤༦་བ་༣་རིགས་ཁམས། ༥་༤༦་བ་༣་རིགས་ཁམས། ༡༧་པ་༩་རྒྱ་རིགས་ཁམས།
༢ བ་༤༦་བ་༤་སྒྲེས་བྲུས། ༥་༤༦་བ་༥་སྒྲེས་བྲུས། ༡༧་པ་༩་རྒྱ་སྒྲེས་བྲུས།
༣ བ་༤༦་བ་༧་བསལ་ནས་སྒྲུང་། ༥་༤༦་བ་༨་བསལ་ནས་སྒྲུང་། ༡༧་པ་༩་རྒྱ་བསལ་སྒྲུང་།
༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བཅུ་པ་ ༢༠། སེམས་ཅན་ལི། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན་རྒྱུད་ལྟེན་ཆེན། ༤༩༦། ༡།

ལས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྤྲིད་རྒྱལ་མཇུག་སྤྲིད་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྤྲིང་པོ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཉོན་མོངས་སོགས་སྟོ་བྱར་གྱི་རི་མ་དང་
འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་སྟོ་བྱར་གྱི་རི་མ་དང་
བྲལ་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པར་མཇུག། དེ་ཉིད་སྟོ་བྱར་གྱི་རི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་རོ་བོ་
ཉིད་སྐྱར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྲུ་ལས་བཙོས་པའི་ཟས་དོན་དུ་གཉིས་
བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུའི་སྤྲིང་པོ་སྐྱུན་པའི་ནང་ནས་སྤྲང་སྤྲེ་སྐྱུན་པ་དང་བྲལ་བ་ན་འབྲུ་དེ་
མཛོན་དུ་གྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་བཞི་བ་^༡ ཉོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ^༢ ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་མི་ཡི་
གསེར། །ལྗན་ལྗན་རུལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་གྱུར་བ། །མི་འདིག་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་
དེ་བཞིན། །ལོ་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། །ལྷ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྗན་ལྷ་ཡིས་
དེར། །མཛོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྤྲངས་ཏེ་
རིན་ཆེན་གྱིས། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྒྲ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པས་མི་
གཙང་དང་འབྲུ་བའི། །ཉོན་མོངས་སུ་བྱིང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། །གཟིགས་ནས་
ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །སྟེ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་ཚུ་ཆར་
འབེབས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྲིང་པོ་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་

༡ བ་ཨ་ན་མ་དཔེ་བཞི་བ། ཏ་ཨ་ན་མ་དཔེ་བཞི་བ། ཀ་ཨ་ཨ་བ་མ་དཔེ་བཞི་བ་སྟོན།

༢ བཙུན་འགྱུར་དཔེ་བཙུན་མ། ཨ་ཀ། སེམས་ཅན་མི། ཇི་བཙུན་བྲམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུ་མ། ༤༤༦། ༡༢།

འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་
པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་བྱིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཚུ་ཆར་བབ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྐོ་བྱར་གྱི་རི་
མས་དག་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་རྣམས་ནམ་
མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་མི་ཡི་རྒྱན་ཆ་སོགས་ཀྱི་གསེར་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པ་
དེ་ཉིད་ལྷན་ལྷན་རུལ་པའི་ནང་དུ་སྐྱུང་བ་མི་འདིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉེ་ངོ་བོ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ལོ་བརྒྱ་སོགས་སུ་གནས་པ་དེ། ལྷའི་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྷན་པའི་
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས། མི་རྣམས་ལ་དེར་གནས་པའི་གསེར་དེ་སྐྱོངས་ཤིག་
ཅེས་སྒྲུས་པ་ན་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྐྱུངས་པ་ན་གསེར་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་
བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

དཔེ་ལྡ་བ་^༡ ཉོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༢ རི་ལྟར་མི་དབུལ་བྱིས་ནང་ས་འོག་
ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་སྒྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་
ཡང། །དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲིལ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཚུད་རིན་ཆེན་
གཏེར། །འི་མེད་གཞག་དང་བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང། །མ་ཉོགས་པས་ན་དབུལ་
བའི་སྦྱག་བསལ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདིས་སྤྱོད་ངོ་ །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིན་པོ་

༡ བ་༤༧་བ་༥་ལ། ༥་༤༧་བ་༡་ལ། ༡༡་༥་༥་ན་༣་ལ།

༢ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐུར་ས། ༥༠། སེམས་ཅན་མི། རི་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུ་ས། ༤༩༥། ༥༡

ཆེད་གཏེར་དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ལ་ངེ་མ་མ་ཞུགས་ཤིང། རོན་དམ་པར་ངེ་མ་
བསལ་བ་ཞིག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དབུལ་ཞིང་
འཕོངས་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མྱོང་ལ། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཅིན་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་མི་དབུལ་པོའི་བྱིས་ཀྱི་ས་འོག་ན་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཟད་པའི་
གཏེར་ཡོད་པ་མི་དེས་མ་ཐོང་ཞིང་གཏེར་དེ་ཡང་མི་དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྦྲ་
ལ། དེ་ལྟར་ན་གཏེར་དེས་མི་དེའི་དབུལ་བ་སེལ་མི་བྱས་ཀྱང་། ལྷ་ལ་སོགས་པས་
མ་ཐོང་ནས་དེ་ལ་དེར་གཏེར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྦྲས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དེས་ས་ལ་
སོགས་པ་བསལ་བ་ན་གཏེར་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དབུལ་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལས་
གྲོལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་དབུག་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ ཇི་ལྟར་ཨ་མ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་
ལ། ཡོད་པའི་ས་བོན་སྤྲུ་གུ་འཛིག་མེད་ཆོས། །ས་རྩོས་རྩ་སོགས་ལྡན་པའི་ལྗོན་
ཤིང་གི། །རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་
རིག་སོགས་འབྲས་ཀྱི། །བགས་སྤྲུབས་ནང་རྩད་ཆོས་ཁམས་དགེ་བ་ཡང་། །དེ་
བཞིན་དགེ་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། །རིམ་གྱིས་སྤྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ཙོ་

པོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། འབྲས་པགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་པ་ལྟར། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་
པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་བྱི་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཐབས་དགེ་བ་
ལ་འབད་ཅིང། དེ་ལྟར་བྱི་མ་བསལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་སྐབ་
པའི་དབང་པོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། ཨ་སྤའི་ཤིང་དང་རྒྱ་ཁྲོ་ཉའི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་
དག་གི་ཕྱ་གུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་རྒྱ་ལུད་སོགས་ཀྱིས་སྐྱངས་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱ་གུ་
བྱང་སྟེ་ལྡོན་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་བདུན་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ རྩེ་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྲས་རྒྱལ་
པའི་གཟུགས། །ཤོས་རུལ་བྱི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་གྲུར་བ། །ལམ་གནས་ལྟ་ཡིས་^༢
མཐོང་ནས་ཤོལ་བྱའི་ཕྱིར། །ལམ་གནས་དོན་དེ་དེ་ལ་སྤྲོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐོག་
མེད་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་
ཉིད། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །ཐར་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་
སྟོན་མཛད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ངོ་པོ་
ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་
གཏུམས་པའི་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་སྟེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་དུད་འགྲོ་སོགས་
ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས། དེ་རྣམས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་སྤྲ་ཆོགས་པ་

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་སྟེ། རྩེ་བཙན་བྲམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེན། ༥༥༡ ན།

༢ བ་པ་ན་ལྷོ། ༡༩༩ན་ལྷོས། ༡༩༩༩ན་ལྷོས།

སྟོན་པར་མངོན་ཅིང། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་
སོགས་གོས་རུལ་དེ་མ་ཅན་གྱིས་གཏུམས་ཏེ་ལམ་ན་གནས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པས་
མཐོང་ནས་ལམ་དུ་རྒྱ་བའི་མི་རྣམས་ལ་དོན་དེ་སྐྱས་པས་མི་རྣམས་གྱིས་གོས་རུལ་
བསལ་བ་ན་སྐྱ་གཟུགས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་བརྒྱད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ རྩི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་
མགོན་མེད་འགལ། མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་གྱུར་ལ། མངལ་གྱི་རྒྱལ་
པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་ཁྱེད་པས། རང་སྟོན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། སྲིད་པར་
སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་བྱིས་བཞིན་ཏེ་^༢ མ་དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྟན་བྱད་མེད་
བཞིན། །དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ། །དེ་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་
གནས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་རུང་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པར་སྐྱེས་པའི་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་ལ་དེ་མ་མེད་པའི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་མངལ་
སྐབས་ཀྱི་དེ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་དེ་མས་སྐྱིབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད། དེ་
སྐྱིབ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་མ་དག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་
ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་ཅིང། དེ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཐག་སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མགོན་མེད་པའི་བྱིས་ན་གནས་པའི་བྱད་མེད་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་སྣ། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༥༥༡། ༡༢།

༢ བ་ལ་བ་ན་བཞིན་དུ། ༥་ལ་ན་ལ་བཞིན་ཏེ། ༡༡་ལ་ན་ལ་ན་བཞིན་ཏེ།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཀུན་གྱི་ཁམས་པ་དེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་དེ་
 རོ་པོ་ཉིད་རྒྱུར་འབྱུར་རུང་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ལྷན་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 གསལ་བའི་ཁམས་པ་དེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་དེ་ཉོན་ཐོངས་པའི་སྤྱི་བ་པས་བསྐྱེད་སྐྱེ་
 བེད། ཇི་མ་དེ་ཡང་སློ་བུར་པར་གཞིགས་ནས་དེ་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུར་
 གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་ལྷན་པ་ཇི་མ་དེ་སྤྱར་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་
 མ་དང་བྲལ་བ་ན་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱལ་འབགས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ས་ལས་བྱས་པའི་སྒྲུགས་གོང་གི་ནང་དུ་གསེར་ཁྱུ་མ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུ་གཞུགས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུགས་གོང་དེ་བསལ་
 བ་ན་སྒྲུ་གཞུགས་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་ན་སྤྱི་བ་ལྟར་

༣ བ་པ་བ་མ་གྱི་མ། ཏ་པ་བ་ན་གྱི་མེད། ཀ་མ་མ་ན་མ་གྱི་མེད།

ཀྱི་རྩི་མ་དགུ་བསལ་ན་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། བསྐྱེད་བྱུང་བ། སྐྱུ་བ། མི་གཙང་བ། ས་ཆེན་པོ། འབྲས་
ལྷན། གོས་རུལ། བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ། ས་ལས་བཅོས་པའི་སྒྲུགས་གོང་རྣམས་
བསལ་ཆེ། དེམ་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱེ། སྤང་ཅི། འབྲུའི་སྤྱིང་པོ། རྩི་མ་
མེད་པའི་གསེར། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གཏེར། ཤིང་ལྗོན་པའི་སྤྱོད་པོ། དེན་པོ་
ཆེད་སྐྱེ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ། གསེར་ལས་བཅོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱེ་འབྲས་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆིག་ལ་འཁྲི་ན། དེ་དང་དེ་
ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཅེས་དགུ་པོ་ལ་སྐྱར་རོ།^༡ །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས།^༢ བསྐྱེད་སྐྱེ་ག་
ཆགས་བྱུང་བ་དང། སྐྱུ་བ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། འབྲས་ལྷན་གོས་རུལ་བྱད་མེད་
ཀྱི། མངལ་དང་ས་ཡི་སྐྱབས་ན་ཡང། སངས་རྒྱས་སྤང་ཅི་སྤྱིང་པོ་བཞིན། གསེར་
བཞིན་གཏེར་བཞིན་ལྗོན་པ་བཞིན། དེན་ཆེན་སྐྱེ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། སྐྱུར་བ་
བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དོན་འཆད་པ་ལ།

དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་རྩི་མ་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། དུག་གསུམ་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ།
དེ་གསུམ་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྤང་བ་དྲག་པོ་གཅིག །མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས། ཐེག་
དམན་ཀྱི་མཐོང་སྤང། ཐེག་དམན་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང། མ་དག་ས་བདུན་ཀྱི་སྤང་བ། དག་
པ་ས་གསུམ་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བ་དགུ་པོ་དེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་

༡ བ་༤༤ན་༤པོ། ཏ་༤༤བ་༥པོ། ཀ་༥༥པ་༥པོ།

༢ བ་༤༤ན་༤པོ། ཏ་༤༤བ་༥པོ། ཀ་༥༥པ་༥པོ།

༣ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བཅུ་པ་པོ། སེམས་ཅན་པེ། རྩོམ་སྒྲིག་པེ། རྒྱུད་ཁྲ་མ། ༤༤༥། ༤༥

དཔེ་དགུ་ཡང་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་བྱུང་བ་སྤྱོད་སྒྲོགས་¹་སོགས་དང་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིས་
ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་
སོགས་ཅི་མ་དགུ་པོ་དེ་དཔེ་དགུ་ས་མཆོན་ནས་སྤྱོད་ན། དཔེ་གང་གིས་གང་མཆོན་
བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་བཞུགས་པའི་བསྐྱེད་
དཔེས་མཆོན། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་དེ་སྤང་ཅི་དང་བཅས་པའི་སྤང་
མའི་དཔེས་མཆོན། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་གཏི་ཐུག་གི་བག་ལ་ཉལ་དེ་འབྱུང་སྤྱི་ལོ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱོད་སྒྲོགས་²་ཀྱི་དཔེས་མཆོན། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་དུག་གསུམ་ཀྱི་ཀྱན་ལྷང་
བག་པོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་གསེར་སྤྱི་ལོ་མི་གཙང་བའི་དཔེས་མཆོན། དེ་
སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་འོག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་
ཡོད་པའི་ས་ཆེན་པོའི་དཔེས་མཆོན། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་དམན་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ནི་
སྤྱི་བ་བྱེད་པའི་བྱས་བ་དང་བཅས་པའི་ས་པོན་ཀྱི་ཤུན་པའི་དཔེས་མཆོན། དེ་སྤྱི་བ་
བྱེད་ཀྱི་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ནི་གསེར་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་
གཞུགས་གཡོགས་པའི་གོས་རུལ་ཀྱི་དཔེས་མཆོན། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་མ་དག་ས་བདུན་
ཀྱི་ངོས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་རུང་གི་བྱ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་
བྱུང་མེད་ཀྱི་མངལ་ཀྱི་དཔེས་མཆོན། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་དག་བ་ས་གསུམ་ཀྱི་ངོས་སྤྱི་ལོ་
ཀྱི་སྤང་བྱ་ནི་གསེར་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་སའི་སྤྱི་བ་པའི་གོང་གི་

1 བ་༤༤བ་9་སྒྲོག || 5་༤༤ན་3་སྒྲོག || 7་3་2་བ་6་སྒྲོག ||

2 བ་༤༤བ་3་སྒྲོག || 5་༤༤ན་3་སྒྲོག || 7་3་2་ན་3་སྒྲོག ||

དཔེས་མཆོན་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ¹ཆགས་དང་
སྤང་དང་སྤོངས་དང་དེའི། །ཀྱན་སྤང་བྲག་དང་བག་ཆགས་དང་། །མཐོང་སྒྲོམ་ལས་
སྤང་མ་དག་པའི། །དག་པའི་ས་ལ་བཞེན་པ་ཡི། །བྲི་མ་ནམ་དགུ་བསྒྲུ་ཡི། །སྤྱབས་
སོགས་དཔེ་ནི་རབ་བསྟན་ཏེ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤྱབས་ཀྱི་ནི། །དབྱེ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་
ལས་འདས། །ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དགུ་པོ་འདི། །མདོར་བསྟན་ན་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན། །བསྒྲའི་སྤྱབས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དཔེ་དགུ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བསྒྲ་སོགས་དགུ་པོ་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སོགས་དགུ་པོ་
དེ་དང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དེ་བསྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་དང་འདམ་ལས་སྤྱེས་མ་ཐག་པའི་བསྒྲ་
དེ་མདུན་དུ་གྱུར་པ་ན་མཛེས་ཤིང། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དགའ་བ་སྤྱེ་ལ། ཕྱིས་ཉིང་ནས་
འདབ་མ་སོགས་ཉམས་པ་ན་སྤར་གྱི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དགའ་བ་དེ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་
སྤྱེས་པ་ན། ཆགས་ལུལ་བྱུང་མེད་སོགས་ལ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དགའ་བ་
སྤྱེ་ལ། ཕྱིས་གས་ཤིང་ལང་ཆོ་ཉམས་པ་སྟེ་ན་ཆོད་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤར་གྱི་
དགའ་བ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ²རི་ལྟར་བསྒྲ་
འདམ་སྤྱེས་དེ། །མདུན་དུ་གྱུར་ན་ཡིད་དགའ་དང། །ཕྱི་ནས་³དགའ་བ་མེད་འགྱུར་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 20 སེམས་ཅམ་ལ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༥ ག༥

2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 20 སེམས་ཅམ་ལ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༥ ག༥

3 བ་༤༠ ར་༤ ཕྱིས་ནས། 54 བ་༤ ཕྱི་ནས། 72 བ་14 བ་6 ཕྱི་ནས།

བ། །འདྲོད་ཆགས་དགའ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུབ་གི་བག་ལ་ཉལ་དེ་སྒྲུང་མ་དང་འབྲས་སྟེ། སྟོག་ཆགས་སྒྲུང་མ་དེ་ལིན་ཏུ་འབྲུགས་པའི་ཆེ། མདུང་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཞེ་སྒྲུབ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིད་པ་ན་སེམས་འབྲུགས་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༤ ཇི་ལྟར་སྟོག་ཆགས་སྒྲུང་མ་ནི། །ལིན་ཏུ་འབྲུགས་ཏེ་མདུང་བརྟེན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེ་སྒྲུབ་སྟེས་པ་ན། །སྟིང་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲིད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

གཉི་སྟག་གི་བག་ལ་ཉལ་དེ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱན་སྟོགས་དང་འབྲས་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཀྱི་སྤྱན་སྟོགས་དེས་འབྲས་སོགས་ལ་བསྐྱིབས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གཉི་སྟག་བདེན་འདྲིན་གྱི་མ་རིག་པ་དེས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ལ་བསྐྱིབས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༥ ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྟིང་པོ་ནི། །བྱི་རོལ་སྤྱན་པས་བསྐྱིབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྟིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སྟོང་འཛི་སྤྱབས་ཀྱིས་བསྐྱིབས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དུག་གསུམ་གྱི་ཀུན་ལྡན་དག་པོ་དེ་མི་གཙང་བ་ཁྱུ་ཁྱག་དང་འབྲས་བ་ཡིན་ཏེ། མི་གཙང་བ་ཁྱུ་ཁྱག་དེ་ཆགས་བྲལ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཆགས་ཅན་འདྲོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པ་ལྟར། དུག་གསུམ་གྱི་ཀུན་ལྡན་དེ་འཕགས་

༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་ལི། ཇི་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆུམ། ༤༧༠། ༣།

༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་ལི། ཇི་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆུམ། ༤༧༠། ༥།

བ་དང་མི་མ་ཐུན་ཡང་མོ་མོ་སྤྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། ¹ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མ་ཐུན་
པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །འདོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་
ཕྱིར། །ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་མི་གཙང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྤྱིབ་བྱེད་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ས་ཆེན་པོ་
འདིས་གཏེར་བསྐྱེབས་ནས་མི་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ཞིང་མི་ཐོབ་པ་ལྟར།
སྤྱེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བྱུང་སྟེ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་
སྤྱིང་པོ་དེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེབས་ནས་ཡོད་པ་དེ་མིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་
ཐོབ་ཅིང། དེ་སྤྱིབ་བྱེད་དེ་དང་བྲལ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ¹ཇི་ལྟར་ནོར་ནི་བསྐྱེབས་པས་ན། །མི་ཤེས་གཏེར་མི་
ཐོབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྱེ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་
བསྐྱེབས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་སྤྱིབ་བྱེད་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤང་ནི་ལྷ་གྲུ་སྤྱེ་བའི་རྒྱས་པ་དང་བཅས་
པའི་ས་བོན་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་རིམ་གྱིས་སྤྱེས་ནས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་གཙོད་པ་སྟེ་
བྲལ་བ་ན་ལྷ་གྲུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་
སྤང་ཆོག་པ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། 210 སེམས་ཙམ་ལི། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུ་ན། 490 ག 1
2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། 210 སེམས་ཙམ་ལི། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུ་ན། 490 ག 1

ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ ཇི་ལྟར་
སྤྲུག་སོགས་རིམ་སྦྱེས་པས། །ས་བོན་འབྲུག་པ་གཙུག་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་
མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་དག་ནི་ཆོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་དེ་གོས་རྩལ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་
དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འཛིག་ལྟ་ཀྱང་བརྟགས་སྤངས་
པའི་སྤང་བྱ་ལྟག་མ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ནམས་གོས་རྩལ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་
དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༢ འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་^༣
ལས། །འཛིག་ཆོགས་སྟོང་པོ་བཙུག་ནམས་ཀྱི། །སྒྲོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་
ནམས། །གོས་རྩལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས།

རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་རི་མ་དེ་མངལ་སྐབས་ཀྱི་རི་
མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་བདུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་རི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ།
མངལ་ན་གནས་པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་མི་བཙས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་
འབྱུང་བ་དང་འདྲ་ལ། མངལ་སྐབས་ཀྱི་རི་མ་དང་བྲལ་བ་ན། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤིད་པའི་
ནམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཙམ་ཡི། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༧༠ ༡༡

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཙམ་ཡི། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༧༠ ༡༣

༣ བ་༤༡ རྩ་༣་འབྲེལ་བ། ༩་༤༠ རྩ་༢་འབྲེལ་བ། ༡༡་༤༠ རྩ་༣་འབྲེལ་བ།

ངོས་སྐལ་གྱི་ངི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ས་བདུན་ལ་བརྟེན་ངི་
མ་ནི། །མངལ་སྐབས་ངི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྐབས་བྲལ་འབྲེལ་མི་རྟོག་
པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སློན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས།

དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ངི་མ་རྣམས་ས་ལས་བྲས་པའི་སྐྱགས་གོང་
དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱགས་གོང་དེ་ཉིད་བསལ་བ་ན་གསེར་ལས་བྲས་པའི་སྐྱ་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་བཞིན་དུ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ངི་མ་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱུ་
མཐའ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྤངས་པ་ན་
སྐྱ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ས་
གསུམ་རྩེས་འབྲེལ་ངི་མ་རྣམས། །ས་འདས་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགུ་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་གང་ཟག་སུའི་རྒྱད་ལ་མ་
དག་པར་ཡོད་ཅེ་ན། དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ལྡང་
བག་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་བཞི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མ་དག་པར་ཡོད།
མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་མ་དག་པར་ཡོད།
ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ནི་ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་
རྒྱད་ལ་མ་དག་པར་ཡོད། མ་དག་ས་བདུན་དང། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་

༡ བཅུན་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅམ་ལ། རྩི་བཅུན་བྲམས་མགོན། རྒྱད་ཟླ་མ། ༢༡༠༡ ༡༥།

༢ བཅུན་འཁྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅམ་ལ། རྩི་བཅུན་བྲམས་མགོན། རྒྱད་ཟླ་མ། ༢༡༠༡ ༡༦།

༣ བ་༢༡་བ་༣་ཐེག་དམན། ༥༠་བ་༦་ཐེག་དམན། ༡༡་༥༠་བ་༥་ཐེག་ཆོན།

སྤྱི་བ་པ་གཉིས་སྒོ་ལྟ་བུར་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་དག་པར་ཡོད།
ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ རི་འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང། དབྱ་བཙོམ་
སྒོ་བ་དང་སྒོ་ལྟ་རྣམས། །རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་
ཀྱིས་མ་དག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང།^༢ གང་ཟག་
བཞི་སྟེ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང། དབྱ་བཙོམ་པ་དང་། སྒོ་བ་པ་དང། བྱར་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་
རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། གོང་དུ་སངས་རྒྱུ་ས་པད་དན་སྒྲིབ་ཅི་སྒྲིབ་མ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས།
སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་རི་མ་དགུ་པོ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་བསྐྱིབ་བྱ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །ཁམས་
བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དེ་སྐྱབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་བསྐྱིབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དེ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དགུ་བསྐྱིབས་
ནས་ཡོད་པའི་བྱིར། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དེ་དཔེ་དགུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
འདི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་གསུམ་གང་ཞེ་ན་འདི་སྤྱད་
བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། འདིའི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེད་དང། དེ་བཞིན་
ཉིད་དང། སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་གསུམ་
པོ་དེ་ལ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐྱེ་བའི་སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་
དང་།^༣ སྒྲིབ་ཅི་དང། འབྲུའི་སྟོང་པོའི་དཔེ་སྟེ་གསུམ་དང། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གསེར་གྱི་
དཔེ་དང། སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་རིགས་ནི་གཏེར་སོགས་དཔེ་ལྷག་མ་ལྷས་མཆོན་ནས་

༡ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་གྱི་རི་མེ་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱུ་ས། ༤༥༥ ༥༠༡

༢ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་གྱི་རི་མེ་རྒྱུད་བ

༣ བ་༤༡༥་པ་གཟུགས་དང། ༡༩༡ན་པ་གཟུགས་དང། ༡༩༡ན་པ་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་དང།

ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་བ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ¹རང་བཞིན་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱུས་ཕྱིར་ཁམས། །སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །འདི་ཡི་རང་
བཞིན་ཆོས་སྐྱུ་དང། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་
ནི། །ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

འོན། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་བཤེས་དུ་དཔེ་གསུམ་དང་གཅིག་དང་ལྷས་ཤེས་
པར་བྱེད་ན། དེའི་ཚུལ་དེ་རྩི་བཙུན་ཞེས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱུ་དེ་
ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱུ། བརྟེན་པ་ཆོས་སྐྱུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དོན་དམ་པར་ངེ་མ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་
ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང། ཀྱན་རྩིབ་སྒྲ་
ཆོགས་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་ཉིད་ལས། ² ཆོས་སྐྱུ་ནམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ངེ་
མེད་དང། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང། །སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དོན་དམ་པར་ངེ་མ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་
དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཁྱོད་མཆོན་པའི་དཔེ་གཞན་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་ན། 20 སེམས་ཅམ་ལི། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེན། ༢༠༡ 21

2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་ན། 20 སེམས་ཅམ་ལི། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེན། ༢༠༡ 21

ལྟར་ཡང། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། །འདི་ལ་དཔེ་ནི་མི་
དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་སྤང་ཅི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཅི་དེ་མངར་
བའི་རང་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་
བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང། དེ་ཉིད་ལས། བླ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་
ནི། །སྤང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས།

ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཆོགས་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་ཆོས་
ཅན། །ཁྱོད་ལ་སྟན་སྟོག་དང་བཅས་པའི་འབྲུའི་སྟོང་པོའི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྟན་ཀྱི་སྤྱབས་ན་འབྲུའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་སྟོང་པོའི་དོན་རྟོགས་
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་པན་ཡོན་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡང། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྣ་ཆོགས་སྤྱབས་སྟོང་བཞིན་
ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གསེར་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གསེར་དེ་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དང། དེ་རྒྱན་སོགས་སྤྱབས་སྟོང་དུ་བྱུང་བ་དང། དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཡའ་
མེད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
མེད་པ་དང། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང། དེའི་རང་བཞིན་དེ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༥ སེམས་ཅམ་ཡི། རྩེ་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༡༡ ༣།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༥ སེམས་ཅམ་ཡི། རྩེ་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༡༡ ༥།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༥ སེམས་ཅམ་ཡི། རྩེ་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༡༡ ༦།

མས་རྣམས་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ¹རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་
དང། །དགོ་དང་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་
དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་
སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ཆས་སུ་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་དང་། ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྒངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱས་འགྱུར་
གྱི་རིགས་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་རིན་པོ་ཆའི་
གཏེར་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་དེ་རིན་པོ་ཆའི་འགྱུར་གནས་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཡང་སྟོབས་བཅུ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྱུར་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སྟོན་
ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་དེ་ཆུ་ལུང་སོགས་
ཀྱིས་བསྐྱངས་²པ་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར།
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་ཡང་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ན་ཡོན་ཏན་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིགས་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་བསགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཐོབ་ལ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་བྲམས་སྙིང་རྩེ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱས་ཏེ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་ནས་མཐར་གཟུགས་སྐྱེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 20 སེམས་ཅམ་སྟེ། རྩེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། རྒྱུད་ཆེན། ༤༧༡ པ།

2 བ་༤3 བ་2 བརྒྱུད་མ། 5 བརྒྱུད་མ། 7 བ་43 བ་2 བརྒྱུད་མ།

ཉིད་ལས། གཉེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། རིགས་དེ་ཅུམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་
སྟེ། རྩོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང། ཡང་དག་མྱེད་བ་མཆོག་ཉིད་དོ། རིགས་
འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུ་ཡི། སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། དང་པོའི་སྐྱུ་
ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱུ་ཡི་སྐྱུ་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་གསུམ་དེའི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མོ་བྱུང་གིས་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་འཕྲོ་བའི་རེ་བ་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་གིས་གསར་དུ་
བཅོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང། འཕྲོ་བའི་རེ་བ་སྐྱོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་མཛེས་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྐྱུ་འབྲས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་
བྱས་མིན་དང། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཉེར་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོངས་སྐྱུ་དེ་འཁོར་འོས་སྐྱུར་རྒྱལ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འོས་སྐྱུར་
རྒྱལ་དེས་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་འོངས་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ། འོངས་སྐྱུ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་འོངས་སྐྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཆེན་
རྒྱལ་སྤྱིད་ཆེ་ལྡན་ཕྱིར། རྫོགས་འོངས་འཁོར་འོས་སྐྱུར་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྐྱལ་སྐྱུ་དེ་གསེར་ལས་བྱས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཡི་སྐྱུ་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་
ཡིན་ཏེ། གསེར་ལས་བྱས་པའི་སྐྱུ་གསུམ་དེ་ཡང་རོ་པོ་གསེར་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱུ་
ཡི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཅུམ་པར་བྱས་པ་དང། དེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱལ་སྐྱུ་

༡ བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་ཤི། རྩེ་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༡༡ ཅ།

༢ བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་ཤི། རྩེ་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༡༡ ཉ།༣།

༣ བསྟན་འཕྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་ཤི། རྩེ་བཙན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༡༡ ཉ།༤།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདུལ་བྱའི་མིག་ཤེས་ལ་སྦྱལ་སྦྱར་ཤར་བ་
ཡིན་པ་དང། དེ་སྦྱལ་བ་སྦྱ་ཆོག་སྦྱོན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་
བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྦྱལ་བ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཁམས་བརྟན་པའི་དགོས་པ་ལ།

ཚུད་པ་དང། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ སྦྱོན་དང་མི་
ལམ་སྦྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྦྱོར་བ་ཞེས། །གསུངས་
ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱུ་སྦྱོར་བོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོར་བོའི་
མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྦྱོར་བོ་ཡོད་ཅེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྦྱོར་
མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།^༢ སེམས་ཁྱུ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟན་པ་
དང། །ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྦྱར། །བདག་ཆགས་ལྷག་པའི་སྦྱོན་
ལྷ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
ཐལ་འཁྱར་དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོར་བོའི་མདོ་ལས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཁྱུ་པ་དང། སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་

༡ བརྟན་འཁྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་སྟེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༧༡ ༡༥
༢ བརྟན་འཁྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་སྟེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༧༡ ༡
༣ བརྟན་འཁྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་སྟེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆས། ༤༧༡ ༤
༤ བཀའ་འཁྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤༡ མདོ་སྟེ། སྦྱོན་པ་སྦྱོན་པ་བཙུན་པ་སྦྱོན་པའི་སྦྱོར་བོའི་མདོ། ༤༧༡ ༡༡

བརྟམས་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཚེས་
ཐམས་ཅད་བདེན་བྱུང་ཏུ་འདྲིན་པ་དང་བདེན་སྟོང་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང། བདག་
ཆགས་སུ་ལྟག་པར་གྱུར་པའི་སྟོན་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ།

རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། རིགས་སད་པའི་རྟགས། རིགས་ནས་རི་
ལྟར་འབྲིང་ཚུལ། རིགས་སད་པའི་བན་ཡོན། རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་
མཆོམས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྤྱོད་པ་འདད་པ་དང་དགྲ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འགྲོ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་རིགས་སད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསག་སྤྱང་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། རིགས་སད་པ་འདི་བསག་སྤྱང་
སྟོན་དུ་སོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་བན་ཡོན་བརྗོད་པ་ན་
ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྔར་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུགས་པ་སོགས་ཐ་སྣང་བྱུང་བར་ཅན་
ཀྱི་རྟགས་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སད་པར་དཔོག་། ལམ་མ་ཁྱུགས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚེས་ཐོས་པས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུགས་པ་
སོགས་ཐ་སྣང་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པར་དཔོག་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དང་ཉན་ས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང།
ཚེས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁྱེད་པ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང། རྒྱ་སྤྱང་ལས་ནི་རྒྱར་ཤེས་

༡ བ་༥༣་བ་༥་གྱུར་བའི། ༡༥༣་ན་ལ་གྱུར་བའི། ༡༥༤་ན་ལ་གྱུར་བའི།

༢ བ་༥༣་བ་༥་སྟོང་། ༡༥༣་ན་ལ་སྤང་། ༡༥༤་ན་ལ་སྤང་།

༣ བག་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༤༡། དཀོན་བཞེགས། ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས། ཚེས་བཅུ་པའི་མདོ། ༤༦༥། ༡།

ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒོ་ལྟན་གྱི། །རིགས་ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་
ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་སད་པའི་རྩིས་སུ་རྩི་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དེའི་
རྩིས་སུ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཐེག་དམན་
དུ་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་
ལམ་ལ་འཁྲིད་པར་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤིན་ཏུ་
རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་
འཁྲིད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་
ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
རྣམས་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་ལ་བྲིད་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པའི་སྤྲིག་
ལྟར་གིས་གོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དམན་
མཆོག་གི་རིམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲན་རྣམས་
ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས།
'གང་ཞིག་གཞན་མ་བཤད་པ་སྟེ། །གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །རྩི་ལྟར་ནད་པ་
སོ་སོ་ལ། །སྤྲན་པས་སྤྲན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་
ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། རིགས་སང་པའི་པན་ཡོན་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
ལ་དམིགས་པའི་སྣོ་ཡིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་དང། བཙོན་འགྲུས་སྒྲག་པར་འཕེལ་
ཏེ་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་དང། ངན་སོང་ལས་སྦྱར་དུ་ཐར་པ་སོགས་
ཀྱི་པན་ཡོན་བྱང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱར་འགྱུར་རུང་
གི་ཆོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

དུག་པ་ལ། སྦྱིར་གསུང་རབ་ལས་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་
རིགས། བྲམ་ཟེའི་རིགས། དམངས་རིགས། གདོལ་པའི་རིགས། སྦྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་
རིགས། རིགས་ལྷ། རིགས་དུག་ལ་སོགས་པ་དང། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་ལ་རིགས་སུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཀྱི་རིགས་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང།
རྒྱས་འགྱུར་ཀྱི་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད། རང་གི་རྟེན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ངི་མ་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག །དོ་བོ་ཉིད་སྦྱར་འགྱུར་རུང་དེ། རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞིག །འདུས་བྲས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྦྱར་འགྱུར་རུང། རྒྱས་འགྱུར་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་
འདིར་མ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་དེ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས། རང་རྒྱལ་
ཀྱི་དེ་དང། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དེ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ལྷ་བྱ། གསུམ་
པ་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་དེ་དང། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་

པའི་དེ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། 'དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཐོབ་སྟེང་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དང་དོན་གཅིག་། རྟེན་ལ་བརྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་སྤར་བཞིན་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡོད་
དོ། །བདུན་པ་ལ། སྒྲིབ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་
རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ས་
མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་དང། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་
ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་
ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། རིགས་སད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་དམིགས་
ལ་བཞི་ཡོད་དེ་སྤར་བཞིན་ནོ། །

བརྒྱུད་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་དུ་མར་གསུངས་ཏེ། བྱང་
སར།^༡ རིགས་དེ་ནི་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྲ། སྟོན་པ་དང། རྒྱ་དང། རྟེན་དང། ཉེར་གནས་
དང། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང། གནས་ཞེས་ཀྱང་བྲའོ། ཞེས་གསུངས།

དགུ་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་ན་འཕགས་
པའི་རིགས་ཞེས་བྲའོ། རྟེན་ཡང་ས་མཆོམས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཞེས། ལྷ་པ་

༡ བ་༤༦་བ་༩་གཉིས་པ་ནི། ༡༥༦་ན་༩་གཉིས་པ་ནི། ༡༥༥་བ་༥་གཉིས་པ་ལ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་
དང། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟེན་ས་སྟོན་དུ་སོང་
པའི་བྱང་སེམས་སྒྲིབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།

༢ བ་༤༦་བ་༥་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་། ༡༥༦་ན་༥་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་༡༥༥་བ་༩་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་།

༣ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུངས། ༥་༣། སེམས་ཅན་མེ། འཕགས་པ་ཐོགས་ཐེང། བྱང་ས། ༥༥་༣། ༣།

མཐོང་ལམ། རྒྱག་པ་སྒྲོམ་ལམ། བདུན་པ་དང་དགུ་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྲལ་བ་དང་
བྲལ་བའི་ཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ས་འོད་བྱེད་པ་ནས་ས་རྒྱག་པའི་བར་རོ། །བརྒྱ་པ་
ནི་ས་བདུན་པའོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་བར་རོ། །བརྒྱ་
གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའོ། །བརྒྱ་གསུམ་པ་ནི་
ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་དོན་རྒྱ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང། གཞན་དུ་
བཤད་པ་མང་དུ་སྤང་ཡང། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་
བར་རང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱག་གི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སྤྱི་ལྟར་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ས་བརྒྱ་ཀ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་བདུན་ཅི་རིགས་པར་དེ་
དག་གི་ཁྲད་ཆོས་སུ་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་རང་དོན་དང་། ལམ་གྱི་ཁྲད་ཆོས་དང།
གཞན་དོན་དང་གསུམ་ལམ། དང་པོ་ལ་ཡང། གཉེན་པོའི་སྦྱབ་པ་དང། སྤོང་བའི་སྦྱབ་
པ་གཉིས་ནི། གཉེན་པོ་སྤྱིད་པ་དང། སྤང་བྱ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་
གཏུགས་པ་ནི་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་གཉིས་ཚོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་བཅེར་བཅས་པའི་སྦྱབ་པ་ནི་ཁྲད་པར་དུ་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྦྱབ་པ་ནི་ཁྲད་པར་དུ་བྲས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཞན་དོན་གོ་རིམས་ནི་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཡེ་
ཤེས་རྩ་ལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཞེས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་བྲེང་བར་བཤད་དོ། །

གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་སློབ་དཔོན་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ། ༡༩༥། ༦།

༢ བ་༤༥ན་མ་སྤོང་། ༩༤༤བ་མ་སྤོང་། ༡༩༤༤བ་མ་སྤོང་།

གནས་ཤིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བཞུགས་ཆོས་
སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཞུགས་
ཆོས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་
དུག །གཉིན་པོའི་སྐྱབ་པ། སྤོང་བའི་སྐྱབ་པ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་སྐྱབ་པ།
ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཅུ་བཅས་པའི་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱབ་པ། གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་རྩོམ་པ་མི་མངའ་
བར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་པ་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ།

དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང།

ལྷེས་དགོངས་ཀྱི་མདོ་བཤད་པ་དང། དང་པོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྷན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ།
དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ། དོན་
གཞན་ལ། དུས་གཞན་ལ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱ་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་
དུས་གཞན་དང། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམས་བཞེས་ཤིང་།
ལྷ། ཞེས་གསུངས།

དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་
སངས་རྒྱས་རྣམས་གཞིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། མཉམ་པ་ཉིད་

གསུམ་ནི། མཛོད་ལས། ཁྱིམ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་དང་ནི། ཆོས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་
དོན་སྦྱོང་བས། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྦྱ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་སྦྱ་པོང་ཆད་ཀྱིས་
མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གཉིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཁྱིམ་དང་མ་
ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། བྱམ་ཟེ་གཙང་སྦྱ་ཅན་གཉིས་དང་། ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་
བཅས་བཅོམ་ན། མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ།

གསུམ་པ་ནི། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་དོར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བའི་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་པ་
ཅམ་གྱིས་དེར་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ།

བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་དོར་སྦྱིན་པ་
ལ་སྤྲད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་བཛོད་པ་ལྟར་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་པ་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་སྦྱ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁས་ཁྲུང་དུ་མི་
རུང་བའི་མདོ། ལྷེས་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞུག་པ་ལ། མཆན་
ཉིད་ལ། གཉེན་པོ་ལ། བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་དང་བཞི་ཡོད་དེ།
མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། གཞུག་པ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། མཆན་ཉིད་ལྷེས་པོར་
དགོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལྷེས་པོར་
དགོངས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི། གཞན་སྤེ་དང་རང་སྤེ་འགའ་ཞིག་བསྐྱར་བ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ།

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩ མཛོན་བ་ཀྱུ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅན། ༥༣། ༡
༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩ མདོ་སྤེ་ས། སྦྱོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཆེད་དུ་བཛོད་པའི་ཆོས་ས། ༥༠༩། ༩།
༣ བ་༥༤ན་༡་བསད། ༩་༤་བ་༡་བསད། ༡༡་༥་པོ་ན་༥་གསད།
༤ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༤༤༡། ༡༥།

འཕྲུང་པོ་ལྷ་ནི་ཁྱུང་ཡིན་ལ། ཁྱུང་འབྱེད་བ་ཡི་གང་ཟག་ཡོད། ཉག་གས་མི་ཉག་
བརྩོད་མི་བྱ། ཁྱེས་གསུངས་བ་ལྟ་བུ།

གཉིས་བ་ནི། དགོངས་འབྱེད་ལས།¹ མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཅིང་ཀྱི་བྱུང་བར་གསལ་བར་བྱེ་ནས་གསུངས་བ་ལྟ་བུ།

གསུམ་བ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བདེ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།² སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་
བརྟམ་བ་དང། ཁེ་ལོ་ཅུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང། འ་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་བ་
དང། འབྱོད་དང་མ་དེས་ལྷོག་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་སྟེ། དེ་ཡི་
གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། ཁྱེས་གསུངས།

དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟམ་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་བ་ནི། མཉམ་བ་ཉིད་
ལ་དགོངས་བ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོགས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟམ་པའི་གཉེན་པོར་
གསུངས་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་ད་གཞོད་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཉོགས་
བ་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་བ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟམ་པའི་གཉེན་
པོར་གསུངས་བ་ནི། སངས་མཉམ་པའི་བསད་བྱ་ཞིང། ཁྱེས་སོགས་ལྟ་བུ། དེའི་དོན་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་མཆོག་འཛིན་གཉིས། ཟག་
བཅས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་བྱུག་མ་ལུས་བ་སྤངས་ན་དམ་བ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་པའོ། ཁེ་
ལོའི་གཉེན་པོར་གསུངས་བ་ནི་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་བ་ལྟ་བུ། ཅུང་ཟད་ཆོག་

1 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 60 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འབྱེད་ལ་དུ་མདོ་རྩངས་པ་ལས། 207 །

2 བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 64 བདེ་སྤེའི་ཙུ་སྟོན་བ་བཅོས་ལྷན་འདས། དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་མདོ། 34 །

3 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 20 སེམས་ཅན་ལ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། བདེ་སྤེའི་རྒྱན། 107 །

4 བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 24 བདེ་སྤེའི་སྟེ་སྟོན་བ་བཅོས་ལྷན་འདས། ཆོད་དུ་བརྩོད་པའི་ཆོས་ལ། 207 །

འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ། ང་
རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ལའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བརྟེན་
པ་ལྟ་བུ། འདོད་ཆགས་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གི་
བསྐྱུགས་པ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ། འབྱོད་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་མ་སྦྱིས་དག་
ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དད་ཅིང་མོས་ན་མཆམས་མེད་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལས་གྱི་སྦྱིབ་
པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྤྲོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། མ་དེས་པ་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོར་
གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རིགས་མ་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཐེག་དམན་
ལ་སྦྱང་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ནི། རབ་རྟུ་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ཉོན་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།^༡ སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་
པ་འཛོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་རྣམ་གཤེད་གི་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་
པ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
བསྐྱབ་པ། ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་སྤྱད་གྱི་ངལ་བས་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་
དང་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲང་དུ་མི་རྩུང་བའི་མདོ་གང་རྩུང་དུ་དམིགས་པ། དང་དོན་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ས། ༥༦ མེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟུས། ༥༠། ༡༥

གྱི་མདོའི་མཆོན་ཉིད། རོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཅིང་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་བྱང་བའི་མདོ། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཆོན་ཉིད། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་ལྗེས་དགོངས་གྱི་མདོ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དོན་ནི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་སྟེ། རྩོམ་ཐོབ་ཏུ་བྱང་ངེས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་རྩོམ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཤམ་ཉེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་རྩོད་སྟོང་བསྟན་ན་བསྟན་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རིགས་ཅན་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་དང། རིགས་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། རྩི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞེ་ག། །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་གནས་པའི་བྱིད། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱི་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། འདོད་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་

༡ བ་༥༡་ན་ ༣་དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། རྩི་བཅས། ༡༩༤་བ་ ༩་དང་མཐུན། ༡༩༤་བ་ ༩་དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཅན་གསུངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱིད་ཉེ། རྩི་བཅས།

མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཅན་གསུམ་ག་དེ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཙོང་པ་
སྟོན་པ་ལ། བཤམ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་མེད་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ན། འོ་ན་
ནི་དེའི་ཆེ་དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
ནོ་སྟེ་པའི་སྤྱི་བོ་སྟོང་མན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུས་ནས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་གས་
སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་རིགས་
གསུམ་གྱི་ཐ་སྣང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་བའི་ཙོང་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རིགས་
ནི་ཐ་དད་རྩང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཆོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙོང་པ་སྤྱི་བོ་གཉིས་ཀ་
བསྟན་ཏེ། དེས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དེ་ལ་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན། དེ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་ལ། དོན་ཐོབ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལན་དངོས་དང། འཛིག་རྟེན་ལ་
གྲགས་པའི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་རྩི་བཅས་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་བཞག་པ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། རྩི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གནས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཞེར་ཕྱིན་པ། རྩི་བདེན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༣༩། ༩།

༢ བ་༥༡་བ་༡་རིགས་གསུམ་གྱི། ༥་༥༡་ན་༣་རིགས་གསུམ་གྱི། ༡༡༩། ༥༣་༤་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི།

སྐབས་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྩི་བཙས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་
གསུམ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་དཔེགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་རང་རང་གི་འཕགས་པའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་རྩི་བཙས་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་མིང་གི་ཐ་
སྟངས་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱབ་
པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
དབྱིངས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།^༡ རྩི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དཔེགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུའི་ངོ་འོར་ནས་པར་འཛོག་པའི་སྟོན་པ་རིགས་ཉིད་
དུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང། ཉི་སྒྲུང་ལས།^༢ རྩི་ལྟར་འཕགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་དེས་ན་
འདིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་འཆོལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྐྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལན་སྤྲ་མ་དེར་མ་ཐད། གོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ལན་གྲང་ཡོད་
དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་དག་གིས་^༣ ལན་གཞན་དུ།

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༩། ༡༠།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཤེར་ཕྱིན་ཀ། །འཕགས་པ་སྟོལ་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་། ༡༣༢། ༡༠།

༣ བ་༤༩་ན་༡་དངགས་ཀྱིས། ༥་༤༣་བ་༣་དག་གིས། ༡༡་༤༠་ན་༣་དག་གིས།

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འབྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉ། རྟོགས་བྱ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་འབྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། 'བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཉེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། རེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཐད་དེ། དེའི་བརྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་བྱང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉེར་ལེན་འཛིན་པ་གཅིག་ལས་བྱུང་ཅིང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མེ་ལྷེ་གཅིག་གིས་སོ་ལེགས་པར་བཏང་བའི་རྒྱུ་ལས་རྣམས་ངོ་བོ་མི་འབྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་བྱུང་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་སྤང་ཅི་དང་། ལི་ཁ་ར་དང་། ཞོའི་སྒོ་དབྱེད་པའི་ཆེ་བཅུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། སྤང་ཅིའི་བྱུང་པ། ལི་ཁ་རའི་བྱུང་པ། ཞོའི་བྱུང་པ་ཞེས་ཐ་དད་པར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། 'དཔེར་ན་འཛིན་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་བྱུང་ཅིང་མེ་ལྷེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་རྟེན་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་སྤང་ཅི'

༡ བ་༤༩ན་ན་བརྟེན། ༡་༤༡་བ་པ་བརྟེན། ༡་༥༠ན་པ་རྟེན།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོ་བ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༡༥།

དང་མི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཚོས་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཐ་དད་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག་ཤིགས་ཅ་འགྲེལ་ནམས་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ཡིན། ཟེར་
ན་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཞི་འཚོ་^༡ ཡབ་སྐུས་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབྱེ་
མ་པ་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་
ལྷོག་ལས། ^༢ རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་ལྟར་སློབ་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་
བདག་འཇིན་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་འོང་ཡང་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་གྲོགས་
མེད་པར་བདེན་འཇིན་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་འོང་ཞེས་བཞེད་
དགོས་པས། ཤེས་སློབ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ཉན་རང་ལ་སྲིད་ཀྱང་ས་
བོན་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པར་སྤྲོད་གོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ^༣ ཉན་
ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་
པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཤེས་སློབ་གཟུང་རྟོག་མེད་པར་

༡ བ་ལྟ་ན་ཉ་བརྟེན། ༡་ལྟ་ན་ཉ་བརྟེན། ༡་ལྟ་ན་ཉ་བརྟེན།

༢ བ་ལྟ་ན་ཉ་བརྟེན། ༡་ལྟ་ན་ཉ་བརྟེན། ༡་ལྟ་ན་ཉ་བརྟེན།

༣ སྤྲོ་འགྱུར་དཔར་མ། གསུང་འགྱུར་མ། ཇི་ཅོང་ཁ་བ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༩༦༡ བ།

༤ སྤྲོ་འགྱུར་དཔར་མ། གསུང་འགྱུར་མ། རྒྱལ་ཚབ་ཇི། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱུ། ༡༩༦༡ མ།

ཁས་ལེན་པར་ཐལ་བ་དང། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་མེད་པར་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ་བ་དང། འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱབ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
དེ་ཐལ་འགྲུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། ¹འཛིན་པ་མི་སྟོང་བ་ནི་
དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐེག་པ་
འབྲིང་པོའི་དགྲ་བོའི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་འདི་ངེས་པར་མི་དགོས་པའི་
དོན་ནོ། །ཞེས་དང། ²རང་སངས་རྒྱལ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་སྲིད་པར་བཞེད་
པ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་སྟེ།
འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་རིགས་སུ་
འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ³འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྤྲད་དུ་ལོ། །ཞེས་རྗེ་ཨེ་གཙོད་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་དང།
རྣམ་བཤད་ལས། ⁴ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན། འཕགས་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱབ་པར་ཐལ།

1 ལྟ་འབྲུམ་དཔར་ན། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆོབ་མེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ། 343 ན།

2 ལྟ་འབྲུམ་དཔར་ན། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆོབ་མེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ། 343 ན།

3 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྲུན་ན། 34 ཤེས་རབ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི། སྟོན་པ་བཙུག་པུན་འདས། རྗེ་ཨེ་གཙོད་པ། 343 ན། 94

4 ལྟ་འབྲུམ་དཔར་ན། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆོབ་མེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱུ། 343 ན། 94

‘འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག །རིགས་ཀྱི་གཞུང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་ཐེག་དམན་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱེད་པར་བཞེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་ལྷོ་ཀ་ལས།^༡ འོ་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེས་པར་གཏན་ལ་འབབ་བ་ཞིག་དང། ཉན་རང་དུ་ལྟོང་བ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པ་ནི་དབྱ་མ་པ་གཉིས་ཀས་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྲ་བ་དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོམ་པས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ། དེ་ལྟར་མཛོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་གྲང་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མཛོང་ལམ་ནས་སྟོང་བ་དང། ལྟན་སྐྱེས་སྟོམ་ལམ་ནས་གྲང་སྟོང་བར་འདོད་དགོས་པས་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་དབྱ་མ་པའི་ཐུགས་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་འདོད་དམ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་ཡང། རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས། ཞེས་དང།^༢ དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་གཅིག་གྲང་ཡོད་པས། རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་བདེན་ཞེན་སྟོང་མི་རུས་པས་མ་བྱེད་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ བཙུན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༡༩།

༢ སྤྱ་འབྲུམ་དཔར་མ། གསུང་འབྲུམ་མ། ཇི་ཅོང་ཁ་བ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༩༩༥། ༩།

༣ སྤྱ་འབྲུམ་དཔར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆོབ་ཇ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱལ། ༩༣༥། ༥།

ཁ་ཅིག ། ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་
འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས།^༡ ཐེག་པ་དམན་བར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་
ན་ཡང་རིམ་བཤད་པོས་རྒྱུད་སྒྲིལ་བར་བྱས་ནས་རིམ་བཤད་ཀྱིས་པས་སྲིད་པ་ལས་
གྲོལ་བར་མཛད། རིམ་བཤད་གསུམ་པའི་སྒྲོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བཀྲི་བར་
མཛད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་འབགས་པས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་འབྲུག། རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུག་
པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། འཛམ་བུའི་^༢ སྤྱིང་འདིར་དགོ་སྟོང་ཤུ་རེའི་བུ་
དང། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབ་གིས་གང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་སྒྲོམ་པ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉན་གཅིག་སྒྲོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་ལས་བདེན་
སྟོང་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་སྒྲོམ་པ་བསོད་ནམས་ལྟག་པའི་སྒྲོན་པ་བྱང་བར་དུ་འབགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་
མཆན་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཐེག་
དམན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འབགས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲི་
པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།^༣ མདོར་བསྐྱུ་ན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བདེ་བར་

༡ སྒྲི་འབྲུམ་དབར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་ཐེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་རྒྱལ། ༩༠། ༩།

༢ བ་༩༩་བ་༣་འཛམ་བུ། ༩༩༩་ན་༣་འཛམ་བུའི། ༡༡༩༩་ན་༥་འཛམ་བུའི།

༣ བསྐྱུར་འབྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༢༠། སེམས་ཙམ་ལ། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྒྲི་པའི་འགྲེལ་ལ། ༡༠༢། ༦། ༡༢།

གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མཛོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། བཞི་པོ་
འདི་དག་ནི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོ་སྤྱི་བོ་དང། ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་
དང། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་འཛིག་ལྟ་ལྟག་པར་འཕེལ་བའི་སོ་སྤྱི་དང་ཕྱང་སོགས་
བདེན་བྱུང་ཏུ་ཞེན་པའི་ཉན་རང་དང། དེ་ཞེག་སྤྱིང་ཉིད་སྤྱིན་པའི་སྤྱིད་དུ་མི་བྱང་བའི་
བྱང་སེམས་གསར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ རི་སྐད་
དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་
བར་ལྟར་བ་རྣམས་དང། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང། སྤྱིང་པ་
ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་^༢ བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟར་བ་རྣམས་ནི་བྱིས་བ་སོ་སའི་སྤྱི་པོ་
རྣམས་ལ་བཟོད་དེ། ཞེས་དང། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་བཟོད་དེ། ཞེས་དང། དེ་ལ་སྤྱིང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་
རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལས་
ཉམས་པ་དག་ལ་བཟོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པ་ལ་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་བཞེད་
པ་མི་འཐད་དེ། སྤར་བ་འད་པའི་ལུང་དེ་དག་དང་འགལ་ཞིང། དེ་ནི་མཆོན་མར་

༡ བསྐྱར་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༡༡ སེམས་ཅམ་སྟེ། འཕགས་པ་རྟོགས་མེད། རྒྱུད་ལྔ་མའི་འབྲེལ་བ། ༡༠༥༦། ༢༡

༢ བ་༡༠༠ན་༡གཡེང་། ༡༥༤བ་༣གཡེང་། ༡༥༤བ་༤གཡེངས།

མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རིགས་ཀྱི་དོན་བསྟུར་བྱང་སེམས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འབྲོས་ནས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་པར་
གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐབ་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རབ་འབྱེར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང། འཇིག་
རྟེན་དང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང། ཟག་པ་མེད་པ་
དང། འདུས་བྱས་དང། འདུས་མ་བྱས་དང། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང། ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་མེད་པ་དང། ཟུན་མོང་བ་དང། ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྟེ། རབ་འབྱེར་དེ་དག་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་པར་གྱུར་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐབ་པར་བྱ། བྱང་ཆེན་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་

བྱམོ། །ཞེས་དམིགས་པ་རང་གི་ངོ་མོ་བསྟན་ནས། དེ་དག་གང་ཡིན་ངེས་པའི་ལན་དུ།
བརྟུ་གཅིག་མོ་མོ་མོར་བྱེ་ནས་སྟོན་པ་ལ། ཉེ་གསོལ་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་
པའི་དགོ་བའི་ཆོས་གང་ལགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་གྲ། འབྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལུས་རྣམ་གཞག་དུ། སྦྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །དམིགས་པ་དག་དང། །ཞེས་འཆད་
ན། སྦྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་རྩེ་ས་སུ་སྦྱབ་པའི་དམིགས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཆོ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང། ཐེག་ཉི་མི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་
མཐའ་དག་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞག་པའི་སྟོན་སྟེ། སྟོ་སྦྱར་གྱི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་མཆོམས་སྦྱར་པ་ལ།^༡ རི་སྐད་བཤད་པའི་
སྦྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པའི་
དམིགས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་དགོ་སོགས་
གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡང་དགོ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༢༩། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༡༡ པ།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། སྟོན་པ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༣ པ།

ལོ་ན། དབྱེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དེར་མ་ཟད། དེ་ལ་འཛིག་ཉེན་དང་
འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
འཛིག་ཉེན་པའི་རྟོགས་པ་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། རབ་དབྱེ་དང། ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཟེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དགེ་
སོགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སྒྲོན་མ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། རེ་ཞིག་
དང་པོར་སྦྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཉིད་དང། སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
ལུས་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དགེ་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།
‘གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་འཛིག་ཉེན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་ལགས། བཙུག་
ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་འཛིག་ཉེན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། སར་ཤེས་པ་དང། ཞེས་པ་ནས། ལུས་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དག་སྟེ། དེ་
དག་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཉིད་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མི་དགེ་བ་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་འཛིག་ཉེན་
པའི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་ལགས། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། མི་དགེ་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༡༡ ༥།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་པ་དོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༣ ༥།

༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༡༡ ༥།

བ་བཙུའི་ལས་ཀྱི་ལས་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་གཙོང་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་
ཆོས་མི་དགེ་བའོ། །ཞེས་བ་ནས། འོག་པའི་ར་རྒྱལ་དག་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་
འཛིག་རྟེན་པའི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
བ་ལ།^੧ སྟོན་གཙོང་བ་ལ་སོགས་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་བ་ལུང་མ་བསྟན་སྟོན་བ་ལ།^੨ གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུང་དུ་
མ་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང། ཞེས་བ་ནས། ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དང་རྣམ་པར་
སླིན་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་བ་ལ།^੩ ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ། དེ་ལྟར་དགེ་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་བ་
དེའི་འོག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་བ་དང། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཟུང་
བཞིར་བྱེ་ནས་རྩ་བའི་གངས་བཞིན་དུ་འཆད་དོ། །ཞེས་འཆད་བ་ལ།^੪ དེའི་འོག་ཏུ་དེ་
དག་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་བ་ལ་སོགས་བ་རྣམ་བ་གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་

੧ བ་੧੦੧་ན་༤་མི་དགེ་བཙུའི། ༥་੧੦੧་ན་༡་མི་དགེ་བ་བཙུའི། ༧་༡༤༤་བ་༣་མི་དགེ་བ་བཙུའི།
੨ བ་੧੦੧་ན་༤་འདི་ནི། ༥་੧੦੧་ན་༡་དེ་ནི། ༧་༡༤༤་བ་༤་དེ་ནི།
੩ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩་༣་༣། ༥།
༤ བཀའ་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཉི་ཁྲི་༧༧། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༡༧། ༡༣།
༥ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩་༣་༣། ༥།
༦ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩་༣་༣། ༥།

ལྷག་མ་རྣམས་ཉེ་གངས་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ། འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
'གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང། ཞེས་བ་ནས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་
དང། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང། ཞེས་
དང།^༡ གྱིས་པའི་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ལ། 'གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང། ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཆོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་
འདོད་དང་། ཞེས་དང། 'འཕགས་པའི་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་
གཏན་བཞི་དང། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཐག་བཅས་སྟོན་པ་ལ། 'གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༩༡༡། ༩༠།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་པ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༣། ༩།

༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༩༡༡། ༩།

༤ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་པ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༣། ༡༠།

༥ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༩། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༩༡༡། ༢།

ཕུང་པོ་ལྔ་དང། སྦྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་དང། བསམ་གཏན་
བཞི་དང། ཆད་མེད་པ་བཞི་དང། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་བཞི་སྟེ།
དེ་དག་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། ཟག་བཅས། ཞེས་དང། ¹བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཟག་མེད་སྟོན་པ་ལ། ²གསོལ་པ། བཙེ་མ་ལྟན་འདས་ཟག་པ་མ་
མཆིས་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཙེ་མ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། དྲན་པ་ཉེ་
བར་བཞག་པ་བཞི་དང། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་
ཀྱི་བར་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
ལ། ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང། །ཞེས་དང། ³དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་
པ་བཞི་དང། ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་འདུས་བྱས་སྟོན་པ་ལ། ⁴གསོལ་པ། བཙེ་མ་ལྟན་འདས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
ཆོས་གང་ལགས། བཙེ་མ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་
ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་དང། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། གང་དག་འདུས་བྱས། ཞེས་དང། ⁵རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་པ་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། 14། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 433། 111
2 བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། 46། ཉེ་ཁྱི་གླ། རྫོན་པ་བཙེ་མ་ལྟན་འདས། ཉེ་ཁྱི། 111། 113
3 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། 14། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 433། 113
4 བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། 46། ཉེ་ཁྱི་གླ། རྫོན་པ་བཙེ་མ་ལྟན་འདས། ཉེ་ཁྱི། 111། 113
5 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། 14། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 433། 113

འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

དྲུག་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོན་པ་ལ། ཁ་སོལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདུས་མ་
བྱས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ལ་སྐྱེ་བ་
མེད་ཅིང། འདིག་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་མངོན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་
ནས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས། ཞེས་དང། རྒྱ་ལ་མི་
སྟོས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང། ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་སྤྱན་མོང་བ་སྟོན་པ་ལ། ཁ་སོལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱན་མོང་གི་
ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ལ། རབ་འབྱོར་བསམ་གཏན་
བཞི་དང། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོང་མ་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང། མངོན་པར་ཤེས་པ་
ལྟ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་སྤྱན་མོང་གི་ཆོས་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོབ་མ་སྤྱན་མོང་ཆོས་རྣམས་
དང། ཞེས་དང། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་བསམ་
གཏན་བཞི་དང། ཞེས་གསུངས།

བརྒྱད་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ། ཁ་སོལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་མེ་ཀུ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༩༧། ༡།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༣། ༡༩།

༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་མེ་ཀུ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༩༧། ༡༡།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༣། ༡༩།

༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་མེ་ཀུ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༩༧། ༩༡།

པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྟོབས་བཙུང་དང། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱན་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཆགས་པར་མི་བྱ་ཞིང། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གང་དག་སྤྱབ་པའི་སྤྱན་མོང་
མིན། ཞེས་དང། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་
ཆོས་ཅན་སྟོབས་བཙུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་དམིགས་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༡ དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པས་ན། ཞེས་
གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་
བཞིན། རི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་སྦྱོ་འདོགས་
གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི། ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་དམིགས་པའི་མཆོད་ཉིད། དེའི་
དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དེས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་བསྟན་པ་གསུམ་དང། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་བརྒྱད་ཡོད།

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༣། ༡༥།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༣། ༡༦།

གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བསྟན་པ་གསུམ་པ་འད་པ་དང།

ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པ་འད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ཏུ་བསྟན་པ་གང་
ཞིག །རྣམ་སྤྱོད་དཀར་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟར་
འཛིན་ཉེན་པོའི་དགེ་བ་དང། འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་
གང་ཞིག །རྣམ་སྤྱོད་གནག་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ། མི་དགེ་བའི་
མཆོན་ཉིད། ཆོས་གང་ཞིག །དགེ་མི་དགེ་གང་ཏུ་ཡང་ལུང་ཏུ་བསྟན་ཏུ་མེད་པས་རབ་
ཏུ་སྤྱེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད།

ཁ་ཅིག །ལུང་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རང་འབྲས་རྣམ་སྤྱོད་བདེ་བ་འབྱིན་གྱིས།
དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་འབྲས་རྣམ་སྤྱོད་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་འབྱིན་གྱིས།
མི་དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད། སྒྲིང་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཆོས། ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།

དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་སྤྱོད་གྱི་རྒྱ་ལ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་སྤྱོད་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང། །དགེ་བ་ཟག་
བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག །ཁ་ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་བས་
བསྐྱས་པའི་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་རྒྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའོ། ཟག་བཅས་སུ་གྱུར་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༩ མཛོན་པ་ཀྱུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མཛོད་ཅ་ག ༡༣། ༥།

༢ བ་༡༠༣་བ་༡་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག །ཁ་ཁྱབ་སྟེ། ༩༡༠༤ན་༣་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག །ཁ་ཁྱབ་སྟེ། ༡༡༤༥་ན་༣་ཕྱིར་ན་ཁ་ཁྱབ་སྟེ།

པའི་དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་བཤམས་པས་
འདག་པར་ངེས་པའི་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ལས་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་
གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། འཛིག་ལྟ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།^༡ བོང་
མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་དང། འདོད་ན་འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བ་དང། །མཐར་
འཛིན་ལྟ་ཅིག་མ་རིག་པ། །ལྟག་མ་རྣམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་
ལས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་^༢ ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སྐྱེས་སུ་དམ་པས་སྦང་བྱར་འོས་བ་དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེས་དོར་བྱར་
འོས་བ་མི་དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁམས་བོང་གི་སས་བསྟུས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཛོད་ལས། བོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ཞེས་བསྟན་ནས་འཛིག་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱེས་སུ་དམ་པས་སྦང་བྱ་དང། དེས་

༡ བ་༡༠་ན་བ་༡་དེ་ལ་གཉིས་སུ། ༡་༡༠་ན་ན་༥་དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ། ༡་༡༤་པ་ན་༥་དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥་ལ། མཛོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣་༥། ༡་ལ།

༣ བ་༡༠་ན་བ་༥་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ། ༡་༡༠་ན་བ་༡་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ། ༡་༡༤་པ་བ་༡་བདེ་བ།

༤ བ་༡༠་ན་བ་༤་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། ༡་༡༠་ན་བ་༣་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀྱི་དེ་མི་འཐད་དེ། ༡་༡༤་པ་བ་༣་ཕྱིར་དང། འཁོར་བའི་སྐྱེ་
བ།

དོར་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཞན་
དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་།

གཉིས་པ་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་ཤིང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་
འདྲིས་པའི་¹རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ། འཛིག་རྟེན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྡ་ལྟ་བུ། ཟག་མེད་གང་ཞིག་ རོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་མཆོན་ཉིད། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ལྟ་བུ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་བྱུང་ཞིང་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ།
ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྡ་ལྟ་བུ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྟེ་
བ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ལམ་བཤེན་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ། འདུས་
བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་སྐྱེས་པ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ།
སྤྱན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བསམ་གཏན་བཞི་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སུ་
གནས་པ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ལྟོབས་བཅུ་ལྟ་བུ།

བཞི་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རྩེ་ལྟར་
དམིགས་ཤིང་། དམིགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བདག་གི་

༡ བ་༡༠༣་བ་༡་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཏ་༡༠༣་བ་༡་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཀ་༡༤༡་བ་༡་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།

༢ བ་༡༠༤་ན་༡་འདྲིས་པའི། ཏ་༡༠༣་བ་༡་འདྲིས་པའི། ཀ་༡༤༡་བ་༡་འདྲིས་པའི།

སྒྲུང་བྱ་དང། རྟོག་བྱ་དང། བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྟམ་པའི་སྒོ་
སྤྱི་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བྱ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་དང་ཕྱིས་སྒྲུང་བྱ་
གང་སྟམ་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་
སེམས། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྒྲུང་བྱ་རེ་ཞིག་པ་སྟེ།
ཕྱི་མ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྒྲུང་བྱ་གཏན་དུ་བཏོ་སྟམ་དུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་
སེམས། དེ་ནས་ཟག་མེད་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྟམ་པས་འདུས་བྱས་ཀྱིན་
རྩི་བ་བདེན་པ་དང། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སེམས། དེ་ནས་
འདུས་བྱས་བཞག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བྱ་སྤྱན་མོང་
དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐབ་
པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་
ལུང་པོ་ལྔ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་
ཀྱི་ལུང་པོ་ལྔ། ཟག་མེད་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། འདུས་བྱས་ལམ་བདེན།
འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན། སྤྱན་མོང་བ་བསམ་གཏན་བཞི། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
སྟོབས་བཙུན་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༡ བ་༡༠༩་བ་༣་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི། ༡༠༩་ན་༦་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི། ༡༡༤་བ་༤་འཛིན་
རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི།

གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ།

མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་དུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས།¹ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཞེས་བགྱི་བ་གང་ལ་བརྗོད་པ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱང་པོ་ཆེན་པོ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྐྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྒྱལ་གཞག་² ཏུ། དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །ཞེས་འཆད་ན། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྐྱོར་བ་ལ།³ དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སློན་སྐྱོད་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 36། ཉི་ཁྱི་ཀ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩72། 4།

2 བ་70༩་བ་2་བཞག །570༩་བ་3་བཞག །7341་བ་4་བཞག །

3 བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 49ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྤོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། 333། 74།

དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། ¹རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་འདི་སྒྲོ་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་འཆད་པ་
ལ། ² དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྷན་པས་ཆེད་དུ་
བྱ་བ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ³མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སེམས་
ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དང། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་འདི་དག་མི་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་
གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་དང། སེམས་ཅན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་ཆེན་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སེམས་
ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང། །ཞེས་དང། ⁴ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང། ཞེས་གསུངས།

སྤོང་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ⁵ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་གང་གི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩-ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༩། ༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩-ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༩། 6།
3 བ་70༥-ན་ཅ་སེམས་པ་ཆེན་པོ། 570༩-བ་2་སེམས་ཆེན་པོ། 7144-ན་3་སེམས་ཆེན་པོ།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 86། ཉི་ཁྱི་7༡། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩72། 73
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩-ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 939། ༩།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 86། ཉི་ཁྱི་7༡། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩73། 74

ཞེས་བགྲི་བ་དེ་ལ་བདག་ཀྱང་སྒྲོབས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
ལྷ་རིའི་བྱ་དོན་གང་གི་སྒྲིབ་དུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཁྱོད་སྒྲོབས་པར་བྱས་
ཤིག་ལ། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང། སེམས་ཅན་
དུ་ལྷ་བ་དང། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་བར་དུ་བལྟ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཆེ་ཐབས་མཁས་པས་བལྟ་བའི་རྣམ་
པ་དེ་དག་སྤང་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤང་དང། ཞེས་དང། སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང། ཞེས་གསུངས།
རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ^༡ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙུག་
ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྒྲིབ་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་དོན་གང་གི་སྒྲིབ་དུ་བྱང་
ཆེན་ཞེས་བགྲི་བ་དེ་ལ་བདག་ཀྱང་སྒྲོབས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་སྒྲོབས་པ་སྐྱེད་ཅིག །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་
འདས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མི་མཉམ་པ་དང། མཉམ་པའི་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ལགས་པའི་སེམས་ཐག་པ་མ་མཆིས་
ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གང་ལགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས།
མཛོན་པར་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་དང། ཞེས་དང། ^༢ རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩-ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩། ༥།

༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་གྲུ་ སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༩༩༥། ༡༠

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩-ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩། ༥།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།

བྱང་སེམས་གང་གི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ།
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་
སེམས་ཆེན་པོ། སྤོང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་
རྒྱུ་མ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཕོ་ག་
བདེན་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
མཁེན་ལྟ་བུ། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དེས་མ་བྲལ་སྟེ། གཞན་དོན་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོར་
འཛོགས་པ་མི་འབྲང་བར་ཐལ། གཞན་དོན་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་དོན་དུ་གཉིར་
བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འབྲང་དེ། ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་
གཞན་དོན་དུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དེའི་གཙོ་བོར་བཞག་
པའི་བྱིར། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བརྟན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སེམས་ཆེན་པོ། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ།
རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། །

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་
བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀར་བའི་གནད་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པ་ཤད་སྐལ་བཟང་
ལྷ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
གོ་སྐྱབ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ། །

བཞེས་སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་སྟོན་པ་ལ།
འོ་ན། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་
དང། །ཆོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཞེས་འཆད་ན། སྐྱབ་པའི་རྟེན།
དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་བརྗོད་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་དམིགས་
ཏེ། ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་

གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིད། ཞེས་འཆད་པ་ལ།^੧ དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲུག་པ་དེའི་
བྱིད་ཆེན་སོ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྷན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཉེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས། དེའི་རང་གི་ངོ་སོ་གང་ཞེ་ན།
ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་། སྤྱིའི་ངོ་སོ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་དོན་འཆད་པ་གཉིས་ལས།
དང་སོ་ལ།

མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་།

སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ནི། ^੧ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྦྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་དང་། ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་
ནི། ^੨རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་
པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྲུག་གི་ཉེན་
ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་
གསུམ་ལས། དང་སོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིས་ལྷན་
ཆོགས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་པོ་བྲུག་ལྷན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཐེག་
ཆེན་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་བྲུག་དང་ལྷན་ཉི།
གནས་པ་ཆེ། བཙོན་པ་ཆེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ། ཉག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཆེ། བཟོད་པ་

੧ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཇ། སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༧། ༦།

੨ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཇ། སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༧། ༧།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཇ། སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༧། ༡༠།

ཆེ། དོན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་
སྟེ། རང་གཞན་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། བྱང་ཚུབ་
ཆེན་པོ་འབྲས་བུར་འབྲིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་སྤྱད་པ་སྤེལ་
ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་
བསྤེལ་སེལ་བ་དང་མན་བདེ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་
རྒྱན་ལས། 'གནས་རྩོམ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་དག་ཉིད། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཉག་ཏུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་པ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་
སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་མཐེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། མཐེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་
ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད། པར་ཕྱིན་དུག་ལྷན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་
པས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཡིན་
ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་ཆ་
ནས་བསྟན། བར་པ་བཞིར་སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་མཐེན་པ་ཡུལ་གྱི་

སྐྱབ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙོ་བོར་པར་ཕྱིན་ཐུག་གི་ཐོག་ཆ་ནས་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར། སྦྱིར་དགེ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་ཐོག་ཆ་ནས་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོ་སྐྱབ་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྐབས་དང་པོའི་
གཞུང་དང་སྐབས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཐུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ཆ་ནས་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཞིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱབ་
པ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནས་སུ་
གཙོ་བོར་པར་ཕྱིན་ཐུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ཆ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྐབས་བཞི་པར། སངས་རྒྱལ་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་
ཡུལ་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཞེས་དང་། ལྷ་པར། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། ཞེས་
སོགས་དང་། ཐུག་པར། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བདུན་
པར། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་
སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་མཆོད་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རོང་རྒྱུག་པས། མཆོད་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་སྐྱབ་པ། མཆོད་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། སྦྱིན་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་
སྦྱོད་པའི་སྐྱབ་པ། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། མཆོད་གསུམ་ཉམས་
ལེན་གྱི་བྱ་བ་ནི་ལྷ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། སྦྱོར་བཞི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྦྱོད་པའི་

ཉམས་ལེན་ཡིན། ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་སྐབས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་སྤྱིན་སོགས་
སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱབ་པ་ལ་བྱེད་དམ། གཏན་ལ་འབབ་པའི་སྤྱིན་སོགས་བསམ་
བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲིས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན།
མཁུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྦྱབ་པ་འདི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱབ་པར་འགྱུར་
བས། དེ་རང་གི་དོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་སྤྱིན་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོར་བའི་
སྦྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉམས་ལེན་དེ་གཉིས་
ལ་ལྟ་སྦྱོར་གཙོ་བོར་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་བྱུག་གི་མགོ་མིག་མ་དོད་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱོར། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་དོད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།
གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དོད་མ་དོད་ཀྱི་དོན་སྤྱིན་སོགས་
པར་ཕྱིན་བྱུག་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་ན། མཁུན་པ་
ཡུལ་གྱི་སྦྱབ་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་ན། གོ་སྦྱབ་ཐོབ་པས་བྱུག། གོ་སྦྱབ་ཡིན་ན། དེས་ཟིན་པས་བྱུག་
པའི་ཕྱིར། དེ་པར་ཕྱིན་བྱུག་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་ན། སྦྱོར་བཞི་སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱབ་པ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་
པས་བྱུག། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་པར་ཕྱིན་བྱུག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༡༠༨་ན་མ་འབེབས། བ་༡༠༨་ན་མ་འབེབས། ག་༣༠༡་བ་ལ་འབེབ།

༢ ག་༡༠༨་ན་ལམ་མ་ཞུགས། བ་༡༠༨་ན་ལམ་མ་ཞུགས། ག་༣༠༡་ན་ལམ་མ་ཞུགས།

ཁ་ཅིག །པར་ཕྱིན་དུག་སོ་སོར་ངེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེས་ཟེན་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་
དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་པ་བཞི་
པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྐྱོར་པ་བཞི་པོ་གང་
རུང་ཡིན་ན། སྐྱོར་པ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་གང་
རུང་དང། སྐྱོར་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ།

ཐེག་ཆེན་ལ་གོ་བགོས་པའི་གོ་སྐྱབ།

དེ་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲུག་སྐྱབ། དེ་ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་
ཆོགས་སྐྱབ། ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱབ་
པ་རང་གི་དོ་བོ་འཆད་པ་ལ།^༡ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་གང་གི་སྐད་དུ་བྱང་
ཆེན་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ལ་བདག་ཀྱང་སྟོབས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། གང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོབས་པ་སྐྱེད་ཅིག །གང་པོས་གསལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ལ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་

བགྱིལ། །ཞེས་བ་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་བ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་
ཆེན་པོ་བགོས་བ་ཞེས་བྱལ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་གང་པོས་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་བ་ལས་འཛོམས་ནས། ལྷ་རིའི་བྱ་ཅི་
ཅམ་གྱིས་ན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལུས་ནས་གཞག་ཏུ། གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་འཆད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་བ་
བཞིའི་དང་པོར་གོ་སྦྱབ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱབ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་དང་པོར་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་ལེགས་པར་བགོས་བ་གཅིག་
དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་གོ་སྦྱབ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
རྒྱལ་པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ལེགས་པར་བགོས་ཏེ་ཆས་
བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། །དེ་ལྟར་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་མཐོང་
བ་དང་སྒྲོམ་བ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་
འཇུག་པ་དང་ཆོགས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། བཙོན་འབྱུས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་གོ་ཆའི་སྦྱབ་བ་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་ནི། བདེ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་གོ་སྦྱབ་ལ་སོ་བྱུག་ཏུ་བྱེ་ནས་
འཆད་བ་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། གོ་
སྦྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་སུམ་ཅུ་སོ་བྱུག་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པའི་གོ་སྦྱབ་ནས་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སླབ་ཀྱི་བར་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་

གསུམ་པ་ལ།

དབྱེ་བ་དང་།

དོན་བསྟུན་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིན་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་བ། ལྷག་མ་དེ་
དང་མཚུངས་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིན་པའི་གོ་སླབ་བྱུག་པོ་སྤྱིན་པ་ལ། མདོ་
ལས།^༡ ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱ་རིའི་བྱ་གང་བྱང་ཆེན་ཤེས་བྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སྤྱིན་པ་
གང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་དག་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་
ལ་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་
སྤྱན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་མི་
བྱེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་ཆེ། བྱང་ཆེན་ཤེས་བྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་
བགོས་པར་ཤེས་པར་བྱཏོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་པ་སོགས་། ཞེས་སོགས་དང་།^༢
ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྤོང་བ་དང་། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྤྱན་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་བཟོད་པ་དང་།
འདུན་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ལྷན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྤྱོད་པ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་།

༡ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༢༩། ཉི་ཁྱི་ཀ། སྤྱིན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༣༡། ༡༧།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༧༡། ཤེས་བྱི་ཟ། སྤྱོད་པ་དོན་སེང་གི་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༣༩། ༡༣།

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་སྐབ་དུག་སྟོན་པ་ལ།^༡ ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་
རིའི་བྱ་གང་བྱང་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་དང་
ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་སྦྱིན་པ་གང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་ནས་^༢ ཐམས་ཅད་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྐུ་མོང་དུ་བྱས་ཤིང། ཞེས་པ་ནས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།^༣ དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བར་
བྱེད། ཅེས་གསུངས། བཟོད་པའི་གོ་སྐབ་དུག་སྟོན་པ་ལ།^༤ ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
གང་བྱང་ཆེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་ཅིང། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་
ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་
བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།^༥ བཟོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས།

བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་སྐབ་དུག་སྟོན་པ་ལ།^༦ ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གང་

༡ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༣༩། ༡༥།

༢ ཀ། ༡༠༩་བ་༡་དེ་ནས། བ་༡༠༩་བ་༣་དེ་ནས། ཀ། ༣༠༣་བ་༩་དེ་དག།

༣ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༣།

༤ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༣༦། ༡༥།

༥ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༣།

༦ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༣༥། ༣༠།

བྱང་ཆེན་བཙུན་འབྲུག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་ཅིང་ ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁུན་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་
བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་
ལྟར་བཙུན་འབྲུག་གི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་པ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། ¹བཙུན་འབྲུག་ཙོས། ཞེས་གསུངས།

བསམ་གཏན་གྱི་གོ་སླབ་དུག་སྟོན་པ་ལ། ² ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གང་
བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོང་ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁུན་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་སྦྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་དེ་
ལྟར་སྟོང་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ³བསམ་
གཏན་སླབ། ཅས་གསུངས།

ཤེས་རབ་གྱི་གོ་སླབ་དུག་སྟོན་པ་ལ། ⁴ ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གང་བྱང་
ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོང་ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་
རེ་རེ་ལ་གནས་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།

1 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༩།
2 བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུན་ལདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༩། ༩།
3 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༩།
4 བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུན་ལདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༩། ༩།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།^༡ ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།^༢ དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པས་སོ་
སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱས་པས་ན། རྒྱལ་ཚན་རྒྱལ་གི་ནམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་རྒྱལ་
ཡིན་མོད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ཚོས་མ་བྱུན་པའི་ཕྱིར་གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་ནམ་པ་
རྒྱལ་གོ་ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། གངས་ངེས་པ། གོ་རིམས་ངེས་པ།
སྦྱབ་པའི་ཚུལ། སྦྱབ་པའི་འབྲས་བྱ། སྦྱ་བཤད་པ། ཞར་བྱུང་བསྐྱ་བ་དངོས་གཞི་^༣
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་པར་སྦྱིན་རྒྱལ་རྒྱལ་
ཚང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་
ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་ལྷན་འབྱོར། གོ་སྦྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

ཁ་ཅིག །སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་རྒྱལ་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསམ་པའི་
བཅོམ་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ལྷན་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བའི་བཅོམ་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་
རྒྱལ་རྒྱལ་ཚང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་
དཔའི་ལྷན་འབྱོར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་ཉིད་རྟོགས་མ་སྦྱོར་བའི་བྱང་སེམས་

༡ བསྐྱེད་འཕྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༥།

༢ བསྐྱེད་འཕྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༥།

༣ ག་༡༠༩ན་༥་བསྐྱ་བ་དངོས་གཞི། བ་༡༠༩ན་༦་བསྐྱ་བ་དངོས་གཞི། ༡༡༣༠༥་བ་༩་བསྐྱ་དངོས་གཞི།

ཆོག་ལས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་སྤྱིན་པའི་སྤྱིན་པའི་གོ་སྐབས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཀྱི་བར་སོ་བྱུག་ཡོད་དེ། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོག་ལས་ལམ་ནས་
རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིན་སོགས་བྱུག་ཡོད་ལ། གཏོང་བའི་སེམས་པ། སྤྱིན་པའི་
ངོ་བོ། དེ་ལ་རྟེན་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཟང་
ཟེང་གི་སྤྱིན་པ། རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱིན་པ་དང། དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་མི་འཛིགས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། དེས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྤྱིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྗན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་
འཛོམས་པར་བྱས་པ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཟེན་པ། བྱེད་ལས་གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང།
སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྗན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ལྗན། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། སེམས་ཅན་སྤྱིན་བྱེད་རྣམ་པ་
གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་ཉེས་སྤྱོད་སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་

༡ བསྐྱར་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་ལ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༤༡༡༥།

༢ ༡༡༠༩་བ་ཅ་དཔལ། བ་༡༠༩་བ་༩་དཔལ། ༡༡༣༠༥་ན་ཅ་ལ།

ཁྲིམས་གསུམ་ཡོད། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། བྱང་
ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་འཆལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་བྱེད།
གྲོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པ། བྱེད་ལས་གཞན་
ལ་ཉེར་འཆེ་སྤོང་བས་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མི་
འབྲུགས་པའི་སེམས་པ་། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྦྲུམ་པའི་
བཟོད་པ། ལྷག་བསྐལ་དང་ལེན་ཀྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་
རྒྱུ་པར་སྤྲོད། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་
གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོང་ཁྱོད་ཉམས་པར་བྱེད། གྲོགས་རྒྱུ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པ། བྱེད་ལས་གཞན་ཀྱི་གཞོད་པ་བཟོད་པའི་སྒོ་
ནས་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

དགོ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་པ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། གོ་ཆའི་བཙོན་
འགྲུས། སྤྱིར་བའི་བཙོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས། མ་ཟུམ་
པའི་བཙོན་འགྲུས་སོགས་དུ་མ་ཡོད། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བཙོན་
འགྲུས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལེ་ལོ་
འཛུམས། གྲོགས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པ། བྱེད་ལས་དགོ་བའི་
ཆོས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་ཅིང། སེམས་ཅན་རྒྱུ་པར་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་གྲོགས་བྱེད་
པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

སེམས་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་

སྒྲིམ་བྱུང་གི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། རོ་བོའི་སྒྲིམ་འཛིག་ཏེན་པ་
དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲིམ་མཐོང་
ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་
གཏན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་
གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཡེང་ཉམས་པར་བྱེད། ཕྱོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ། བྱེད་ལས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་
སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུལ་པ་^༡ བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་འདོད་
འདོད་སྒྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སློན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་རིག་པ། སློན་སོགས་དུག་གི་ཁྲམ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། ཀྱུ་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད། ཕྱོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་
ཟིན། བྱེད་ལས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་བསམ་ཀྱིས་
སྒྲོད་^༢ པའི་སྒྲིམ་སེམས་ཅན་སློན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༡༡༠ན་པ་སྒྲུལ་པ། བ་༡༡༠ན་པ་སྒྲུལ་པ། ཀ་༣༠༩ན་པ་སྒྲུལ་པ།

༢ ག་༡༡༠ན་པ་སྒྲོད། བ་༡༡༠ན་པ་སྒྲོད། ཀ་༣༠༩ན་པ་སྒྲོད།

བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ལ།

མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིན་སོགས་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་
ཏེ། དང་པོ་བཞི་ས་མངོན་མཐོ་དང། ཐ་མ་གཉིས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།^༡ ལོངས་སྟོང་དང་ལུས་སྤུངས་སྤུངས་ཆོགས་པ་
དང། །འཁོར་བཙོན་སྤུངས་སྤུངས་ཆོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་
ཉིད་མི་འགོ་དང། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་གཉིས་སྤྱུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དང་པོ་
གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་དང། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས།^༢ སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བཙོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གཞོད་བཟོད་པས་
བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
སྟོང། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སྤྱིན་
པས་ལོངས་སྟོང་གིས་མི་འཕོངས་པར་བྱེད། ལུ་ལ་ཁྲིམས་གྱིས་རྣམ་པར་མི་འཆོ།
བཟོད་པས་རྣམ་འཆོ་བཟོད། བཙོན་འགྲུས་གྱིས་གཞན་དོན་ལ་མི་སྟོ། བསམ་གཏན་
གྱིས་གཞན་དགའ་བར་བྱེད། །ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོས་ལེགས་པར་བརྗོད་པར་ངེས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༣ མི་འཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཆོ་དང། །རྣམ་འཆོ་བཟོད་
དང་བྱ་བས་མི་སྟོ་དང། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་ལི། རྩེ་བཙོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༤༡༠ ༡༢།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་ལི། རྩེ་བཙོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༤༡༠ ༡༣།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་ལི། རྩེ་བཙོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༤༡༠ ༡༤།

དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་སྤྱད་པའི་སྒྲོན་མ་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་མི་དགལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་
གྱུས། བཟོད་བཙོན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ལ་མི་སྒྲོ། བསམ་གཏན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཆོན་མར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་
མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། རབ་གྱུས་གཉིས་ལ་མི་སྒྲོ་དང་། རྣམ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཀྱི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ།
སྒྲིན་པ་ནི་མ་ཆགས་པའི་ལམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཤེད་གི་སྒྲོ་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་། བཟོད་པ་སེམས་ཅན་ལ་མི་གཞོད་པའི་ལམ་དང་། བཙོན་འགྲུས་
དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ལམ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་སྦྱིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལས། དེ་ཐོབ་རྣམ་གཤེད་སྒྲོམ་
པ་གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཞོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྦྱིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བས་
གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། ལྷ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ། བཙོན་འགྲུས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། བཙོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་

༡ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་ལ། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྤྱི་རྒྱུ། ༡༥༡ ༡༩།

༢ ག་༡༡༠་བ་༢་བསྐྱུས། བ་༡༡༡་ན་༣་བསྐྱུས། ག་༣༠༦་བ་༥་སྤྱད།

༣ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་ལ། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྤྱི་རྒྱུ། ༡༥༡ ༡།

༤ ག་༡༡༡་ན་༣་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ། བ་༡༡༡་ན་༥་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། ག་༣༠༢་ན་༥་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ།

ནས་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
'བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་བྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་
བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་
ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ལ་སྤྱིན་སོགས་དུག་གི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྤྱི་
བའི་རིམ་པ་དང། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་དང། སྤངས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོངས་སྟོང་ལ་མི་ལྟ་བར་སྤྱིན་
པ་གཏོང་བ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལོན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བཟོད།
བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བཙོན་འགྲུས་ཚོས། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ།
སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཤེས་བྱ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
གྲུབ་སྟེ། སྤྱིན་སོགས་དུག་སྤྱི་མ་རྣམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྤྲ་ཞིང་བྱི་མ་
རྣམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
'སྤྱི་མ་ལ་བཞེན་བྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱི་
བའི་ཕྱིར། །འདི་དག་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྤྱིན་སོགས་དུག་ལ་ངེ་ལྟར་
སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས།^༡ རེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང། །ཡང་སྤྱི་མི་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་ཤི། རེ་བཙོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེང་རྒྱན། ༤༧། ༣།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་ཤི། རེ་བཙོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེང་རྒྱན། ༤༧། ༡༤།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་ཤི། རེ་བཙོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེང་རྒྱན། ༤༧། ༦།

འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྩམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་
བཅོན་འབྲས་དང་། དེ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིག་ ཞེས་རབ་ཐབས་དང་
ལྷན་བ་ཡི། རེ་ལོ་ཕྱིན་བ་དུག་པོ་ལ། བརྟེན་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྟོང་། ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མཁས་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་བ་ཡང་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་
དེ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྷན་འབྲུག་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་དུག་ལྷན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་བར་དུག་པོ་དེ་ཡང་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ནི་གཏོང་བའི་སེམས་བ་རྒྱན་
ཆགས་པ། རྒྱ་མ་ཆགས་པའི་སེམས་པ། སྦྱིན་འབྲས་ལུས་ཡོངས་སྟོང་ཕྱན་སུས་
ཆོགས་པ། བྱེད་ལས་རང་གཞན་རྩེས་སུ་འཛིན་བ་དང་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པར་བྱེད་པ། སེར་སྒྲ་སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། རབ་དབྱེ་ཆོས་དང་ཐང་ཐིང་
དང་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་དང་ལྷན་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
དོན་རྣམས་གཏོང་བར་བྱེད་བ་དང་། རྩ་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་བ་དང་། ལུས་དང་
ཡོངས་སྟོང་ཕྱན་ཆོགས་དང་། གཉིས་རྩེས་འཛིན་དང་རྩོགས་བྱེད་དང་། དེ་ཡང་
སེར་སྒྲ་མེད་ལྷན་པར། ཆོས་དང་ཐང་ཐིང་མི་འཛིགས་གཏོང་། སྦྱིན་བ་དེ་འདྲར་
ཡོངས་ཞེས་ནས། མཁས་པས་ཡང་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཡན་ལག་གིས་ཐེན་
པའི་སྟོང་སེམས། རྒྱ་རེས་འབྱུང་། འབྲས་སུ་བདེ་འགྲོར་གནས་པ། བྱེད་ལས་རྟེན་
དང་ཞི་བ་དང་འཛིགས་བ་མེད་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྷན་པ།

བརྟམ་བཏགས་པ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་
དང་ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་བྱག་ལྡན་དུ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡན་ལག་བྱག་ཞི་བསམ་པས་ཟིན། །བདེ་འགྲོ་
གནས་པ་སྦྱིན་བྱེད་དང། ཉེན་དང་ཞི་དང་འཛིགས་པ་མེད། །བསོད་ནམས་ཆོགས་
དང་ལྡན་པ་དང། །བརྟམ་བཏགས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། །སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་
ཡོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འབྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྦྱབ་པར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་སྦྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འབྲུག་
པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་བྱག་ལྡན་དུ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་མ་འཁྲུགས་པའི་སེམས་པ་། རྒྱ་
སྤྱང་རྩེ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་ཐོབ་པ་འཁོན་དང་
དབྱེན་མི་མངའ་བ། བྱེད་ལས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། དཀའ་སྟབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་སོགས་དང་ལྡན་པ། གཞོད་པ་ལ་ཅི་མི་སྟུམ། ཆོས་ལ་ངེས་ཉོགས། སྟུག་
བཟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་བྱག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེ་ཉིད་ལས། མི་མཇེད་ཅི་མི་སྟུམ་ཤེས་དང། །སྤྱང་རྩེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། །པན་ཡོན་ལྡན་ཅི་ཡང་དག་བཤད། །དེ་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །དཀའ་སྟབས་
གཙོ་དང་ཀུན་དུ་ལྡན། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། །བཟོད་པ་དེ་འབྲར་ཡོངས་
ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྦྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ སེམས་ཙམ་ལི། རྩེ་བཙན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱུ། ༡༡༥། ༦།
༢ ག། ༡༡༥ རྩ་ན་མ་འཁྲུགས་པའི་སེམས་དཔལ། བ་༡༡༥ རྩ་༥ མི་འཁྲུགས་པའི་སེམས་དཔལ། ག། ༣༠༤ རྩ་༤ མི་འཁྲུགས་པའི་སེམས་པ།
༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ སེམས་ཙམ་ལི། རྩེ་བཙན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱུ། ༡༡༥། ༡༡།

དེས་བཙུན་འབྲུག་དེ་ཡང་ངོ་མོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྷན་འབྲུག་པའི་རབ་དབྱེ་
སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་བྱེད་དེ། ངོ་མོ་དག་གི་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒོ་
བའི་སེམས་པ། རྒྱ་དང་པ་དང་འདུན་པ། འབྲས་བུ་བྲན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་
འཕེལ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་སྒོར་བ། མ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། རབ་དབྱེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་གོ་ཆའི་བཙུན་འབྲུག་
སོགས་ཏེ་བྲག་ལྷན་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གྲག་ལ་ཡང་དག་
སྒོ་བ་དང་། །དད་དང་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བྲན་སོགས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བྱེད་
དང་། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་དང་། །མ་ཆགས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྷན་། །དེ་
དག་ལ་ནི་དེ་ཉམས་བདུན། །བཙུན་འབྲུག་དེ་འབྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་
ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་ངོ་མོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྷན་འབྲུག་པའི་རབ་དབྱེ་སྒྲེ་
བྲག་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ངོ་མོ་སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རྒྱ་བྲན་བཙུན་བྲང་པར་ཅན། འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ། བྱེད་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་
སོགས་ལ་དབང་དུ་སྦྱར་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྷན་པ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྒྲེ་
བྲག་ལྷན་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་པ་

༡ བཙུན་འབྲུག་དཔེ་བཙུངས། ༥༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༤༥༩། ༡༮།
༢ ག་༡༡༩་བ་༡་བསྐྱེད། བ་༡༡༩་བ་༥་སྐྱེད། ག་༣༠༩་བ་༥་སྐྱེད།
༣ ག་༡༡༩་བ་༡་སྐྱེད། བ་༡༡༩་བ་༥་སྐྱེད། ག་༣༠༩་བ་༥་བསྐྱེད།
༤ བཙུན་འབྲུག་དཔེ་བཙུངས། ༥༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༤༥༩། ༡༩།

དང། །བླ་དང་བཙུན་ལ་བརྟེན་པ། །བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང། །མངོན་
ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་
རྣམ་གསུམ། །བསམ་གཏན་དེ་འབྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྦྱབ་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྷན་འབྲུག་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་
བྱུག་ལྷན་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་དེ། །ངོ་བོ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རིག་པ། །རྒྱ་ཉིང་རེ་
འཛིན། །འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ། །བྱེད་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཆོ་བས་
འཆོ་ཞིང་ལེགས་བཤད་སྟོག་པ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་པ། །རབ་དབྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཉེ་བྱུག་ལྷན་དུ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་བྱིར་ཉེ། །དེ་ཉིད་ལས།^༡ ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། །ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དང། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་འཆོ་བ་
ལེགས་བཤད་དང། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཆོག་ཡིན་ཉེ། །དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་
གསུམ། །ཤེས་རབ་དེ་འབྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྦྱབ་པར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་སོགས་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ཡང་དམ་པ་
བྱུག་ལྷན་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་དེ། །ཉན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། །དངོས་
པོ་དམ་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོད་པ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་
དུ་སྦྱོད་པ། །ཐབས་མཁས་དམ་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་

གྱིས་ཟེན་པ། བསྐྱོད་པ་དམ་པ་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྐྱོད་པ། དག་པ་དམ་པ་སྒྲིབ་པ་དག་པར་
བྱེད་པའི་དམ་པ་དུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་དང་།
རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས།^༡ སྒྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་
མདངས་གསལ་བཙོན་པས་བརྒྱུད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྒོ་ཡིས་གྲོལ། །སྙིང་རྩེ་
བས་ནི་དོན་ཀུན་འབྲུག། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་
ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་
ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱད་པ་སྒྲུབ་པའདྲ་བ་ནི། དབུལ་བ་དོར་བས་སྒྲིན་
པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་སེལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས། །ཁོང་ཁྲོའི་གཞོད་པ་བཟོད་
པས་བཟོད་པ། །ཡོན་ཏན་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བས་བཙོན་འབྲུག། །ཡིད་དམིགས་པ་ལ་
འཛིན་པས་བསམ་གཏན། །དོན་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་
ལས།^༢ དབུལ་བ་དོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསེལ་བ་ཐོབ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བཟོད། །མཆོག་
སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་ནི། བསྐྱོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཞེར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྲིན་པ། སྒྲན་པར་སྒྲུ་
བ། གདུལ་བྱའི་དོན་སྤྱོད་པ། དོན་མཐུན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྟེའི་
རྒྱན་ལས།^༣ སྒྲིན་མཆུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྩེས་སུ་འཇུག་

༡ བསྐྱོད་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། སྒྲིན་རབས་ཤེ། །མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ༣༩༡། ༡༣།
༢ བསྐྱོད་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་ལི། རྩོམ་གྱི་ཆུ་ལ་མཆོད། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༤༧། ༡༤།
༣ བསྐྱོད་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་ལི། རྩོམ་གྱི་ཆུ་ལ་མཆོད། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༤༧། ༥།

མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང། དེའི་དོན་བསྟན་བཅོས་གིས་འབྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་བར་མད། ལྷ་རིའི་བྱ་སྐྱུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་
པོ་ཅི་ཙམ་གིས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛེག་ལྷ་བར་འཇུག་པ་ཡིན། གང་
པོས་སྐྱུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྤྱི་ན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ལ་སྟོང་ཅིང་འདོད་པས་དཔེན་སྤྱི་གཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གིས་དཔེན་པ་རྟོག་པ་དང་
དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དཔེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང། ཅི་ཡང་མེད་པའི་
སྟེ་མཆེད་དང། འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མེན་གྱི་སྟེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་

གྲ་ཀླན་བུ་འདྲིལ། བ་ཀླན་བ་ལ་འདྲིལ། །གྲ་ཀླན་བུ་མ་འདྲིལ། །

འཇུག་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་
ལ་ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
ཡང་དག་པར་འདྲེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་
སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་འཕྲོས་ཚུལ་
ནི། གོང་དུ་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདྲེག་པར་མང་དུ་གསུངས་
པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ལྟ་བུའི་བྱས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་དང་འདྲེག་པ་གང་ཞེས་
དེས་པའི་ལན་དུ། གང་པོས་མདོ་ཆོན་དང་པོ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
ཁྱི་མ་བཞི་འདྲེག་པའི་སྐས་བཤད་ནས་བསྟན། བསྟན་བཅོས་སུ་འཕྲོས་ཚུལ་ལ་ཡང་།

འོ་ན། གོ་སྐབ་ཀྱི་འཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་འཇུག་སྐབ་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གོ་བགོས་པ་ལ་
འཇུག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་
གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་དང་པོར་རང་ཉིད་གྱིས་གོ་ལེགས་པར་བགོས་པ་དེའི་རྗེས་
སུ་གཡུལ་ངོ་ལ་སློད་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ།^༡
དེ་ལྟར་གོ་བགོས་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བས། གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྐབ་ལ། ཞེས་
གསུངས།

འོ་ན་འཇུག་སྐབ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
སྦྱིན་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་བརྒྱད་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོ་

༡ ག་༡༡༣་བ་ན་དེ། བ་༡༡༤་ན་ན་དེ། ག་༣༡༠་བ་༡་ལ།

༢ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་ན། སྐབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༩།

ནས་བཤད་པ་ལ། ¹བསམ་གཏན་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས། བསྐྱུས་དོན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བཤད་པ་ལ། ²ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་གཞོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
པས་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་འཇུག་པ་དང་འདྲེག་པའི་བྱང་པར་གང་ཞེ་ན། ³ཉི་མྱང་ལས་འདི་
གཉིས་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ལ། ⁴རྒྱན་སྒྲུང་ལས་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས་
དང་པོར་ཐོབ་པ་དང། ཕྱིས་བྱང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བཤད་དོ། །འོན་འདྲེག་ལུལ་གྱི་
ཐེག་ཆེན་དེ་གང་ཞེ་ན། འདྲེག་ལུལ་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ⁵ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྐྱེན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། ⁶ །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅུ་བར། བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་སྐྱེན་སོགས་ལ། །འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འདྲེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ལ། ⁷བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

1) བསྐྱུས་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༥། 13།

2) བསྐྱུས་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༥། 14།

3) བསྐྱུས་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་ས། 60། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། འཕགས་པ་ཤོལ་སྟེ། ཉི་མྱེ་སྒྲུང་བ། 101། 15།

4) བསྐྱུས་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་ས། 61། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུང་། 102། 16།

5) བཀའ་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་ས། 86། ཉི་མྱེ་ཇ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྡན་འདས། ཉི་མྱེ། 66། 17།

6) ག་110་ན་11། བ་110་བ་11། ག་311་ན་31།

7) བསྐྱུས་འཇུག་དཔེ་བསྐྱུར་ས། 61། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། 995། 13།

གསུམ་པ་འཛིག་ལུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་
ཡང་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་པ་གྱི་ཆོས་
སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་སྟོམ་པ་དང། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། མཆོན་མ་མེད་
པ་དང། སྟོན་པ་མེད་པ་དང། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོབས་
བརྩ་དང། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང། སངས་
རྒྱུས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། ལམ་
ལ། །འབྲུག་པའི། ཞེས་སོགས་དང། འགྲེལ་བར། མཐོང་བ་དང། སྟོམ་པ་དང། མི་

བསྟན་པུར་དཔེ་བསྟན་པ་ ༥༡ བེས་ཡིན་ཁ། ལྷོ་བར་པོན་ཤེང་པོ་ བཟང་པོ། ལྷོ་ལ་བར་པོན་གསལ། ༣༣༥ ༡༥

སློབ་པ་དང། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་འཛེག་ཡུལ་གྱི་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོན་པ་ལ།^༡ ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེ་བྱམས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་
རྒྱ་ཆེན་སོར་གྱུར་ཅིང་མི་གཉིས་པ་ཆད་མེད་པ་འཁོན་མེད་པ། འགཅུ་ཆེད་པ།
ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཤར་ཕྱིན་ཏེ། ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་
དོན་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། བྱམས་ལ་སོགས་ལ། འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ཞེས་སོགས་
དང། འགྲེལ་བར།^༢ ཆད་མེད་པ་བཞི་དང། ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་འཛེག་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ལམ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༣
ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། བར་སྟོང་པ་ཉིད་
ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ན། ཞེས་པ་ནས། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ནི་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། དམིགས་པ་མེད་དང་
ལྷན་པ་དང། འཇུག་པའི། ཞེས་སོགས་དང། འགྲེལ་བར།^༤ མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་
པ་དང། ཞེས་གསུངས།

ཇུག་པ་འཛེག་ཡུལ་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་ལམ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༥ ལྷ་རིའི་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༩། ༡༡།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༡༥།

༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༩། ༡༣།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༥། ༡༦།

༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༦། ༦།

བྱས་སྤྲོས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན། བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོས་སྤྲོས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཛེག་ཀྱང་དེས་སྤྱིན་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་དམིགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པ་ལ། །འཇུག་
པའི། ཞེས་སོགས་དང། འགྲེལ་བར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པ་
དང། ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་འཛེག་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལ།¹ ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་
མ་འདྲེས་པ་སྟོམ་པ་ནམ་པར་ཞིག་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་
ཙ་བདུན་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། སངས་
རྒྱུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར། འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་ཞེས་
བྱ་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་འཛེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཙ་
བར། ཆེད་དུ་བྱ་ལ། འཇུག་པའི། ཞེས་སོགས་དང། འགྲེལ་བར་དངོས་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང།

1 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་པ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༥། 121

2 བཀའ་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 26། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 242། 1

3 བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 19། ཤེས་ཕྱིན་པ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 995། 121

ཞེས་གསུངས།

བརྒྱུད་པ་འཛེག་ཡུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༡ ཆེ་དང་ལྷན་པ་
ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྟོང་
པོ་བྱང་རྒྱལ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་དེ་དང་ནས་
ཡང་མི་འབྲལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། མངོན་
ཤེས་རྒྱལ་ལ། འཇུག་པའི། ཞེས་སོགས་དང། འབྲེལ་པར།^༢ མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་
དང། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་འཛེག་ཡུལ་གྱི་རྣམ་མཐུན་སྟོན་པ་ལ།^༣ དེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཀྱང། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད། ཅས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། རྣམ་ཀུན་མཐུན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། འཇུག་
པའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང། འབྲེལ་པར།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
ཞེས་གསུངས། འཛེག་ཡུལ་དེ་ལ་དགུ་པོ་དེར་འཛེག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང། འབྲས་བྱའི་ལམ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༡ བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༩༡ ༡༩།

༢ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་པ་ཐོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༣༥། ༡༩།

༣ བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༩༩༡ ༡༩།

༤ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་པ་ཐོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༣༥། ༡༩།

དང་པོ་ལ་ཡང། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང། དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་མ་ཡིན་པ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགུ་པོ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཡང། རང་དོན་སྦྱབ་པའི་ལམ་གྱི་དང། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་
ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་སོགས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཉ། དང་པོས་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་པར་བྱེད། ཕྱི་མས་སྦྱིབ་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་དང། ཞེན་པའི་དམིགས་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཉ། དང་པོས་གཞན་དོན་ལ་སྟོོ་བར་བྱེད།
གཉིས་པས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ།
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་དམིགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད། ཆེད་དུ་
བྱ་བ་ལ་འཇུག་པས་ཐོབ་བྱའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད། མངོན་ཤེས་བྱུག་གིས་
མ་ཐུའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲས་བྱའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བཞག་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་
བསྟོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རྣམས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་འཛོག་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོར་ཡང་འགྲུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་སྟོན་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སོགས་ལམ་བཞི་པོ་དེ་རྒྱུ་ལམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་དང་སྟོན་ལམ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དང་། མི་སྟོབ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་དུ་འབྲུམ་པར་འཆད་པ་ལྟར་དུ་ལེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྟོབ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབད་ཚུལ་^༡རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས་ལམ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོབ་ལམ་མི་^༢སྟོབ་ལམ་གྱི་མིང་བརྟགས་^༣པ་ཡོད་པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་འཛིག་ལུལ་དགུ་པོ་དཔེ་རིམ་པ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་རང་གི་སེམས་འདོད་ཡོན་ལ་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་བསམ་གཞུགས་བསྐྱབས་ཉེ། སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱས། དེ་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཆོགས་གཉིས་ལ་སྟོབ་བས་^༤། དཔེ་འོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་བསྟན། དཔེ་འོག་ཏུ་ཆོགས་གཉིས་གསོག་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོགས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ལ། དཔེ་འོག་ཏུ་རང་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བར་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། ཆད་མེད་པ་བཞི་

༡ ག་༡༡༥་བ་༩་སྟོལ། བ་༡༡༩་བ་༡་སྟོལ། ག་༣༡༣་བ་༩་ཚུལ།
༢ ག་༡༡༥་བ་༩་ལམ་མི། བ་༡༡༩་བ་༡་ལམ་མི། ག་༣༡༣་བ་༩་ལམ་ན་མི།
༣ ག་༡༡༥་བ་༩་བརྟགས། བ་༡༡༩་བ་༣་བརྟགས། ག་༣༡༣་བ་༩་བརྟགས།
༤ ག་༡༡༩་ན་༡་སྟོབ་བས། བ་༡༡༩་བ་༣་སྟོབ་བས། ག་༣༡༣་བ་༩་སྟོབ།

ལ་འཇུག་། རྟེན་འོག་ཏུ་ཆད་མེད་པ་བཞིས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེར་འཆིང་
བ་ནི་མངོན་ཞེན་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་། རྟེན་འོག་
ཏུ་རྟོག་ཉིད་མེད་པའི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་དེ་རི་ལྟར་འཇུག་སྐྱམ་པ་ལ་ལས་བྱ་བ་
བྱེད་པ་སོ་གསུམ་མི་དམིགས་པར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་བཅས་ཅད་
ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲོན་ས་འཇུག་། རྟེན་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་སྐྱོད་པ་
ནམས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབད་པའི་བྱིད། ཆེན་སོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་
འཇུག་། རྟེན་འོག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་ནམས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་
སོགས་གྱི་བྱིད། བཙོན་པར་བྱེད་པས་མངོན་ཤེས་བྱལ་ལ་འཇུག་། རྟེན་འོག་ཏུ་
མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ནམས་ནི་ཤེས་བྱ་དུ་མ་ཤེས་ན་དེ་ནི་བདག་གིས་ནམ་མཁུན་
ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སྐྱོ་བ་དག་སོ་སྐྱེ་བས་ནམ་མཁུན་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་
མཐུན་པར་བསྟན་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ཆོགས་སྐྱབ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
བཙོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ནི། གོ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གོ་ཆ་ཆེན་སོ་
བགོས་པ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས།^༡ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་གོ་ཆ་
ཆེན་སོ་བགོས་པ་གོ་ཆ་ཆེན་སོ་བགོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྲངས་ཅི་
ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་སོ་བགོས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས། དེ་སྐྱད་ཅེས་
གསོལ་བ་དང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་

༡ ག་༡༡༤་ན་ན། བ་༡༡༤་བ་ཅ་ན། ཀ་༣༡་ཅ་ན་༡་ན།

༢ བག་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཞི་ཀ། སྟོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༤༤། ༡༥།

བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་དང། ཞེས་སོགས་ཆོགས་སྒྲུབ་དང་པོ་བཅུ་
གསུངས། རྟེན་པ་འབྱུག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ལ་འཛེག་པ་དང་
འབྱུག་པར་བྱ་བ་འདི་ལས་འཛོམས་ནས།^༡ རྟེན་པ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པར་བགྱིས་ལགས། ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་འབྱུང་བ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་
གང་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལགས།
ཞེས་ངི་བ་ཞུས་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་
པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་དེ་སྐད་ཏུ་བྱང་
ཆེན་ཐེག་ཆེན་ནི་གང་ལགས། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ།

ངི་བ་དང་པོའི་ལན་དུ། ཐབས་མཁས་ནས་གཟུངས་^༢ ཀྱི་བར་གསུངས། ངི་བ་
གཉིས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཏུ་ངི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་
ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། ཞེས་སོགས་སའི་ཆོགས་གསུངས།
ངི་བ་གསུམ་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཏུ་ཐེག་པ་དེ་གང་
ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། ཞེས་སོགས། མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་

༡ ག་༡༩་ན་ལ་ད་ནས། བ་༡༩་ན་བ་༦་དེ་ནས། ཀ་༣༥༡་ན་༡་དེ་ནས།
༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༩༡། ༡༡།
༣ ག་༡༩་ན་བ་༡་བཟུངས། བ་༡༩༩་ན་༡་བཟུངས། ཀ་༣༥༡་ན་༩་གཟུངས།
༤ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༩༡། ༡༤།
༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༩༡། ༦།

པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་བཞི་གསུངས། གྱི་བ་བཞི་པའི་ལན་དུ། ¹རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་སྐྱས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སྒྲོམ་སྤང་
རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་གསུངས། གྱི་བ་ལྔ་པའི་ལན་དུ། ²རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་
ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་སྐྱས་པ་ནི།
ཞེས་སོགས་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྐྱར་བ་དང།

ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང།

རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། ལུས་
ནམ་གཞག་ཏུ། བོ་ཆ་འདུག་པའི་བྱ་བ་དང། ཆོགས་ནི། ཞེས་བཤད་ན། འདུག་སྐྱབ་
ཀྱི་རྩིས་སུ་ཆོགས་སྐྱབ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙུན་འབྲས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་
འདུག་སྐྱབ་ལས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོན་མི་ཐ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང། རྒྱལ་པོ་གཡུལ་དུ་འདུག་པའི་ཆེ་དང་པོ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་གོ་ལེགས་པར་བཞག་སྟེ། དེའི་རྩིས་སུ་གཡུལ་ངོ་སྟོན་པའི་ལམ་དུ་འདུག། དེའི་
རྩིས་སུ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དབྱེད་ཆོགས་ལེགས་པར་གསལ་བ་ལྟར། དང་པོར་
བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་གོ་བཞག་སྟེ། དེ་རྩིས་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྱོར་བ་ལ་འདུག། དེའི་རྩིས་སུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་སྟེ། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀྱུ་ལྔ་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༠༡། ༦།

༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་སྟེ། ༥༦། ཉི་ཁྱི་ཀྱུ་ལྔ་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༤༡༥། ༥༡།

307

གསུམ་པ་རྟོགས་དགའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།^༡

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། བརྟེན་སྤྱོད་ལ་
སོགས་པ་རྒྱག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། བསམ་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་སྦྱོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱབ་པའི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོགས་སྦྱབ་ལྔ་ལས།

དང་པོ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པས་བསྐྱུས་པ། བརྟེན་པའི་
ཆོགས་སྦྱབ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ^༢རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
གོ་ཆ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ། ཞེས་སོགས་དང་།^༣
དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདེག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་
བའི་མའི་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་། སེམས་
ཅན་དཔུལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རབ་ཏུ་བཅོམ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་སྤྱ་བརྟེན་དོ། །དབྱངས་རྩིས་སྤྱོད་གོ་ །དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱ་དེ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ།
དེ་དག་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དེས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དེ་དག་ནས་རྣམ་པར་ལྡང་
ངོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་དེའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་

༡ བསྟན་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༥། ཤེས་བྱིན་པ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༦། ༡༧།

༢ བཀའ་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༧༦༥། ༡༥།

༣ བཀའ་འཕྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༧༦༥། ༧།

བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
བཅེ་དང། ཞེས་དང།^༡ སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་
བསྐྱས་པ་ལ་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཆོག་གས་སྦྱབ་སྦྱོན་པ་ལ། “རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་
ཆེན་པོ་བགོས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་པ་ལ་^༢ གནས་ཤིང། སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་
ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་བེ་རྩུ་བའི་རྩུ་ལས་བྱུང་བ་མངོན་པར་སྦྱུལ་ཏེ། ཞེས་
སོགས་དང།^༣ ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་བྱིན། མིའི་ཡོ་བྱད་གང་ཅི་ཡང་རྩུང་བའི་
བར་དུ་བྱིན་ནས་སེམས་ཅན་དག་ལ་ཆོས་སྦྱོན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། པར་ཕྱིན་དྲུག་དང་
ལྟན་པའི་ཆོས་བསྐྱར་པ་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ །ཅེས་དང།^༤
སྦྱིན་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོག་གས་སྦྱབ་སྦྱོན་པ་ལ། “རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཆེད་དུ་བསམས་སྟེ་སྦྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་ཤིང། དེ་འཁོར་ལོས་བསྦྱར་^༥ བའི་དབང་
དྲུག་དེ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་དུ་

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་ཇ། སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༦།
༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྦྱོན་པ་བཅོས་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༦༥། ༡༦།
༣ ག༡༤༤བ་པ་པར་ཕྱིན་ལ། བ་༡༤༥ན་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། ཀ་༣༥༩བ་ལ་པར་ཕྱིན།
༤ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྦྱོན་པ་བཅོས་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༦༦། ༡།
༥ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་ཇ། སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༦།
༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྦྱོན་པ་བཅོས་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༦༥། ༡༠།
༧ ག༡༤༤བ་པ་པར་ཕྱིན་ལ། བ་༡༤༥ན་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། ཀ་༣༥༩བ་ལ་པར་ཕྱིན།

འགོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ¹ཚུལ་ཁྲིམས་དང། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཆོག་གས་སྐྱབ་སྟོན་པ་ལ། ²རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་
བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་
རབ་ཏུ་སྐྱོར་ཞིང་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ³བཟོད་
པ་དང། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་ཆོག་གས་སྐྱབ་སྟོན་པ་ལ། ⁴རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་
བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་ཞིང་གཞོག་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ⁵བཙུན་འབྲུས་དང། ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཆོག་གས་སྐྱབ་སྟོན་པ་ལ། ⁶རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་
བསམ་གཏན་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་ཞིང། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
⁷བསམ་གཏན་དང། ཞེས་གསུངས།

-
- 1) བཙུན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༦།
2) བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༩༦། ༩།
3) བཙུན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། 2།
4) བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༩2། ༩།
5) བཙུན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། 2།
6) བཀའ་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉེ་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༩2། ༩།
7) བཙུན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། 2།
-

དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཕྱིན་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་ཞིང། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ²ཤེས་རབ་དང། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱས་པ་ལ་ཡང། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་པ་ལ། ³བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཤིང་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་སོང་ཞིང་རི་ལྟར་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་ཞིང་གཞོག་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཞི་གནས། ཞེས་དང། ⁴ཞི་གནས་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྦྱོར་པ་ལ། ⁵“རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་མཁའ་པོ་འམ་སྐྱུ་མའི་མཁའ་པོའི་མཆན་བྱ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་འདུག་སྟེ་སྟེ་པོ་མང་པོའི་ཚོགས་ཤིག་མདོན་པར་སྐྱུལ་ཏེ། འདི་སྐྱུ་མ་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་འདི་དག་པར་སྦྱིན་དུག་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། རྣམ་མཁེབ་གྱི་བར་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྐྱུ་མ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་རབ་འབྱོར་དེ་ཅི་སྐྱུ་མ་དུ་

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྱི་ཀཱ། སྦྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༧། 10།
 2 བསྐྱུང་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 336། 2།
 3 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྱི་ཀཱ། སྦྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༧། 11།
 4 བསྐྱུང་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 336། 3།
 5 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྱི་ཀཱ། སྦྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༩༧། 12།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། གསེལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆའ་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་ནི་མ་
བཅོངས་མ་སྟེལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བའི་ལམ་གང་དང། ཞེས་དང། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་བསྐྱུས་པའི་ཐབས་མཁས་སྟོན་པ་ལ།
 “བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་དེ་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་
 ཐེག་ཆེན་ནི་གང་ལགས། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདི་བྱང་
 ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་གང་ཡིན་དང། ཞེས་དང། “ཐབས་མཁས་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་བཤལ། ལྷ་བས་བསྐྱུས་བའི་ཡེ་ཤེས་དང། ལྷོད་བས་བསྐྱུས་བའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་བཤལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་

༦ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྲུར་མ། ༣༦། ཉི་ཁྲི་གྲག་ ལྷོན་པ་བཙོམ་ལྷུག་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༩༣། ༡༥།

ཐེག་ཆེན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་པོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲལ། །རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཞེས་
བྲལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དང་ནི། ཞེས་དང། ཡེ་ཤེས་
དང། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔལ་བར་འབྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ནམ་
མཁའ་ལྗར་ཆགས་པ་མེད་པས། རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་
འོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསོད་ནམས་དང། ཞེས་དང། བསོད་
ནམས་དང། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པས་བསྐྱས་པ་ལམ་གྱི་ཆོགས་དང། དམིགས་པ་
འཛིན་པས་བསྐྱས་པ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱིན་འཛིན་པའི་གཟུངས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟེན་པ་ཉི་
བར་བཞག་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་དེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་
འོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་དང། ཞེས་དང། “མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་དང། ཞེས་གསུངས།

༡ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་སྒྲུབ་པ་ ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྟོན་པ་དཔོན་མེད་ཤེས་པ་འཆད་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༥།

༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་སྒྲུབ་པ་ ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀླ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༡། ༡༦།

༣ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་སྒྲུབ་པ་ ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྟོན་པ་དཔོན་མེད་ཤེས་པ་འཆད་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༥།

༤ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་སྒྲུབ་པ་ ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀླ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༣། ༡།

༥ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་སྒྲུབ་པ་ ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྟོན་པ་དཔོན་མེད་ཤེས་པ་འཆད་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༥།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡི་གེའི་རྩལ་མཉམ་པ་ཉིད་དང། ཡི་གེའི་སྒོ་དང།
ཡི་གེ་རབ་རྩ་འབྲུག་པ་ལོ། དེ་ཡང་ཡི་གེའི་རྩལ་མཉམ་པ་ཉིད་དང། ཡི་གེའི་སྒོ་དང།
ཡི་གེ་རབ་རྩ་འབྲུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུངས་
དང། ཞེས་དང། ²ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་དང། ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སའི་ཆོགས་དང།

ཉེས་པ་སེལ་བ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ³རབ་
འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་རྩི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་པར་བྱིན་བྱུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ས་
ནས་སར་འཕར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ས་བཅུ་
དང། ཞེས་དང། ⁴ས་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ⁵རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་
ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲས་པ་ནི། དེ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་
ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 36། ཉི་མེ་ཀླ་ སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། 111། 13།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 13། ཤེས་བྱིན་ཇ། སྟོན་པ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 336། 10།

3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 36། ཉི་མེ་ཀླ་ སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། 111། 14།

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 13། ཤེས་བྱིན་ཇ། སྟོན་པ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 336། 10།

5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 36། ཉི་མེ་ཀླ་ སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། 111། 6།

དོན་འཆད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་དང། གཉེན་པོ་རྣམས།
ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཚོགས་སྐྱབ་ཚས་ཅན། ཁྱིད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྱིད་
ལ་སྤྱང་ཟླ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ནས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བར་བཅུ་བདུན་
ཡོད་པའི་བྱིད།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།

མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། ས་མཆམས། དེས་ཆོག་གོ་རིམས།
གངས་དེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང། རང་འབྲས་བྱང་
ཆེན་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཁ་ཅིག་།རང་
འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་
དངོས་སུ་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང། རང་འབྲས་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བྱང་ཆེན་དང། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གང་རུང་དངོས་སུ་འབྲིན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱིས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
ཆེན་པོས་མ་དེས། གསུམ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོས་མ་དེས་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཅེ་བ་སྤྱང་ཟླ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ནས།

༡ བསྐྱར་འགྲུབ་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་པ། སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༡༠།

༢ ག་༡༩༩༠་ན་ལ་བཅུ་བདུན་ཡོད། བ་༡༩༩༡་ན་ལ་བཅུ་བདུན་ཡོད། ཀ་༣༥༥་ན་ལ་བཅུ་བདུན་ཡོད།

གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་རར་བཙུ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཙུ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྟོང་རྗེའི་ཆོགས་སྐྱབ་ལ། མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་བ། བྱད་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག །རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
བཅེ་བ། སྟོང་རྗེའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཆོགས་སྐྱབ་ཏུ་
གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ།
དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ནི་བྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེད་ཀྱི་བྱད་པར་
སྟོན་སྟོང་རྗེ་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱ་ལ་བཏེན་ནས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་
ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷག་པར་བསྟན་
པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
པོན་དང། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་པོའི་བཤེས་གཉེན་དང། རང་གི་སྤྲ་ལོགས་སུ་བྱུང་
བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང། དམིགས་པའི་བྱད་པར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
ཤིང། རྣམ་པའི་བྱད་པར་བྱ་གཅིག་པས་དུག་ཐོས་པས་ཉེན་པ་ལ་མ་སྤྲུག་པས་བཅེ་
བ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་
སེམས་ཅན་ལ་རྣམ་འཆེ་སྟོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱད་ཆོས་
རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟོང་རྒྱུན་ལས། བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་
ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་སྟེ། །རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་

ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེའོ། །ཞེས་དང་། །རབ་འབར་དགྲ་ཡི་དབང་དུ་
སོང། །སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ནོན་ཕྱན་པས་སྦྱིབ། །བཟོད་དཀའི་ལམ་ལ་ཀྱམ་ཏུ་
ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆ་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འབྲེས་ལ་
གཞན་། །ལས་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་གྱུར་བ། །ལམ་གོ་ལ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་རྒྱུ་
བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིད།

སྤྱིན་སོགས་དུག་ནི་པལ་ཆེར་གོ་སྦྱབ་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་ལ། བྱང་པར་ནི།
ཆོགས་སྦྱབ་གང་ཞིག །གཏོང་བའི་སེམས་པ་བྱང་ཆོས་བཞི་ལྟ། སྤྱིན་པའི་ཆོགས་
སྦྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྤྱོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟ། ལྷལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཆོགས་སྦྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་
ལྟ། བཟོད་པའི་ཆོགས་སྦྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དགོ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་
སྤྱོ་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག །སེམས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། བསམ་གཏན་ཀྱི་
ཆོགས་སྦྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་པ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བྱང་ཆོས་སོགས་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་
པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་ནི། ཆོགས་སྦྱབ་གང་ཞིག །སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་
འདོད་འདོད་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དམིགས་

༡ བསྐྱོན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅན་པེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན། ༡༢༡ ༡༡
 ༢ ག་༡༩ ༥་ན་༡གཞན། བ་༡༩ ༥་བ་༥གཞན། ༡༣ ༥་ན་༡གཞན།
 ༣ བསྐྱོན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅན་པེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན། ༡༢༡ ༡༡ ། ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་གྱུར་
 བ། །

པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་རང་
ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། དགུ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་སྤྱབ་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད། ཆོགས་སྤྱབ་གང་ཞིག །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་པ། བཅུ་པ་བྱང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

འོ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བྱང་འབྲེལ་རྣམས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་
ལ་ཞི་ལྷག་སྟོན་པའི་པན་ཡོན། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱང་ཀྱི་སྤྱད་བྱེད་དུ་
བསྟན་པ། ཞི་ལྷག་སོ་སོའི་ངོ་བོ། སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན། གོ་རིམས་ངེས་ཚུལ། སོ་
སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་དུག་ལས།

དང་པོ་ནི། ཞི་ལྷག་སྟོན་པ་པན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་སྟོང་ཚུལ་
ཅད་བཅད་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཉིང་དེ་
འཛིན་རི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གིས་བསྐྱབ་པར་དགོངས་
འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལྷ་
དགོན་མཆོག་སྟོན་ལས།^༡ ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༤༧། མདོ་ལྷ་སྟེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དགོན་མཆོག་སྟོན། ༡༥༧། ༡༥༡།

སོར་ཁྲོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྒྲོམ་དགོས་
ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་
འཇུག་ལས།^༡ སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཁོན་མོངས་མཆེ་བའི་སྤྲལ་ན་
གནས། ཞེས་དང་།^༢ བསྐྱེད་བཞེད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས། །ཡུན་རིང་དུས་སྤྱོད་
བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། དང་པོར་ཞི་གནས་སྤྱབ། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༣ ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཁོན་མོངས་རྣམ་
པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། རོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་གནས་མ་བྱུབ་པར་ལྷག་མཐོང་སྤྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་
གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཁོན་མོངས་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ལ། ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ཞི་
ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོག་པ་བསྟན་པ།
དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་ཚུལ། སྒྲོམ་ནས་ཞི་གནས་བྱུབ་པའི་ཆད་དང་
གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་སྤྱབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་བསྟན་ཅིང་འགལ་རྒྱུན་སྤངས་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༡ དབུ་མ་ལ། སྤོབ་དཔོན་ཞི་བ་གླ། སྤྱོད་འཇུག་༡༠༠༡ །

༢ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༡ དབུ་མ་ལ། སྤོབ་དཔོན་ཞི་བ་གླ། སྤྱོད་འཇུག་༤༡ ། ༡ ་༣།

༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༡ དབུ་མ་ལ། སྤོབ་དཔོན་ཞི་བ་གླ། སྤྱོད་འཇུག་༡༠༠༡ ། ༡

༤ ག་༡༤༡་བ་༤་སྤྱབ། བ་༡༤༤་བ་༤་སྤྱབ། ༡༡་༣༤་ན་༣་སྤྱབ།

པའི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།^༡ གློ་ལྗན་གང་དུ་སྐྱབ་
པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་
དང་། །རྒྱལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྗན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྦྱོར་
བའི་ཆོས་བྱུག་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་སྡོན་
དུ་སྦྱེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་གི་ལམ་རིམ་ལ་གློ་སྦྱོར་བ་སོགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟན་
འཇམ་པོར་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྗན་དུ་བྱ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་
དགའ་ཞིང་དེའི་གོགས་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་བཀག་ནས། དམིགས་རྟེན་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་
གཟུགས་སོགས་ལ་སེམས་གཏད་དེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་དགུས་རིམ་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་བྱང་ཚུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འབད་
མེད་ལྟན་བྱུབ་ཏུ་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཤིན་ཡུངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་ན་ནི་གནས་བྱུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་བསྟན་པ། ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་ཚུལ། བྱུབ་
པའི་ཆོད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་
པ་དང་། བཅའ་བ་དང་། དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སོགས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་རང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ ། སེམས་ཅན་ལ། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡ ༥།

ཕྱང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་རྩོམ་བཟུང་ནས་བདེན་འཛིན་དེས་ཕྱང་
པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་
ཡང་དག་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟེན་པ་ནི། ལྷག་
མཐོང་གྲུབ་པའི་ཆད་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་གྲུབ་པ་ན། ཞི་
ལྷག་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བར་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་འབད་མེད་དུ་འབྲེན་པར་
བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འབྲེན་ཅུས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཅོལ་
མེད་དུ་འབྲེན་ཅུས་པ་ན་ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཆོགས་སྐྱབ་གང་ཞིག །རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་ལ་བཅོམ་པ། བཅུ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
དེ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པ། བཅུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། བཅུ་གསུམ་པ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གོང་མའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ལ་
བཅོམ་པ། བཅུ་བཞི་པ་ལམ་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དམ་པའི་
ཆོས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་བླན་པ་དང་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་

པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བཙུ་ལ་བ་གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་བློ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། བློ་
བ་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དམ་ཆོས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་གང་ཞིག །བློ་བ་དང་
ཤེས་རབ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
གཟུངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འདིའི་རྣམ་གཞག་འདིར་མི་འཆད་པས་འོག་ཏུ་འཆད། དེ་
གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པ། བཅུ་བྱུག་པ་
པའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྐྱལ་ཀྱི་སྤང་བའི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པ། བཅུ་བདུན་པ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད།

བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱིར་ལས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་
མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ལྷ་པ་^༡འེས་ཆོག་ནི། བཅུ་བདུན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའམ་འབྲུབ་
པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་སི་ཙྱ་ར་
ཞེས་པའི་སི་ནི་ཡང་དག་པར་བྲུབ་པ། ཙྱ་ནི་ངོ་བོ། ར་ནི་འཛིན་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར།

བྱུག་པ་ལ་ཆོགས་བཅུ་བདུན་ཀྱི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བཅེ་བ་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱུན་ནས་སྤངས་
ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོང་། ཕྱི་མའི་བདེ་བ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༢༥། སེམས་ཅན་ཅི། རྫོབ་དཔོན་རྫོང་གིས་བཞན་པ། ༣༡༣། ༢། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བློ་བ་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། བློ་བ་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསལ།

༣ ག༡༩༤་བ་༥་པ། བ་༡༩༥་བ་༣་པ། ག༡༩༤༥་ན་༤་པ།

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད། གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཟོད་
བཙོན་བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་འགོད། གཏན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་ལ་འགོད། བར་ཕྱིན་དུག་གི་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བས་གཞན་
དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བས་ཞི་
གནས་ཀྱི་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དེས་སྟོང་ཉིང་ལ་
དམིགས་པས་ན་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་སྲིད་པས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་
ལྷུང་བའི་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་
ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་དང་། ཐབས་
དེ་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྟོབ་དགོས་པས་སྟོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོམ་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་།
ཆོགས་གཉིས་གོམས་པའི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ལ་འབད་པས་མཐོང་ལམ་སོགས་
ཐོབ་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་གྱི་ཆོགས་དང་། ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཨ་ལ་སོགས་པ་ཡི་
གཏེ་དོན་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱའི་བྲན་བ་
གཏུགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེའི་འོག་ཏུ་ཆོག་གི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་
གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་ནས་སའི་ཆོགས་དང་། མཐོང་སྟོམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་
སས་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་སྟོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སུ་

འགྲུར་བས་དེ་ནས་གཉིན་པོའི་ཆོག་གས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལོར་དུ་གཟུངས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པས། དེར་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་
བས་གཟུངས་ལ་ངོ་བོ། བྱེ་བ། བྱེད་ལས། ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་གཟུངས་ཅམ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྲུར་པའི་གཟུངས་དང་།
སྤགས་ཀྱི་གཟུངས། ཆོག་གི་གཟུངས། རོན་གྱི་གཟུངས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དག་སྐྱེ་འགག་དང་འབྱུང་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་
བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མོས་ཏེ་སྒྲོམ་པས་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་དེའི་དོན་ལ་
མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་རྒྱར་གྲུར་པའི་བྲན་ཤེས་ནི་བཟོད་པའི་གཟུངས་
སོ། །དེས་ན་བཟོད་པའི་གཟུངས་བཟོད་པ་ཉིད་ལ་མི་བྱ་བར་དེའི་རྒྱ་ལ་བྱ་སྟེ། འབྲམ་
གྱི་གཞོད་འཛོམས་ལས། 'བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་
ཤེས་རབ་དང་། བྲན་པ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྲུར་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཟོད་པའི་གཟུངས་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
གཟུངས་ཐོབ་པའི་མཐུས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་
པོ་སྐྱེ་སྟེ་དོན་ལ་བཟོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས། སེམས་ཅན་གྱི་
ཡམས་ནད་དང་། ཉེར་འཆེ་དང་། འཁྲུགས་བ་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པའི་
ཆེད་དུ་ཆོ་གའི་བྱད་པར་འདི་ལྟ་བུས་དོན་དེ་འབྲུབ་པར་གྲུར་ཅིག་ཅེས་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསང་སྤགས་བྱད་པར་ཅན་བརྩམས་པ་

ཉ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཉམས་སྒྲིབ་པའི་བྲན་ཤེས་ནི་གཟུངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ།
སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སམ་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་
བཏགས་ནས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། ས་ཐོབ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤར་ཐོས་མ་
སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་གངས་མེད་པ་བསྟན་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པར་རུས་པའི་བྲན་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེམ་པ་དེ་ཉམས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པར་
རུས་པའི་བྲན་ཤེས་སོ། །དེ་ཉམས་ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན། བྲན་ཤེས་ཀྱི་གཟུངས་དེ་དག་སྟེ་བས་དེ་དག་
ལ་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཆེ་འདིར་ཆེད་དུ་མ་
བཅོལ་གྱང་སྟེ་བ་སྤར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། ཆེ་འདིར་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་བ་དག་ཆོས་ཀྱི་ཆིག་དོན་དུ་མ་སྒྲུར་དུ་
འཛིན་པར་རུས་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམས་པའི་སྟོམ་
བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པར་རུས་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
པོ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། མོས་སྟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་
དག་ས་བདུན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དག་པ་ས་གསུམ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱུ་ལས། རྣམ་སྟོན་ཐོས་

ལ་འགོམས་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཟུངས་དག་ནི། རྒྱུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམས་བ་གསུམ། རྫོང་ལྷན་མ་ཞུགས་ཞུགས་བ་ཡང་། མ་དག་
ས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྒྱུང་དུ་དང་ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། དག་བ་ས་བའི་གཟུངས་ཆེན་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ནི། གཟུངས་དེ་དག་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་
ཏེ། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་བ་རང་གིས་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་བ་ལ་སོགས་
བའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡང་དང་
ཡང་། དེ་ལ་ཡང་དག་བསྟན་ནས་ནི། ཉུག་ཏུ་དམ་བའི་ཆོས་དག་ཀྱང་། རབ་ཏུ་
སྟོན་ཅིང་འཛིན་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་
ནི་ཆོགས་སྐྱབ་དང་འབྲེལ། གཟུངས་ཅམ་ལ། གཟུངས་རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་གཉིས་
ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད། སྤྱིར་གཟུངས་ཅམ་གྱི་ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

བདུན་བ་གངས་ངེས་ནི། འདིར་བསྟན་ཆོགས་སྐྱབ་ལ་བཙུ་བདུན་དུ་གངས་
ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅེ་བ་དང་།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་དུག་བཞག མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
ནི་ལྷག་གཉིས་རྒྱང་འབྲེལ་ཐབས་མཁས་བཞི་བཞག རྩ་སྦྱོང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བཞག འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་
བ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བཞག ཡོན་

༡ ག་༡༥༠ན་༡་ཐོས་ལ། བ་༡༥༠བ་༥་ཐོས་ལས། ག་༣༠ན་༣་ཐོས་ལ།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅམ་སྟེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། བདོ་མྱེའི་རྒྱན། ༤༥། ༡༥།

༣ ག་༡༥༠ན་༣་བསྟན། བ་༡༥༠ན་༥་བསྟན། ག་༣༠ན་༥་བཞེན།

ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་གཉིས་སུ་བཞག་
པའི་བྱིར།

འོ་ན། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སའི་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། དུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་དང་། དུལ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་།
གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།¹ དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། བྱང་དང་། བྱི་དང་། དེ་
གཉིས་ཀ་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་དང་།
དོར་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མི་
དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་ཉི་
ཤུ་ཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།² འདིར་སྐྱས་པ། བྱང་དང་བྱི་ངོལ་རྣམས་དང་།
ནི། །གཉིས་དང་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་དང་། །སྟོགས་དང་སྐྱངན་འདས་ལམ་དང་། །རྟེན་
ལས་སྐྱེས་དང་ཅིག་མོས་དང་། །མཐའ་འདས་ཐོག་མ་དོར་བ་མེད། །རང་བཞིན་དང་།

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༡༧།

2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༦། ༡།

ནི་ཆོས་ཀྱན་དང་། ཆོས་སྤྱི་ལ་སོགས་འདས་སོགས་དང་། །ལྷན་དང་ཅིག་གོས་རོ་
བོ་དང་། །མཁའ་དང་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད། །རང་རང་
རོ་བོས་སྟོང་བའི་བྱིར། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་ཆོགས་སྤྱི་བ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཆོགས་དཀའ་ཞིང་ཆོགས་ན་
དོན་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། འདིར་བསྟན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་ཆོས་ཅན། དུ་མར་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཆོགས་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།

ཡུལ་ཅན་སྟོང་བ་ཉིད་ཆོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་
ཤུ་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་བོ་ནི། མདོ་ལས། 'རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་། བྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་
ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་
བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་
ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་
ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།

དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།
རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་
འདིས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཉི་ཤུ་ཤུགས་ལ་འཕངས་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཤུགས་ལ་འཕངས་
པའི་བྱར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དང་བོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཤུགས་ལ་བསྟན།

བཞི་བ་སྟོན་པའི་མདོས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་།
ལྷ་བ་དང་བྲག་བ་སྟོན་པའི་མདོས། དེམ་བཞིན། ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། བདུན་བ་
དང་བརྒྱད་བ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་གསུམ་བ་དང་བཞི་པ། དགུ་བ་དང་བཅུ་བ་སྟོན་
པའི་མདོས། ས་ལྷ་བ་དང་བྲག་པ། བཅུ་གཅིག་བ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་བདུན་པ།
བཅུ་གཉིས་བ་དང་བཅུ་གསུམ་བ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་བརྒྱད་པ། བཅུ་བཞི་བ་དང་
བཅོ་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་མདོས། ས་དགུ་པ། བཅུ་བྲག་བ་དང་བཅུ་བདུན་བ་སྟོན་པའི་
མདོས། ས་བཅུ་བ་འཕངས། ཐ་མ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
འཕངས་པའི་བྱར། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་བཅུ་བདུན་པོ་བཅུ་བ་མན་ཆད་ལ་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་ནི་སྣང་བྱ་མདོན་གྱུར་བ་དང་། ས་བོན་ཅི་རིགས་བ་དང་
བྲལ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བྱིར། ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་བ་སྣངས་པའི་རྟེན་

ཡིན་པ་དང་རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དགག་གཞི་ཉི་ཤུ་བདེན་
པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དགག་གཞི་ཉི་ཤུ་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་
སོགས་ནང་གི་དབང་སོ་བྱུག །གཟུགས་སོགས་སྤིང་ཡུལ་ལྟ། དབང་སོའི་རྟེན་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ལྟ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད། འོགས་བཅུ་
ལྟ་དན་ལས་འདས་པ་དང་ལས་སྟེ་ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ། རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཁམས་
གསུམ། ཅིག་ཤོས་རྟེན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་འདུས་མ་བྱས། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐས་སྟོང་
པའི་མཐའ་ལས་འདས། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བ། འོགས་རེ་རེ་
བཏང་བ་དང་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་དོར་བ་མེད་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཀུན། ཆོས་སྐྱེ་ལ་
སོགས་ཏེ་སྐྱེ་འགགས་དང་གཟུགས་རྒྱུ་སོགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
འདས་སོགས་དུས་གསུམ་དང་། ལྷན་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་
ཅམ་དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལྷན་པའི་ཅིག་ཤོས་དངོས་སོ་དང་། ནམ་
མཁའ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་འཁོར་བ་ལས་གཞན་ཏེ་པ་
རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དོན་སྤྱོད་པའི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས།
དང་སོ་ནི། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྟོང་གཞི་ཡིན་ལ། ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་

དེས་ན་འདི་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གནས་སྤྱགས་
མཐར་སྤྱག་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་མ་གཏོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་འཛོལ་ཚུལ་
མི་མ་སྤྱན་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་སྤྱན་མོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གང་ཟག་གི་
བདག་རང་སྟོང་ཏུ་འདོད་ཅིང་། སྤང་སོགས་ཆོས་རྣམས་རང་གིས་མི་སྟོང་པར་
གཞན་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་དེ། རང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་པས་གང་ཟག་
རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ། ཉན་གེ་
འབར་བ་ལས། “སྤྱག་མ་གནས་མ་བྱ་པ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་ལྷན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
སྤྱ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབུ་མེས་ཀྱི་ཕྱགས་གཉིས་འགོད་པ། དབུ་མ་པའི་ཕྱགས་
འགོད་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲན་ཀ་སྒྲོང་བ། མེས་མཚམ་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། ཡེ་

༣ བརྟན་ཐུང་དཔེ་བརྟན་པ་མ། ༥༥༥ མཐོང་དཔེ་དཔེ་པ་བཞེན། ལུང་ལུང་ཆེ་པ་མ་མཐོང་དཔེ་པ་མཐོང་པ་ལྟུང་པ་མ། ༥༥༦། ༥༥

ག་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་ཀྱི་བདག །བ་ཏུ་ན་ཏུ་གང་ཟག་རང་རྩལ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་ཀྱི་བདག །༧༥༨༥
བ་ཅ་གང་ཟག་གི་བདག །

ཕ བསྟན་པ་ལྟར་དཔེ་བཟང་ལ། ༥༩ དཔུ་མ་རྩོམ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ཁྲེང་། རྟོག་པོ་ལམ་ར་ལ། ༣༩༧ ༡༡

ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ནི། གཞན་དབང་དགག་གཞི་དང་། བདག་གཉིས་
སྲ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཆ་དགག་ཆ་དང་། གཞན་དབང་ཀྱན་བརྟགས་དེས་གདོད་མ་
ནས་སྟོང་པའི་ཆ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འདོད་དེ། སྲུ་ཙུ་བ་ལས། སྲུ་བ་ནི་དེ་ལ་སྲ་མ་
པོ། །རྟག་ཏུ་མེད་པར་བྱུང་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། གཞན་དབང་དང་
ཡོངས་བྱུང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་ཇེས་གཞན་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་བྱུང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱར་
འདོད། དབུ་མ་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད།

གཉིས་པ་ལ་ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་འདི་ཉིད་འཐད་
ལ།

དེ་སྲུ་བ་པའི་རྟགས་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་འགོད་པར་བཞེད་
ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན། བདེན་པས་སྟོང་པའི་རང་ལྷལ་ལ་དམིགས་
པས་བྲལ། དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་རྟ་སྒྲང་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་
དེས་མཐོང་བའི་དོན་མེད་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་རྟར་ཡང་། རྒྱན་སྒྲང་

ལས། ^༡འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་གཤམ་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་རྟ་ལ་
སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་
གྱུར་པའི་ནུས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གཤམ་འདི་ཡང་གཤམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། །དམིགས་པ་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་
རབ་ཏུ་འགྱུར་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བས་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་
མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་
པར་ཐལ་^༢། དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ་^༣། ལྷས་བྱིན་གསོད་མཁན་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་བསད་པའི་འོག་
ཏུ་གསད་བྱ་ལྷས་བྱིན་སྦྲར་མི་སྟོག་པ་བཞིན་དུ། བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་བཀའ་
བས་བདེན་གྲུབ་སྦྲར་མི་སྟོག་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྦྱེས་
པར་ཐལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས།

བཞི་པ་ནི། གཞན་དབང་དང་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞན་
དབང་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་གང་ཞིག་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་^༤།

༡ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡ ཞེར་བྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་ལོ། རྒྱན་སྒྲུབ། ༡༠༩༩། ༡༠།

༢ ག་༡༥༩་ན་པ་མེད་པར་ཐལ། བ་༡༥༩་བ་པ་མེད་པར་ཐལ། ག་༣༩་ན་བ་༡་ཡོད་པར་ཐལ།

༣ ག་༡༥༩་བ་༡་བྱུང་སྟེ། བ་༡༥༩་བ་༡་བྱུང་སྟེ། ག་༣༩་ན་བ་༡་མ་བྱུང་།

༤ ག་༡༥༩་བ་༡་འོག་ཏུ་བསད་བྱ་ལྷས་བྱིན། བ་༡༥༩་བ་༡་འོག་ཏུ་བསད་བྱ་ལྷས་བྱིན། ག་༣༩་ན་བ་༡་འོག་ཏུ་ལྷས་བྱིན།

༥ ག་༡༥༩་བ་༣་འདོད་ན། བ་༡༥༩་བ་༣་འདོད་ན། ག་༣༩་ན་བ་༣་འོད་ན།

གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫས་སུ་བྱུང་བ་རང་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར། རྫས་
ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་གང་
ཞིག །དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཞན་དབང་གི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་
སྟོམ་པས་གཞན་དབང་ལ་སྟོ་སྟུར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོང་མི་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །

ལྷ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་
ཡེ་ཤེས་སོགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་
དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཅམ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་སྒར་
བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ན་སྐབས་དོན་ཐོར་བའི་
གནས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།

མཆོམས་སྒྲུབ་བ་དང་། སའི་ཆོགས་དངོས་བཤད་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ཆོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གང་ཞིག །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སའི་ཆོགས་དེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མང་ཞིང་བརྫོང་
བྱའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་

བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྐྱོར་བ་ལ། ¹སའི་ཆོག་ས་ལ་ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་
སྐྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་ས་དགའའི་ཡོངས་སྐྱོར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ས་བརྩ་
པའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ¹རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་
སྐད་དུ་ངེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་
ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པའི་སྐོན་ས། ལྷ་ས་དགའའི་ཡོངས་སྐྱོར་
བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་སྐྱོར་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་དགའ་ལས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྐྱོར་ལ་ཡང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ¹རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྐྱོད་ཅིང་
ས་ནས་སར་འཕར་ཉ། རབ་འབྱོར་ངེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་
སྐྱོད་ཅིང་ས་ནས་སར་འཕར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གོས་པ་
མེད་པས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཆོས་གང་ཡང་འོང་བའམ་འགྲོ་བའམ་འཕོ་བའམ་ཉི་
བར་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྫོམ་
སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅིང་ས་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་བྱང་
ཆེན་ས་ཡོངས་སུ་སྐྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་པ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩་ཡ། ༥།

2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། རྫོན་པ་བཙུག་ལྟན་ཉི་ཁྱི། ༥༥༥། ༡༤།

3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། རྫོན་པ་བཙུག་ལྟན་ཉི་ཁྱི། ༥༥༦། 1།

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། མཆོན་མ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
པན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། སེམས་ཅན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱིན་བ་
དང་། གཏོར་བ་དང་། ལེན་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཏོར་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་།
དེས་ཆོམ་སེམས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་བསྟེན་བ་ཡོངས་
སུ་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བཅའ་བ་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་བ་དང་། ཁྱིམ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
བ་དང་། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་
འདོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམ་
པར་འགྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་ཆོག་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་
དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་དག་གོ་ཞེས་དང་།

¹ དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་བ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ལྷག་པའི་བསམ་
བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁུན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མང་པོ་
ཡང་དག་པར་སྤྱད་བ་སྟེ། འདི་ནི་རབ་འབྱོར་ལྷག་པའི་བསམ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་

1 ག་ཤེ་རྩ་ན་པོ་བཅུ་པོ། བ་ཤེ་རྩ་ན་པོ་བཅུ་ག་ཤེ་བ་རྩ་ན་པོ་

2 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ན། 36། ཉི་མེ་གྲ་སྟོན་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ་ 46། 70།

བཅོ་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ་རི་སྐད་དུ་སྤྲུམ་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདི་
ནི་བྱང་ཆེན་བདེན་པའི་ཆོག་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བཅོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ས་དང་པོ་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུའོ། །ཞེས་པའི་བར་
མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།

དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་
ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
བསམ་དང་པན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡོངས་སྦྱོང་དུ་
འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་།

ཡོངས་སྦྱོང་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་།

ཡོངས་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^༡ རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ལ་
པན་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། བདོག་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉན་མགུ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་པ་དང་།
བྱིས་ན་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། ལྷན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་
འདོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། བདེན་པར་སྤྲོ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ།

ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི།^੧ དེ་ལྟ་བུའི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བཅུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱའི་ཁྱད་པར་རོ་བོ་ཉིད་མི་
དམིགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དག་ཁོ་ནས་
ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཡང་། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ^੨རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་
དག་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བར་བྱིན་
ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བཙོན་པ་འཆོལ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ས་གཉིས་པ་ལ་
གནས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་དག་
གོ། ཞེས་དང་། ^੩རབ་འབྱོར་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་པ་
ནས། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་བཙོན་ཞིང་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་
པའི་བར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཞོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་བྱེད་སོ་སའི་རོ་བོ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་

੧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་བྱིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩། ༡།

੨ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙོས་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༥༥། ༥།

੩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙོས་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༦༥། ༦།

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་གོ་བའི་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་གྱིས་པན་པ་བྱས་པ་བྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞི་
པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་
དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། མཁན་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུད་པ་དང་།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
པར་ཕྱིན་བྱག་ལ་སྒྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ¹ དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལྔ་མ་བཞེན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་
བྱས་པའི་ཁྲད་པར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བཤད།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་ཡང་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ² རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལྡེ་ལ་མཁས་པར་
བྱ་སྟེ། ལྡེ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་ཡི་གེ་ལ་
མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་
ཀྱང་དེས་རྒྱུ་མེས་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ལྡེ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་
ཆེན་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་གནས་པར་བྱ་བ་དག་གོ། །ཞེས་དང་། ³ དེ་ལ་བྱང་
ཆེན་མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

1 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུར་ན། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༩། ༥།
2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བཅུར་ན། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༣༩། ༡༩།
3 བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བཅུར་ན། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༥༥། ༡༥།
4 ཀ། ༡༥༥། བ་ཉ་རྒྱུ་མེས་སེམས་སུ། བ་ཉ་ལ་པ་ལ་རྒྱུ་མེས་སེམས་སུ། ཀ། ༣༤༤། ར་རྒྱུ་མེས་སེམས་སུ།
5 བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བཅུར་ན། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༤༥། ༡༥།

འདས་ཆས་སྐྱེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་འདི་འཇམ། ཞེས་པ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སེམས་ལ་སྦྲད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ངོ་ཆ་ལེས་ཤིང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ལ་
གནས་པ་ལོ། །ཞེས་བསྟན་བཤའ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རོས་
པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྤར་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ¹དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པས་
ངོམས་མི་ལེས་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་
ཆོས་རབ་རྟུ་སྟོན་པ་དང་། རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཀྱན་རྟ་
སྦྱང་བ་དང་། བན་གདགས་པའི་སེམས་ཅན་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་
ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོང་བ་དང་། རང་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བཤའ། གཉིས་པ་ནི། ²དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་རྣམས་ལ་ལྷ་པོ་སྤ་
མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པས་ས་གསུམ་པ་འོད་
བྱེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤའ།

བཞི་པ་ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྦྱང་ལ་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ³རབ་
འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་
མྱངས་ཤིང་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱའོ། །བརྩ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བརྩ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ལེས་ཕྱིན་ཅ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༡། 121

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ལེས་ཕྱིན་ཅ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༤། 91

3 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩6། ཉི་མེ་ཀུ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥༡། ༤།

བས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཏེ་གནས་པར་བྱས་པ་ལ་
དགོད། ཅེས་དང་།^੧ དེ་ལ་བྱང་ཆེན་དགོན་པར་གནས་བས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་
གང་ཞེན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་བབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་
ནས། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་
དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་འོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་བསྟན་བཤད་གཉིས་
ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉགས་གནས་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་སྒྲུབ་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།^੨ དགོན་པར་གནས་པ་དང་།
རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མཛད་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་པར་
དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་ཡང་
ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བས་སྒྲོད་
པ་དང་། གཏུལ་བྱ་དང་འཆོམས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་
དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་
ལུས་པ་དང་། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་
ནི།^੩ དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ནས་པ་བཅུས་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་
ཅན་གཞོན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད།

੧ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ੩༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི་ ༥༦༥། ༥།

੨ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། ལྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ੩༣༩། ༦།

੩ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། ལྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ੩༣༩། ༧།

གཉིས་པ་ལ་སྒྲར་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། “ཆེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རོན་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཁྲོགས་པ་དང་། དད་པ་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཉི་
 བར་མི་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤུ་པོ་མར་པའི་མྱོང་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་ལ་བསྐྱགས་

༥ བརྟན་འགྲུབ་དཔེ་བརྟན་རྒྱུ། ༥༡། ཤེས་ལྷིན་ཆ། ལྷོ་བ་དཔོན་ཤེང་ལོ་བཟང་པོ། ལྷོ་ལ་བ་དཔོན་གསལ། ༥༣༤། ༡༤།

བ་དང་། གཞན་ལ་སྒྲོད་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་བཅུ་དང་། ཐོས་བ་ལ་
སོགས་བས་རྒྱུ་མཁེད་གཞན་ལ་མི་འདུད་བ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་བསྒྲོག་
སྟེ་མཛོན་བར་ཞེན་བ་དང་། འོག་བར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་བ་སྒྲོ་གྲོས་ངན་བ་དང་། འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་བ་ཉོན་མོངས་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱགས་བར་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ།
ཞེས་བཤད།

གཉིས་བ་ནི།¹ དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་རྩ་བར་སྒྲོང་ཞིང་བསྒྲོག་
བའི་ཆོས་དོན་གྱིས་འཕངས་བ། ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་རྩིས་བ་བཅུས་སྡེ་མ་བཞེན་དུ་ས་
ལྟ་བ་སྒྲུང་དགའ་བ་ཐོབ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

དུག་བ་ས་དུག་བའི་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
²རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་³ས་དུག་བ་ལ་གནས་བས་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བར་
བྱ་སྟེ། དུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་དུག་གོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དུག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་བར་བྱ་སྟེ། དུག་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྒྲང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། སྒྲོང་མོ་བ་མཐོང་ན་སྒྲོང་མོ་བ་ལ་འཇུགས་བར་མི་བྱ་སྟེ།
འཇུགས་བའི་སེམས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཆོས་དུག་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་དུག་བ་ལ་
གནས་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།⁴ དེ་ལ་ས་དུག་⁵བ་ལ་ཆོས་དུག་
ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་དུག་སྟེ། ཞེས་བ་ནས།

1 བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཞེས་ཕྱིན་ན། རྒྱུ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༠། ༩།

2 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྱི་ཀ། རྒྱུ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི། ༥༥༩། ༥།

3 ག་ཀ་༥༥་བ་3་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན། བ་ཀ་༥༥་བ་6་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན། ཀ་36་ན་3་རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན།

4 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། 96། ཉི་ཁྱི་གཅེས་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི། 559། 99།

5 ག་ཀ་༥༥་བ་4་དེ་ལས་དུག། བ་ཀ་༥6་ན་7་དེ་ལས་དུག། །ཀ་36་ན་6་དེ་ལས་དུག།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཅོན་འབྲུས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ‘པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱག་པ་དང་། སྒྲོང་བ་པོའི་སྤྱེ་བོས་བསྐྱངས་ན་ཞུས་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། བཟེན་ཡང་སྒྲོང་བའི་སྤྱེ་བོ་སྒྲོང་བའི་སེམས་སྒྲོང་བ་སྟེ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ‘དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ས་རྒྱལ་པ་མངོན་དུ་སྤྱར་བ་ཀུན་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

བདུན་པ་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྒྲོང་ལ། སྤང་བྱ་དང་། གཉན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ‘རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་འགའ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ‘དེ་ལ་རྩེ་ལྷར་ན་བྱང་ཆེན་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་

༡ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཇ། སྒྲོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༠། ༡༡
༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཇ། སྒྲོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༠། ༡༥
༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་གྲུ། སྤྱིན་པ་བཅོས་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༥༤། ༡༥
༤ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་གྲུ། སྤྱིན་པ་བཅོས་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༥༣། ༡༣།

ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
འགལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་སྤངས་པས་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་། གང་ཟག་དང་། ཆད་པ་
དང་། ཉག་པ་དང་། མཚན་མ་དང་། རྒྱ་དང་། བྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྲེམ་ཆེད་
དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱང་ཏུ་ཞུམ་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། འགལ་བ་བརྟེན་པ་འཛིན་པ་ཡོངས་
སུ་སྤངས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ནི།^༡ ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དང་བྲལ་ནས། བསྟོག་པའི་ཆོས་དོན་
གྱིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནམ་པ་ཉི་ཤུས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་རིང་
དུ་སོང་བ་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མས་སྦྱར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།^༢
དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི།^༣ དེས་
ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེན། སྟོང་པ་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩། ༩།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩། ༡།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩། ༡༠།

༤ བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་གྲ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༦༠། ༤།

འབྱོར་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩི་ལ་རྩི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་བར་བཟུང་ནས་རྫོགས་པ་ནི་
བྱང་ཆེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐམས་
ཅད་དུ་བདག་གི་རོ་བོ་སྟོན་པའི་ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། སྟོང་བྱེད་སོ་སའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། སྟུངས་པས་ས་ཐོབ་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་
པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། དག་པ་བཙུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསལ་པར་བྱ་
བ་དང་། གསོད་པ་པོ་དང་། བསད་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་བཅེ་བ་དང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་རྫོགས་པ་
དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐབ་མོ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་པའི་བཟོད་
པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་
དུ་རྫོགས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་། མཆོན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
མེད་པ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འདོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་དང་། ཞི་གནས་སྒོམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་
ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༩། ཉི་ཁྱི་ཀྱ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟར་ཉི་ཁྱི། ༥༥། ༡༥།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༩། ཤེས་བྱེན་ན། སྟོན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བཟོད་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩། ༡༥།

བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་
 དང་། གདུལ་བྱ་དང་མ་སྐྱེན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་རབ་དུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་སྲ་མ་
 བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

བརྒྱད་པ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ¹རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་དང་། ²རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་མཆོག་དང་
 མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འབྱུང་ཅིང་ཆེད་དུ་
 བསམས་ཤིང་སྲིད་པ་ཉི་བར་³ལེན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་
 ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ལོ། །ཞེས་དང་། ⁴དེ་ལ་བྱང་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩། ༡༩།

༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟོན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༦། ༡།

༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟོན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༦། ༢།

༤ ཀྱ་༡༥་ན་༣་ཉེ་བས། བ་༡༥་ཉེ་བས། ཀྱ་༣་ཉེ་བས།

༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟོན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༦་༢། ༡༥།

ཆེན་མོམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩིས་སུ་འབྲུག་པ་གང་ཞེ་ན།
མོམས་གཅིག་གི་མོམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། མོམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
ན་བྱང་ཆེན་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་། སྤྱིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་
བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མོམས་ཅན་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^༡ མོམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོམས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་
པར་ཤེས་པས་བཅེ་བ་^༢ དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
བོར་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་
སངས་རྒྱས་མཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་སྦྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
བརྟེན་པ་མོམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་ལྟ་བུར་གནས་པ་
དང་། མོམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནས་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་སྦྱི་བ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ^༣ ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་
བུ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྲ་མ་བཞུགས་དུ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་
གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།

༡ ག་༡༥་པ་ན་ཅ་བསམས་ཤིང་། བ་༡༥་པ་བ་༡་བསམས་ཤིང་། ཀ་༣་པ་ཅ་༩་བསམས་ཤིང་བསམས་ཤིང་།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྒོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩་ན། ༡༩།

༣ ག་༡༥་པ་ན་ཅ་བཅེ་བ། བ་༡༥་པ་བ་༣་བཅེ་བ། ཀ་༣་པ་ཅ་༩་ཅེ་བ།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྒོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩་ན། ༩།

དགུ་པ་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་
འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱ་སྟེ། བརྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སློན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་
བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་
པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆེན་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྟེན་ལྗང་ན་བྱང་ཆེན་རྟེན་ལྗང་སློན་པ་
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་
བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་
པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤའད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། སློན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་སྤར་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སློན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་
ལྟ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སློབས་པ་ཚུ་བོ་ལྟར་མི་
ཐད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསུགས་པའི་མངའ་དུ་འབྱུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་
སོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་
དང་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་གཉེན་དང་། རང་དབང་བའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་
སོགས་པས་མཛོན་པར་བསྟོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེལ་ཏེ།

༡ བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་མེ་ཀླ། སློན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༦༡། ༡༨།
༢ བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༦། ཉི་མེ་ཀླ། སློན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༦༡། ༣།
༣ ཀླ་༡༥༨་བ་པ་དེ་ལྟར་ན། བ་༡༥༨་བ་པ་དེ་ལྟར་ན། ཀླ་༣༨༠་བ་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་ལྗང་སྟེ།
༤ བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༨། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༣། ༡༠།

ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འབྲུ་བའི་ཤིང་ཨ་ཤར་ལ་སོགས་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། རེ་ལྟ་བུའི་
དུན་སྟུང་ཆོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོས་སྡེ་མ་
བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའི་བྲུང་པར་དག་གིས་ས་དགུ་བ་ལེགས་པའི་སློ་
གྲོས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་འཆད་དོ། །

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱང་བ་ལ།

ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་།

སྐབས་འདིར་བཏགས་གྱི་བྲུང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བཤག་
ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྲེ་བ། སོ་སའི་རང་བཞིན། འཕོ་ཚུལ།
མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྐབས་འདི་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་
ཏན་དུ་མའི་ཉེན་བྱེད་པའི་ལམ་ཁྲལ་གྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པ། ས་ལམ་གཉིས་སུ་
བྲེ་བའི་སའི་མཆོན་ཉིད། རེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པས་ཟེན་པའི་
མངོན་པར་རྫོགས་པ། ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྲེ་བའི་ས་དང་ལམ་
གཉིས་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་ལ།

ཐེག་དམན་དང་།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་གནིས་སྤྲོ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཞུགས་
གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཐེག་དམན་རང་རྒྱུད་གྱི་ལམ་'གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་ལམ་ཞུགས་གྱི་
མཁུན་པ། ཐེག་དམན་གྱི་སའི་མཆན་ཉིད། དེ་གནིས་དོན་གཅིག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན།
དམན་པ་ས་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་དེ། རིགས་གྱི་ས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་
རམ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་སའི་བར་བརྒྱུད་དུ་ཡོད།
ཆོག་དོན་འོག་དུ་འཆད།

ཡང་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་གནིས་སྤྲོ་ཡོད། རང་
གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་གྱི་
མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་གྱི་སའི་མཆན་ཉིད། དེས་ཅིག་ཤོས་ལ་རིགས་འབྲ། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་སོགས་ལྟ་ཡོད། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས།
ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་། མངོན་
སུམ། རྗེས་དབག །དབྱུང་ཤེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་
པའི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ལྟ་བུ། གནིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་སློ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
དེའི་རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཐེན་གོམས་པའི་སློ་ལྟ་བུ། ཉན་ཐོས་གྱི་
དོན་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་གྱི་སྤྱིར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དོང་སོགས་བཞི་

ཡོད། དང་པོ་གསུམ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་ལ་དེར་གྱུར་
པའི་མངོན་སུམ་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། རྩི་སྟོན་ཡེ་ཤེས། དེ་
གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རང་ལུ་ལ་
དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་
ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་ཤྲིབ་ཀྱན་བཏགས་^༡ ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་
འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་ཤྲིབ་^༢ ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་
གི་ངོ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཁམས་གོང་མའི་^༣ སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་

༡ ག་༡༥༩་བ་ན་ཉོན་ཤྲིབ་ཀྱན་བཏགས། བ་༡༥༩་ན་ཉོན་ཤྲིབ་ཀྱན་བཏགས། ག་ན་པ་ན་ཆ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱན་བཏགས།

༢ ག་༡༥༩་བ་ན་རང་གི་ངོས་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་ཤྲིབ། བ་༡༥༩་ན་པ་རང་
གི་ངོས་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་ཤྲིབ། ག་ན་པ་ན་བ་༡་འདོད་པའི་སེམས་
བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་ཤྲིབ་མེད་ཀྱི།

༣ ག་༡༥༩་བ་ཅ་རང་གི་ངོས་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཁམས་གོང་མའི། བ་༡༥༩་ན་པ་རང་གི་ངོས་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཁམས་

མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཆེས་བཟོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེས་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་རིགས་འབྲ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་ཁར་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་དོ་སྤྱོད་ཀྱི་
སྤང་བྱུང་གྱུར་པའི་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱང་བཏགས་པའི་དངོས་སུ་གྲོལ་བ་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་
བརྒྱད་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་
ཞིག་ཁར་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ལྟ་བུ།

རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་རང་གི་འབྲས་
བྱུར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོལ་ལམ་མ་སྤྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོལ་ལམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོལ་ལམ་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་

གོང་མཆི། ཀ་༣་པ་ན་པ་མཉམས་གོང་མཆི།
༡ ཀ་༡༥་པ་ཅ་སྤངས། བ་༡༥་ལྷན་ན་སྤངས། ཀ་༣་པ་ན་པ་ཅ་སྤངས།
༢ ཀ་༡༥་པ་ལ་བཏགས། བ་༡༥་ལྷན་ཅ་བཏགས། ཀ་༣་པ་ན་པ་ཅ་བཏགས།
༣ ཀ་༡༥་པ་ལ་དངོས་སུ་གྲོལ། བ་༡༥་ལྷན་ཅ་དངོས་སུ་གྲོལ། ཀ་༣་པ་ན་པ་ཅ་ལས་གྲོལ་བ།
༤ ཀ་༡༥་ལྷན་ཏུ་བྱུང། བ་༡༥་ལྷན་ཏུ་འབྱུང། ཀ་༣་པ་ན་པ་ཅ་ཏུ་བྱུང།

ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་གསུམ་ལས། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད།
དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་གསུམ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་
ཞིག །རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་སྤྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
བ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྩེ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུར་ཡོད། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་
བརྒྱད་ཅུ་གྲག་ཅིག་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྦྱེས་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ།
གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤར་བཞིན། དེས་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་
སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཁྱེན་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ་
སོགས་ལ་རིགས་འདྲ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ།

རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་སོ་
སྦྱེའི་ས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ས་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་འོག་ཏུ་འཆད། དེ་
འདྲའི་ཐེག་ཆེན་སོ་སྦྱེའི་མངོན་རྟོགས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོར་ལམ་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་

རྟོགས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྩལ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། མངོན་སུམ་
སོགས་གསུམ་ཡོད། རྩལ་སེམས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།
དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བློན་སོགས་བཞི་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་རྩལ་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་སོགས་
གསུམ་ཡོད་ཚུལ་སྤར་བཞིན།

བཞི་པ་འཕོ་ཚུལ་ལ།

གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་བ་ནམ་སྦྱེས་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཆོགས་ལམ་རྩལ་དུ་ཐོབ་པར་འཛོག། །དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེས་བྲངས་པའི་དེ་
འབྲིང་སྦྱེས། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཆེན་པོ་སྦྱེས། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བློན་ཐོབ་པ་དུས་
མཉམ། དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ། དེ་རྗེས་དེ་བཟོན་པ་
སྦྱེས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་
མཆོག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་
དུ་རྟོགས་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག། །དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་རྣམ་ཐོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྦྱེ། དེས་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་སྤྱི་བ་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ནམ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུང་བ་ལྟར་བར་འདོགས། །དེས་དེ་ནས་སྤངས་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་
ལམ་རྒྱུད་ལྟར་བར་འདོགས། །དེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་
ལ་རིགས་འདྲ། དེས་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་སྤྱི་བ་ནམ་སྤངས་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོམ་ལམ་
ཐོབ་པར་འདོགས། །

དེས་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་འདྲ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུ། སྤང་བྱ་རིམ་
ཀྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་སྤང་ཅིག་མ་བརྩུ་བྱུག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲུ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་དམན་ལམ་སྤྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་རེས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པ་དེས་སྤྲོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ན་།
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རྫོད་ཐོབ་པར་འདོགས། །དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་
མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དེས་སྤྲོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། དམན་ལམ་སྤྲོན་དུ་སོང་བ་ལ།
དམན་ལམ་དུ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་འཕོ་ཚུལ་
སྤང་བཞིན་ནོ། །དམན་ལམ་དུ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་པ་
ཅམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡང་སྤང་བཞིན་ལ།

༡ ག་༡༥་བ་༡་སྤང་། བ་༡༦་ན་༤་སྤང་། ག་༣༡་ཅ་ན་༣་སྤངས།
༢ ག་༡༥་བ་༡་རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས། བ་༡༦་ན་༡་རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས། ག་༣༡་ཅ་ན་ལ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས།
༣ ག་༡༦་ན་༡་ཐོབ་པ་ན། བ་༡༦་ན་༡་ཐོབ་པ་ན། ག་༣༡་ཅ་ན་༥་ཐོབ་པ་དང་།
༤ ག་༡༦་ན་༣་བཞིན་ནོ། །བ་༡༦་བ་༣་བཞིན་ནོ། ག་༣༡་ཅ་ན་༤་བཞིན།

དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་སྟོར་ལམ་པ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་
 དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཚོགས་གཉིས་ཅི་ཙམ་བསགས་དགོས་པ་བསགས་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་དེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་བྱོད་ཐོབ་པར་འཛོག། དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་
 ལམ་པ་ཡང་སྤར་བཞིན་ལ། དེ་འབྲའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པ་དེས་སྟོར་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་གཉིས་ཅི་ཙམ་བསགས་དགོས་པ་བསགས་ཟིན་པའི་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་དེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་མཉམ་གཞག་སྟུན་
 གཅིག་ལ་སྟེ། དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྟེ། དེ་རྗེས་ས་
 དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་སྟོམ་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་ས་གཉིས་པའི་སྟོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་མཉམ་གཞག་
 སྟུན་གཅིག་ལ་སྟེ། བ་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་རིགས་འབྲ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ལས་འངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྟོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་པ་སྟོང་
 ཕྱིར་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་སྟོང་རུས་སུ་མཐོང་
 བ་ན། དེ་སྟོང་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ།
 དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ན་ས་དང་པོའི་སྟོམ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པར་

འདྲིལ་ཅིང་། དེས་བྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ལས་ལངས་པའི་ས་གཉིས་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྱིར་བྱིར་དུ་ཆོག་གས་
གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས། དེ་ལྟར་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྤྱིར་བྱིར་སུ་
མཐོང་བ་ན་དེ་སྤྱིར་བྱིར་དུ་སྤྱིར་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་
གཞག་དེ་ལྟ་བུ་དེའི་དངོས་གཉིན་དུ་སོང་བ་ན་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཐོབ་པར་འདྲིལ། །དེས་བྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐོབ་པ་ན་ས་གསུམ་པར་འཕོས་པ་
སོགས་རིགས་འདྲའོ། །

ལྷ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ།

ས་དང་། ལམ་དང་། མཁྱེན་པ་དང་། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཆོག་ས་ལམ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། དད་པའི་ས། ཆོས་མངོན་
རྟོགས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། སྤྱིར་ལམ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན། དེས་
འབྲེད་ཡན་ལག་དོན་མངོན་རྟོགས་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། མཐོང་ལམ།
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། སྒྲོམ་ལམ། རྩིས་ལ་མངོན་
རྟོགས་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ། དབྱ་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ།
ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་ལམ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་སྤྱོད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོག་ས་
ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་ཆོག་ས་བསགས་
པའི་ལམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཐར་པ་ཆ་

མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་པ་
 ཡིན་ཞིང་། ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་པའི་ཆ་ཡིན་པས།
 ཁྱོད་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། དད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་
 མཁས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་
 ཉོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 ཞིང་། དེས་རྒྱ་མཐོང་སྤང་ལས་དེས་པར་འབྲེད་པས་དེ་ལ་དེས་འབྲེད་ཅེས་བྲུ་ལ།
 ཁྱོད་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ལྟེ་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དོན་མངོན་
 ཉོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདག་མེད་ལྔ་རགས་
 གང་རུང་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྦྱོར་བ་འདོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་

༡ ག་༡༩༠་བ་༡་བརྟགས། བ་༡༩༡་ན་༡་བརྟགས། ག་༣་༡་༥་བ་༣་བརྟགས།

༢ ག་༡༩༡་ན་༡་འབེབས། བ་༡༩༢་བ་༡་འབེབས། ག་༣་༡་༥་བ་༣་འབེབས།

རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསུང་དུ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་རྟགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་ཐེན་རྒྱན་ལྟར་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ལ་མངོན་རྟགས་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་ཐེན་རྟགས་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པའི་མཁུན་པ་
ཆོས་ཅན། མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཆགས་བཅས་རྣམས་
ཀྱི་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱད་པ་དང་། ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ།

ཁ་ཅིག ལོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་མངོན་རྟགས། སའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར།
ཁ་ཅིག དེ་ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་སའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་
ལྟར། ས་ཡིན་ན། སྤྱི་ཞིང་འཐས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཀྱི།

༡ ག་༡༩༡་བ་༡་སྤང་། བ་༡༩༡་ན་༡་སྤང་། ག་༣་ལྟ་ན་ལྟ་སྤངས།

༢ ག་༡༩༡་བ་༣་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་ལྟར། བ་༡༩༡་ན་ལྟ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་ལྟར། ག་༣་ལྟ་ན་ལྟ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ས་
ཡིན་ན།

༣ ག་༡༩༡་བ་ལྟར་དང་། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བ་༡༩༡་ན་ལྟར་དང་། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་མ་ཡིན་

ཁ་ཅིག །སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྤྱོད་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
ཞིག །བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ས་དང་པོའི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ལྡན་སྤྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུའི་མཆན་
ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་
དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀྱན་བརྟགས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་
རྣམས་ཀྱི་ས་བརྩ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་
སྒྲོམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་
མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་

པའི་ཕྱིར། ཀྱ་༣༥་ན་༥་ཕྱིར་ཉེ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་ན། ༥༦། སེམས་ཅན་འདི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀྱན་བརྟགས། ༣༩༡། ༡༠།

གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་སྤངས་པ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་སྤྱོད་འབྲས་རུང་དུ་
འཛིན་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ཏོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་སྒྲིག་ལས། ¹སྤྱབ་བ་
སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་མ་ཉུང་གསལ་
བར་སྤང་བ་སྤྱོད་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཏོག་བྲལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ས་ནས་སར་འཕོ་བའི་ཆེ་རྗེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་
དང་པོ་བས་ས་དང་པོའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱིབ་བ་སྤངས་བ་དང་། ས་གཉིས་བར་འཕོ་བ་
དུས་མཉམ། ས་བདུན་བ་བས་ས་བདུན་པའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱིབ་བ་སྤངས་བ་དང་། ས་
བརྒྱུད་བར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་བ་དང་། དེར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱན་སྤང་ལས། ²ས་གང་
གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་བ་དེ་སྤྱིར་
དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ་རྫོགས་ནས་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་

1 སྤྱའབྲས་དཔར་མ། གསུང་འབྲས་ཅ། རྒྱལ་ཆོབ་རྗེ། ལམ་སྒྲིག་༣༩། ༥།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བཅུ་ར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྤྱོད་འབྲས་མེད་པ་ཟེར་པོ། རྒྱན་སྤང་། 103མ། 12།

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་ཉིད་
མ་སྤངས་པས་ན་དེ་མངལ་གྱི་ངི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཚུངས་ལ།
ས་བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་ཉིད་སྤངས་པ་ན་དེ་མངལ་གྱི་
ངི་མས་དག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དང་མཚུངས་པར་འཛོག་པའི་སྤྲིབ་པ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་ཁླ་མར། ས་བདུན་ལ་བརྟེན་ངི་མ་ནི། །མངལ་སྐབས་ངི་མ་
དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྐབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྲིབ་པ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་གྱིས་དངོས་སུ་བྲངས་པའི་ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ས་བརྒྱ་པའི་སྐད་
ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་འགྲིག །ཁོ་
ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་དངོས་སུ་འདྲིན་བྱེད་གྱི་ས་གཉིས་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཁླ་མའི་དར་རྒྱུག་ལས། བཟོང་ལམ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་སྤང་ཞིང་ས་
དང་པོ་བསྐྱལ་པའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་པར་
ཤེས་པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་

༡ ག་༡༩ན་༩་སྤངས་པ་ན། བ་༡༩ན་བ་༡་སྤངས་པ་ན། ཀ་༣་༡་བ་༡་སྤངས་པས་ན།
༢ བཅུན་འཁྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༡༠། སེམས་ཙམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཁླ་མ། ༤༥༠། ༡༥།
༣ ག་༡༩ན་༩་ངི་མ་ནི། བ་༡༩ན་བ་༡་ངི་མ་ནི། ཀ་༣་༡་བ་༡་ངི་མ་རྣམས།
༤ རྒྱུ་འབྲས་དབར་ས། གསུང་འབྲས་ག །རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་ལོན་ཆེན། རྒྱུད་ཁླ་དར་རྒྱུག། ༤༥། ༣།

ཡེ་ཤེས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལས་བར་
ཆད་མེད་ལས་རྩུང་དུའི་རྩུང་དུ་དོན་གཅིག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལས་སྒྲིག་ལས།
ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྒྲོམ་ལས་དུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲོམ་ལས་རྩུང་དུའི་
རྩུང་དུར་འདུ་བས་སྒྲོམ་ལས་ལ་དགུར་གྲངས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་བཙུ་བ་པ་དེས་ས་བཙུའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཟེར་ན། དེས་
ས་བཙུའི་སྒྲིན་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ།

^༡ སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་མེས་ལས་པའི་སའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ །

ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངོ་བོ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་རྣམ་གཞག །ཁྱད་པར་
དེ་ལྟན་གྱི་སའི་ངེས་ཆོག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་དངོས་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་
མངོན་རྫོགས་^༡ གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པ།

༡ སྐྱེ་འབྲས་དཔར་ན། གསུང་འབྲས་ཅ། རྒྱལ་ཆོབ་ཐེ། ལས་སྒྲིག་༤༧ ན།

༢ བ་༡༩ ན་བ་ལ་གཉིས་པ་ལ། བ་༡༩ ན་ན་༩་གཉིས་པ་ལ། ཀ་༣་ཨ་ན་༣་གཉིས་པ་ལ།

༣ བ་༡༩ ན་བ་ལ་བཤད་པ། བ་༡༩ ན་ན་ཨ་བཤད་པ། ཀ་༣་ཨ་ན་ཨ་བཤད་པ།

༤ བ་༡༩ ན་བ་༩་རྫོགས། བ་༡༩ ན་བ་༡་རྫོག །ཀ་༣་ཨ་ན་༩་རྫོགས།

བྱང་མེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སའི་ངོ་བོ། བྱངས་ངེས། ས་བརྩུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་མེམས་འཕགས་པའི་ས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྩུར་ཡོད་དེ། ས་
དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་བྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་
འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་སྦྱངས་ཀྱི་དཀའ་བ། རྒྱག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།
བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས། བརྩུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནམས་སུ་
ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྩུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། པར་ཕྱིན་བརྩུའི་ནང་ནས་
གཙོ་བོར་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
བྱང་མེམས་འཕགས་པའི་མཛོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་བྱུར་གྱི་པར་
ཡོན་ཏན་དུ་མའི་ཉེན་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།

ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་
གཉིས་གང་རྒྱང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ལས། རང་ལྟལ་དུ་
གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་
གང་ཞིག །རང་རྒྱད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་མཛོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། དང་པོའི་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་
ལས་དང་། དེ་གཉིས་གང་རྒྱང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་
གསུམ་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱུར་གྱི་པར་ཡོན་ཏན་འཛིན་ཀྱི་

དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཡོད། དེ་གང་
ཞིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་
བརྒྱད་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་དེར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གང་ཞིག །རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེས་
པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་
གྲོལ་བ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་
ཡེ་ཤེས་ནི། ས་དང་པོའི་ཐེས་ཐོབ་གྱི་ཐེས་སུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། ས་དང་པོའི་ཐེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ས་དང་པོའི་ཐེས་ཐོབ་
པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐེན་པ་ལྟ་བུའོ། །

པར་བྱིན་བཙུའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་

ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པའི་བྱང་མེས་ལས་གསུང་པའི་མངོན་ཤིང་གསུང་གི་ཁྲིམས་ལྟར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་ཆེན་བྱེད་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་ རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ བདེན་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། དང་པོའི་ མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་ མེད་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་དངོས་སུ་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ ལམ་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ རགས་པ་ལས་གྲོལ་བ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ས་གཉིས་པའི་ཐོག་མའི་རྣམ་ གྲོལ་ལམ་དོན་གཅིག །དེ་གང་ཞིག །རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་ འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྱི་བདེན་གཉིན་བྱེད་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ ཉིད། ས་གཉིས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དོན་གཅིག །ས་གཉིས་ པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་ རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཞན་གཉིས་སྤར་བཞིན་རིགས་འདྲ།

དེས་མཆོན་ནས། ས་གསུམ་པ་ནས་ས་བརྒྱུ་པའི་བར་ལ་བཟོད་པའི་པར་ ཕྱིན་སོགས་ལྷག་མ་བརྒྱུད་སྤར་ནས་མཆོན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་རིགས་འདྲ་ཞིང་།

སྒྲིལ་སྒྲིལ་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། སྒྲིལ་སྒྲིལ་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་འབྲིང་།
ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆུང་དུ། ཆུང་དུའི་
ཆེན་པོ། ཆུང་དུའི་འབྲིང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་རྣམས་སྒྲིལ་གཉེན་དུ་སྒྲུབ་ནས། སྒྲིལ་
བཞིན་རིགས་འབྲེལ། །

གསུམ་པ་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ལ་བརྩུ་པོ་འདྲིར་གྲངས་ངེས་ཏེ།
སའི་ཡོངས་སྒྲིང་ལ་མི་འབྲ་བ་བརྩུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྒྲིལ་ལས། 'མཐོང་བ་
དང་སྒྲིལ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ས་བརྩུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་དེ་ལ་བརྩུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་དེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་བྲད་པར་དང་། ལྷན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་རྒྱས་མཐུ་ཐོབ་པའི་བྲད་པར། བར་ཕྱིན་བརྩུའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་
བྲད་པར། རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲེ་བ་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་བརྩུར་
བཞག་སྟེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། 'དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་།
མཐུ་སྒྲིལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་
དང་། རྣམ་པར་སྒྲིལ་བ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྩུར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྐྱར་འགྲུབ་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྒྲིལ་དཔོན་མེང་གི་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲིལ། ༡༠༣༩། ༡༥།

༢ བསྐྱར་འགྲུབ་དཔེ་བསྐྱར་ས། ༤༠། དབྱུ་མ་ལ། སྒྲིལ་དཔོན་རྒྱ་བ་གསལ་ས། འཇུག་འབྲེལ། ༤༠༥། ༥།

གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།

པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱད་པར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་བྱད་པར། ཟག་
མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར། སྐྱེ་
བ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། གཉེན་པོ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་གྱི་བྱད་པར། ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་གྱི་བྱད་པར། ས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་བྱད་
པར། ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཆོས་གྱི་བྱད་པར་དང་བཅུ་ལས།

དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པོ་དེ་ལ་པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་
སྐྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་
གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་གསུམ་པར་བཟོད་པའི་པར་
ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་བཞི་པར་བཙོན་འབྲས་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་
ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་
ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་དྲུག་པར་ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་
ལྷག་པར་ཐོབ། ས་བདུན་པར་ཐབས་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ།
ས་བརྒྱད་པར་སློན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་དགུ་
པར་སྟོབས་གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་
གྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ས་བཅུ་པོ་དེ་དེར་ཡང་པར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། དབྱས་མཐར། 'བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་

མེད་ནི། །ས་བརྩ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ས་བརྩ་མོ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོང་པའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱི། ས་གཉིས་
པར་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ། ས་གསུམ་པར་ལྷག་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་
བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ། ས་བཞི་པར་བརྩོན་འབྲས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་སྒྲོ་
ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ། ས་ལྔ་
པར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ། ས་དྲུག་པར་ཤེས་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་སྒྲོ་
ནས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུར་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ལ་
མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།^༡ ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྩེས་སློབ། །ཤེས་རབ་སྦྱོང་ལུལ་
གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་དེ་ནི། །མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་འཇུག་པ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་^༢ དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་
པའི་འབྲས་བྱའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར་མཆོན་མ་མེད་ཅིང་རྩོལ་
བ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་བརྒྱད་པར་འབད་རྩོལ་རགས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་

༡ ག་༡༩་བ་པ་ལ་ཐོབ། བ་༡༩་པ་ལ་ཐོབ། ག་༣༡་ན་༡་ཐོབ་སྟེ།

༢ བསྐྱབ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་སི། རྩི་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༡།

༣ ག་༡༩་པ་ན་ཡན་ཆད། བ་༡༩་པ་ལ་ཡན་ཆད། ག་༣༡་ན་པ་ཡན་ཆད།

དག་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། ས་དགྲ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་སྒོ་
ནས་སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། ས་བརྩ་པར་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྒོ་
ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
’བསྐྱབ་པ་རྣམས་དང་སྟོམ་པ་ཡིས། །འབྲས་བྱ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །མཆན་མེད་
འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་
མེད་ན། །ཁིང་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དག། །འབྲས་བྱ་གཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སེམས་
ཅན་སྟོན་པ་འགྲུབ་ཉིད་དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ནི། །འགྲུབ་པ་
འབྲས་བྱ་དམ་པ་ཡིན། །འབྲས་བྱ་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་
བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ས་བརྩ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་ལྔ་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་
ནས་ཕྱང་པོ་ལྔ་སྟོང་བའི་རྟེན་ཐོབ་སྟེ། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྟོང་།
ས་གསུམ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྟོང་། ས་བཞི་པ། ས་ལྔ་པ། ས་དྲུག་པ་
གསུམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམ་པར་སྟོང་། ལྷག་མ་བཞིར་འབྲས་བྱ་བཞི་ཐོབ་པ་
ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐབ་པ་བཞི་སྟོང་བའི་སྟོན་རྣམ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱང་པོ་སྟོང་
ཁིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐོགས་པའི་སྐབ་པ་སྟོང་བའི་སྟོན་རྣམ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམ་པར་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ ཆོས་ཉིད་
རབ་དུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ནི་ཕྱང་པོ་སྟོང་། །དེ་ཡི་འོག་དུ་ཉིང་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་ལ། རྩེ་བཙན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྟེའི་རྒྱུ། ༡༡༥། ༡༡།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་ལ། རྩེ་བཙན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྟེའི་རྒྱུ། ༡༡༥། ༡༢།

འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ཕྱང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལས་
ནི། །སྤྱི་བ་རྣམ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། །སྤྱི་བ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་དང་། །སྤྱོལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱང་། །ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ས་བཅུ་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
ས་དང་པོར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་འབྲ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་
འབྲུག་རྒྱས། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འབྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འཕྱོ་རྒྱས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྤང་བར་
བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་གནས་པར་
བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་
འབྲུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མི་འབྲ་བ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་བརྒྱར་སྤྱུལ་
རྒྱས་པ་དང་། ལུས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་སྟོན་རྒྱས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟེ་ཆོན་བརྒྱ་སྤག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་འབྲ་བ་སྟོང་ལ་
སྟོམས་པར་འབྲུག་རྒྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་མཐོང་བ་སོགས། ཡོན་ཏན་སྟེ་
ཆོན་སྟོང་སྤག་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་གསུམ་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་
འབྲུམ་སྤག་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲུམ་སྤག་གཅིག་
མཐོང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་འབྲུམ་སྤག་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་བཞི་པར་སྐད་

ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་བ་སྤྲལ་བ་རྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་
ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་བྱེ་བ་སྤྲལ་བ་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་ལུ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་བ་
སྤྲལ་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་བྱེ་བ་སྤྲལ་སྟོང་བཅུ་
གཉིས་དང་། ས་བྲུག་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྲལ་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྲལ་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་བདུན་པར་
ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་བ་སྤྲལ་ཁྱིལ་^༡འབྲུམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་
ཆོན་བྱེ་བ་སྤྲལ་ཁྱིལ་^༡འབྲུམ་སྤྲལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆོན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འབྲུམ་སྤྲལ་གཅིག་གི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་
གངས་དང་མཉམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་སྟོང་གསུམ་
གྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འབྲུམ་སྤྲལ་གཅིག་གི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་
བཅུ་གཉིས་དང་། ས་དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་
འབྲུམ་སྤྲལ་བཅུའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གངས་
མེད་པ་འབྲུམ་སྤྲལ་བཅུའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་བཅུ་
པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
ཀུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆོན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་
དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བར་རྣམས་སུ་

༡ ག་༡༤༥་བ་༤་ཁྱིལ་ཁྱིལ་༡༤༤་བ་༤་ཁྱིལ་ཁྱིལ་༡༡་༣༤་བ་༣་སྤྲལ་ཁྱིལ་

༢ ག་༡༤༥་བ་༣་སྤྲལ་ཁྱིལ་༡་བ་༡༤༤་བ་༤་ཁྱིལ་ཁྱིལ་༡༡་༣༤་བ་༣་སྤྲལ་ཁྱིལ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། དབང་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་
དེ། བྱང་སེམས་སོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་འདོད་པར་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་།
ས་སོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུང་འགྲོ་སོགས་དམན་གནས་སུ་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྐྱོག་
ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྱལ་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྤོན་པ་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉ། བདེ་སྤེའི་རྒྱུ་ལས། སྤོན་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྤོན་ལམ་
དག་དང་ནི། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་བས་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བའི་
འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན། ས་གཉིས་པ་བས་གླིང་བཞི་ལ་དབང་
བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན། ས་གསུམ་པ་བས་སུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་དང་། ས་བཞི་པ་བས་འཐབ་བྲལ་དང་། ས་ལྷ་པ་བས་དགའ་ལྡན་དང་། ས་
དྲུག་པ་བས་འབྲུལ་དགའ་དང་། ས་བདུན་པ་བས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། ས་
བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་གི་བདག་པོ། ས་དགུ་པ་བས་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་
དང་། ས་བརྩུ་པ་བས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་

བར་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་གཉིས་པོ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ།

ས་བཅུ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་བཅུ་ཡོད་དེ། ས་
བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་
མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་ངེས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་འདྲེན་པས་རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་
བའི་བྱེད་པར་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྤང་ལས། བྱང་གི་ཆེ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཞེས་བསྐྱོན་པས་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་སུ་ཐིན་ཀྱང་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ཀུན་ཏུ་
འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་ལྷན་
སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པར་མེད་
པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་མཉམ་བཞག་
ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ས་
གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༡ ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྤོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྤང་། ༡༠༣༡ གཙུག་ཏུ་

༢ ག་༡༩༩་བ་༣་རྟོགས། ག་༡༩༩་བ་༣་རྟོགས། ག་༣༩་མ་༣་རྟོགས། །

༣ ག་༡༩༩་བ་༣་འགྱུར་བཤད་། ག་༡༩༩་བ་༣་འགྱུར་བཤད་། ག་༣༩་མ་༣་འགྱུར་བཤད་ཆེ།

ཕྱིར། ས་གཉིས་པར་བྱང་ཚུབ་མེས་ས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལྷག་པའི་སློན་ནས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་མཆོག་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་
གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མ་ཐུན་གསུངས་པ་ཐོབ་པའི་མཆོག་གི་གནས་སུ་
རྟོགས་ཏེ། ས་གསུམ་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་ནི། རྒྱ་
མ་ཐུན་དུ་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་བཞི་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལུང་གི་ཆོས་
སྟེང་པའི་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ས་བཞི་པར་ལུང་གི་ཆོས་
ལ་སྟེང་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བཞི་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་ལྔ་པར་ངར་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་
པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། དེར་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་
བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉོན་མོངས་
དང་ནམ་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ས་དྲུག་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་རྟོན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ནམ་བྱང་དུ་འགྱུར་པའི་ཆོས་
གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་རྟོན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་ཐ་དད་མེད་
པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
པའི་སློན་ནས་ལུང་གི་ཆོས་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པར་
ཆོས་དབྱིངས་དེ་བྲི་མེད་འཕེལ་མེད་ཀྱི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་བྱང་
བྲི་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་མི་རྟོག་

པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སྤྱོད་གས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པར་ཆོས་
དབྱིངས་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སྤྱོད་གས་། དེར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
བ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལས་ལ་དབང་བའི་
གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ས་བརྒྱུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བཞེད་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་བརྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བ་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་
པ་ཤེས་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་པོ་ཡང་གཉེན་པོ་ས་བརྒྱས་རིམ་བ་ལྟར་སྤོང་སྟེ། དེ་དག་གི་མི་
མ་སྐྱུ་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབྱུས་མཐའ་ལས། ཀླུ་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་
གི་དོན། །རྒྱ་མ་སྐྱུ་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཇིག་པ་མེད་དོན་
དང་། །རྒྱད་ཀླུ་མ་ཐ་དང་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་མོངས་ཀླུ་མ་ཐ་དང་མིན་དོན་དང་། །ཐ་
དང་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །བྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་ཀླུ་པ་བརྒྱ་
ཡི་གནས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་སྐྱེ་བ་བ་བརྒྱ། །ས་
བརྒྱའི་མི་མ་སྐྱུ་ཕྱོགས་ཀླུ་མ་ཐ་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༡༩་པ་ན་ཅེ་ཕྱིར་ཏེ། བ་༡༩་པ་ན་པ་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་༣༩་པ་ན་ཅེ་ཕྱིར།
༢ ག་༡༩་པ་ན་ཅེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་༡༩་པ་ན་ཅེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་༣༩་པ་ན་ཅེ་རྟོགས་ཏེ།
༣ ག་༡༩་པ་ན་པ་རྟོགས། བ་༡༩་པ་ན་ཅེ་རྟོགས། ཀ་༣༩་པ་རྟོགས་ཏེ།
༤ བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱེད་པ། པ་༡༡། སེམས་ཅན་པེ། རྗེ་བརྒྱུན་བྲམས་མགོན། དབྱུས་མཐའ། ༤༠༩། ༡༡
༥ ག་༡༩་པ་ན་པ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན། བ་༡༩་པ་ན་པ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན། ཀ་༣༩་པ་ན་པ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། ས་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྤང་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ།
ས་དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་འཆགས་། །ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་ཐོབ་ཅིང་བྱུང་བར་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་གྱིས་སྤང་ངོ་། །ས་
གཉིས་པ་ནི། གནས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་གནས་གྱིས་མི་སྤྱབ་པའི་
གཟུངས་གྱིས་སྤང་ངོ་། །ས་གསུམ་པ་ནི། རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རབ་ཏུ་
གནས་པའི་གཟུངས། ས་བཞི་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས།
རབ་ཏུ་གནས་པའི་གཟུངས། གདུལ་དཀའ་བའི་གཟུངས། ས་ལྔ་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་
མེ་ཉོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོན་ཏན་སྣ་ཆོགས་བཞོད་པའི་གཟུངས། ས་དྲུག་པ་ནི། ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟི་བཞིན་གྱི་གཟུངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སློན་མའི་
གཟུངས། ས་བདུན་པ་ནི། རོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་
གཟུངས། ས་བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
གཟུངས་གྱིས་སྤང་ངོ་། །ཉོགས་པ་མེད་པའི་ཉོག་གི་གཟུངས་གྱིས་སྤང་ངོ་། །ས་
དབྱུ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སློན་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་གྱིས་སྤང་ངོ་། །སློ་མཐའ་
ཡས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཟུངས་གྱིས་སྤང་ངོ་། །ས་བཅུ་པ་ནི། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཐ་མ་ཉོག་གི་གཟུངས་གྱིས་སྤང་ངོ་། །

བདུན་པ་སྤང་བྱ་མི་མ་སྤྲོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལ།

སྤྲོ་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོ་མོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པོ་དེ་
དེ་ལ་རང་གི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དེའི་གནས་

ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་
བར་ཞེན་པའི་ཚློངས་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་བས་འཛིགས་པའི་ཚློངས་པ་
དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྤྲོ་མའི་འབྲུལ་བ་ལ་ཚློངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་
ཆོགས་ལ་མངོན་བར་ཞེན་པའི་ཚློངས་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
ཚློངས་པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མངོན་བར་ཞེན་པའི་
ཚློངས་པ་དང་། ས་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་འཇུག་ལ་སྲེད་པའི་ཚློངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་
སྲེད་པའི་ཚློངས་པ་དང་། ས་ལྔ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚློངས་པ་དང་། ལྷུང་འདས་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚློངས་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཚློངས་པ་དང་། མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཚློངས་པ་
དང་། ས་བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་སྤྲོ་མོ་འབྱུང་བའི་ཚློངས་པ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཚློངས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་ཚློངས་
པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚློངས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་ཆོས་
བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་
རབ་དང་སྟོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་དང་། སྟོབས་པའི་དབང་ལ་ཚློངས་པ་
དང་། ས་བརྒྱ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དང་། གསང་བ་སྤྲོ་མོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་
ཚློངས་པ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མོ་དང་།
ཐོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚློངས་པ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་ལ་འཇུག་པ་ལས།

ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་རྩོགས་སྐྱུར་བས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུ་
གཅིག་མེད་ས་གཉིས་གནས་ངན་ལེན་གཅིག་ལ། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ཉེ་བ་དང་
འདྲོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་སྤང་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྒོ་མ་སྤང་
སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ནམ་གཞག་དབྱུང་བ། རི་ལྟར་སྒོང་ཚུལ་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་འཇུག་དང་། ལོག་བར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མྱིལ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། མཐོང་
སྤང་ཤེས་མྱིལ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་
ཉོན་མོངས་བཞི་བཅུ། བོད་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་བདུན་ཅུ་
ཅ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་དུ་སྐྱུར་པའི་འདྲོད་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་མྱིལ་སོ་དུག །གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
ཀྱི་སོ་དུག་སོ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེར་སྐྱུར་པའི་འདྲོད་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཉོན་
མོངས་བཅུ། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ། ལམ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་
ཉོན་མོངས་སྤྱ་སྐྱུར་པའི་འདྲོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད་ང་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
ལ། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན། འདིག་ཆོགས་སྤྱ་ལྟ་བུ། ལོག་བར་ལྟ་བུ། མཐར་འཛིན་
བར་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནམས་

༡ བསྐྱུར་འབྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན། ༩། རྩོམ་པ་ལྟོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། འབྲེལ་བ་ཤིང་ཆོག་གསལ་ལ་འདི་དངས་འདུག
༡༩༩༡ ལྷ།

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རིགས་འབྲས་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱང་ལས་འདྲིར་ཡང་།
འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཟེ་ཆོམ་དང་།
འཛིག་ཆོགས་སྤྱ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་
བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་
རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བཞི་བཅུ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་བརྟུས་སྤྱ་ཡང་། ¹འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱག་
བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བ་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སོ་དུག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་སོ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤྱུང་བའི་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ།
ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ཟེ་ཆོམ། འཛིག་ལྷ། ལོག་ལྷ།
མཐར་ལྷ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་
དབུ །དེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་རིགས་འབྲས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྤང་བཞིན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱང་ལས། ² དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་
བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཁོང་ཁྱོད་བརྒྱད་པོར་ནས་བདུན་ཅུ་ཅ

1 བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡ ཞེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱལ་སྤྱང་ ༡༠༣༡ ༡༥།

2 བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 216 སེམས་ཅམ་རྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས་ 313 13།

3 བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 11 ཞེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱལ་སྤྱང་ 1033 3།

གཉིས་སོ།^੧ །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས་^੨ །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་
མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ནི་དགའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་
ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་
དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཁམས་རི་ལྟ་བར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་དག་མདོར་བསྟུན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་
བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། འདོད་པའི་
སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། །དེའི་འཇུག་པ་གཟུང་
རྟོག་དགུ། །དེའི་རྩིས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ། །དེའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་སྟེ་སོ་བྱུག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུབ་སྟེ། དེས་རིགས་འབྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འོ་ན། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བཤད་ན། འཇུག་མཁན་བཞིན་དུ། འཇུག་ཡུལ་ནི་གང་། འཇུག་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན།
འཇུག་མཁན་ནས། འཇུག་པ་པོ་ལ་བརྩེད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་སྤར་
བྲངས་པ་བརྩེད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་།
བརྒྱུད་ནས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། དབང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འཛིག་ལྷ། ལོག་ལྷ། མཐར་ལྷ། མ་རིག་ལ། ཐེ་ཆོམ་
སྟེ་ལྷ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཉི། འཛིག་ལྷས་བདེན་པ་
བཞི་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན། ལོག་ལྷས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་

੧ །ག.੭.੯.བ.ཨ་གཉིས་སོ། །བ.੭.੯.བ.ཨ་གཉིས་སོ། །ག.੩.੧.੯.བ.ཨ་གཉིས་སོ། །

੨ །བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ཨ.੧. སེམས་ཅན་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས་ ੩੭.੩. ੭.੧

མེད་པར་ལྟ་བུ་ལམ་དེ་དག་རྩི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་བདེན་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་
པར་བྱེད། མཐར་ལྟས་བདེན་བཞི་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན། ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་མ་རིག་པས་བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ལ་སྒོངས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱིས་དེ་དག་ལ་དེ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་བདེན་བཞི་ལ་
ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱིར། གཉིས་
པ་བྱུབ་སྟེ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་
དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ར་རྒྱལ་སྟེ་བཞི་ནི་བདེན་བཞི་ལ་བརྟུན་ནས་ལོག་པར་
ཞུགས་པའི་བྱིར་ཉེ། དང་པོ་དེས་བདེན་བཞི་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་
བ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས། གཉིས་པས་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོད་དན་ལས་
བདག་གོལ་དང་ངེས་འབྱེད་དུ་ལྟ། གསུམ་པས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྟེད་པར་བྱེད། བཞི་
པས་ལྟ་བུ་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད་པས་བདེན་པ་དང་བར་དུ་དམིགས་ཚུལ་
གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་བྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཁོང་ཁྲིའི་དབང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་རང་
གི་ལྟ་བ་དང་མི་མ་སྟན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་ལོག་
པར་ཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྤང་སའི་སྒྲོན་སྤྱོད་བལ།

སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་སྤྱོད་དང་། ཤེས་སྤྱིབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྟུན་ཏུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་
བརྟུན་དང་བརྟུན་ནས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་

ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་། ང་
རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། འཛིག་ལྷ་མཐར་འཛིན་ལྷ་བ་སྟེ་བྱུག་པ། བཟུགས་
གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས། ང་
རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། འཛིག་ལྷ། མཐར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་ལྷ། དེ་
བཞིན་དུ་བཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་དེ་ལྷ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱན་
སྤང་ལས།^༡ དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་
ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྩི་རྩི་ལྷ་བྱུར་བརྗོད་པ་བར་ཆད་
མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་དུ་འོད་ཟེབ་པར་འགྱུར་
བའི་བར་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་
རྟོག་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་བྱུག་
ཅི་རིགས་པར་སྤོང་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་།
མ་རིག་པ་དང་། འཛིག་ཆོགས་སུ་^༢ལྷ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྷ་བ་སྟེ་འདོད་པ་ན་
སྤྱོད་པ་བྱུག་གོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཞེ་སྤང་བཏོན་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་
ན་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་
ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་པཅས་དང་།

ཀྱན་བརྐྱས་ལས།^༣ འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་བྱུག་
གོ། །འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྷ་བ་ལྷན་ཅིག་དུ་སྦྱེས་པ་དང་།

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྤང་། ༡༠༣༡། ༦།

༢ བ་༡༦༤་བ་༡་ཆོགས་དུ། བ་༡༧༠་ན་༡་ཆོགས་དུ། ཀ་༣༤༤་ན་༩་ཆོགས་སུ།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། སེམས་ཅན་འདི། འཕགས་པ་ཆོགས་མེད། ཀྱན་བརྐྱས། ༡༡༭། ༡།

འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་
ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་པ་ལྟོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་རྩི་ལྟ་བུ་གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་མདོར་བསྟུན་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་སྒྲོམ་
པས་སྤང་བར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཞེ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་དྲུག །བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ལྟ་བཞི་
ཉི་ཤུ། གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་ལྟ་བཞི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་
རྒྱུ་པའི་སྒྲོན་པ་སྤེལ་དགུ་པོ་རེ་ལ། ཁོང་ཁོ་ཞེ་སྤང་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བུ་
དགུར་བྱེ་བས་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ། འདོད་པའི་ཁོང་ཁོ་འམ་ཞེ་སྤང་ལ་དགུར་བྱེ་བས་
བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་
བསྟུས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། ཁྲོག་པ་
གཟུང་རྟོག་དགུ། རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ། །བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་སྟེ་སོ་
དྲུག །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་ལ།

ཅིའི་བྱིར་མཐོང་སྤང་རྣམས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་ལ་
སའི་སྒྲོན་པ་འབྲེད་ཅེ་ན། མཐོང་སྤང་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་དེ་བྱུང་མཐའ་ངན་པས་ཡིད་བསྤང་བས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་སམ་
ཆ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅེས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲོམ་སྤང་སའི་སྒྲོན་པ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་

སྤང་དེ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བསྐྱོམས་པས་ཆེ་རིམས་ནས་རིམས་པར་
སྤང་དགོས་ཀྱི། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེ་
བྱུང་མཐའ་ངན་པས་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་ཆ་ཤ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་སྤང་བྱ་ཅམ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བསྐྱེ་བ། སོ་སའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་
བོ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་། དེས་ལེགས་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པ་ལ་
གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་
ཀྱི་སྤང་བྱར་དམིགས་པ། འདིར་བསྟན་སྤང་བྱའི་མཆོག་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྒྱས་
པར་དབྱེ་ན། སྤང་གཉེན་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དབྱེ་ན།
འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱ་དང་། མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་སོགས་སུ་ཡོད། དེ་
ལ་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ། ཆགས་པའི་སྤྱིབ་པ། ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པ། དམན་པའི་སྤྱིབ་པ་
དང་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། ཉོན་སྤྱིབ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྤྱིབ་ལྟ་བུ། གསུམ་
པ་ནི། དམན་པའི་ཞི་བདེས་ཐུགས་སྟོགས་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བར་དུ་
གཙོད་པའི་སྤྱིབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། 'ལམ་འགོག་པ་ནི་མི་མ་སྟན་
ཚུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ། ཤེས་བྱའི་
སྤྱིབ་པ། སྟོམས་འབྱུག་གི་སྤྱིབ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུང་རབ་ནམས་
ལས་གསུངས་ཀྱང་མང་དུ་དོགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིབ་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེན་ནས་ཉོན་སྤྱིབ་དང་། ཤེས་སྤྱིབ་

གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱིབ་པ་
གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ན་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ། དབུས་
མཐུལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྐྱིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེ་ནི་
སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པའི་
རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་གྲུར་པ་དང་། ས་བོན་
ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། ཅ་ཉོན་བྱུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མངོན་གྲུར་པ་སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟེད་པའི་རྒྱས་པ་
ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་རྒྱ་རྒྱུ་ཆད་ན་རང་གི་འབྲས་བྱར་གྲུར་
པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་
ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྐྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
ན། མངོན་གྲུར་པ་དང་། ས་བོན་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད།
གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྐྱིབ་རྟོག་པ་དེ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟེད་པའི་
རྒྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་པ་ཅན་
ཀྱི་སོ་སྟེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་རྒྱས་པའི་སྤང་
བྱར་དམིགས་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་མཆན་ཉིད། ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་

ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དང་། མི་དགེ་པའི་
ལས་དང་། སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་སོགས་དུ་མར་ཡོད། སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་
སུ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་
གཞོམ་བྱར་དམིགས་པ། མཐོང་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད། སྤང་བྱ་ལྟན་སྤྱིས་གང་
ཞིག །རང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་གཞོམ་བྱར་དམིགས་
པ། སྒོམ་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྩི་སྤང་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།

མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་
དམན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་
དམིགས་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་
དངོས་གཉེན་བྱེད་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དོ་སོ་གཅིག་ལ་ཐོག་
པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པས་མཐོང་
སྤང་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཆོས་བཟོད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ། དེའི་རྩིས་སུ་དེ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་སྤྱོ། དེ་རྩིས་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་
བཟོད་སྤྱོ། དེས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྤར་བར་བྱཏོ། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
མཐོང་སྤང་ཉེན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་བརྒྱ་ཙ
བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་གཉེན་པོ་ལ་མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སྤྱན་
འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ། དེའི་ཉེན་གཉེན་པོ། དེ་
ཐག་བསྐྱང་བའི་གཉེན་པོ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཐོང་སྤང་གི་ཉེས་
དམིགས་སེམས་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོར་ལམ་བཞི་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐབ་ཡེ་
ཤེས་ལྟ་བུའོ། །

ཀུན་བརྟུས་ལས། ཡང་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་
གཉེན་པོ་དང་། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེན་གཉེན་པོ་དང་། ཐག་བསྐྱང་བའི་གཉེན་
པོ་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ཐག་པ་དང་
བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུའོ། །སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་
ན། སྤྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །ཉེན་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ལམ་མོ། །ཐག་བསྐྱང་བའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། དེའི་གོང་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་

སྤྱི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགྲོག་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བདུས་ལས།^༡ སྤྱི་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རི་ལྟ་སྤྱི་བ་
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རི་འབྲ་བ་དང་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱི་བ་འོ། །རི་ལྟ་སྤྱི་བ་ཞེ་ན།
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱི་བ་དང་། གཉེན་པོ་རྟོག་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རོ་བོ་རྟོག་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱི་བ་གང་ཞེ་ན།
འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་འོ། །གཉེན་པོ་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། མ་སྤྱེས་པ་
སྤང་བའི་བྱིར་ལམ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་འོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འབྲ་བས་སྤྱི་བ་ཞེ་ན།
འབྲེས་པ་དམིགས་པས་སྤྱི་བ་སྟེ། ཚོས་བདག་མེད་པའི་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟག་པའི་རྣམ་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་འོ། །གང་ཞིག་
གང་ལ་སྤྱི་བ་ཞེ་ན། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་བྱིར་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་
བའི་བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤྱི་བ་སྟེ། གནས་
ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་
རྣམ་པ་དེ་འགགས་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤང་བ་དང་སྟུན་པ་
འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། དེས་སྤང་བྱ་རི་ལྟ་སྤྱི་བ་ཚུལ། སྤང་བྱ་དུས་གསུམ་པ་གང་སྤྱི་བ་དང་།

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༦ མེས་ཙམ་འི། འགགས་པ་ཞོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༡༥། ༦༡

སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པ་འདི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པར་ཆད་
མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་རི་ལྟར་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་དེའི་ས་ཐོན་
སྒྲོང་བའི་སྟོན་པ་དེ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པའི་ས་ཐོན་སྒྲུབ་པ་ལ་མཐོང་
སྒྲུབ་རྟོག་པ་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་ཙམ་
སྒྲུབ་པ་ནས་མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པའི་ས་ཐོན་མ་སྒྲུབ་ན་མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་སྒྲུབ་པར་
མཛོན་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ལ། དེའི་ས་ཐོན་སྒྲུབ་པ། དེ་སྒྲུབ་མཛོན་ཏུ་གྱུར་པ་མི་མིན་
པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་
 རྟོག་པ་དུས་གསུམ་པ་གང་སྟོང་ཞེ་ན། དེས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་
 པ་འགགས་པ་ནམས་ནི་དུས་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གཉིས་དངོས་སྟུ་ཐུང་པ་མི་སྟིད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་དུས་སྟུ་མ་འོངས་པའི་མཐོང་
 སྤང་རྟོག་པ་ནམས་མདུན་ནས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
 དངོས་སྟུ་ཐུང་པ་མི་སྟིད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་
 པ་ད་ལྟ་བ་ནམས་མཛོ་སྟེལ་གཡང་ལ་སྦྱང་བ་ལྟར་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
 དངོས་སྟུ་ཐུང་པ་མི་སྟིད་པའི་ཕྱིར།

མོ་ན། དེས་རི་ལྷོང་སྤོང་ཞེ་ན། དེས་དེའི་ས་པོན་སྤོང་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྤོང་བ་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཆོང་ལམ་པར་ཆད་ཐེད་ལམ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་
དང་། མཆོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་པོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་

ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང། དེ་སྐྱེས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་
ཆུ་ལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་ཡུལ་གཞན་ནས་རིམ་གྱིས་འོང་བའི་
ཆོ། ར་ཕུགས་ཀྱི་ཐུན་པ་དེ་རང་གི་རིགས་འབྲེལ་མ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་ལྡན་དུ་ཡོད་
ལ། དེ་ནས་མར་མེ་སྐྱོང་ན་སྐྱེ་བ་པ་ན། དེས་རང་གི་རིགས་འབྲེལ་མ་བསྐྱེད་པ་
རྩས་མེད་དུ་བྱས། དེ་ནས་མར་མེ་ར་ཕུགས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཐག་དེར་ཐུན་པ་མེད་ཀྱང་
དེ་ར་ཕུགས་ཀྱི་མར་མེའི་ལག་རྩེས་ཡིན་གྱི། སྐྱོང་གི་མར་མེས་དེ་རིགས་འབྲེལ་
མ་སྐྱེད་པའི་རྩས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལག་རྩེས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྐྱོང་ཅིག་གཉིས་པ་
དེར་གནས་དེར་སྤང་བས་བྱབ་པ་གཅིག་འབྱུང་བས་དེ་ར་ཕུགས་ཀྱི་མར་མེས་ཐུན་
པ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ལག་རྩེས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔའ་དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཆད་ཡོད་དེ།
དེས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ན། དེས་དེ་
སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ¹མ་འོངས་པ་ན་གནས་ངན་ལེན་དེ་མི་
སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ²
འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཉེན་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་
ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྤང་བའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་འབྲེལ་མ་འགགས་པ་ལ་
མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་

1 ག་ཉ་པ་བ་ན་མར་མེས་དེ། བ་ཉ་པ་བ་པ་མར་མེ་དེས། ག་ན་ལ་པ་པ་མར་མེས་དེ།

2 བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 26 སེམས་ཅན་དེ། འགགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། 394 མ།

3 སྤྱི་འབྲུམ་དཔའ་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྩམ་ཆབ་ཟེ། རྣམ་བཤད་སྤྱི་ཆུག། 442 མ།

པའི་སྒྲིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲིན་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ནི་གཞོན་པ་བྱས་པའི་དོན་
མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདས་ལམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱའི་ས་བོན་སྒྲུབས་པ་
ནི་པན་ཡོན་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་དགའ་བདེ་ཁྲད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་
དང་ཟེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ངང་གིས་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ས་བོན་འགགས་པའི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ཅིག་ཤོས་འགགས་
པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཆེ་མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་འགགས་ཟེན་པའི་
བྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་
སྒྲུབ་རྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སྒྲིས་པ་དང་། མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་
སྒྲུབ་རྟོག་པའི་ས་བོན་འགགས་པ་དང་དེ་སྒྲིས་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །མཐོང་
སྒྲུབ་རྟོག་པ་འགགས་པ་དང་དེའི་ས་བོན་འགགས་པ་དུས་མི་མཉམ་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་
རེ། ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲིས་ན་མཐོང་སྒྲུབ་རྟོག་པའི་ས་བོན་
འགགས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་
བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཤོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སྒྲིས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་

ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རྩོམ་པ་གི་
སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱི་བ་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རྩོམ་པ་གི་སྤང་བྱར་
བྱུར་པའི་སྤྱི་བ་པ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
ལ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་རྩོམ་པ་གི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱི་བ་པ་འགགས་པ་
གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐྱེས་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པས་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
ཅ་བར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཤོས་
འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། དེར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་།

དེའི་རྒྱད་ལ་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དང་པོ་དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་མེ་དུ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲའོ། །

རོང་རྒྱུག་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མཐོང་སྤང་
རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་འདས་པ་རྣམས་དེའི་དུས་སུ་
འགགས། དེ་མ་འོངས་པ་རྣམས་དེའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས། དེ་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལམ་དང་
མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་
ས་བོན་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པས་ལམ་ད་ལྟ་བ་དང་
མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་དེའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན། ཞེས་ཟེར་
ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པའི་གཞིར་དེའི་བསལ་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱན་
བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་དེའི་རོ་སྐལ་
གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱི་བ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་
སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱི་བ་བ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྤྱི་བ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་
བྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གཉིས་དངོས་སུ་སྤང་བ་མེད་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་གཞོད་བྱ་

གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་
སོགས་སྟོན་མང་ངོ། །

གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡིན་ན། དེ་དང་དངོས་སུ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་སོང་། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྟེན་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་
ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་
པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྟེན་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་མེད། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་ཟེར་ན།

དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱི་དུས་ན་དངོས་སུ་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ནས། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྟེ་འགྲུར་གྱི་
སྟོང་བ་དང་། འགགས་འགྲུར་གྱི་སྟོང་བའི་བྱུང་མཐའ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བཞེན་པས་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་

འགགས་བཞིན་པ་སྔོང་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་
བཞིན་པ་དང་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགགས་བཞིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
སྐྱེས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་ན་ཅིག་ཤོས་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་རང་གི་ངོ་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགགས་འགྱུར་སྔོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་
ལམ་འགགས་འགྱུར་གྱིས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་རང་དུས་སུ་འགགས་འགྱུར་
སྔོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འགགས་འགྱུར་གྱིས་རང་དུས་སུ་
གནས་ངན་ལེན་གྱི་རིམ་འགགས་འགྱུར་སྔོང་བའི་ཕྱིར། དེ་འགགས་བཞིན་པས་
ཅིག་ཤོས་འགགས་བཞིན་པ་སྔོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་དུས་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤྲིབ་པ་དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
དང་། སྤང་བྱ་དེ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པས་མ་ངེས་ལོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྤང་སྔོང་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་ས་
དགྲའི་དབྱེ་བས་གྲུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཐེག་དམན་ནི་འདས་
ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
དགྲུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྔོང་བ་ནས་དེ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དགྲུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྔོང་བར་བྱེད།
སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱིས་ནི་དང་པོར་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྒྲོམ་
སྤང་ཉོན་མོངས་དགྲུ་རིམ་བཞིན་སྔོང་ངོ་། །དེ་རྗེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་

ཇི་མ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བདུན་ཅུ་ཆ་གཉིས་སྤོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤིང་ཅེའི་སམ་བསྐྱས་ཀྱི་དེ་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དགོས་པའི་བྱིར། ཞིབ་ཏུ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། ས་དང་པོ་ནས་བཙུ་པའི་བར་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཙུས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཙུ་བྱག་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགུ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་དགུ་དགུ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་ནས་དེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་རགས་པ་དང་སྤྱ་བ་^༡གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། དང་པོ་དེ་^༢ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། གཉིས་པ་དེ་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། དེ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དེ་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། དེ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་དེ་ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། དེ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ས་ལྔ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། དེ་འབྲིང་གི་འབྲིང་དེ་ས་དྲུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། དེ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་དེ་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། དེ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། དེ་ཆུང་དུའི་འབྲིང་དེ་ས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་། དེ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དེ་ས་བཙུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་ཞིང་། ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་དེ་

༡ ག་༡༩་ལ་༤་རགས་པ་དང་སྤྱ་བ། བ་༡༩་ལ་ན་༥་རགས་པ་དང་སྤྱ་བ། ཀ་༣༤་ལ་༥་སྤྱ་རགས་པ་གཉིས།
༢ ག་༡༩་ལ་༤་དེས། བ་༡༩་ལ་ན་༥་དེ། ཀ་༣༤་ལ་༥་དེ།

དང་དེའི་ས་ཐོན་སྤྱོད་པའི་སྤོན་ས་དེ་དང་དེ་སྤྱོད་པའི་བྱིས།

བརྒྱད་པ་ས་ཐོབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ།

ས་ལ་ཞུགས་པའི་ཉགས་དེ་ལ་བརྩམ་ཡོད་དེ། ས་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤང་
བ་དང་བཅས་པ། ས་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལ་མོས་པ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བ་ལ་སེམས་མི་ཞུས་པ། གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་དམན་པ། ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་
གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་བདག་ཉིད། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ངོ་བོའི་སྤྱོད་ཆུ་ལ་
རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་མཉམ་པ། བདུད་སྤྲིག་ཅན་གྱིས་དགྱི་
བར་མི་བྱུང་པ། འཁོར་ལོས་སྤྱོད་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
མེད་པ། སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱེའི་རྒྱན་ལས། 'སྤང་དང་བཅས་
པ་མོས་པ་དང་། །མ་ཞུས་པ་དང་མི་དམན་ཉིད། །གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་བདག་ཉིད་
དང་། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། །ཀུན་ལ་སེམས་ནི་སྤོམས་པ་དང་། །དགྱིས་
དང་རྗེས་སུ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐབས་ཤེས་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཀུན་ལ་ཉག་ཏུ་
འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས།

གཞན་ཡང་། ས་ཐོབ་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཉགས་བརྩམ་འབྱུང་སྟེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཏེར་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
བརྒྱ་སྤྱོད་གིས་གང་བ་མི་བ་དང་། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱོད་གསུམ་ལག་
མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་མི་བ་དང་། ས་

གསུམ་པའི་རྩི་སྒོ་བ་ཏུ་རང་ཉིད་དཔལ་ཞིང་བརྟན་ལ་མཆོག་ཆ་དང་གོ་ཆ་སྒོགས་ཏེ་
 བས་ཆོལ་མཐའ་དག་འདུལ་བ་མི་བ་དང་། ས་བཞི་པའི་རྩི་སྒོ་བ་ཏུ་ཕྱོགས་བཞི་
 བས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་མེ་ཏོག་སྒྲ་
 ཆོགས་འཛོར་བ་མི་བ་དང་། ས་ལྔ་པའི་རྩི་སྒོ་བ་ཏུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་
 པའི་བྱད་མེད་ཀྱིས་མགོ་ལ་མེ་ཏོག་ཅམ་པ་ཀའི་བྱེད་བ་འདོགས་བ་མི་བ་དང་། ས་
 སྟག་པའི་རྩི་སྒོ་བ་ཏུ་ཐེམ་སྒྲས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་རྩིང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྒྱལ་བ་ལ་
 སྤངས་ཤིང་རྩོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་རྩིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་
 མེ་ཏོག་ལྷུང་ལ་དང་། ཀྱ་ལྷུང་ཏ་དང་། བརྒྱ་དཀར་པོས་བརྒྱན་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་
 བདག་ཉིད་ཅེ་དགས་རོལ་བ་མི་བ་དང་། དེ་ཡང་རྩིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ཐེམ་
 སྒྲས་བཞི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བྱའ་མཐའ་བཞི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྒྱལ་བ་ནི་གཞི་
 རིགས། སྤངས་ཤིང་རྩོག་པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་དག་དང་སྒོ་བྱར་རྣམ་
 དག ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་རྩིས་གང་བ་ནི་འབགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།
 ལྷུང་ལ་ནི་ཉན་སོས། ཀྱ་ལྷུང་ཏ་ནི་རང་རྒྱལ། བརྒྱ་དཀར་པོ་ནི་བྱེད་སེམས་སོ། །ས་
 བདུན་པའི་རྩི་སྒོ་བ་ཏུ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་པའི་གཡང་
 ས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་མ་སྒྲས་མ་ཉམས་པར་སྤྲར་ལྟོག་བ་མི་བ་དང་། ས་
 བརྒྱད་པའི་རྩི་སྒོ་བ་ཏུ་སྤག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་བ་ཅན་
 ཅོད་པན་སྒོགས་པ་གཅན་གཅན་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་སྒྲག་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་བ་མི་བ་
 དང་། ས་དགུ་པའི་རྩི་སྒོ་བ་ཏུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སྟེ། སྤེ་བོ་བྱེ་བ་
 ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ཏེ། མགོ་བོའི་

སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོག་པ་པས་སྤྲོ་པ་འདི་གཏུག་པ་དཀར་པོ་འཛིན་པ་མི་བ་དང་།
ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོ་མཐོང་སྟེ་མདོག་གསེར་ལྟ་བུ་
འོད་འདོམས་གང་བ་ཆངས་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་
མདུན་གྱིས་བལྟས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མི་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་ལྟས་ཀྱི་མཆོན་པ་
འདི་དག་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ན་སྤྲོ་གསེར་སྤྲོ་བུ་དེ་གྱི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཆོག་གསལ་ལས་^༡བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་ས་ཐོབ་པའི་ཆེ་བྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། མོས་
སྟོང་གྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་མ་བྱུབ་པ་དེ་ས་ཐོབ་ནས་བྱུབ་ཅིང་།
མ་དག་ས་བདུན་དུ་འབད་ཚོལ་གྱིས་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དེ་མ་བྱུབ་ལ། དག་
པ་ས་གསུམ་དུ་དེ་བྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ^༢ས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་མ་བྱུབ་དང་། །བྱུབ་པ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །བྱུབ་པ་དག་ཀྱང་མ་བྱུབ་
དང་། །བྱུབ་པ་དེ་དག་ཏུ་ཡང་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡིན་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱིན་
བྱུག་གི་གཏམ་སྟན་པར་སྤྲོ་བ། རྫོ་ཤོས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་^༣ ལ། ལག་པ་བརྒྱུད་སྟེ་མཆོད་
སྟོན་འཁོར་མོར་བྱེད་ལ། མདོ་སྟེ་ཟབ་མོའི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བར་
རུས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ^༤བཅེ་དང་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་
དང་། །བརྟན་པ་ཉིད་དང་ལག་བརྒྱུད་ཉིད། །དགོངས་པ་ཟབ་མོའི་ས་འབྲེལ་བ། །འདི་

༡ བསྟན་འགྲུའདཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤིང་ཕྱིན་ཏེ། རྫོང་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཞིན། འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ། ༤༣༠། ༡
༢ བསྟན་འགྲུའདཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༢༡
༣ ག་༡༥་ན་མ་བསྟན། བ་༡༥་བ་༡་བརྟན། ༡༡་༣༤་ན་མ་བརྟན།
༤ བསྟན་འགྲུའདཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༡༣། ༡༤།

དག་ལྟོ་ལྟ་རྒྱུ་ལྟ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད་

འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་
 ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཡོད་པས་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ཅན་རྣམས་སྤྲ་མ་ལས་ཆེས་
 ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ད་ལས། 'བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་
 བེ། ཁྲིམ་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྣམས་སུ། བྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ས་རྣམས་ཀྱི་ལ་སྒོ་ལྡན་གྱིས། རབ་བྱུང་ལེན་པས་
 རྫོབ་པ་དང་། ཁྲོས་ཉིད་གྱིས་ནི་རྫོབ་པ་གཞན། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་སྟོན་བྱེད་
 ཡིན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོགས་དག་ནི། ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། དེ་
 ལྟས་སྒོ་མ་བཙོང་ཁྲིམ་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་འཕགས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟ་བ་ལྷན་པར་དག་པའི་ས་དང་པོ་ག། ཆུ་ལ་
 ཁྲིམས་ལྷན་པར་དག་པའི་ས་གཉིས་པ་ག། མི་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ས་གསུམ་པ་ག། བདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་
 གྱིས་ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་ས་བཞི་པ་ག། སེམས་དཔའ་དང་བསམ་པ་ལྷན་པར་དག་
 པའི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུག་པའི་ས་ལྔ་པ་ག། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྲུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མང་དུ་གནས་པའི་ས་དྲུག་པ་ག། བཙུག་མ་མེད་པར་
 གནས་པའི་མཐུས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་
 ཅུ་སོ་བདུན་མེོམ་བྱས་པའི་ས་བདུན་པ་ག། ལྷན་གྱིས་བྱུང་པར་གནས་པའི་ས་

བརྒྱད་པ་བ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ས་དགུ་པ་བ།
མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ས་བཅུ་པ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།
‘བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཉམ་
པར་བཞག །ཆོས་ལ་ང་སྤངས་རྒྱ་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་པར་དག་པ་ཐམས་
ཅད་ང་རྒྱལ་མེད། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལྷོ་ཐོབ་པ་བཏང་སྟོམས་ལ། །ཞིང་རྣམས་སྦྱོང་བ་
སེམས་ཅན་སློན་བྱེད་པར། །མཁས་པ་མཐུ་ཆེན་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་པ་དང་། །དེས་
པར་སྟོན་ལ་མཁས་པ་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་
ཉིད་ལས། ‘བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །ལྷོ་ལྡན་ཉིད་དང་གསལ་བའི་
མཆོག །རྒྱལ་སྤྲས་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་སྤྲ་གུ་དང་། །དཔལ་
ལྡན་ཉིད་དང་འཕགས་པའི་མཆོག །དེད་དཔོན་དང་ནི་གྲགས་མཆོག་དང་། །སྤྲིང་རྩེ་
ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཆེ། །དབང་སྤྲུག་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བཅུ་བྲག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་ས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་
བྱ་ས་ཕྱི་མ་རྣམས་འཐོབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅན་སི། རྩེ་བཅུན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྤྱིའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༣།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅན་སི། རྩེ་བཅུན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྤྱིའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༡༥།

བརྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱེད་པར་ལ།

ངོ་མོ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་ས་
དེའི་སྦྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། སའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་
མཆོད་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་བ། རྩ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོང་དགུ་ཡོད། དེ་ཡང་
དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ས་བརྩ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ས་བརྩ་པའི་སྦྱོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་བརྩ་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ས་བརྩ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་དངོས་སུ་མི་སྦྱོན་
པའི་རྩ་མཆོད་ཡོད་དེ། ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་
ཅུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སའི་སྦྱོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་མཆོད་ཉིད། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་
རིགས་འབྲ། སོ་སོར་དབྱེ་བ། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད།
གསུམ་པ་ལ་ལྔ། བཞི་པ་ལ་བཅུ། ལྔ་པ་ལ་བཅུ། ལྷག་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་ལ་
ཉི་ཤུ། བརྒྱད་པ་ལ་བརྒྱད། དགུ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ས་དང་པོ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནས། དམ་པ་ལྷར་གཞན་
མི་བསྐྱེད་པའི་བདེན་ཆོག་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བར་བརྩ་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་སྦྱོན་སོགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་རྟག་དུ་བརྩོན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་

བར་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ལ། བྱོམས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་གསུངས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉན་ཅིང་གཟུང་བར་སེམས་པ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་ནས། རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཉན་རང་གི་སེམས་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པའི་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་ལྷ་དང་། ས་བཞི་པ་ལ་ཐེག་དམན་
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་དཔེན་པའི་དགོན་པ་ན་གནས་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ནས།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆན་མར་མི་འཛིན་པས་ལྟ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་
བར་བཅུ་དང་།

ལྷ་པ་ལ། བསྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རབ་བྱུང་དང་བྱིམ་པ་དང་
འགྲོགས་ཤིང་འབྲིས་པ་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་
མོངས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་བྱོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་
བ་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་བཅུ་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་ཐང་བེད་དང་
བྱ་དང་ཚུང་མ་དང་རང་གི་ལུས་སློག་གཏོང་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། བདོག་པ་ཐམས་
ཅད་བཏང་ཞིང་རང་ཉིད་བཀའ་ཡང་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་སེམས་
སྤྱོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་བདུན་པ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པར་ཤེས་པའི་ཡོངས་
སྤྱོད་ནས། སྤྱོད་ཉིད་འགལ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་
པོར་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱལ་བྱིར་དུ་གདུལ་བའི་སློང་དང་མཐུན་
པར་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རང་གི་ལུས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བར་ཉི་
ལྷ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ། སེམས་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་

སྦྱོང་བ་བཟང་ངན་ནམས་རྩེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནས། ལུས་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྲུར་ཚུལ་མཐོང་ནས་སྒོ་སྦྱོན་དུ་བཏང་ཞིང་ཆེད་དུ་བསམ་སྟེ་སྦྱོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་བར་བརྒྱད་དང་། ས་དགུ་པ་ལ། བར་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པས་རྩེ་ལྟ་སྦྱོན་པ་མཐའ་ཡས་པ་འགྲུབ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནས། རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་བརྟེན་པ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་བར་བཅུ་གཉིས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་ནམས་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནས། ཐོབ་ཐེན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞེས། ཁ་ཅིག །མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུར་བ་འཆོས་^༡ པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དེའི་ཡོངས་སྦྱོང་ཡིན་ན་ས་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོབ་ཐེན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁང་བཟང་གི་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཁྲད་པར་དེ་ལྟར་གྱི་སའི་ངེས་ཆིག་བཤད་པ་ལ།

སྦྱིང་ངེས་ཆིག །སོ་སའི་ངེས་ཆིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སའི་སྐད་དོད་ལྷ་མི་ཞེས་པ་འབྱུང་བ། ངེས་ཆིག་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་སོགས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་འདི་སྦྱེ་འགྲོ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་བཅུད་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་ལྟར་

༡ ག་ཏེ་མ་པ་པ་ཡུར་བ་འཆོས། བ་ཏེ་པ་པ་ཡུར་བ་འཆོས། ག་པ་པ་པ་ཡུར་བ་འཆོས།

འདི་དག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་འབྲུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རན་འགྲོའི་འཛིག་པ་མེད་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་ས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིག་མེད་
ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཆེས་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྟར་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་
ནི་སོ་སོར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་
མཐོང་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བྱང་པར་ཅན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་
བྱེད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་མ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྦྱབ་
མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། རྟེན་དང་པོ་རབ་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཕྱིར། །ཀྱུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་སྦྱེས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་གཉིས་པ་ལ་རྩི་མ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འཆལ་
ཆུ་ལ་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཚོལ་བའི་རྩི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འཆལ་ཆུ་ལ་ཚོལ་བའི་རྩི་བྲལ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ སེམས་ཅན་སྤེལ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༡༢།
༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ སེམས་ཅན་སྤེལ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༡༦། ༡༣།
༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། སྦྱོར་བས་གཤེགས་པོ་སྦྱས་པ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༣༩༤། ༡༤།
༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ སེམས་ཅན་སྤེལ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༡༦། ༡༣།

ཕྱིར། སྤྱི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྲ། ཞེས་དང། རིན་ཆེན་སྤེང་བར། འགཉིས་པ་སྤྱི་མ་
མེད་ཅེས་བྲ། བྱུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་ལས། བཙུ་ཆར་སྤྱི་མ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པ་
ནས་ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་གི་ཆོས་འཆོལ་བ་དང། གཞན་
ལ་ཡང་ལུང་གི་ཆོས་སྤང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྤྱེའི་
རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི། ཞེས་དང། རིན་ཆེན་སྤེང་བར། ས་གསུམ་པ་
ནི་འོད་བྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེར་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་
སྟེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མེ་ལྟར་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྤྱེའི་རྒྱན་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། རབ་ཏུ་
འཕྲོ་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། ཉེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། གཉིས་པོ་སྟེག་བྱེད་འོད་འཕྲོ་
ཅན། ཞེས་དང། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྲ། ཡང་དག་
ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་བའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་ལྔ་པ་ལ་སྤྱང་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྟོན་

- ༡ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། སྤྱི་རབས་གོ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༣༩༤། ༡
༢ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་སྟོན་། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱེའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༡
༣ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། སྤྱི་རབས་གོ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༣༩༤། ༦།
༤ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་སྟོན་། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱེའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༡།
༥ བསྟན་འཕྱར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། སྤྱི་རབས་གོ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༣༩༤། ༡༠།

བར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱིན་བར་བྱེད་པའི་ཆེ་གདུལ་བྱའི་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་བར་
དཀའ་བ་དེ་སློ་ལྷན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་དཀའ་བ་ཡིན་ལ་ས་ལྷ་
བར་དེ་སྤྱང་རྒྱས་ཤིང་དེ་ཉིད་བདུད་རྣམས་ཀྱིན་གྱིས་པམ་བར་དཀའ་བས་དེ་ལྷར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྤྱེའི་རྒྱན་ལས།^༡ སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་
གི་སེམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བསྤྱང་། །སློ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་དཀའ་བ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱང་
དཀའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བར།^༢ ལྷ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་དཀའ་
བདུད། །ཀྱན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་དཀའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེར་རྟེན་
འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་སྒྲོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
སྟོན་སྒྲོམ་པས་ཐུང་འདས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་
སྤྱེའི་རྒྱན་ལས།^༣ ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་པས། །འཁོར་བ་དང་ནི་ཐུང་ན་
འདས། །གཉིས་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་
བཤད། །ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བར།^༤ དྲུག་པ་མངོན་སྟོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་
རྒྱུས་ཆོས་ལ་མངོན་སྟོན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་
པར་ལམ་རིང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་བཅས་ཚོལ་བཅས་ཀྱི་ལམ་མཐར་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྤྱེའི་རྒྱན། ༡༡༢། ༤།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། རྒྱུར་བས་གཤེས་པའི་མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་འབྲེལ་བ། ༣༩༤། ༡༤།

༣ ག་༡༢༤་བ་ལ་མངོན་གྱུར། བ་༡༢༤་ན་ལ་མངོན་གྱུར། ༡༤༠༠་ན་ལ་མངོན་གྱུར།

༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༡ སེམས་ཅན་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྤྱེའི་རྒྱན། ༡༡༢། ༤།

༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༤། རྒྱུར་བས་གཤེས་པའི་མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་འབྲེལ་བ། ༣༩༤། ༡༥།

ཐུག་པ་དང་། བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ‘བཞོད་པ་གཅིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་བའི་སར་
འདོད་དོ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། ‘བཅུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཁྲངས་ནི་
རིང་དུ་སོང་ལྟན་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་
པར་མཆོན་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་། མཆོན་མེད་ཚོལ་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་གཉིས་
ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་
ལས། ‘འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངས་པར་
བཞུགས། ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། ‘དེ་ནི་བརྒྱད་པ་གཞོན་ཅུའི་ས། མི་གཡོ་བ་
སྟེ་མི་རྟོག་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་དགུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་སྒོ་བྲོས་ཞེས་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ས་
དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྒོ་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ‘སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། ས་
དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་བྲོས་ཡིན། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། ‘ས་དགུ་ལ་ནི་ལེགས་
པ་ཡི། སྒོ་བྲོས་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཆེན་བཞིན། གང་ཕྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ཐོབ་པས་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༠ སེམས་ཅམ་མི། ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༡
༢ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༦། སྒྱེ་རབས་ཤེ། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐུལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༣༣༠། ༡
༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༠ སེམས་ཅམ་མི། ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༤
༤ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༦། སྒྱེ་རབས་ཤེ། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐུལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༣༣༠། ༤
༥ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༠ སེམས་ཅམ་མི། ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༡༡༥། ༡༠
༦ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༦། སྒྱེ་རབས་ཤེ། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐུལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༣༣༠། ༡

འདི་ནི་སློ་གྲོས་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བཙུ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་
ལ་སྤྱིན་འབྲིགས་ཏེ་ཆར་པ་བ་ནས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ལོ་ཐོག་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
ལྟར། བྱང་སེམས་ས་བཙུ་བ་བའི་ཤེས་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ་ལ་གཟུངས་དང་
ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱིན་འབྲིགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་བ་ནས་
གདུལ་བྱའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།^༡ སྤྱིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས། །འབྲ་
བའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་གླེང་བར།^༢ བཙུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་
ཡིན་ཏེ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བྱའི་སའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ།

མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།^༣ རབ་འབྱོར་ས་བཙུ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་བྱ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་།^༤ དེ་ལ་བྱང་ཆེན་ས་བཙུ་བ་ལ་གནས་པ་
ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆེན་གང་གི་ཕྱིར་ན།
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྟོབས་བཙུ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༠༡ སེམས་ཅན་གྱི། རྗོད་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༡༡༥༡ ༡༡

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༤༦༡ སྤྱི་རབས་གོ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱུལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༣༣༠༡ ༡༣

༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༤༡ ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༡༡ ༤༡

༤ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༤༡ ཉི་མེ་ཀླ། སྟོན་པ་བཅོས་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༡༡ ༡༡

པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་^༡ བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྟན་བཤད་གཉིས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྤྱད། ཅ་ག། འབྲེལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱའི་
ས་དགྲའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་ནས་འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲོན་ས་མི་
འཆད་པར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
དེ། རྒྱ་ས་དགྲའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་པས་འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་
ཅུས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྐབས་འདིར་ས་བཅུ་བ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྤྱོད་པ་ལ། ^༢རྒྱའི་ས་ནམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་
ལྟར་ངེས་པར་བསྟན་ནས། འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་དུ་དེ་དག་མ་བཤད་པར་ས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུ་བའི་སྒྲོན་ས་ས་བཅུ་བའི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ས་དགྲའ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་
ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ས་བཅུ་བ་མཆོན་གཞིའི་སྒྲོན་ས་ངོས་
གཟུང་^༣ བ་དང་། འདའ་བྱ་ས་དགྲའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲོན་
པ་ལ། ^༤ དེ་ལྟར་ས་དགྲའ་འདས་ནས་ས་བཅུ་བ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་
རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་སྒྲོན་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་
གནས་པ་དེ་ནི་ས་བཅུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

༡ ག་༡༥'༤'ན་༥'ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར། བ་༡༩༠'ན་༡'ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར། ༡༩༠༡'ན་༩'ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པར་རིག་པར།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྒོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩་༣། ༩༡།

༣ ག་༡༥'༤'བ་ཅ་བཟུང། བ་༡༩༠'ན་ཅ་བཟུང། ༡༩༠༡'ན་༥'གཟུང།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྒོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩་༥། ༡༩།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་། འབྲས་བྱ་དང་
པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་
ཁོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུག་དང་། ཚུལ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་
པར་དགོངས་པས་བསྐྱུས་པ་ལྷག་མ་ཞུགས་པ་གསུམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ རིགས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྤུང་བ་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་། རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམ་པ་དགུ་
པོ་གཅིག་ཁོན་སྟེ། ཞེས་གསུངས། ས་བཅུ་པའི་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ཡིན་ཏེ། འདའ་བྱ་ས་དགུ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ས་བཅུ་པ་ལ་ནི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཁོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་
པ་བ་འདིས་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་སྒོ་
ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་འོ་སྐོབ་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་
ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་དེ་ལས་སྤངས་རྟོགས་དམན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

༡ བསྐྱར་འགྲུབ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༧ །

༢ ག༡༩༠ན་ཤ་རྗེས་མཐུན་པ། བ༡༩༠བ་༣་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། ༡༧༠༡བ་༦་རྗེས་མཐུན་པ།

དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་ཆེན་མ་ལས། འབྲུག་ཆུ་མེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། རྩིས་ཐོབ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། ཤེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་
མཉམ་བཤིང་། རྩི་ལྟོད་ཀྱི་ས་རྒྱལ་དང་། རྒྱུ་མཆོ་བ་སྤང་མིག་རྩིས་ཟླ། རྒྱུད་
བར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། འབྲུག་ཆུ་མེམས་དཔའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད། ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱིད།

འདིར་བསྟན་འདའ་བྱ་ས་དགུ་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱུད་པའི་ས། མཐོང་
བའི་ས། སྤྲུལ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། སྤང་བཤད་པའི་བྲུག་ཆུ་མེམས་ཀྱི་ས་དགུ་པོ་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་བྲུག་ཆུ་མེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བྱིར་འོང་གི་མངོན་
རྟོགས་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི། བྱིར་མི་འོང་གི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། རྩལ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། ལྷགས་པ་གཞན་གསུམ་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས་ལྟ་བུ། བརྒྱུད་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟ་བུ། དགུ་པ་
སྒྲུལ། ཤེམ་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདིར་བསྟན་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འདའ་བའི་
ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ལ་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདའ། བྱི་མ་ལ་ནི་
གནས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་བྱིད།

ལྷགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་

བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་བསྐྱུས་འདའ་བའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
ཡོད་ཅེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་འདའ་བྱར་བྱུར་
པའི་འདའ་བྱ་ས་དགུ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་
བརྗོད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག །ས་བཅུ་པའི་རོ་བོ། དབྱེ་ན། ས་
བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ། སྤིད་པ་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དང་
གསུམ་དུ་ཡོད།

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེ་བཀ་དུ་བཤད་པ་ལ།

མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྐྱུས་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། མདོ་ལས་མཐོང་སྤང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་
གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། 'རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་བ་ནས། དེ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཁམས་
གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་མཚན་ཉིད་
མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་རྩི་ལ་འཛིན་ཏེ་གཤམ་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་གང་མཆོན་ཉིད་
མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་དེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེས་པར་
འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཏགས་འཛིན་ཏེ་གཤམ་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་གང་མཆོན་
ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་དེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་མིང་དེས་པར་འབྱུང་
བར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི། འདི་
ལྟར་ཐེག་ཆེན་ནི་ཁམས་གསུམ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་སྟོམ་སྤང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏེ་གཤམ་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ¹རབ་
འབྱོར་གང་ཁྲིད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་ཆེན་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འབྱུང་ཞེས་སྒྲ་བ་
ནི། ཐེག་ཆེན་དེས་གང་དུ་ཡང་གནས་པར་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ནི་མི་
གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་རྣམ་བྱང་གཟུང་ཏེ་གཤམ་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྲིད་
གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེས། གང་ཞིག་དེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི།
ཐེག་པ་དེས་གང་ཡང་དེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

1 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཙུན་ལྟོན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 149། ༩།

2 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཙུན་ལྟོན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 149། 1།

3 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཙུན་ལྟོན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 149། 6།

4 བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཙུན་ལྟོན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 149། 30།

རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འབྱུར་བ་དང་། གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དང་། གང་ནས་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་རྩམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ¹རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དམིགས་སུ་
མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

དེ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ²མཐའ་ལས་འདས་པ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་
ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་བ། ཅུ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཆོགས་སྦྱབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྦྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྩེ་
བཅུན་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ། ³གཉེན་པོའི་
ཆོགས་ལ་བར་སྒྲུབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བཛོ་

1 བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 690། 4།

2 བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 691། 3།

3 བསྟན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། 43། ཤེས་ཕྱིན་པ། སྟོབ་དཔོན་མེད་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 377། 16།

དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས། གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་དང་
སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
'གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་'ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་གཉེན་
པོའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་དང་། འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཟག་རྣམས་སྤྲོད་པ་
དང་། སྐྱེས་བྱར་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་
པའི་ལམ་ལ་སྦྱོང་བས། གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཉེ་བར་ཞི་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་དུ་བྱ་བའི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤང་
བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འདྲིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་
ལམ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
མཐོང་ལམ་གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་དང་། སྒོམ་ལམ་གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་གཉིས་
ཡོད། གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་གང་ཞིག །མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་དམིགས་པ།
དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཐོང་སྤང་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་
དངོས་གཉེན་བཞི་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །སྒོམ་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་དམིགས་པ།
གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒོམ་སྤང་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་

དངོས་གཉེན་བཞི་ཡོད།

བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ།

མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྒྲར་གསུངས་པ་དང་འཆད་འབྱུང་རྣམས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་པའི་ཁོང་གནས་གྱི་དྲི་བའི་ལན་སྟོན་པ་ལ།^༡ དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེག་ཆེན་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར། ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཆོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཞེས་འཆད་ན། ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་སུ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་གོ་བགོས། དེའི་རྗེས་སུ་གཡུལ་རོ་སྟོད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དབྱང་གི་དམག་བསགས་ནས་བརྡོལ་གྱི་རྒྱལ་བ་བཅོམ་སྟེ། འགྲན་ཆའི་དགའ་ལ་རང་ཉིད་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ།^༢ དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། ཉི་ཁྲི་ཀ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༦༥། ༡༣།
༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥། ༥།

དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐབ་བ་དེ་ལ་བརྒྱད་དུ་བྲེ་ནས་འཆད་བ་ལ།
ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་བ་ལ།^੧ ཆེད་དུ་བྱ་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཡོད་པའི། དང་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབ་བ་སྟོན་བ་ལ།^੨ བཙུན་ལྡན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཟིལ་
གྱིས་མནན་ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །དེའི་སྦྲད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བགྱི་ཏོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་ཐེག་ཆེན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
དང་།^੩ རབ་འབྱོར་གཤམ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་སའི་ཆོས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་སོགས་དང་།^੪ རབ་འབྱོར་གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆེན་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྤྱང་པོ་བྱང་ཚུབ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་བ་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་དང་། ཞེས་དང་།^੫ ཆེད་དུ་
བྱ་བ་ཇི་སྦྲད་བཤད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་བ་ལ།^੬ རབ་འབྱོར་གཤམ་ཏེ་

੧ བསྟན་འཕྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༠།

༢ བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༩། ༡༩།

༣ བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༩། ༡།

༤ བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༡། ༢།

༥ བསྟན་འཕྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༠།

༦ བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༩། ༡༡།

ཀྲིས་ཐེག་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བཤོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། དེ་དེ་བཞིན་
ནོ། ཐེག་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བཤོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཤར་བྱོགས་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་།^༡ ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ།^༢ རབ་འབྱོར་
གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་ངེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་གྲངས་
མེད་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་འདིས་སེམས་
ཅན་གཞལ་དུ་མེད་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་དོན་དང་། ཞེས་དང་།^༣ སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་འབད་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ།^༤ རབ་འབྱོར་གང་
ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་ཡང་མི་མཐོང་
གནས་པ་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་
བཞིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འབད་མེད་དང་། ཞེས་དང་།^༥ མཚན་མ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༡།

༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༡། ༥།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༡།

༤ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༩། ༡༡།

༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༡།

བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་གང་
ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས། བྱི་མའི་མཐའ་
མི་དམིགས། དབུས་མི་དམིགས། ཐེག་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལགས་པ་
དེའི་བྱིར་ཐེག་ཆེན་ཞེས་བགྱིད། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་
དམིགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་པར་
ངེས་འབྱུང་དང་། །ཞེས་དང་། ²ཏྲག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ། ³དེ་ནས་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཀམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་
བགྱི་བ་འདི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ⁴
ཐེག་ཆེན་འདི་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་འདས་པའི་བྱང་ཆེན་ཀམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀམ་མཁྱེན་ཉིད་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་
ངེས་འབྱུང་དང་། །ཞེས་དང་། ⁵ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་དང་།

1 བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 649། 29།

2 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྫོབ་དཔོན་སང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 324། 23།

3 བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 649། 4།

4 བཀའ་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 36། ཉི་ཁྲི་ཀ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ 649། 4།

5 བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེར་ཕྱིན་ཅ། རྫོབ་དཔོན་སང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 324། 23།

ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་རྣམ་མཁེན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ།^༡ ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་
རིའི་བྱས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་ཆོས་འདི་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
རྟོགས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ནི་གང་། ཤེར་ཕྱིན་ནི་གང་། ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་ནི་གང་། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གང་ཡང་
འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་ནི་གང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གང་གི་ནི་སེམས་ཅན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁེན་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་།^༢ ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁེན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

བརྒྱད་པ་ལམ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ།^༣ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་
རིའི་བྱས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་
ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིམ་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོན་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་
ཅེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཉི་མེ་ཀ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༠༧། ༡།

༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། གློབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༩།

༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་ས། ༩༤། ཉི་མེ་ཀ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༠༧། ༡།

བསྐྱེད་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་དང་། རེའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས།

ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ།^༡ ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་
དག་ལས་བྱུང་པར་དུ་འབགས་པའི་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་འབྲེད་པའི་
རྒྱ་མཆོན་སྟོན་པ་ལ།^༢ ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ངེས་འབྱུང་
སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོ་
ནས་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། གོ་རིམ། ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ། བརྒྱད་
དུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོན། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གཞི་བཤད་པ། ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་
ནི། རྣམས་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་དག་སའི་རྣལ་
འབྱོར། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་ན། བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། འབད་
པ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། མཐའ་ལས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༥།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༥།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༥། ༡༥།

འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བ་དང་། ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བ་དང་། རྣམ་མཁུན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བ་དང་། ལམ་ལུ་ལ་
ཅན་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

གསུམ་བ་བརྒྱད་པོ་འདིའི་གོ་ངེས་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།

གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དང་པོར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན། མཉམ་
བ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཆེད་དུ་བྱ་བར་འབྱུང་མི་རྒྱས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ཆེད་དུ་བྱ་
བ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་སྒྲོན་པ་བསོད་ནམས་མ་བསལ་གས་པར་མཉམ་བ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་མི་རྒྱས་པས་དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་
འབྱུང་། ངེས་འབྱུང་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འབྱུང་བ་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་རྗེས་སུ་འབད་མེད་སྟོན་བྱུང་གི་ངེས་འབྱུང་། རྟག་ཆད་
གི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པར་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་
དེ་རྗེས་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ངེས་འབྱུང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
རིགས་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐའ་འདས་
སུ་འབྱུང་བ་མེད་པས་དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ། རྣམ་
མཁུན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐོབ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་དེ་རྗེས་
སུ་རྣམ་མཁུན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་རྣམ་མཁུན་
དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་དེ་རྗེས་ལམ་གྱི་ལུ་ལ་ཅན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
སྐྱབ་བ་བསྟན་པའི་བྱིད།

བཞི་བ་ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་

དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་
སྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་
བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྲེ་བའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷར་
བཤད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པ། སྤྱིང་རྩིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་མཐའ་ཡས་པར་བྲེད་པ། དེ་
གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྲེད་པ། ཟུང་འཇུག་གི་
ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་¹ པ་སྟོན་མཐའ་འཁོར་བ་དང་ཆད་པ་བྱི་མཐའ་གཉིས་དང་
བལ་བར་བྲེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་གནས་པས་ཟུང་འདས། དུམ་
གྲུར་² ཡོད་པ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་
ཅད་ཐོབ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་སྤར་བཤད་པའི་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཐུན། རྣམ་མཐུན་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ་
བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་གི་མདོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པས་
ངེས་པར་འབྱུང་བྲེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ས་མཆོམས་ནི། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་
དོ། །དེས་ན་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ངེས་པར་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་ཏུ་
འབྲེན་བྲེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སློབ་པའི་སློན་ནས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་
སློན་ནས་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བདུན་པོ་དེ་མི་སློབ་པའི་ལམ་དུ་

1 ག་ཤེས་ན་རྟག་ །བ་ཤེས་ན་ཉིད་ །ག་ཅེས་པ་ན་རྟག་ །

2 ག་ཤེས་བ་ཤུམ་ །བ་ཤེས་ན་ཤུམ་ །ག་ཅེས་པ་ཅུམ་རྒྱུ་ །

ཡོད་ལ། ར་མ་སྒོ་བ་ལམ་ན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁའ་ནི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ལམ་
ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱོར་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
གསེར་གྱི་ཐེང་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པ་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་རྟོགས་སོ། ། །

སྐུས་པ། རབ་འབྱོར་ལེ་འཁྲུའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་བ་ཡི། རོབ་བྱ་རྣམ་མཁའ་ནི་
མཆོན་བྱེད་ཆོས་བརྩ་ཡིས། །མཆོན་ནས་རི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཅུ་འགྲེལ་
གྱི། །དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་འཆད་བྱེད་པའི། །རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
དཀའ་བའི་གནས། །རྩེ་བཙུན་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པས་ལེགས་གསུངས་པ། །ཡོངས་
འཛིན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་གསུང་ཟེར་ལས། །བྱུང་རྣམས་ཤོག་བྱའི་རྒྱ་སྤྲེལ་འདབ་
མར་བཀོད། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་གངས་རིའི་མདོག་འབྲ་བ། །འདིས་མཆོན་
དགོ་བ་གཞན་ཡང་ཅི་མཆིས་པ། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་སྤྲེལ་མ་ཐོབ་བར། །འདི་
འབྲའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག། །ཤེར་བྱིན་སྐུས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་
བའི་གཏེར། །མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་སྒྱུར་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེ། །སྟུ་དབང་རོལ་
མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྒྱོར་བཙོན་དགོས། །མད་བྱུང་བཤད་སྟུབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་བྱུར་
ཅིག །དགོ་ལེགས་འཕེལ། །སར་མདྲ་ཡི། །

བར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
འི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

བར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་
འབྲེན་ཤུག་སེལེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་
ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བ་སྟེའི་སྟོན་
ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཀྱི་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་
སྦྱར་བའོ།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་ཞུ་སྟེ་གྲུ་སྟེག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད།
ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མ་བྱུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྱོན་གནང་མཁན་

བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་བྲག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ལུ་བ།

ཞུ་སྟེག་འགན་ཁུར་བ།

སེར་བྱེས་ལྟ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་དྲུག་དང་ཞེས་བསྐྱར་གནང་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག །པར་བྱིན་འཛིན་གྱ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཞིབ་བསྐྱར་ལས་

བྱེད་རྒྱུ་བ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་དཔེ་བྲིད་དགེ་ཆེན་རྒྱལ་བ།

དཀར་ཆག་སྟེག་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་ལྟ་རམས་འཛིན་གྱ།

ཡིག་ཆར་དངས་བའི་མདོ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུང་འཆོལ་མཁན་དང་དེབ་སྟེག་བ།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྱ་དང་འདུལ་གསར་འོག་

མའི་འཛིན་གྱ་བཅས་ནས་ལུང་འཆོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྒྱུ་བ།

ལས་དུས།

བྱེ་ལོ་ (2012) ནས་ (2015/08/07) བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།